

Revista COLEGIULUI NAȚIONAL „SPIRU HARET“, BUCUREȘTI

25 DECEMBRIE 2023 | Nr. 1 | 2023 | Seria VI

NUMĂR FESTIV

Vlăstarul

FONDATĂ ÎN 1923

ISSN: 2065-4308

din cuprins...

- Centenar! p. 1
- Revista „Vlăstarul“ – 100 de ani de la înființare p. 2
- Mesajul domnului Andrei PLEȘU pentru spiriști p. 3
- Retrospectiva „VLĂSTARUL“ (1923-1930) p. 4
- *In memoriam*: Adrian PASCU p. 49
- O istorie a României în cei 100 de ani de existență a revistei „Vlăstarul“ p. 50
- Interviu cu istoricul Ilie SCHIPOR p. 56
- A fost odată dragostea de patrie p. 62
- Legendele din Munții Apuseni p. 64
- „Vlăstarul“ la un veac de la apariție p. 69
- *Vlăstarul's Voice*: domnul Filip-Lucian IORGA în dialog cu Alexandru Silviu GRIGORE p. 73
- *Vlăstarul's Voice*: domnul Doru DUMITRESCU în dialog cu Ștefan Nicolae GRAMA p. 80
- Concurs: *Lider European* p. 86
- Proiect Erasmus+: *Everything Starts With Mathematics* p. 91
- Proiect: *Vreau să fiu jurist?* p. 94
- Întâlnire cu timpul: părintele Nicolae TĂNASE p. 103
- Interviu: Matei REU p. 105
- Pauza de lectură p. 113
- Franz Kafka p. 140
- Dacă ai citit..., încearcă și... p. 141
- Literatură și teatrul p. 144
- Cronici teatrale: *Cântăreața cheală*
Opera de trei parale p. 148
- Concursul *Boovie* și *Booktrailer Film Festival*, 2023 p. 153
- Filme din 1923 p. 157
- Arta – o altă limbă p. 164
- Excursie: Sibiu p. 166

Vlăstarul

- ART & DESIGN:** Ecaterina Grigore
Corina Buzoianu
- PR: SOCIAL MEDIA** Dina Țirli
Mihai Obretin
- REDACTORI:** Ioana Cazacu
Denisa Cărbunaru
Ana Cîrlomanu
Mara Costache
Maya Andreea Vladimirescu
Robert Ștefan Florea
Daria Ghimbaș
Mircea-Ioan Popescu
Andreea Diana Savu
Mara Stoica
Cristina Surdeanu
Mihai Călin Tănase
Dina Țirli
- COLABORATORI:** prof. Cristiana Achim
prof. Valentina Bilcea
Ioana Neaga-Budoiu
prof. Vera Călin
prof. Mariana Comăniță
prof. Alexandru Constantinescu
prof. Doru Dumitrescu
prof. Ioana Dumitru
prof. Liana Hera
prof. Victoria Mihalcea
prof. Claudia Moga
Daria Mihaela Pană
prof. Dana Sburlan
- CORECTURĂ:** Dina Țirli
Corina Buzoianu
Andreea Diana Savu
Ecaterina Grigore
- FOTO:** Alexandru Silviu Grigore
Oana Isai
- SITE:** vlastarul.com
- PRINTARE:** VISUAL GRAPH
- COPERTA 1:** foto: arhiva Vlăstarul
- COPERTA 2,3:** foto - arhiva Vlăstarul

Coordonator: prof. Corina Buzoianu
Coordonator echipa de traducători în limba engleză:
prof. Diana Tivdă

1923-2023

prof. Corina Buzoianu

CENTENAR!

În pragul Crăciunului, revista *Vlăstarul* traversează un secol de existență, fiind martoră a schimbărilor, mai mult sau mai puțin subtile, și a evoluțiilor din Colegiul Național „Spiru Haret”. Fondată în 1923 de către profesorul V.V. Haneș, această publicație a oferit un spațiu de exprimare și de reflecție pentru elevii școlii noastre. De-a lungul deceniilor, *Vlăstarul* a fost un canal de comunicare, reflectând perspectivele și gândurile generațiilor care au trecut prin sălile de clasă ale instituției noastre. A devenit o fereastră către creația și viziunea elevilor, captând atmosfera specifică fiecărui moment istoric.

Centenarul acestei reviste reprezintă nu doar o aniversare a trecutului, ci și o oportunitate de a privi înapoi cu recunoștință și de a anticipa modul în care *Vlăstarul* va evolua. Este o amintire vie a gândirii critice și a spiritului creativ în rândul elevilor noștri, marcând un secol de comunicare literară și științifică în cadrul Colegiului Național „Spiru Haret”.

Inspirându-ne din inițiativa echipei redacționale care a realizat, în anul 1926, o prezentare sintetică a activității revistei (articolul intitulat *Dare de seamă asupra activității revistei „Vlăstarul”*), am început realizarea unei retrospective, acest număr acoperind perioada 1926 – 1930 (va continua în aparițiile viitoare). Se cuvin câteva precizări:

- În vara anului 2023, pe site-ul *vlastarul.com*, au fost încărcate, în format PDF, numere din perioada interbelică. Nu sunt toate, dar vom obține o parte din numerele lipsă de la Biblioteca Centrală Universitară și vom completa (de pildă, numerele apărute în anii 1927 și 1928).

- Prezentarea activității redacționale a revistei *Vlăstarul* (din primii ani) s-a realizat ținând cont de materialele la care am avut acces, urmărind două direcții: 1) realizarea unui inventar al materialelor publicate în fiecare număr și 2) prezentarea unui articol din numărul respectiv, relevant din punctul de vedere al preocupărilor liceenilor de atunci.

- Cele mai multe numere au apărut legate în volum, din care lipsesc coperta 1 și coperta 2. Astfel se explică de ce secțiunea *Omnia*, semnată de Mircea Eliade, nu apare în inventarul realizat de noi.

Și... un fenomen remarcabil: în realizarea acestui număr festiv s-au implicat foarte mulți elevi. Lista celor care au lucrat la prima parte a retrospectivei apare la pagina 6. Nu în ultimul rând, echipa de redacție mulțumește doamnei profesoare **Valentina BILCEA**, a cărei implicare a făcut posibilă concretizarea acestei inițiative.

Cu emoție, echipa actuală a revistei urează:

La mulți ani, „Vlăstarul“!

Revista „Vlăstarul“ – 100 de ani de la înființare

Prof. MARIANA MAGDALENA COMĂNIȚĂ,
Director al Colegiului Național „Spiru Haret“, București

Dincolo de paginile obișnuite ale calendarului, anumite evenimente marchează trecerea timpului într-un mod special. Anul acesta, o emblemă culturală împlinește o sută de ani de existență, oferindu-ne ocazia de a celebra istoria, influența și contribuțiile pe care le-a adus în mediul școlar, în general, și în comunitatea spiristă, în special. Este vorba despre revista *Vlăstarul* a Colegiului Național „Spiru Haret” București.

În primele sale zile, *Vlăstarul* a fost o revistă născută din pasiunea și dedicarea unui grup de elevi entuziaști, care au devenit nume de referință ale culturii române (Grigore Moisil, Constantin Noica, Alexandru Ciorănescu, Nicolae Steinhardt, Barbu Brezianu, Alexandru Elian, Alexandru Paleologu, Dinu Pillat ș.a.), coordonați de profesorul V.V. Haneș. Scopul lor era simplu, dar nobil: să le ofere spiriștilor oportunitatea de a-și exprima gândurile, ideile și creațiile. Această inițiativă a fost salutată de comunitatea școlară și a devenit un punct de referință pentru vocea tinerilor. Cu timpul, *Vlăstarul* a evoluat într-o publicație complexă, cuprinzând eseuri, poezii, articole științifice și lucrări artistice, reflectând multitudinea talentelor și intereselor elevilor din diferite generații.

O parte esențială a succesului continuu al *Vlăstarului* este angajamentul constant față de calitate și inovație. Redacția revistei a fost întotdeauna deschisă la noile idei și tendințe, adaptându-se schimbărilor din societate și din mediul educațional. Această adaptabilitate a permis revistei să rămână relevantă și să-și păstreze rolul de punte între generații.

Într-un moment în care educația se confruntă cu provocări și schimbări semnificative, *Vlăstarul* a rămas un far al cunoașterii și al creativității. În paginile sale, cititorii pot găsi nu doar informații academice, ci și perspective inedite, opiniile elevilor și reflecții profunde

asupra lumii înconjurătoare. Astfel, revista nu doar informează, ci și inspiră, contribuind la dezvoltarea gândirii critice.

Pe măsură ce timpul a trecut, *Vlăstarul* a evoluat odată cu schimbările din societate și din tehnologie. Într-o lume digitală a transformării continue, *Vlăstarul* a găsit modalități inovatoare de a se adapta, fără a-și pierde esența. Prezența online și extinderea activității cu *Vlăstarul's Voice* (podcast) sunt doar două exemple ale eforturilor constante ale revistei de a rămâne relevantă și accesibilă pentru publicul său divers.

Oamenii din spatele acestei publicații au jucat, de asemenea, un rol crucial în menținerea acesteia vie și actuală. Editorii, redactorii și colaboratorii au format o echipă dedicată, care a navigat cu pricepere prin multiplele provocări ale fiecărei epoci. Fie că vorbim despre perioada de cenzură, presiuni politice sau schimbări economice, *Vlăstarul* a reușit să rămână un far cultural în ciuda furtunilor. În prezent, sub coordonarea doamnei profesoare Corina Maria Buzoianu și a domnului Alexandru Constantinescu, fost director al Colegiului Național „Spiru Haret”, publicația a obținut numeroase premii naționale la Concursul de Reviste Școlare și Jurnalism, organizat de Inspectoratul Școlar al Municipiului București și Ministerul Educației Naționale.

Vlăstarul nu este doar o revistă; este o cronică vie a experiențelor, a aspirațiilor și a creativității spiriștilor de-a lungul secolelor. În timp ce sărbătorește 100 de ani, *Vlăstarul* nu privește doar în trecut, ci și în viitor, pregătită să continue să inspire și să încurajeze generațiile viitoare de tineri. O sută de ani de *Vlăstarul* reprezintă o sută de ani de muncă și de evoluție continuă – un veritabil testament al perseverenței și excelenței în lumea efemeră a publicațiilor școlare.

Foto: arhiva Vlăstarul

MESAJUL DOMNULUI ANDREI PLEȘU PENTRU SPIRIȘTI

Mircea-Ioan POPESCU, 10 E

ANDREI PLEȘU, scriitor și eseist român, absolvent în 1966 al Liceului „Spiru Haret” (în prezent: Colegiul Național „Spiru Haret”), a mărturisit pentru revista *Vlăstarul*, la 100 de ani existență, că este „un noroc” să fii elev într-un asemenea loc încărcat de tradiție.

*

Am venit la Liceul „Spiru Haret” când eram în clasa a III-a și m-am identificat foarte rapid cu o comunitate de elevi și de profesori care mi se pare unică. Și sunt două elemente care dovedesc asta, printre multe altele. După atâția ani, colegii mei de clasă, răspândiți în toată lumea, încă programează întâlniri anuale, iar profesorii pe care i-am avut în Liceul „Spiru Haret”, îmi dau seama, acum cu

atât mai apăsător, au fost de nivel universitar. Aveau un calibru, o competență, un mod de a transmite, de a se purta, care ne-au marcat pe toți. Așa că e un noroc să fii elev la un liceu cu o asemenea tradiție. De altfel, acolo s-a născut și Puterea de după '89, și Opoziția. Acolo a fost și Iliescu (n.r. : fostul președinte al României, elev al Colegiului Național „Spiru Haret”) și Octavian PALER, acolo a fost și NOICA, și ELIADE, așa că asta ne obligă”, a spus Andrei Pleșu, rememorând, emoționat, atmosfera trăită, cu mult timp în urmă, în liceu.

*

Întrebat ce mesaj le-ar transmite celor care se află, în prezent, în băncile Colegiului Național „Spiru Haret”, Andrei Pleșu i-a îndemnat pe elevii peste timp în același spațiu:

FIȚI LA ÎNĂLȚIMEA LICEULUI VOSTRU!

**COLECTIVUL CARE A REALIZAT
PRIMA PARTE A RETROSPECTIVEI
„VLĂSTARUL“
(1923 – 1930)**

La înfăptuirea acestui demers, semn al recunoștinței noastre față de valorile trecutului, au contribuit elevi din clase diferite, de la a IX-a și până la a XII-a, astfel:

- CÎRLOMANU ANA, 9 A
- COMĂNESCU ION, 9 F
- DIMA ANISIA MARIA, 9 F
- FLOREA ROBERT ȘTEFAN, 10 H
- GHIMBAȘ DARIA MARIA, 9 G
- GOGORIȚĂ ANA, 9 F
- HUSSAIN ZAYNAB, 10 F
- IVAN OANA ELENA, 11 A
- NEDELCU MARIA, 9 F
- POPESCU MIRCEA-IOAN, 10 E
- PUHA ALEXANDRA, 10 G
- SAVU ANDREEA-DIANA, 12 F
- SUCUTURDEAN DAVID, 9 F
- ȘTEFAN BIANCA TEODORA, 9 H
- TOBESCU TEODORA, 11 F
- ȚIRLI DINA, 10 C
- VLADIMIRESCU MAYA ANDREEA, 9 C

PROFESOR COORDONATOR:
BUZOIANU CORINA-MARIA

COLABORATORI:
prof. BILCEA VALENTINA
prof. DUMITRU IOANA

**MESAJUL DOMNULUI
FILIP-LUCIAN IORGA
PENTRU REVISTA „VLĂSTARUL“**

Pentru „Vlăstarul“, reviste
în care am debutat oarecând
ani, și pentru „Vlăstarul Vocei“
fratele modern, la care am
debutat azi, dar mai ales
pentru oamănii minunate, elevi
și profesori, care stau în spatele
orărilor noastre, toate admirative
și toate prietenoase
Cher sântar tineri la
100 de ani!

Mulțumesc și sper!

6 aprilie 2023,
București,
la „Spirin“

Filip Iorga

RETROSPECTIVA „VLĂSTARUL”

Foto. arhiva Vlăstarul

Vlăstarul // DIN TRECUT...

PERIOADA INTERBELICĂ
PARTEA ÎNTÂI

1923- 1930

prof. Corina BUZOIANU

Nr. 1/Anul I

25 DECEMBRIE 1923

Primul număr al revistei *Vlăstarul*, din 1923, este o fereastră fascinantă în lumea gândurilor, a aspirațiilor și a creației elevilor de la Liceul „Spiru Haret” de la începutul secolului al XX-lea. Revista emană entuziasm pentru cunoaștere și artă, reprezentând mărturia unei generații de tineri în căutarea cunoașterii și a expresiei personale. De asemenea, primul număr al revistei *Vlăstarul* deschide

seria din perioada interbelică, fiind un document valoros cu privire la viața școlară și la efervescența acelor vremuri. Citind cele 16 pagini ale revistei, se conturează o perspectivă unică asupra vieții din Liceul „Spiru Haret” în perioada respectivă, fiind surprinse aspecte importante ale experienței elevilor și ale culturii organizaționale. Tipărirea s-a realizat la Institutul de Arte Grafice „Lucia” din București, situat în Calea Plevnei nr. 158.

Colectivul redacțional era alcătuit dintr-un profesor coordonator și cinci elevi de liceu, din clasele a VI-a și a VIII-a: Nelu Ciorănescu și Emil Ștefănescu (clasa a VIII-a), M.I. Chivulescu (clasa a VI-a), Vasile I. Velciu și F. Stamate (nu există informații privind clasa). Indicativele claselor de liceu erau diferite față de cele de astăzi, astfel că, pe atunci, clasa a XII-a era „clasa a VIII-a”. Inițiativa a aparținut profesorului de limba română Victor V. Haneș, doctor în Litere și care, după cum aflăm chiar dintr-o notă de subsol de la pagina 5, era specializat, pe lângă Filologie, și în „Drept și Economie politică”. În articolul *Lămuriri*, profesorul Haneș explica structura revistei, existând elevi responsabili pentru fiecare secțiune, astfel:

- **SECȚIUNEA „LUCRĂRILOR DE LITERATURĂ”,** al cărei responsabil era Nelu Ciorănescu, clasa a VIII-a (astăzi – clasa a XII-a);
- **SECȚIUNEA „ȘTIINȚIFICĂ”** (ce conținea propuneri și rezolvări ale unor probleme de matematică), sub coordonarea lui Emil Ștefănescu din clasa a VIII-a. Atrage atenția insistența lui V.V. Haneș cu privire la originalitatea propunerilor: „Orice elev al liceului, indiferent de clasa în care este, poate să trimeată probleme [...], cu condiția să fie originale”.
- **SECȚIUNEA „JOCURI ȘI INFORMAȚII”,** de care răspundea M. Chivulescu din clasa a VI-a (astăzi – clasa a X-a). Interesant este că erau acordate premii „în cărți de literatură și știință” pentru elevii care identificau soluțiile.
- **„PAGINA UMORISTICĂ”** – Nelu Ciorănescu.

Coperta revistei este monocromă, realizată de doi elevi (Rădulescu H. și Voiculescu E.). Compoziția este echilibrată, elementul central constituindu-l o imagine în formă sferoidă (desen) înfățișând un colț de natură, deasupra căreia este scris numele revistei, iar dedesubt apare „sumarul” (numele autorilor și titlurile articolelor). Chenarul valorifică

motive florale și vegetale, sugerând reinnoirea atât în pan estetic, cât și în cel educațional. De asemenea, simbolizează procesul de învățare, accentuând ideea că fiecare individ poate să crească și să se dezvolte, asemenea unui vlăstar. În articolul *Vlăstarul*, V.V. Haneș evidențiază scopul revistei: „Prin publicarea acestei reviste, urmărim încurajarea muncii elevilor și țintim a desvolta dispozițiunile naturale ale multora dintre ei.”

CUPRINS („SUMARUL”):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA
Anul I/ Nr.1/1923	Haneș, V.V.	<i>Vlăstarul</i>	1
Anul I/ Nr.1/1923	Ciorănescu, Nelu	<i>Toamnă târzie</i> (poezie)	2
Anul I/ Nr.1/1923	Echipa „Vlăstarul”	<i>În memoria lui Spiru C. Haret</i>	2-3
Anul I/ Nr.1/1923	Echipa „Vlăstarul”	<i>Horățiu: Epistolă căt-re Pisoni (Arta poetică) - traducere</i>	4-5
Anul I/ Nr.1/1923	Ștefănescu, Emil	<i>Știința: eri și azi</i>	6-8
Anul I/ Nr.1/1923	Velciu, Vasile I.	<i>Castelul</i> (poezie)	9
Anul I/ Nr.1/1923	Ciorănescu, Nelu	<i> Glasul copilăriei – nuvelă</i>	9-14
Anul I/ Nr.1/1923	Stamate, F și Chivulescu, M.I.	<i>Jocuri distractive – Seria I</i>	14-15
Anul I/ Nr.1/1923	Ștefănescu, Emil	<i>Probleme propuse</i>	15-16
Anul I/ Nr.1/1923	Ciorănescu, Nelu	<i>Pagina umoristică</i>	16

În articolul *Vlăstarul*, profesorul V.V. Haneș subliniază intenția unor cadre didactice de a înființa activități extrașcolare în unitățile de învățământ: „Din nevoia de a desvolta puterile sufletești și a forma expunerea, orală și scrisă, a elevilor, potrivit cerințelor artei și frumosului, iau naștere cercurile de lectură și de disertațiuni [...]”. Insistă asupra ideii că preocupările și aptitudinile elevilor trebuie

susținute și dezvoltate, aceasta fiind una dintre premisele evoluției culturale: „Astfel, vom forma, pentru ziua de mâine, un mănunchi de cetitori și de făuritori, de cari are atâta nevoie cultura românească.“

În memoria lui Spiru C. Haret este un text colectiv, prin care membrii echipei redacționale a revistei *Vlăstarul* evidențiază contribuția „părintelui școlii“ la dezvoltarea învățământului românesc. După o succintă prezentare a momentelor importante din formarea sa, autorii menționează principala preocupare a Ministrului Instrucțiunii Publice: „urmăria ca elevii să fie cât mai înlesniți în școală și să nu fie copleșiți și împovărați de programele prea încărcate [...]“.

Horățiu: Epistolă către Pisoni (Arta poetică) conține traducerea unui fragment din opera scrisă de poetul roman Horățiu. Acest text este cunoscut și sub numele de *Ars Poetica* sau *Arta poetică* și a fost scris în jurul anului 19 î.Hr. Este una dintre cele mai importante lucrări critice ale literaturii latine și a avut o influență semnificativă asupra teoriei literare și a poeziei în decursul secolelor. În această epistolă, Horățiu enunță principii și recomandări privind arta poeziei. Valoarea articolului constă în faptul că traducerea *Artei poetice* a lui Horățiu e realizată de elevi, îndrumați de profesorul de latină, Iosif Frollo (așa cum vom afla din nr. 3/1924).

Emil Ștefănescu, în articolul *Știința: eri și azi*, realizează o incursiune în trecutul științei, subliniind că, în Antichitate, aceasta „făcea parte din domeniul culturii generale“. Însă dezvoltarea și ramificarea științei au determinat creșterea gradului de abstractizare, încetând să mai constituie o necesitate a culturii generale. În continuare, autorul, elev în clasa a XII-a, face distincția între artiști și oamenii de știință. Dacă primii încearcă, în creațiile lor, imortalizarea impresiilor, cei din urmă, dimpotrivă, aspiră spre „înlăturarea“ acestora. În final, E. Ștefănescu conchide că știința, izvorâtă din curiozitatea umană, va fi în centrul preocupărilor omenirii, studiind „legăturile dintre fenomene“.

Glasul copilăriei este o nuvelă scrisă de Nelu Ciorănescu, al cărei protagonist, Mircea Claudiu,

student în anul I la Medicină în București, se întoarce acasă, în satul Răsvad, pentru a petrece sărbătorile pascale alături de familie. O împrejurare tristă prilejuiește revederea Taniei, colega de școală pe care nu o mai văzuse de opt ani... Sunetul clopotului din sat devine un fel de mesager pentru schimbările straniei din viața tânărului.

Ultimele pagini ale revistei sunt dedicate atât divertismentului (diferite jocuri: „de încurcătură, șaradă, aritmogrif“ și un poem umoristic: *Pentru un „Dacă“*, semnat de Nelu Ciorănescu), cât și științei (Emil Ștefănescu propune exerciții și probleme de matematică).

ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE sunt menționate distinct, în cadrul unor paragrafe plasate în partea de jos a unor pagini. Astfel, la pagina 5, sunt câteva precizări despre inițiativa elevilor din clasa a VIII-a de a susține dezbateri („să țină o serie de disertațiuni cu subiecte de economie politică și socială“), sub coordonarea profesorului V.V. Haneș. Despre aceste dezbateri nu apar informații detaliate, ci doar titlurile primelor activități, astfel: „I.I. Ciorănescu, despre: Ideea de drept, religie și morală“ (29.12.1923, ora 18.00), „Ghidionescu, despre: Constituțiunea nouă“ (05.01.1924, ora 18.00).

O informație interesantă o regăsim la pagina 8: nu numai că exista un **Festival al Liceului Spiru Haret**, dar acesta s-a desfășurat, în anul 1923, în ziua de Crăciun, la Teatrul Național. De asemenea, aflăm și că existau elevi care scriau piese de teatru, jucate cu această ocazie. În final, e anunțată excursia elevilor spiriști în Polonia, în primăvara anului 1924, organizată de prof. Gh. Lefteru.

Revista *Vlăstarul*, înființată în anul 1923, reprezintă, în esență, o mărturie documentară valoroasă a inteligenței și a creativității elevilor de la Liceul „Spiru Haret“, ce ne amintește de importanța educației și a exprimării personale în dezvoltarea tinerilor din trecut și, deopotrivă, ne invită să reflectăm asupra evoluției și a schimbărilor în învățământul și în societatea românească de-a lungul timpului.

Corina BUZOIANU

Nr. 2/Anul I

IANUARIE 1924

Continuăm seria prezentării numerelor revistei **Vlăstarul** cu a doua apariție, datând din 3 ianuarie 2024 și însumând 16 pagini. Colectivul de redacție de la acea vreme a intenționat, așa cum se precizează la prima pagină, apariția bilunară. Vom urmări evoluția revistei de la un număr la altul, noutățile, prezentând conținutul unui articol reprezentativ (din punctul de vedere al relevanței pentru preocupările generațiile de spiriști de la acea vreme).

Colectivul redacțional se extinde (apar autori noi: **Mircea Eliade, Dinu Mereuță**). Structura revistei rămâne, în general, aceeași, cu cele 4 secțiuni menționate în primul număr: secțiunea literară,

secțiunea „științifică” (diversificată, acum, prin materialele din domeniul biologiei, publicate de Mircea Eliade), secțiunea „jocuri și informații” (nu mai apar jocuri, dar M.E. – n.r.: Mircea Eliade – scrie texte scurte conținând curiozități din viața unor personalități și a unor oameni de cultură celebri), iar „Pagina umoristică” se rezumă la o singură anecdotă, semnată de M.E.

Dacă, în primul număr, activitățile extrașcolare din liceu erau menționate aleatoriu, în cadrul unor paragrafe, în al doilea număr, acestui domeniu îi este dedicat un articol întreg, semnat de P. Viforeanu (referitor la excursia spiriștilor în Polonia, anunțată în numărul 1 din 1923).

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul I/ Nr.2/1924	Banciu, I.	<i>Un program și un apel</i>	1-3	articol introductiv
• Anul I/ Nr.2/1924	M.E. (n.r.: Eliade, Mircea)	<i>Versurile lui Ludovic al XIV-lea (anecdota)</i>	2	umoristică
• Anul I/ Nr.2/1924	Ciorănescu, Nelu	<i>Nașterea Domnului (poezie)</i>	4-5	literară
• Anul I/ Nr.2/1924	M.E. (n.r.: Eliade, Mircea)	<i>Câte plante cunoaștem?</i>	5	științifică
• Anul I/ Nr.2/1924	Viforeanu, P.	<i>Excursia liceului nostru în Polonia (în vacanța de Paști)</i>	6	extrașcolare
• Anul I/ Nr.2/1924	Eliade, M.	<i>Centenarul lui Fabre</i>	7-11	științifică (noutate: biologia)
• Anul I/ Nr.2/1924	Ștefănescu, Emil; Ciorănescu, Nelu; Teodorescu, N.	<i>Probleme rezolvate, Exerciții, Probleme propuse</i>	11-14	științifică
• Anul I/ Nr.2/1924	Chivulescu, M.I.	<i>Prinsul</i>	15-16	literară
• Anul I/ Nr.2/1924	Mereuță, Dinu	<i>Visuri matematice (poezie)</i>	16	literară

În articolul introductiv, *Un program și un apel*, I. Banciu, profesor de matematică la două licee bucureștene (Liceul „Spiru Haret” și Liceul „Gheorghe Lazăr”) subliniază importanța revistei *Gazeta Matematică* (apărute „în urmă cu 29 de ani”) în dezvoltarea preocupărilor științifice din țara noastră, fiind caracterizată drept „exclență și serioasă publicație”. [...]” Ulterior reformelor legislative ale lui Spiru Haret, în urma cărora se trece de la învățământul „clasicist” la un sistem educațional „trifurcat” în următoarele secțiuni: *reală, clasică și modernă*, învățământul secundar (liceul sau „școala secundară”, care începea cu clasa V-a) devenea, astfel, mai ancorat în realitățile și nevoile economice și culturale ale țării, cu un pronunțat caracter pragmatic. În acest context, în *Gazeta Matematică* (al cărei corespondent și membru a fost profesorul I. Banciu) se insista asupra ideii că preocupările și aptitudinile elevilor trebuie susținute și dezvoltate, aceasta fiind una dintre premisele evoluției culturale: „Astfel, vom forma, pentru ziua de mâine, un mănunchi de cetitori și de făuritori, de cari are atâta nevoie cultura românească.”

Centenarul lui Fabre este un articol consistent, semnat de **Mircea Eliade**, dedicat renumitului „naturalist, entomolog și autor francez, cunoscut pentru stilul plin de viață al cărților sale despre viața insectelor”, caracterizat

de Eliade drept „confidentul găzelor și avocatul lor cel mai înflăcărat”. Fabre s-a născut în anul 1823, fiind nevoit să îndure gustul amar al sărăciei încă din copilărie: „a trebuit să vândă lămâi și portocale în piață ca să aibă seara bucată de pâine”. După evocarea câtorva momente din viața omului de știință, Mircea Eliade prezintă contextul ce l-a determinat pe Fabre să investigheze „psihologia insectelor”, care acționează ghidate de alte mecanisme, situate în afara sferei raționalului. În sprijinul acestei ipoteze, Eliade aduce lămuriri din experiența proprie: „Mă explic printr-o experiență. O albină din cele care-și clădește celulele de lut (*Chalicodome*) își lucrează tocmai cuibul; zboară în împrejurimi, scormonește bulgării de pământ prețios, îl amestecă cu salivă și aduce gomoloașe elastice în gură. Insecta e ocupată deci cu o anumită și unică muncă. Spărtura pricinuită de boldul naturalistului în zidul moale și neisprăvit al celulei este astupată, ca și când ar fi o lacună a clădirii. O scăpare din vedere, o pripire la zidit și nimic altceva. Faptul că *Chalicodoma* o repara cu minuțiozitate nu dovedește cătuși de puțin rațiunea; instinctul îi spune că acum trebuie să adune material, să clădească, și insecta se conformează întocmai. [...] Am lungit cu voință această experiență, căutând să urmăresc și să imit metoda de argumentare a *Amintirilor entomologice*.”

Dina ȚIRLI, 10 C

Nr. 3/Anul I

FEBRUARIE 1924

Acest număr nu aduce modificări structurii revistei. Atrage atenția, pe prima pagină, mențiunea: „Abonamentul 80 Lei pe an“. Aflăm, într-o precizare de la pagina 9, că acest număr a apărut cu oarecare întârziere, din cauza dificultăților materiale cu care se confrunta echipa redacțională.

De asemenea, colectivul de redacție se extinde, implicându-se alți profesori și elevi. De exemplu, **Iosif Frollo**, profesor de limbile: franceză, latină, greacă, dar și de filozofie, scrie articolul introductiv. Printre elevii săi, s-au numărat: Mircea Eliade (la limbile franceză și latină), Barbu Brezianu și Nicolae Steinhardt (la franceză) și Arșavir Acterian. În articolul menționat, *Rostul unui număr din program*, I. Frollo detaliază

aspecte privind traducerea unor opere ale lui Horațiu, de către echipa de elevi coordonată de domnia sa. Astfel, subliniază faptul că traducerea este o activitate trudnică ce presupune, înainte de orice, înțelegerea „desăvârșită“ a textului. Pentru aceasta, I. Frollo formulează recomandarea de a „studia *toate cuvintele*“ și sensurile acestora din dicționar, pentru a-l alege pe cel potrivit. În situațiile în care o expresie nu are corespondent în altă limbă, traducătorul va trebui „să o născocească“. De aceea, traducerea presupune „știință și tact din partea traducătorului“.

Spre deosebire de celelalte două numere, în acesta nu apar materiale care să reflecte activitatea extrașcolară din liceu.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul I/Nr.3/1924	Frollo, I.	<i>Rostul unui număr din program</i>	1-3	articol introductiv
• Anul I/Nr.3/1924	Clasa VIII modernă	<i>Horațiu: Epistola către Pisoni (vers 60-179) - traducere</i>	4-5	literară
• Anul I/Nr.3/1924	Dumitrescu, Victor	<i>Isus (poezie)</i>	6	literară
• Anul I/Nr.3/1924	Nedelcu, George P.	<i>Amintiri din clasa geniilor</i>	7-9	literară
• Anul I/Nr.3/1924	Frollo, Anton Vladimir	<i>Melancolie (poezie)</i>	9	literară
• Anul I/Nr.3/1924	Ștefănescu, E.	<i>Despre numărul π</i>	10-12	științifică
• Anul I/Nr.3/1924	Banciu, I.	<i>Chestiuni de examen</i>	12-14	științifică
• Anul I/Nr.3/1924	Ștefănescu, E.	<i>Probleme rezolvate. Exerciții</i>	14-16	științifică

Dina ȚIRLI, 10 C
prof. Corina Buzoianu

Nr. 4/Anul I

APRILIE 1924

Noutatea acestui număr este aceea că **Ștefan V. Nanul**, directorul liceului la acea vreme, publică un text intitulat *Balast în școala secundară*. Ceea ce surprinde este actualitatea observațiilor cu privire la sistemul românesc de învățământ. Autorul critica atât „supraîncărcarea programelor analitice, mai ales la învățământul secundar“, cât și manualele mult prea stufoase din cauza dorinței autorilor de a introduce cât mai multe informații în afara celor prevăzute de programă. Un alt aspect semnalat

de Ștefan V. Nanul, cu impact negativ asupra elevilor, constă în orgoliul unor cadre didactice debutante de a-și etala cunoștințele („savantlâc“), pentru a demonstra că „erudiția lor întrece pe cea a autorului de manual didactic“. Acești trei factori, ce contribuie direct la „calvarul copiilor“, sunt sancționați de autor, în viziunea căruia ei alcătuiesc „balast“, fiind, în același timp, „boala ce istovește vloga tineretului fără vr'un folos real“.

Un alt articol este cel semnat de **Mircea Eliade** (al patrulea din istoria revistei): *Critica contimporană*.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul I/Nr.4/1924	Nanul, Șt. V.	<i>Balast în școala secundară</i>	1-2	articol introductiv
• Anul I/Nr.4/1924	Clasa VIII Modernă	<i>Horațiu: Epistolă către Pisoni</i> (traducere)	3-4	literară
• Anul I/Nr.4/1924	Ardeleanu, Șt. S.	<i>Cupletul „bacalaureatului“</i> (poezie)	4	literară
• Anul I/Nr.4/1924	Eliade, Mircea	<i>Critica contemporană</i>	5-6	culturală
• Anul I/Nr.4/1924	Velciu, Vasile	<i>Mlădița</i>	6-7	literară
• Anul I/Nr.4/1924	Ciorănescu, Nelu	<i>În grădină</i> (poezie)	8	literară
• Anul I/Nr.4/1924	Rălescu, Alex	<i>La clacă</i>	9	literară
• Anul I/Nr.4/1924	Viforeanu, P.	<i>Recenzii</i>	10	literară
• Anul I/Nr.4/1924	Vojen, Ioan Victor	<i>Cronica dramatică: „Sanda“ de Alex Florescu</i>	11-12	culturală
• Anul I/Nr.4/1924	Pușcariu, Mihail	<i>Cronica sportivă- Olimpiadele</i>	12-13	extrașcolare
• Anul I/Nr.4/1924	e. (n.r.: Eliade, Mircea)	<i>Idei și fapte</i>	13-14	culturală
• Anul I/Nr.4/1924	Ștefănescu, Emil	<i>Soluțiunile chestiunilor de examen</i>	15-16	științifică

Este prezentată o polemică din epocă, inițiată în paginile publicației *Om liber* (apărute în noiembrie 1923), continuată apoi în revista *Gândirea*, între Cezar Petrescu (director al *Gândirii*) și Felix Aderca, care încerca să demonstreze unele fragmente dintr-o nuvelă petresciană, *Unchiul din America*, reproduc pasaje dintr-o schiță a lui Guy de Maupassant: *Mon oncle Jules*. Eliade prezintă contextul mai larg al disputei, aducând în discuție și opinia lui Garabet Ibrăileanu în favoarea lui Cezar Petrescu, și conchide că aceeași temă poate fi abordată diferit de scriitori, fără a știrbi valoarea creației lor.

Dar această polemică a fost doar pretextul pentru o radiografiere a lumii literare a momentului. Eliade formulează observații pertinente privind superficialitatea criticii literare de la acea vreme: „Avem critici, dar unii căzuți într-un impresionism exagerat“ sau alții care „publică neregulat și tot lucruri fragmentate și mărunte“. Nemulțumirea lui Eliade era îndreptățită, deoarece apăruse romanul lui Liviu Rebreanu, *Pădurea spânzuraților* (pe care îl numește „cel mai bun roman românesc“) și nimeni nu scrisese nimic despre acest eveniment literar deosebit. Mai mult, același aspect e semnalat

și în cazul altor opere: drama lui Lucian Blaga, *Tulburarea apelor*, sau *Istoria artei medievale române* a lui Nicolae Iorga. Concluzia lui Eliade este aceea că există o criză a criticii românești, indicând, nu fără ironie, o posibilă cauză: „lenea intelectuală“.

Eram convinsă că, după citirea articolului semnat de M. Eliade, un nume atât de cunoscut, un absolvent de renume al liceului nostru și un reprezentant de seamă al elitei românești de odinioară, niciun alt articol nu va reuși să-mi capteze atenția. Și, totuși... *Mlădița*, articolul lui **Velciu Vasile**, m-a impresionat profund. Este o creație literară de mare sensibilitate, în care se exprimă o idee pe cât de simplă, pe atât de greu de înțeles, uneori. E vorba despre viață: ciclul și sensul ei. Trebuie să înțelegem că, dacă primim bine, e firesc să primim și rău, că trebuie să fim goi, uneori, ca să prețuim plinătatea, la vremea ei.

Nu în ultimul rând, observăm că Mircea Eliade analizează aspecte ale fenomenului cultural din acea perioadă, motiv pentru care, în cazul acestui gen de scrieri, în coloana dedicată „secțiunii“, vom folosi termenul „culturală“ (nu literară“).

Dina ȚIRLI, 10 C

Nr. 5/Anul I

MAI 1924

Deși încă la început, în primul an de la întemeiere, revista *Vlăstarul* se impune deja ca o publicație de seamă, prin articolele sale distinse, a căror importanță, esență și mesaj nu trebuie pierdute în timp, în ciuda strădaniei unora de a ne înstrăina de ce e vechi și bun.

Primul articol din acest număr, intitulat *Schimbări*, scris de către **Claudian Alexandru**, Doctor în Filozofie, explorează schimbările și evoluția socio-culturală din societatea românească a vremii. Lumea României interbelice e descrisă ca fiind dominată de materialism și amoralitate, mai ales în mediul urban. Cu toate acestea, autorul precizează că schimbările actuale, deși cauzează impasuri și turbulențe, reprezintă, în esență, o mișcare de la rău spre bine. De asemenea, Claudian afirmă că țara a trecut prin perioade și mai anevoioase de atât, precum lipsurile și inegalitatea semnificativă din trecut, când țaranii se confruntau cu sărăcia extremă.

Este adus la cunoștință un subiect care, dacă la vremea aceea – acum aproape un secol! – era o părere, sau, cel mult, o convingere, astăzi este o realitate (îngrijorătoare) în societate, respectiv tineretul. Înainte de război, elevii își permiteau să se dedice discuțiilor filozofice, lecturii și idealurilor (atât în plan social, cât și personal), fiind mult mai

„romantici și foarte idealști“. Elevii anilor '20, însă, au mai puțin timp pentru aceste preocupări înalte, văzând viața cu alți ochi, fiind, mai mult sau mai puțin, nevoiți să se maturizeze pretimpuriu. Viziunea acestora asupra vieții este din ce în ce mai călăuzită de latura materială și palpabilă a traiului. Autorul spune despre acei ani că sunt „vremuri triste și anormale [...] care s-au schimbat complet“. Se observă o inversare în rolurile sociale, țaranii ridicându-se din punct de vedere economic și cultural, iar funcționarii, intelectualii și studenții confruntându-se cu greutățile vieții și fiind nevoiți să lucreze din greu pentru a pune pâine pe masă, motiv pentru care liceenii acelor vremuri treceau din băncile școlii direct în birouri, la slujbe, pentru a-și ajuta familiile.

Așa se explică faptul că generația aceea se deosebea de cea precedentă prin lipsa de cultură și de rafinament, tinerii fiind storși de inocență de la o vârstă fragedă, însă mai școliți în ale vieții decât înaintașii lor. Claudian mai scrie: „Cred că și respectul superstițios pentru *titlul* pe care-i dă liceul și facultatea, pentru înaltele onoruri ale slujbei la stat va începe să dispară. Va crește, însă, respectul pentru valoarea muncii — în sine — și simpatia pentru toți cei care pe ogoare, în ateliere, fabrici și birouri, muncesc de dimineața până seara“.

Putem înțelege cum generațiile tinere se adaptează noilor provocări și cum își schimbă valorile și prioritățile în funcție de mediul social, ceea ce e mai mult trist decât rău.

Preocupările și viitorul generației noi trebuie să fie, deopotrivă, grija țării, a conducerii și a familiilor din care face parte fiecare. Dacă în 1924 se punea problema de o deficiență de valori spirituale, atunci ne dăm seama cât de multiplicat este acest adevăr în ziua de azi și cât de alarmant ar trebui să fie.

În altă ordine de idei, o noutate pe care o aduce acest număr este abordarea activității sportive din liceu, în articolul intitulat *Sport*, realizat de echipa redacțională. Sunt enumerate rezultatele echipei de atletism a Liceului „Spiru Haret”, de-a lungul timpului, de exemplu:

- elevul Chivulescu obține recordul școlar la cursa de 100 de metri (Cupa „Cămărășescu”, 1923);

- elevul Livovsky V. câștigă Cupa „Cămărășescu” în anul 1922, laproba de 110 metri garduri;
- elevul Mălureanu V. obține record școlar la proba de 800 de metri plat, câștigând Cupa „Cămărășescu” Și exemplele continuă.

Nu putem ignora textul extraordinar al lui Emil Ștefănescu, *Numărul π* , care se distinge atât prin logica impecabilă a discursului, cât și prin rigurozitatea documentării. Este al doilea articol de acest gen, primul fiind publicat în numărul anterior al revistei. De asemenea, articolul *Soluțiunile chestiunilor de examen*, semnat tot de E. Ștefănescu, este ilustrarea grăitoare a unei realități: concepte moderne vehiculate astăzi în sistemul de învățământ (bunăoară, modelul de învățare peer-to-peer) existau și odinioară. Și atunci, și acum, mentoratul între elevi era o metodă foarte eficientă, datorită unor avantaje precum: colaborare, egalitate, schimb reciproc de cunoștințe, flexibilitate și autonomie.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul I/Nr.5/1924	Claudian, Alexandru	<i>Schimbări</i>	1-2	articol introductiv
• Anul I/Nr.5/1924	Clasa VIII Modernă	<i>Horațiu: Epistolă către Pisoni</i> (traducere)	3	literară
• Anul I/Nr.5/1924	Dumitrescu, Victor G.	<i>Imn nopții</i> (poezie)	4	literară
• Anul I/Nr.5/1924	Untărescu, N. G.	<i>În taină- schiță</i>	5-6	culturală
• Anul I/Nr.5/1924	Beiller, M.	„ <i>De Rerum Natura</i> ” de Lucretius (traducere)	6-7	literară
• Anul I/Nr.5/1924	Viforeanu, P. și Vojen, I. V.	<i>Recenzii</i>	7-9	literară
• Anul I/Nr.5/1924	Echipa „Vlăstarul”	<i>Sport</i>	9	extrașcolare
• Anul I/Nr.5/1924	–	<i>Idei și fapte</i>	10	culturală
• Anul I/Nr.5/1924	Ștefănescu, Emil	<i>Numărul π</i>	10-13	științifică
• Anul I/Nr.5/1924	Ștefănescu, Emil	<i>Soluțiunile chestiunilor de examen</i>	13	științifică
• Anul I/Nr.5/1924	Bărbulescu, Constantin Ciorănescu, Nicolae Zamfirescu, Andrei Popovici, Ion Th.	<i>Probleme rezolvate</i>	14-15	științifică
• Anul I/Nr.5/1924	Zamfirescu, Andrei	<i>Exerciții</i>	15-16	științifică
• Anul I/Nr.5/1924	M. I. C. și Mihăilescu, C.	<i>Jocuri distractive</i>	16	jocuri și informații

Maya VLADIMIRESCU, 9 C

Nr. 1/Anul II

DECEMBRIE 1924

Continuăm seria prezentării numerelor revistei Vlăstarul cu prima apariție din anul al doilea, datând din decembrie 1924 și însumând 16 pagini. Colectivul redacțional se extinde, dar structura revistei rămâne, în general, aceeași, cu 4 secțiuni: secțiunea literară, secțiunea *științifică* (include o cronică științifică, câteva exerciții și probleme propuse), rubrica *Idei și fapte* (diferită de cea din numerele anterioare, acum fiind prezente scurte texte care conțin curiozități din viața unor personalități și a unor oameni de cultură celebri) și, noutate: rubrica de șah.

În acest număr se regăsesc mai multe articole referitoare la Polonia, reprezentând un modest omagiu adus țării care a făcut elevilor spiriți o primire călduroasă, cu prilejul excursiei din vacanța de Paști (amintită în articolul nr. 2 din anul I).

În articolul *Cronica culturală*, **Mircea Eliade** constată, cu oarecare melancolie, cum entuziasmul față de învățare și lectură părăsește încet, încet sufletele elevilor, pe măsură ce anul se apropie de sfârșit. Tânărul vede acest proces ca pe un spectacol, în același timp „trist și îmbucurător“. Cu toate acestea, el evidențiază faptul că viața nu se stinge, că suflul tinereții și al creației încă este prezent, 1924 fiind un an înzestrat cu „o bogăție de cărți bune“. Astfel, Eliade enumeră cărțile *Conservator et C-nia* (de N. Davidescu), *Cucoana Olimpia* (de Lucia

Mantu), iar romanul *La Medeleni* (I. Teodoreanu) îl consideră de o valoare aparte, datorită condeiului incontestabil al lui Ionel Teodoreanu, despre care afirmă că numai cei care „cunosc haosul adolescenței“ îl pot aprecia cu adevărat.

De asemenea, este surprins de apariția atât a unor lucrări neașteptate, și anume: *Istorie a civilizației române în sec XIX*, de Eugen Lovinescu, postumul *Remember* („al fiului marelui Caragiale“), cât și a unor cărți de știință, precum *Elemente de lingvistică indo-europeană*, sau a unor comunicări academice, printre care *Ființa și menirea Academiiilor* (D. Gusti) și *Histria* (V. Pârvan).

Eliade scrie și despre volume care urmau să apară la vremea aceea, cum ar fi: *Adam și Eva* (L. Rebreanu), *Voica* (Henriette Yvonne Stahl), *Iubirea iubirilor* (I. Agârbiceanu), ș.a.m.d., accentuând ideea că 1924 a fost un „an al romanului“.

Spiritul amintește că, în același timp, se jucau piese originale pe marile scene, se încercau traduceri și revistele apăreau cu nemiluita, fapt ce, în opinia sa, dovedește că „se citește și că s-ar citi și mai mult“.

În final, Eliade face trimitere la o ultimă colecție: *Probleme și Idei*, pe care o consideră o adevărată binefacere pentru generația de odinioară, care jertfea foarte puțin timp gândirii.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul II/Nr.1/1924	Haneș, V.V.	<i>În preajma unui nou an</i>	1-2	articol introductiv
• Anul II/Nr.1/1924	Florescu, Paul I.	<i>Un învățământ</i>	2-3	extrașcolare
• Anul II/Nr.1/1924	Scherer, Jean	<i>Henry Sienkewicz</i>	3-5	literară
• Anul II/Nr.1/1924	Dumitrescu, Victor	<i>Cântec de toamnă</i> (poezie)	5	culturală
• Anul II/Nr.1/1924	Costandache	<i>Sobieski</i>	6-7	literară
• Anul II/Nr.1/1924	Gianni, Alex	<i>Anatole France</i>	7-8	literară
• Anul II/Nr.1/1924	Eliade, Mircea	<i>Cronica culturală</i>	9-11	culturală
• Anul II/Nr.1/1924	Ionescu, Corneliu Mladoveanu, Șefan Calmy, Aristide Bărbulescu, Traian B. Teodorescu, N.	<i>Exerciții Probleme propuse</i>	11-12	științifică
• Anul II/Nr.1/1924	-	<i>Idei și fapte</i>	12, 14	culturală
• Anul II/Nr.1/1924	Pușcariu, M.	<i>Cronica dramatică: Victor Eftimiu, Thebaida</i>	13	culturală
	-	<i>Cronica științifică</i>	15-16	științifică
• Anul II/Nr.1/1924	Carpenișeanu, G. Avramescu, M.	<i>Rubrica de șah Probleme</i>	16	jocuri și informații

Bianca Teodora ȘTEFAN, 9 H

Nr. 2/Anul II

IANUARIE 1925

Adoua apariție din anul II (1924-1925), datând din ianuarie 1925 și însumând 16 pagini, aduce o noutate: încep să publice, în paginile *Vlăstarului*, elevi din alte licee (de pildă, la pagina 16, există probleme de șah propuse de elevi de la Liceul „Matei Basarab“ (Samuel Thau) sau de la Școala Evanghelică (Gabriel Heskia).

O altă noutate este dată de faptul că se adaugă secțiunilor existente una nouă: cea *biografică*, apărută ca urmare a unui eveniment trist în viața școlii: trecerea în neființă a profesorului de biologie,

foarte îndrăgit de elevi: **Nicolae MOISESCU**. Apar articole biografice în memoria regretatului profesor, chiar și secțiunea *literară* cuprinde atât poezii dedicate profesorului, cât și articole cu tentă literară. Nu lipsesc secțiunea *științifică* și *rubrica de șah*. Întregul număr este dedicat marelui profesor care a influențat viața liceenilor spiriști. Se extinde colectivul redacțional prin apariția lui Haig Acterian, care semnează articolul *Amintiri despre Nicolae Moisescu*, în care evocă prima sa întâlnire cu profesorul de biologie.

Adolescentul descrie cu ce emoție și-a început primul an la „Spiru Haret“, cum fiecare profesor trecea indiferent printre mulțimile adunate în curtea școlii, însă, printre toate aceste figuri necunoscute care își făceau apariția la ore, una i-a cucerit pe toți. L-au descris ca pe un domn „atrăgător, înalt, svelt, cu părul alb, dar nu bătrân“. Acesta era domnul Nicolae Moiescu, profesorul lor de biologie și, încă din prima oră, i-a atras pe copii în domeniul științific prin experimentele sale. Prima dată a intrat cu niște ouă și o cratiță, le-a spart pe catedră, lăsându-i pe tinerii exploratori să descopere și să învețe despre diferite procese biologice. Pentru domnul profesor, aceasta era o normalitate, dar, pentru elevi, era ceva nou. După un timp, geanta de piele neagră a profesorului a devenit emblematică pentru elevi. Ei știau că acolo se găsește câte ceva ascuns.

Cu toate acestea, domnul profesor nu era

doar un bun pedagog, un pasionat care găsea în orice frumosul științei și al vieții. Era, totodată, o persoană blândă, care încerca să se apropie de elevii săi și să-i cunoască. Dânsul nu stătea, ca toți ceilalți profesori, în balconul școlii, ci cobora în curte, printre tinerele suflete. Era descris ca o persoană glumeață, veselă, care știa să comunice deschis cu elevii săi.

Nu era doar un iubitor al științei și al copiilor, era dedicat și multor altor domenii. Spre exemplu, se spunea că îi plăcea muzica, deși nu se pricepea să cânte, sau se implica în tot felul de activități în cadrul școlii.

Pentru elevi, domnul Nicolae Moiescu a însemnat mult mai mult decât un simplu profesor care i-a făcut să iubească știința. Acesta a fost un îndrumător care i-a condus spre frumusețea adevărată a vieții „Ne-a iubit Nicolae Moiescu. L-am iubit și-l vom iubi toți cei cari l-am cunoscut.“

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul II/ Nr.2/1925	Niculescu, S.	<i>Profesorul N. Moiescu</i>	2-4	biografică
• Anul II/ Nr.2/1925	Iorga, N.	<i>Cultura</i> (articol reprodus din <i>Revista Ideilor</i>)	4	culturală
• Anul II/ Nr.2/1925	Acterian, H.	<i>Amintiri despre Nicolae Moiescu</i>	5-6	biografică
• Anul II/ Nr.2/1925	N.C.	<i>La moartea lui Nicolae Moiescu...</i>	6-7	literară
• Anul II/ Nr.2/1925	Chivulescu, M.I.	<i>Cine a fost Nicolae Moiescu</i>	7-8	biografică
• Anul II/ Nr.2/1925	Dumitrescu, Victor G.	<i>In memoriam...</i>	8-9	biografică
• Anul II/ Nr.2/1925	Frollo, Anton Wladimir I.	<i>Amintiri bătrâne Nebuna</i> (poezie)	9-10	literară
• Anul II/ Nr.2/1925	Eliade, Mircea	<i>Epictet și Marc Aureliu</i>	10-12	culturală
• Anul II/ Nr.2/1925	Clasa VIII modernă	<i>Horatiu: Epistola către Pisoni (vers 60-179) - traducere</i>	12-14	literară
• Anul II/ Nr.2/1925	Cristea Gr. Petre	<i>Cronică științifică</i>	14-15	științifică
• Anul II/ Nr.2/1925	Carpenișeanu, G.	<i>Rubrica de șah</i>	15-16	jocuri și informații

Fotografie cu care se deschide numărul 2 al revistei *Văstarul*, ianuarie 1925

NICOLAE MOIESCU
13 Aprilie 1866 — 27 Decembrie 1924

Anisia Maria DIMA, 9 F

Nr. 3/Anul II

FEBRUARIE 1925

Seria prezentării numerelor revistei *Vlăstarul* este continuată de a treia apariție a anului II, în februarie 1925, aceasta însumând 16 pagini. Se stabilise, de comun acord în cadrul echipei *Vlăstarul*, ca revista să se limiteze la o apariție lunară, iar abonamentul anual să coste 80 de lei.

Structura revistei suportă unele modificări, secțiunea *umoristică* fiind absentă acum. Se axează mai mult pe știință și pe literatură. Numărul se deschide cu articolul lui **ND. Locusteanu**, intitulat *Fantezii Gramaticale*, în cadrul căruia sunt prezentate legăturile dintre gramatică și spectrul solar, două științe complet diferite, însă cu legături fine, de substrat. Apoi, P.P. Stănescu prezintă câteva dintre lucrările științifice ale regretatului profesor Nicole Moiescu, amintit în numărul anterior, iar Mircea Eliade îl prezintă pe filozoful istoriei, un geniu rafinat și sensibil: Nicolae Iorga. Este scrisă și o *Schiță Vânătoarească*, un nou tip de articol în cadrul revistei *Vlăstarul*. *Probleme rezolvate, Exerciții, Probleme propuse* se păstrează și în acest număr, prezentând o gamă largă de exerciții matematice, întinse pe ultimele două pagini ale acestei publicații.

„Sunt oameni pe cari mintea noastră cu greu îi poate înțelege“, afirmă **Mircea Eliade** despre Nicolae Iorga, marele romanist, poet și filozof al

istoriei. În primul paragraf al articolului *Iorga*, sunt descriși oamenii neînțeleși, diferiți de restul prin raționamentul și viziunea lor asupra lumii. Ei sunt înzestrați de divinitate cu puteri supraomenești „umilindu-i“, prin gândirea și inteligența lor, pe cetățenii de rând. Viața acestora înseamnă creație, libertate, echilibru, aspirații ale supraomului spre cunoașterea de sine și a mediului înconjurător. Au fost definiți de Carlyle și Emerson ca niște eroi, oameni superiori, dar numai atunci când bunul simț și istoria se încropesc într-un om inteligent, norocos și îndrăzneț. „Și toate acestea fără a avea numai decât calitățile geniului“.

Din perspectiva lui Eliade, Iorga este un astfel de geniu. Este comparat cu o cultură, cu o civilizație în ascensiune, care se remarcă prin inteligența și prin felul ei de a fi și de a gândi. N. Iorga și-a realizat și a conceput singur ideologiile, ceea ce, așa cum relatează M. Eliade, nu ar fi putut construi nici „10 biblioteci“. Și-a „manifestat sufletul“ prin sute de volume, articole și conferințe. Un om cu un spirit înșirat de demon de-a lungul timpului și al spațiului, depășind barierele fizico-temporale, o ființă zbuciumată, mereu neînțeleasă, dar, totodată, cu o perspectivă proaspătă asupra fiecărui aspect al lumii. De aceea, Eliade spune că opera va muri, dar sufletul care a creat-o „se înalță ca un pisc înnourat peste câmpia capetelor noastre“.

Iorga nu este nici pe departe „tipul intelectualului“, așa cum se consideră, ci mai degrabă un rob al pasiunii, un scriitor rafinat, de o sensibilitate aparte. Îl impresionează tot ceea ce vede cu ochii sufletului și îi lasă urme adânci, care se reflectă în felul lui de a gândi și de a percepe lucrurile. Nicolae Iorga nu a fost un savant sau un istoric desăvârșit, fiindcă niciunul nu are calitatea unui intelectual. Eliade consideră că orice analist este lipsit de o viziune proprie, își tratează dorințele sufletești ca pe orice datorie, fără a simți o înclinare spre arta scrierii. Însă Iorga nu e așa, fiindcă voluptatea adevărului, voința și latura lui sensibilă îl cheamă mereu printre foi pentru a-și împlini aspirația sufletească. Numai o atracție a cugetului l-a ajutat să realizeze marea de volume scrise de el. Nicio carte din „biblioteca lui Iorga“ nu prezintă forțare, ordine, gândire înfrântă, ci pasiune, gândire liberă și iubire. Ele au fost considerate, de către 33 de academicieni, cărți științifice. Iorga încearcă să confere cărților un conținut informativ, bazat pe întâmplări reale, fără „calități somnifere“ și cuvinte pendante. Are grijă să se producă un efect neîntârziat în mintea cititorului, cu o

sumedenie de vederi noi și concepții originale.

Paginile care s-au dovedit a fi „o greșală, o înfundătură“ a poetului au existat pentru a-i concepe o oarecare vibrație sufletească. Iorga are o părere subiectivă despre aceste aspecte și, de cele mai multe ori, atrage opinii publice controversate sau nu, care, însă, nu-l afectează deloc. Îl bucura părerea marilor scriitori îngroziți de misiunea lui formidabilă în lumea literaturii. Oamenii îl preferau pe Iorga pentru că era spontan, real, ambițios, precipitat, sănătos și disprețuia „tot ceea ce nu e parte din sufletul său, ființă din ființa sa“. Un egocentrist, „o culme pe care șuieră vântul și se rostogolesc troenele“, un munte de cunoaștere pe care este bine să îl vedem împreună, dar nu numai, cu imperfecțiunile sale.

Așadar, Iorga va rămâne și va fi menționat ori câte ori un istoric va cerceta un fapt din cele scrise de el, fie că-l va aproba sau nu. El este un nume și o operă. Deși opera va fi din ce în ce mai puțin cercetată, numele acestui scriitor sensibil, care a compus și a citit cel mai mult dintre toți semenii săi, va rămâne pe veci pe buzele oricărui pasionat de istorie.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul II/Nr.3/1925	Locusteanu, ND.	<i>Fantezii Gramaticale</i>	1-2	literară și științifică
• Anul II/Nr.3/1925	Stănescu, P.P. (asistent la Laboratorul de Fiziologie vegetală din București)	<i>Lucrările științifice ale Profesorului N. Moiescu</i>	2-4	științifică
• Anul II/Nr.3/1925	Eliade, Mircea	<i>Iorga</i>	4-7	culturală
• Anul II/Nr.3/1925	Israilovici, S.	<i>Anarchia științifică de azi</i>	7-9	științifică
• Anul II/Nr.3/1925	Vintilescu, Dan	<i>La pază (schiță vânătoarească)</i>	10	extrașcolare
• Anul II/Nr.3/1925	Iuca, Simeon Al. (traducere)	<i>Horatiu: Oda IX-a. Către Thaliarchus, rege al ospățului</i>	12	literară
• Anul II/Nr.3/1925	-	<i>Idei și fapte</i>	13-14	culturală
• Anul II/Nr.3/1925	Mladoveanu Ștefan, Ionescu Corneliu, Popescu Leon, Bărbulescu Traian, Corneliu Ionescu, N. Teodorescu	<i>Probleme rezolvate, Exerciții, Probleme propuse</i>	15-16	științifică
• Anul II/Nr.3/1925	Carpenișeanu, G.	<i>Soluțiile problemelor publicate (șah)</i>	17-18	jocuri și informații

Andreea Diana SAVU, 12 F

Nr. 4-5/Anul II

MARTIE 1925

Noutatea acestei apariții constă în publicarea a două numere (4 și 5) simultan, însumând 26 de pagini, iar costul abonamentului s-a modificat: de la 80 de lei la 60 de lei anual. În primul articol, *Parcuri Naționale*, **Dr. O. Protescu**, geolog și profesor, atrage atenția asupra pericolului pe care civilizația, în expansiunea ei, îl exercită asupra mediului și subliniază că ar trebui ca societatea românească să urmeze exemplul celor occidentale, respectând natura și frumusețile ei, având grijă de mediu prin înființarea a cât mai multor parcuri naționale („Un parc național este un domeniu virgin, în care plantele și animalele trebuiesc să se bucure, în regiuni bine alese și bine delimitate, de o completă libertate. [...] Un parc național trebuie să fie un azil inviolabil pentru formele rare, care trebuiesc lăsate să se desvolte liber în starea lor primitivă și sălbatică.“).

Colectivul redacțional se extinde prin contribuția lui **Valeriu Papahagi**, care semnează textul intitulat *Aromânii în Evul mediu*. Viitorul romanist, profesor universitar și diplomat, urmarea, prin expunerea sa, să prezinte „rolul pe care l-a jucat elementul românesc sud-dunărean în istoria imperiului bizantin și a celui latin întemeiat de

cavalerii Cruciatei a IV-a“. Papahagi deschide demonstrația printr-o prezentare succintă a istoriei originii elementului românesc din Peninsula Balcanică, scoțând în evidență condițiile în care se găsește acest teritoriu la sfârșitul secolului al II-lea d. Hr.: „[...] pe tot teritoriul României de astăzi și în toată Peninsula Balcanică se întinde [...] o pânză de romanitate“.

În următoarea parte a articolului, viitorul reprezentant al elitei intelectuale românești prezintă câteva dovezi de ordin lingvistic în sprijinul diferențierii aromânilor de celelalte popoare din peninsulă. Acesta se lansează, apoi, în expunerea istoriei aromânilor, cu ajutorul diferitelor izvoare, din secolul al X-lea până în secolul al XIV-lea, menționând mai multe personalități care amintesc, în scrierile lor, de aromânii din Balcani, precum Papa Inocențiu al III-lea sau cronicari bizantini și francezi.

În încheiere, elevul spirist evidențiază stăruința elementului sud-dunărean în teritoriu: „Când Turcii s'au făcut stăpâni pe Peninsula Balcanică, Aromânii au putut să-și păstreze independența și să întemeieze în Munții Pindului orașe înfloritoare, pe când celelalte popoare balcanice gemeau sub călcâiul otoman.“.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul II/Nr.4-5/1925	Dr. O. Protescu, geolog și profesor	<i>Parcuri Naționale</i>	1-2	civică
• Anul II/Nr.4-5/1925	Papahagi, Valeriu	<i>Aromânii în Evul mediu</i>	3-6	culturală
• Anul II/Nr.4-5/1925	Bărbulescu, C.	<i>Totem și Tabuu</i>	6-8	culturală
• Anul II/Nr.4-5/1925	Dragomirescu, C.	<i>Bătrânețea, moartea</i>	9-11	literară
• Anul II/Nr.4-5/1925	Florescu, Paul I.	<i>Sibilismul și rolul lui în antichitate</i>	12-13	culturală
• Anul II/Nr.4-5/1925	Ciorănescu, Al. I. („prelucrare din franțuzește“)	<i>Michel-Angelo</i>	13-14	culturală
• Anul II/Nr.4-5/1925	Dumitrescu, Victor	<i>Cântec de seară, versuri</i>	13	literară
• Anul II/Nr.4-5/1925	Eliade, Mircea	<i>Cultură și Inteligență</i>	13-18	culturală
• Anul II/Nr.4-5/1925	M.I.C.	<i>Ședințe literare</i>	19	literară
• Anul II/Nr.4-5/1925	Teodorescu, N.; Popescu, Leon; Ionescu, Corneliu; Calmy, Aristide	<i>Probleme rezolvate</i>	20-23	științifică
• Anul II/Nr.4-5/1925	Popescu Leon	<i>Exerciții</i>	23	științifică
• Anul II/Nr.4-5/1925	Peretz, Alex.; Paraschivescu-Bosnief, D. Splitzer, I.; Teodorescu, N.; Bărbulescu Traian; Ionescu Corneliu	<i>Probleme propuse</i>	23-24	științifică
• Anul II/Nr.4-5/1925	-	<i>Probleme de fizică și chimie</i>	25	științifică
• Anul II/Nr.4-5/1925	Chivulescu, M.I.	<i>Dublu pătrat, Șaradă</i>	25	jocuri și informații
• Anul II/Nr.4-5/1925	Frollo, Anton Wladimir	<i>Aritmogrif, Joc rombic</i>	26	jocuri și informații

Maria Daria GHIMBAȘ, 9G

Nr. 6-7/Anul II

APRILIE 1925

Vlăstarul continuă să crească. Echipa de redactori se lărgeste. Nume noi, de elevi și de profesori, deopotrivă, ne încântă pe teme din ce în ce mai diverse. În timp ce Const. I. Niculescu și George Nedelcu P. scriu povestiri și poezii, Finkelstein B. Martin pune accentul pe studiul astronomiei. Suntem purtați într-o călătorie fascinantă prin literatură, căci ni se explică „Cine a fost Caragiale“ și citim puțin din *Arta poetică* a lui Horațiu, iar din articolul *Biografii* aflăm mai multe informații interesante despre oameni de seamă din trecut, în timp ce școala este descrisă ca primul pas spre maturizare al omului, iar probleme de matematică inedite ne pun pe gânduri.

Dar poate cel mai interesant articol este critica lui **S. Israilovici** la adresa opiniilor lui Mircea Eliade, colegul său, un nelipsit și important redactor al revistei *Vlăstarul*, despre importanța ocultismului pentru om, articol ce îl vom discuta imediat...

În articolul *Ocultism și știință*, o veritabilă critică la adresa unei intervenții a lui Mircea Eliade în cadrul unei conferințe, se vorbește despre un regres al științei în favoarea ocultismului, în perioada interbelică. În timp ce Mircea Eliade este convins de existența unor forțe supranaturale care vor răspunde, la un moment dat, întrebărilor pe

care știința nu le poate explica, S. Israilovici îi atacă dur părerea, demonstrând că opinia sa este lipsită de teme. Mircea Eliade făcuse referire la personalități considerate de el spiritiști convinși care, de fapt, nu cred nici ei în ceea ce spun, așa cum evidențiază autorul articolului de față. Printr-un demers bazat pe dovezi, totuși, nu fără cusur, S. Israilovici reușește să redea științei demnitatea și să arate că adevărul științific este incontestabil, în timp ce ocultismul este greu verosimil. De apreciat este rigurozitatea demonstrației ce evidențiază faptul că, în ciuda diferențelor de opinii, spiriștii se respectau, imprimând discursului polemic o ținută academică.

Și... poate cea mai interesantă observație ce se desprinde din cele prezentate este aceea că revista *Vlăstarul* nu era destinată numai evidențierii talentelor elevilor. Se mai întâmpla ca, uneori, părerile și credințele redactorilor să difere și să aleagă să polemizeze unii cu alții... în scris!

Imi va obiecta colegul Eliade că e o deosebire între aceste *fleacuri* și gândurile cari cuprind universul și caută să-i pătrundă secretele. Dar pe lângă că Pytagora a emis unele teorii cosmogonice cari se apropie mai mult de teoriile lui Copernic decât de ale lui Thales și Anaxagora se poate concepe faptul că pentru lucruri de mică importanță să păstrezi bunul simț iar în ce privește problemele importante din metafizică să-l pierzi?

Colegul Eliade poate să-mi dovedească că Immanuel Kant sau oricare alt filosof care s'a ridicat cu spiritul până la cele mai înalte culmi, a fost lipsit de bunul simț și nu concepea absurdul?

Fragment din articolul polemic al lui S. Israilovici la adresa lui Mircea Eliade

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul II/Nr.6-7/1925	Niculescu, Const. I.	<i>Primăvară mitologică</i>	1-5	literară
• Anul II/Nr.6-7/1925	Dumitrescu, Victor G.	<i>Înviere...</i> (poezie)	5-6	literară
• Anul II/Nr.6-7/1925	Israilovici, S.	<i>Ocultism și știință</i>	6-10	culturală/polemică
• Anul II/Nr.6-7/1925	R. F.	<i>Constantinopol-Atena</i>	11-12	literară
• Anul II/Nr.6-7/1925	Eliade, Mircea	<i>Alchimia</i>	12-16	culturală
• Anul II/Nr.6-7/1925	—	<i>Horațiu: Arta poetică</i> (traducere)	17-18	culturală
• Anul II/Nr.6-7/1925	Nedelcu, George P.	<i>Amintiri din „clasa genilor“</i>	18-19	literară
• Anul II/Nr.6-7/1925	Berlescu, Dan M.	<i>Ce este școala</i>	19-20	literară
• Anul II/Nr.6-7/1925	Vintilă C. Florescu, Ioan	<i>Biografii: Neculai Grigorescu, Cesare Lombroso</i>	21-22	culturală
• Anul II/Nr.6-7/1925	Focșa, Titi D.	<i>Cine a fost Caragiale</i>	22-24	literară
• Anul II/Nr.6-7/1925	Finkelstein B. Martin	<i>Introducere în studiul astronomiei</i>	24-26	științifică
• Anul II/Nr.6-7/1925	Ciorănescu, Al. I.	<i>Minunea</i> (poezie)	26-27	literară
• Anul II/Nr.6-7/1925	Alex Peretz, D. Bosniel-Paraschivescu, I. Spitzer, N. Teodorescu, Bărbulescu Traian, Ionescu Corneliu, Calmy Aristide, Florescu C. Ioan Vintilă	<i>Probleme rezolvate</i>	27-32	științifică
• Anul II/Nr.6-7/1925	N. Teodorescu, Ionescu Corneliu, Vanci Gheorghe	<i>Probleme propuse</i>	32-33	științifică
• Anul II/Nr.6-7/1925	—	<i>Observațiuni</i>	33	
• Anul II/Nr.6-7/1925	Frollo, Anton Wladimir	<i>Joc în litere</i>	34	jocuri și informații
• Anul II/Nr.6-7/1925	Spurcos, N.	<i>Joc dublu pătrat</i>	34	jocuri și informații
• Anul II/Nr.6-7/1925	Hărdău, V.	<i>Joc rombic</i>	34	jocuri și informații
• Anul II/Nr.6-7/1925	Frollo, Anton Wladimir	<i>Joc pătrat</i>	34	jocuri și informații

Astfel, în alchimia latină care începe prin secolele XII–XIV, distingem două elemente; mai întâi o *tradiție tehnică* despre vopsitul sticlei, pieilor, despre aliagii, scrisul cu aur, cu argint; și în aldoilea rând contribuția *alchimiei arabe*. Cum noi năzuim aci la o succintă sinteză a întregii evoluții alchimice, să încercăm cercetarea fiecărui element în parte.

Fragment din articolul lui Mircea Eliade, *Alchimia*

Robert Ștefan FLOREA, 10 H
prof. Corina Buzoianu

Nr. 8-9-10/Anul II

MAI 1925

Acest număr păstrează structura celorlalte apărute în al doilea an de existență a *Vlăstarului* (decembrie 1924 - mai 1925). În articolul introductiv, *Corespondența interșcolară*, directorul liceului, Șt. V. Nanul, subliniază necesitatea intensificării unei activități extrașcolare: „schimbul de scrisori între elevii școalelor secundare, din aceeași țară sau din țări deosebite“.

În al treilea articol, *O problemă din istoria neamului nostru*, **Valeriu Papahagi** vorbește despre românii care trăiesc în afara granițelor: aromânii, meglenoromânii, rumerii (cunoscuți și ca istroromâni), maurovlahii, morlacii, a căror identitate, atrage atenția acesta, este în pericol. Elevul spirist prezintă, întâi, o scurtă istorie a regiunii balcanice și a poporului român, în care evidențiază și relația dintre limba română și aromână, pe care le consideră una și aceeași, apoi formulează o întrebare: „de ce neamul nostru s-a întins așa de departe?“. Răspunsul la această întrebare este oferit în continuare, și anume că este normal ca un popor de păstori să se întindă pe un teritoriu așa de mare, de la râul Nipru până în munții Pindului.

În final, V. Papahagi îndeamnă românii ca, în momentul în care sunt cei mai uniți din istoria lor (și așa era, tocmai ce se realizase Marea Unire, despre care vorbește la începutul articolului) să se gândească și la „frații îndepărtați“.

Alexandru Elian își face apariția, în paginile revistei, cu textul *O nouă concepție artistică*, în care își exprimă dezacordul privind arta promovată de unele mișcări de avangardă: constructivismul și dadaismul. Considerând că „frumosul e una dintre cele mai înalte concepții ale spiritului omenesc, dar el se găsește, totuși, în lumea noastră reală“, Elian respinge ferm concepția avangardiștilor referitoare la actul artistic și sintetizată de I.Vinea: „Arta poate exista și fără să aibă la bază vre'o idee.“, caracterizând arta acestora drept „bolnăvicioasă“.

Așa cum era de așteptat, **Mircea Eliade** nu întârzie să formuleze un răspuns (de 10 pagini!) colegului său, S. Israilovici, care, în numărul anterior, îl criticase aspru pentru unele afirmații rostite în cadrul unei conferințe.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Nanul, Șt. V.	<i>Corespondență interșcolară</i>	1-2	extrașcolare
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Prof. Popovici-Minar	<i>Filozofia lui Taine</i>	3-5	culturală
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Papahagi, Valeriu	<i>O problemă din istoria neamului nostru</i>	5-8	culturală
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Dragomirescu, C.	<i>Hereditatea</i>	8-11	literară
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Elian, Alexandru	<i>O nouă concepție artistică</i>	12-15	culturală
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Mărculescu, N.	<i>Psihanaliza</i>	15-17	culturală
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Dinu, Dan D.	<i>Zadarnic (povestire)</i>	17-19	literară
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Chivulescu, M. D.	<i>Introducere în studiul Renașterei</i>	19-21	culturală
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Ciorănescu, I. Alexandru	<i>Într-o dimineață de vară</i>	22-24	culturală
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Frollo, Anton Wladimi	<i>Plecat-au năvile (poezie)</i>	24	literară
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Israilovici, S.	<i>Ce trebuie să cerem azi științei (Știința și Metafizica)</i>	24-28	științifică
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Stroescu, Victor Th.	<i>Un răspuns</i>	28-29	literară
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Eliade, Mircea	<i>Știință și ocultism</i>	29-39	științifică
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Dumitrescu, Victor C.	<i>Clipe din trecut... (poezie)</i>	40-44	științifică
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Dumitrescu, Aurelia	<i>De vorbă cu oglinda (povestire)</i>	p. 41-44	
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Ionescu Corneliu, Mironescu A., N. Teodorescu, Calmy Aristide, Donciu O. Petre	<i>Exerciții</i>	44	științifică
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	A. Mironescu, N. Teodorescu, Bărbulescu Traian, Calmy Aristide, Ionescu Corneliu	<i>Probleme propuse</i>	p. 45	
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	N. Teodorescu	<i>Probleme rezolvate</i>	p. 46-48	
• Anul II/Nr. 8-9-10/1925	Mircea V. Dan, Iordănescu A., C. Alexandrescu, Q. Negulescu, Amifar, Anton Wladimir Frollo, A. Maxim	<i>Jocuri distractive</i>	p. 49-50	

Repetând de trei ori adjectivele „lung și erudit“ (referitoare la articolul colegului său), Eliade ironizează excesul de zel al acestuia, declarându-se măgulit că niște observații dintr-o conferință „modestă“ s-au bucurat de atâta atenție: „M-am bucurat de articolul acesta, lung și erudit, pentru că el dovedea o oarecare valoare a conferinței mele, căci altfel nu s-ar fi ostenit colegul Israilovici pentru orice mărunțiș ocult.“. Îl acuză pe Israilovici de „ignoranță“ și de „rea voință“ în folosirea

dovezilor, motiv pentru care nu ar merita un răspuns mai lung de „o jumătate de pagină“, dar înțelege că trebuie să explice mai pe larg fenomenele psihice și metapsihice, astfel încât cititorii neinițiați să înțeleagă miezul problemei. În continuare, Mircea Eliade realizează o demonstrație de forță a erudiției sale, dar și a spiritului polemic, demontând afirmațiile colegului său, pe care-l consideră vinovat de „încăpățănare și teamă de cercetare“.

Maria NEDELCU, 9 F

Nr. 1-2/Anul III

OCTOMBRIE 1925

Continuăm seria prezentării numerelor revistei **Vlăstarul** cu primele două numere din cel de-al treilea an, ce datează din octombrie 1925, însumând 24 de pagini. Colectivul de redacție de la acea vreme îi îndemna pe elevii fiecărei clase să scrie în revistă, dar să o și citească, deoarece „pentru toți e scris **Vlăstarul**, de toți e susținut și de toți e citit“. Vom urmări, împreună, evoluția acestei reviste ce păstrează, între paginile ei, gândurile și viața liceenilor din perioada interbelică.

Structura revistei rămâne, în general, aceeași. Cele patru secțiuni, deja bine cunoscute (secțiunea *literară*, secțiunea *științifică*, secțiunea *jocuri și informații* și secțiunea *umoristică*) se păstrează, însă apăruse o secțiune nouă, culturală, odată cu intervenția lui M. Eliade. În aceste numere, ea se concretizează prin publicarea recenziilor de cărți (de exemplu, cea a cărții *Oameni în război* de Andreas Latzco, aparținând lui **Basile Mărculescu**) și a cronicilor teatrale (*Meșterul Manole* de Victor Eftimiu, aparținând lui **D. Ștefănescu**). Articolele dedicate neamului românesc se păstrează, **Valeriu Papahagi** uimindu-ne, și de această dată, cu un articol documentat și mai impresionant decât cel din ediția precedentă (anul 2, numerele 8-9-10).

Nefericita moarte a marelui scriitor Ioan Slavici (aici numit ION Slavici) îl determină pe **Radu S. Niculescu-Mislea** să-i dedice un articol omagial, prezentând parcursul scriitorului și durerea cauzată

de plecarea sa din viața aceasta trecătoare.

În articolul *Evoluția fotografiei*, **Traian Mătăsaru** ne poartă într-o adevărată călătorie în timp. Acesta își începe articolul menționând faptul că fotografia este atât o artă, cât și o știință, deoarece fiecare om simte plăcerea de a fi fotografiat, dar și mândria de a o executa. Cei din cadrul revistei au înființat o rubrică fotografică pentru a le dezvălui tinerilor din acea vreme modul cel mai potrivit de a realiza o fotografie, normele ce trebuie respectate, precum și cunoștințele din această branșă.

Autorul articolului pune în evidență faptul că fotografia se bazează pe fenomenele luminii. Încă din Antichitate, se cunoștea efectul luminii asupra culorilor, cum afirmă chiar Principesa Euxodia, în secolul al X-lea.

Baza fotografiei moderne a fost inventată de către Glauber (secolul al XVI-lea), care a descoperit nitratul de argint. Prima formă a aparatului de fotografiat a fost inventată de către pictorul Porta, care a construit o cameră obscură mică, portativă, căreia i-a adăugat un geam mat și o pânză neagră, prin care putea privi imaginile. Originea fotografiei datează din secolul al XVIII-lea, când Adolf Balduin a descoperit un amestec de săruri fluorescente care, odată expuse la lumină, continua să lumineze și în întuneric, dar foarte slab. Baza chimică a acestei prime forme a fotografiei o constituie sensibilitatea sărurilor de argint la lumină.

Veritabila fotografie a fost inventată, sau, mai bine spus, descoperită, de către Daguerre și Niepce în anul 1837. În anul 1816, Niepce a întemeiat un procedeu fotografic bazat pe „sensibilitatea asfaltului“. În 1822, Daguerre a reprodus pe sticlă un portret al Papei Pius al VII-lea, astfel descoperindu-se posibilitatea de a se obține o fotografie într-un timp scurt de expunere în camera obscură. Cei doi s-au cunoscut în anul 1829 și s-au asociat pentru a-și exploata cunoștințele. Din nefericire, Niepce moare în anul 1833, însă fiul său îi ia locul și continuă cercetarea. Daguerre, dintr-o pură întâmplare, descoperă dezvoltarea imaginilor în plăci de argint. Acesta avea mai multe plăci insuficient expuse în camera obscură, care nu aveau un rezultat promițător, așa că le-a așezat într-un dulap, alături de mai multe substanțe chimice. Atunci când a redeschis dulapul, a observat că a obținut fotografii foarte clare. Rând pe rând, a lăsat fotografiile în dulap, cu câte o substanță chimică, până când a găsit-o pe cea care a produs fenomenul: mercurul. De aici, se naște principiul *daguerotipiei*. Însă, această tehnică avea,

totuși, un defect: imaginile imprimate erau unice și nu mai puteau fi reproduse. Astfel, Fox Talbot a așternut o compoziție de iodobromură de argint pe o foaie de hârtie, făcând, astfel, hârtia negativă, de pe care putea face mai multe copii pozitive.

Mulți au încercat să obțină o claritate perfectă a fotografiei, însă numai medicul englez Richard Madox a reușit, în anul 1837, să inventeze plăci cu gelatino-bromură de argint, ce ofereau limezime imaginii.

Mătăsaru C. Traian încheie articolul său cu speranța că, în anii ce vor urma, cunoștințele pe care le posedau la acea vreme vor fi completate și îmbunătățite, pentru a duce spre „drumul către perfecțiune“ atât fotografia, cât și știința. Ținând cont de faptul că, în acele vremuri, accesul la informații se obținea printr-un proces laborios de căutare, articolul lui Mătăsaru Traian este complex și actual, dând dovadă de o pasiune arzătoare privind acest subiect. Azi, o simplă căutare pe Google îți oferă exact aceleași informații pe care liceanul spirist le așternea în revistă la nivelul anului 1925.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Haneș, V.V., profesor	<i>Vlăstarul</i>	1	articol introductiv
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Papahagi, Valeriu	<i>Din epoca de formare a neamului românesc</i>	1-3	culturală
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Ionescu, Dan D.	<i>Avrigul</i>	4-5	extrașcolare
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Elian, Alexandru	<i>Slavici și Școala Ardeleană</i>	6-8	culturală
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Luca, Simeon Al.	<i>Impresii de bacalaureat</i>	9-10	—
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Frollo, Anton Wladimir	<i>Bătrânul Castel</i> (poezie)	10	literară
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Niculescu-Mislea, Radu S.	<i>Ion Slavici</i>	11-12	literară
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Mătăsaru C. Traian	<i>Evoluția fotografiei</i>	12-17	științifică
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Vanci Gheorghe	<i>Alfred Nobel</i>	17-19	științifică
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Mărculescu, Basile	<i>Andreas Latzco, Oameni în război</i> (recenzie)	20-21	literară
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Ștefănescu, D.	<i>Mesterul Manole-cronica teatrală</i>	21-23	culturală
• Anul III/Nr. 1-2/1925	—	<i>Idei și fapte</i>	23-24	culturală
• Anul III/Nr. 1-2/1925	Păunescu, Vanci Gh. Teodorescu, Alexandru N.	<i>Probleme propuse</i>	25	științifică

Alexandra PUHA, 10 G

Nr. 3/Anul III

OCTOMBRIE 1925

Acest număr, apărut în noiembrie 1925, conține 16 pagini, articolul introductiv fiind semnat de profesorul coordonator al revistei, V.V. Haneș, și dedicat scriitorului pașoptist Alexandru Odobescu, de la moartea căruia trecuseră 30 de ani.

Așa cum ne-a obișnuit deja, **Valeriu Papahagi** scrie un text foarte interesant și foarte bine documentat, de data aceasta despre perioada preistorică, intitulat: *Elemente de preistorie*, în care demonstrează că „industria preistorică, mai ales aceea de la începutul quaternarului, se datorește unor rase de oameni care nu mai există astăzi“.

În articolul intitulat *Oscar Wilde*, care are cinci pagini, este prezentat scriitorul irlandez, complexitatea vieții lui și modul aparte în care el vedea viața. **Basile Mărculescu** (autorul) deschide textul cu o poveste despre un om care avea o idee măreață și care nu s-a lăsat până nu a exprimat-o. Este povestea vieții lui Oscar.

Acesta ajunge un elev apreciat la universitatea din Oxford, în ciuda faptului că rareori era văzut citind. Decide, într-o bună zi, să se afirme în Londra, și iese în stradă îmbrăcat într-un „Costum Estetic“. La început, nu a fost apreciat, dar, pe parcurs, oamenii au ajuns să îi asculte paradoxurile, manifestând interes pentru scrierile sale.

Articolul insistă asupra perioadei de faimă

și de fericire de care a avut parte scriitorul, pentru a-i evidenția atât talentul și caracterul, cât și complexitatea viziunii. Oscar Wilde era un om inteligent, dar greu de înțeles, povestind paradoxuri pe care oamenii le dezbăteau, în încercarea de a descoperi sursa ingeniozității sale. Secțiunea în care este povestită perioada de glorie a lui Wilde prezintă și două „paradoxe“ ale sale, pe care acesta obișnuia să le spună oamenilor.

Nu după mult timp, anii de fericire trăiți de scriitor au apus, acesta fiind implicat într-un proces și condamnat la închisoare. După acest eveniment, subiectul *creștinism* și-a făcut apariția în operele sale.

Mulți oameni l-au numit nebun pentru ideile lui, care depășeau normalul, și pentru subiectele abordate, de-a lungul vieții, în operele sale, dar și pentru puterea de a ieși din banal și de a-și face vocea auzită. Articolul *Oscar Wilde*, scris de Basile Mărculescu, ne aduce aminte de un scriitor cu idei remarcabile și opere de excepție, dar, mai ales, de o persoană cu o gândire complexă și cu un caracter puternic, o personalitate care a avut curajul să se exprime, în ciuda opiniilor controversate ale celor din jur. De asemenea, articolul este bine structurat, punând accent pe lucrurile importante și relevante din viața lui Oscar Wilde, astfel încât să redea, cât mai pertinent, caracterul scriitorului și importanța lui în acea perioadă.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul III/Nr. 3/1925	Haneș, V.V., profesor	<i>Alexandru Odobescu</i>	1-2	literară
• Anul III/Nr. 3/1925	Dumitrescu, Victor (student)	<i>Grădinile</i> (poezie)	3	literară
• Anul III/Nr. 3/1925	Papahagi, Valeriu	<i>Elemente de preistorie</i>	3-8	culturală
• Anul III/Nr. 3/1925	Moșit, M.	<i>Orfanul</i> (poezie)	8	literară
• Anul III/Nr. 3/1925	Ioan, Petre S.	<i>O mare sărbătoare</i>	9-10	culturală
• Anul III/Nr. 3/1925	Mărculescu, Basile	<i>Oscar Wilde</i>	10-14	literară
• Anul III/Nr. 3/1925	Teodorescu, N. Vanci, Gh. Alexandrescu, M. Ionescu, D. Stein, Gh.	<i>Probleme rezolvate</i>	14-16	științifică

Ion-Anton COMĂNESCU, 9 F

Nr. 4-5/Anul III

DECEMBRIE 1925

In continuarea prezentării publicațiilor *Văstarul* din perioada interbelică, trebuie menționat că, în iarna anului 1925, au fost tipărite numerele 4-5, incluzând 32 de pagini. Această ediție prezintă nume distinse precum: **Mircea Eliade** și **Grigore Moisil** (debutează acum, cu articolul *Probleme propuse*), inițial doi spiritiști, ajuși ulterior piloni reprezentativi ai culturii

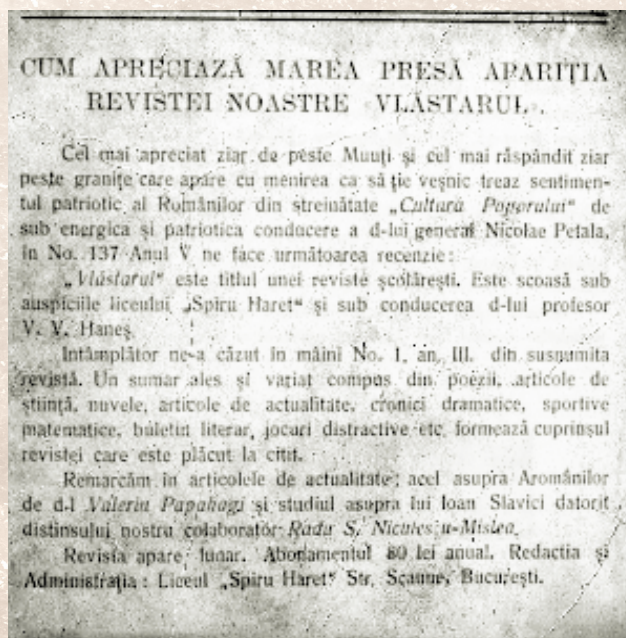
românești. Au fost abordate subiecte diverse. Un prim aspect reflectat în paginile revistei se referă la sărbătorirea celor 60 de ani împliniți de regele Ferdinand I al României, articolul *Regele Ferdinand-cu prilejul împlinirii a 60 de ani din viață* fiind semnat de profesorul V.V. Haneș. Totodată, ediția îl comemorează pe Spiru Haret din două perspective: umanistă și realistă.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Haneș, V.V.	<i>Regele Ferdinand-cu prilejul împlinirii a 60 de ani din viață</i>	1-3	culturală
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Clasa a VIII-a modernă	<i>Spiru Haret- Omul si Opera</i>	4-11	culturală
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Clasa a VIII-a reală	<i>Spiru Haret si activitatea sa științifică</i>	11-13	culturală
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Eliade, Mircea	<i>Scrisoare din tabără- fragment</i>	13-18	literară
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Perlman, B.	<i>Dobrogea din punct de vedere etnic</i>	19-20	științifică
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Papahagi, Valeriu	<i>Adevărul despre războaiele Punice</i>	20-22	științifică
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Clasa a VIII-a modernă	<i>Titus Macius Plautus-Aulularia</i>	22-25	culturală
• Anul III/Nr. 4-5/1925	—	<i>Cum apreciază marea presă apariția revistei noastre Vlăstarul</i>	25	
• Anul III/Nr. 4-5/1925	—	<i>Idei si fapte</i>	26	culturală
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Petre S. Ioan	<i>Hazuri</i>	27	umoristică
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Moisil, Gr. C.	<i>Probleme propuse</i>	27	științifică
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Teodorescu, N. Stein, Gh. Păunescu, Alexandru C. Moțit M.	<i>Probleme rezolvate</i>	28-30	științifică
• Anul III/Nr. 4-5/1925	Rădulescu, N. Mitrescu Lalescu, Nicu Margulius, Marius Frollo, A. W. Segal, I. Jules Ionescu, Savin	<i>Joc in triunghi</i> <i>Joc pătrat</i> <i>Joc in triunghi</i> <i>Jocul silabelor</i> <i>Aritmogrif</i> <i>Șaradă</i> <i>Jocuri rombice</i>	30-32	jocuri și informații

Astfel, clasele a VIII-a de la vremea aceea, „modernă și reală“ (astăzi — clasele a XII-a, profil umanist și real), prezintă atât biografia lui Spiru Haret, cât și lucrările și activitatea sa politică și științifică.

Din punctul de vedere al secțiunilor, acest număr se împarte în 4 categorii: *literară*, care cuprinde texte în proză și în versuri, *culturală* (texte de istorie, de la aniversarea Regelui până la războaiele Punice), *științifică*, în cadrul căreia sunt prezentate atât probleme propuse, cât și rezolvate de către elevi din colectivul redacției de la acea vreme. În final, sunt reluate secțiunile *jocuri și informații* și *umoristică*. Spre deosebire de alte apariții ale revistei, în aceasta apare o prezentare succintă a opiniei jurnalistice despre revista *Vlăstarul*, realizată de gazeta *Cultura poporului* (apărută în perioada 1921-1930, la Cluj, sub coordonarea generalului Nicolae Petala). Reproducem, alăturat, articolul respectiv, din care aflăm că: liceul era situat în strada Scaune, iar costul abonamentului a revenit la suma de 80 de lei.

Mircea Ioan POPESCU, 10E

Nr. 6-7/Anul III

IANUARIE 1926

Prima apariție din anul 1926, al treilea de existență a revistei *Vlăstarul*, reunește două numere și însumează 32 de pagini. Numerele 6-7 prezintă, în debutul lor, Ziua Unirii Principatelor Române (24 ianuarie), marchează un jubileu – 60 de ani de la înființarea Liceului Unirii din Focșani și un aduc un omagiu profesorului Nicolae Moisescu, la un an de la moartea acestuia.

Colectivul redacțional este compus, preponderent, din elevi sau proaspăt absolvenți ai Liceului „Spiru Haret”, printre aceștia numărându-se viitoare personalități ale culturii și ale științei românești: **Valeriu Papahagi** (1905/06–1983), romanist, profesor universitar, **Grigore Moisil** (1906–1973), academician și matematician, și **Alexandru Ciorănescu** (1911–1999), diplomat, enciclopedist, etimolog, care a trăit în exil între 1946 și 1999.

Această apariție revistei este structurată în doar trei secțiuni: *literară*, *științifică* (cu o pondere semnificativă) și *extrașcolară*, cea din urmă fiind dedicată sărbătoririi Zilei liceului de Sf. Spiridon, pe 12 decembrie 1926, reflectată de presa vremii. Decupaje din publicațiile *Cultura Poporului* și *Lupta*, reunite în pagina 30 a *Vlăstarului*, intitulată *Festivalul Liceului „Spiru C Haret”*, relevă cum spiriștii au marcat, sâmbătă, 12 decembrie, în Sala Eforie a Teatrului

„Carol cel Mare”, Ziua liceului, printr-o „frumoasă serbare”. Ei au omagiat și evocat personalitatea lui Spiru Haret și au evidențiat contribuția acestuia la dezvoltarea sistemului românesc de învățământ, **G. Stein** a interpretat un solo de vioară, iar Fanfara liceului „a fost ireproșabilă”. Seara a fost întregită de piese interpretate de **corul și de orchestra liceului**, de numere de **gimnastică**, de „jocuri naționale” toate fiind răsplătite cu îndelungi aplauze. Mai mult, *Cultura Poporului* aprecia, la acea vreme, că **Liceul „Spiru Haret” este unul „între puținele licee unde se muncește intens și prosper”**.

Secțiunea științifică este amplă, printre articolele de geografie și istorie numărându-se *Roma etruscă* de **Valeriu Papahagi**, care prezintă, în șapte pagini, formarea, dezvoltarea și sfârșitul dominației etrusce la Roma. Chiar Valeriu Papahagi sintetizează, în final, articolul său: „Am văzut din acest articol, rolul Etruștilor în întemeierea cetății eterne. Sălbaticii locuitori latino-sabini din Septimontium, după primirea civilizației etrusce, au putut să se ridice deasupra celorlalte popoare din Italia. Întăriți în puternica lor cetate, ei au dominat întreaga Peninsulă Italică și după o serie de lupte crâncene, au reușit să îndeplinească ceea ce Etruștii nu izbutiseră să facă: unitatea Italiei.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul III/Nr. 6-7/1926	—	<i>24 ianuarie</i>	1	
• Anul III/Nr. 6-7/1926	—	<i>Un jubileu</i>	1-2	
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Ștefănescu, D.	<i>În amintirea lui Nicolae Moisescu</i>	2-3	culturală
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Perlman, B.	<i>Dobrogea noastră din punct de vedere politic</i>	3-5	științifică
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Papahagi, Valeriu	<i>Roma etruscă</i>	5-10	științifică
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Vanci, George	<i>Izvoare de energie</i>	10-15	științifică
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Alexandrescu, Victor	<i>Dintre martirii marilor descoperiri: Cristofor Columb</i>	15-18	culturală
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Șabse, Sebastian	<i>Simbolismul</i>	18-20	culturală
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Finkelstein, M.	<i>Panait Istrati</i>	21-23	culturală
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Moșit, I. Mircea	<i>De ce? (poezie)</i>	23	literară
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Frollo, Anton Wladimir	<i>Privighetoarea - poveste</i>	24-26	literară
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Ciorănescu, Alexandru	<i>La munte</i>	26-29	literară
• Anul III/Nr. 6-7/1926	—	<i>Festivalul liceului „Spiru C. Haret“</i>	30	extrașcolare
• Anul III/Nr. 6-7/1926	Moisil, Gr.C.; Vanci, G.; Teodorescu, N.; Păunescu, A.; Gheorghiu, A.	<i>Probleme rezolvate și propuse</i>	31-32	științifică

Romanii aveau să se arate mai târziu demn continuatori ai civilizației etrusce, prin organizarea provinciilor cucerite“.

Cele două pagini dedicate matematicii includ, ca de obicei, probleme rezolvate și probleme propuse. Una dintre probleme, de geometrie plană, aparține viitorului matematician, elevul **Grigore Moisil**, care prezintă pe larg o **soluție ingenioasă de demonstrare a inscriptibilității unui patruleter într-un cerc**.

În cadrul secțiunii *literare*, se succed articolele: *Simbolism* și *Panait Istrati*, semnate de **Șabse Sebastian**, respectiv **M. Finkelstein**, versuri de o sensibilitate aparte ale lui Moșit I. Mircea și poveștile lui **Anton Wladimir Frollo** și ale lui **Alexandru Ciorănescu**.

Povestea *La munte*, scrisă de elevul Alexandru Ciorănescu, cel ce urma să devină reputatul etimolog și diplomat, dezvăluie destinul tragic al unui băiețel firav de 13 ani, care nu a părăsit niciodată orașul natal. Dorința arzătoare a lui Mircea, căci așa îl cheamă pe micul protagonist, este de a cunoaște în realitate muntele, nu doar din cărți, de a-i respira aerul curat, de a-și desfăta privirea cu priveliștile-i încântătoare. Băiețelul unor funcționari săraci, Mircea cunoaște doar cenușiul unui oraș industrial și trăiește cu speranța că va merge, în

cele din urmă, la munte. Zugrăvită cu o pană ce avea să confirme, în anii ce au urmat, soarta copilului zguduie cititorul. Băiatul este grav bolnav, cade la pat, delirează și, cu ochii minții, vede muntele în ipostaze care se amestecă și se succed. Febra îi dă un scurt răgaz în care le poate cere părinților să-l ducă la munte. Dorința îi este îndeplinită, cere să fie ridicat de pe targă și, în plin extaz, se prăbușește, cu brațele deschise, ca o cruce. Ultimul sărut este dat pământului de munte.

Povestea, bogată în descrieri, ascunde o latură reală. Consider că povestea *La munte* a izvorât dintr-o realitate crudă a perioadei interbelice: tuberculoza. Elevul Ciorănescu, martor al suferinței multor semeni și al vieților secerate de acest dușman nevăzut, a lăsat, prin scrierea sa literară, un document posterității. Cele câteva pagini așternute de tânărul **Alexandru Ciorănescu** pentru revista *Vlăstarul*, aflată în al treilea an al existenței sale, au constituit și **debutul literar** al celui ce avea să semneze, în țară și în exil, numeroase titluri. Printre fondatorii revistei s-a numărat și fratele său, Ion Ciorănescu.

Consider că povestea *La munte* și alte lucrări din *Vlăstarul* reverberează în sufletul celor care azi, elevi, peste timp, în același spațiu, încearcă să regăsească fie și o fărâma din viața și din frământările „înaintașilor“ lor.

Hussain Zaynab, 10 F

Nr. 8-9/Anul III

FEBRUARIE-MARTIE 1926

Numerele 8-9 ale revistei *Vlăstarul*, însumând 24 de pagini, se înscriu în aceeași direcție trasată de cele anterioare, cu o pondere ceva mai accentuată a secțiunii de jocuri. Articolul *Corijentul*, o creație literară ce are caracter confesional, semnat de Anton Wladimir

Frollo, ilustrează atât descrierea zilei dedicate susținerii examenelor de corijențe, cât și modul în care protagonistul, Ionel Dumitrescu, și-a petrecut vara. Acesta a fost nevoit să învețe la limba română, dată fiind prevestirea acestui „examen de toamnă“ de către profesor: „să știi Dumitrescule, am să te las

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Haneș, V.V.	<i>Târgoviștea</i>	1-2	culturală
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Papahagi, Valeriu	<i>D-I Em. C. Grigoraș și criptografia</i>	3-7	științifică
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Focșa, Titi D.	<i>Floarea Reginei</i>	7-10	literară
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Frollo, Anton Wladimir	<i>Corijentul</i>	10-12	științifică
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Șabse, Sebastian	<i>Maria Bașkirtseff</i>	13-14	culturală
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Ciorănescu, Al. I	<i>Din vremi apuse (poezie)</i>	14-16	literară
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Zahareanu, A.	<i>Legenda lui Hamlet. Note istorice</i>	16-18	culturală
• Anul III/Nr. 8-9/1926	V.P.	<i>Recenzie: „Revista universitară“</i>	18	culturală
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Gheorghiu, A.; Păunescu, A.; Zamfirescu, Ion;	<i>Probleme rezolvate</i>	19-21	științifică
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Moisil, I.C.; V.R.; Cristea, P.	<i>Probleme propuse</i>	21-22	științifică
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Frollo, Anton Wladimir	<i>Numele deslegătorilor jocurilor</i>	22	jocuri și informații
• Anul III/Nr. 8-9/1926	Haneș, Radu; Margulius, Marius; Popp, D.; Dumitrescu, S.; Borundel, C.; Gheorghiu Gh.; Neamțu, Tudor, Mărculescu, B.A.	<i>Jocuri distractive</i>	23-24	jocuri și informații

corijent“. Chinuit de această neîndurare a dascălului său, „moșul“, vacanța și-o petrece la țară „cu cartea mereu în mână“, dând dovadă de ambiție și de motivație. În ciuda unei veri care i-ar fi trezit ideea singurătății, învățând în majoritatea timpului, acesta „n-a fost așa de singur ca un cuc“. De asemenea, vara i-a lăsat amintiri pe care le rememorează cu drag, în prim-plan aflându-se „ochii mari negri ai vecinei“. Amintirile îl cuprind într-o stare de visare, parcă intermediară între lumea reală și cea imaginară, conturată atât de ansamblul informațiilor învățate, cât și de imaginea reprezentării conceptului de iubire, „ochii cei mari și negri“. Cu toate acestea, simte, totodată, că nu se gândește la nimic, în ciuda

sentimentului de captivitate în propriile reflecții create de mintea sa.

Este poreclit „Don Quichote“ de către câțiva colegi, semnificația acestei catalogări în raport cu opera literară reflectând un spirit al demnității. De asemenea, protagonistul eponim, cavalerul Don Quijote, trece prin situația nefericită care constă în neputința acomodării la mediu, aflându-se mereu în neconcordanță cu lumea înconjurătoare.

Starea de visare a protagonistului se încheie în momentul în care un clopot și un glas anunță repartizarea în săli. Ionel, dând semne de oboseală, li se alătură și celorlalți, în „vâltoarea de băieți care se înghesuiesc disperați“ spre ușile sălilor.

Oana IVAN, 11 A

Nr. 10-12/Anul III

APRILIE - MAI - IUNIE 1926

Numerele 10-12 însumează 40 de pagini și acoperă perioada aprilie-iunie 1926, fiind și ultimele ale celui de-al treilea an de existență a revistei Vlăstarul. Cu excepția secțiunilor umoristică și cea a jocurilor, structura e similară celei din numerele anterioare. Se observă preponderența textelor cu caracter științific (spre deosebire de primele numere, în care „științific“ făcea referire exclusiv la articole care acopereau domeniul matematicii, ulterior această categorie a ajuns să includă și texte din alte domenii, precum: biologie, fizică, istorie, etnologie, psihologie etc.). Atrage

atenția **inițiativa echipei redacționale de a realiza o prezentare a activității revistei din al treilea an**. Sunt precizați colaboratorii, sunt menționate articolele publicate de fiecare. Află, astfel, că **Gr. C. Moisil** era, în acel an, student în anul III la „matematici“. Apare și un desen (al treilea de când a apărut revista).

Articolul care prezintă cel mai mare interes în această ediție este, cu siguranța, *Arta egypteană preistorică* de **Alexandru Elian**, datorită firescului cu care autorul abordează acest subiect extrem de controversat și de obscur. Felul în care elevul reușește, de la o vârstă fragedă, să atingă cele mai fine nuanțe

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Niculescu-Mislea, Radu S.	<i>Poporul român</i>	1-4	culturală
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Perlman, Beno	<i>Drepturile istorice ale românilor asupra Dobrogeii</i>	4-7	științifică
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Vanci, George	<i>Matematica preistorică</i>	7-12	științifică
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Papahagi, Valeriu	<i>Ethnologia Europei</i>	12-18	științifică
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Elian, Alexandru	<i>Arta egipteană preistorică</i>	18-22	culturală
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Ciorănescu, Al. I	<i>E liniște... (poezie)</i>	18	literară
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Mețianu, G.	<i>O privire asupra sistemelor de foraj</i>	19-26	culturală
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Petre S. Ioan	<i>Dumnezeu veghiază (poveste pentru copii)</i>	26	literară
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Zahareanu, Arthur	<i>Lucreția Borgia (note istorice)</i>	27-28	științifică
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Frollo, Anton Wladimir	<i>Mefisto</i>	29-33	literară
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Ionescu, Alexandru N.	<i>De mult (poezie)</i>	33	literară
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Vanci, Gh.; Calmy, Aristide; Moșil, I.C.; Ionescu, Corneliu	<i>Probleme rezolvate</i>	34-38	științifică
• Anul III/Nr. 10-12/1926	Redacția	<i>Dare de seamă asupra activității revistei „Vlăstarul” (Anul III, 1925-1926)</i>	38-39	retrospectivă

ale tematicii aflate în discuție poate fi considerat, probabil, cel mai important aspect. Arta egipteană preistorică, subiectul captivant al acestui text, reprezintă o perioadă monumentală a Antichității, care a captat atenția cercetătorilor din cele mai recente decade. Monumentele egiptene (piramidele, templele și mormintele din Valea Regilor) au fost minuțios cercetate, scoțând la iveală unele dintre cele mai impresionante opere de artă. De asemenea, textul subliniază faptul că atenția cercetătorilor s-a concentrat, la început, mai mult asupra artei egiptene istorice, deoarece arta preistorică a fost, inițial, considerată o ficțiune.

Revizuirea concepției despre arta preistorică egipteană s-a produs abia în secolul nostru, datorită cercetărilor Morgan și Fl. Petrie, care au confirmat existența unei preistorii autohtone în Egipt. Acest proces de schimbare a perspectivei a fost întârziat de tranziția lentă de la preistorie la istorie în Egipt, iar obiectele specifice preistoriei europene nu și-au găsit inițial locul în contextul

egiptean. Articolul se extinde mai apoi, pentru a compara arta preistorică din Egipt cu cea din regiunea les Eyzies din vechea Gallie. Autorul punctează faptul că arta preistorică din les Eyzies a atins apogeul în perioada magdaleniană, având arte plastice de o execuție minuțioasă, inclusiv sculpturi și gravuri reprezentând animale și subiecte variate.

Textul remarcă, de asemenea, aspectele religioase ale artei preistorice, precum practicile totemice și animalele sfinte, sugerând ideea că aceste opere au fost create în contextul ceremoniilor magice ale diferitelor clanuri. În final, Alexandru Elian aduce argumente care valorifică ideea că religia a fost forța motrice care a stat la baza creării și a susținerii artei preistorice, dezvoltându-se în paralel cu nevoile practice ale popoarelor și credințele despre nemurire și lumea de dincolo. Totodată, se subliniază importanța religiei în menținerea vieții artistice și creatoare, aducând un omagiu acestei forțe și sugerând că ea a fost punctul de sprijin continuu al artei, de-a lungul istoriei umane.

Dina ȚIRLI, 10 C

Nr. 1-2/Anul VI

Anul al șaselea de existență a revistei *Vlăstarul* ne întâmpină cu o serie de modificări. Din fericire, spre deosebire de numerele din anii anteriori, legate în volum și neavând coperta 1, acum ea există și o reproducem pe o pagină distinctă. Cele două numere însumează 24 de pagini. Spre deosebire de numerele apărute în anii anteriori, nu mai apare precizată luna. Abonamentul anual costa 120 de lei, iar prețul acestei apariții – 25 de lei. Colectivul redacțional este alcătuit compact, din 5 elevi aparținând unei singure clase (a VII-a): **Alexandru Beldie, Virgil Hârdău, Ștefan Mihălcescu, Dinu Popp, Virgil Teodorescu**, coordonatori fiind: domnul D. Foțșă (directorul liceului) și domnul George Marinescu (profesor de limba română).

În ceea ce privește secțiunile, și aici se observă modificări: secțiunea *științifică* se numește *Cronica Științifică*, secțiunea *jocuri și informații* poartă, acum, numele *jocuri* și apar două secțiuni noi: *Cronica Muzicală* și *Revista Revistelor* (o prezentare sintetică a activității presei din acea vreme). Cel puțin, în aceste numere, textele cu caracter istoric nu mai apar.

A doua copertă conține și alte informații interesante. Astfel, sediul Liceului „Spiru Haret” nu se mai afla pe strada Scaune, ci pe „Str. Italiană 31– București”. De asemenea, tipografia se schimbă

și ea: dacă, în primii ani, revista vedea lumina tiparului la la Institutul de Arte Grafice „Lucia”, situat în Calea Plevnei nr. 158, acum se tipărește la tipografia LUPA București, strada Vasile Lascăr nr. 24 (fiind oferite detalii suplimentare privind locația: „aproape de statuia C.A. Rosetti”). Nu știm exact când s-a schimbat tipografia, întrucât nu am găsit, încă, numere din anii 1927 și 1928. O vizită recentă la Biblioteca Academiei Române (situată pe Calea Victoriei nr. 125) ne-a oferit ocazia de a obține următoarele informații: există câte 8 numere legate în volum, datând din anul IV (1927-1928) și din anul V (1928-1929). Deoarece instituția se află în plin proces de renovare, am fost invitați să revenim în luna februarie (2024) pentru a obține copii ale numerelor publicate în acei ani, necesare pentru a întregi acest demers de prezentare a activității *Vlăstarului* din perioada interbelică. Tot în cadrul acestei vizite, am putut constata că, în arhivele oficiale, ultima apariție a revistei *Vlăstarul* din această perioadă datează din anul 1942. Precizăm, așa cum am făcut-o și cu alte ocazii, că, la redacție, se află **un număr din 1943**, apărut în tiraj redus (el poate fi citit și în format PDF, pe site: vlastarul.com).

Un alt element de noutate îl constituie faptul că textul articolelor începe să fie însoțit de fotografii și mai multe desene (de exemplu, la pagina 3, apare o imagine înfățișându-l pe Spiru Haret).

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Hârdău, Virgiliu	<i>Cuvânt înainte</i>	1
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Focșa, D. (directorul liceului)	<i>Spiru Haret</i>	2-3
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Bădulescu, George	<i>Lui Spiru Haret (poezie)</i>	3
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Bădulescu, George	<i>Toamnă (poezie)</i>	3
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Popp, Dinu V.	<i>Literatură</i>	4-5
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Rottman, Alex	<i>Pastel (poezie)</i>	5
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Constantinescu, Mihail	<i>Înserare (poezie)</i>	5
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Popp, Șerban V.	<i>Un om</i>	6
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Goran, Constantin	<i>Strigătul lui Napoleon</i>	6
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Moisil, George C.	<i>Decor de August</i>	7
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Comitetul	<i>Mulțumire</i>	7
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Trad. de Kohn, Eugen	<i>Cine e de vină</i>	8-9
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Prof. G. Marinescu	<i>Obiceiuri de Crăciun</i>	10-11
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	T. D. Vifor	<i>O comemorare</i>	11
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Hârdău, Virgiliu	<i>„Tânase Scatiu“ și viața socială</i>	11-12
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Zentler, A.	<i>Decând se mănâncă pâine?</i>	12
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Celeste, Spere	<i>Cronica științifică: Evoluția cinematografului”(I)</i>	13-14
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Costinescu, Guy	<i>Școlare- O excursie la Snagov</i>	15-16
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Madgearu, Ioan	<i>Șezătoarea clasei a IV A și a IV B”</i>	17
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Trancu, Iași și Lazăr, Gr. Eug și Lupescu, G. și Constantinescu, Mihail și Beldie, Al.	<i>Cronica Muzicală</i>	17-22
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Hârdău, Virgiliu	<i>Revista revistelor</i>	23
• Anul VI/Nr. 1-2/1929-1930	Popescu, Traian C. și Frenkel, M. și Petre, Nicolae și Peretz, Al. și Prodan, Ioan	<i>Jocuri</i>	24

Desen din Nr. 1-2/Anul VI/1029-1930, p. 4

***DIMITRIE FOCȘA,
profesor de matematică,
fost director al liceului***

Teodora TOBESCU, 11 F
Dina ȚIRLI, 10 C

Nr. 3/Anul VI

NOIEMBRIE 1925

Acest număr, apărut în noiembrie 1925, conține 16 pagini, articolul introductiv fiind semnat de profesorul coordonator al revistei, V.V. Haneș, și dedicat scriitorului pașoptist Alexandru Odobescu, de la moartea căruia trecuseră 30 de ani.

Așa cum ne-a obișnuit deja, **Valeriu Papahagi** scrie un text foarte interesant și foarte bine documentat, de data aceasta despre perioada preistorică, intitulat: *Elemente de preistorie*, în care demonstrează că „industria preistorică, mai ales aceea de la începutul quaternarului, se datorește unor rase de oameni care nu mai există astăzi“.

Colectivul redacțional se extinde (apar autori noi: Ion Juvara, M. Popișteanu, Istrățescu G., Baisnard J., Oancea N.). Structura revistei rămâne, în general, aceeași, cu cele 6 secțiuni menționate în al doilea număr: secțiunea literară, „Cronica științifică“, „Școlare“, „Pagina jocurilor“, „Cronica muzicală“ și „Revista Revistelor“.

Dacă, în al doilea număr, la secțiunea activităților sportive, se vorbea despre înființarea societății de educație fizică, în al treilea număr se remarcă deja activitatea intensă a acesteia și rezultatele echipelor liceului la meciuri, articolul ocupând un loc în rubrica „Școlare“.

Nu în ultimul rând, pe coperta volumului apare inscripționat un simbol în miniatură (✚), cel care va deveni simbolul revistei.

Articolul *Ideile politice ale cronicarilor*, semnat de Ion Juvara, prezintă viziunea cronicarilor asupra relațiilor Principatelor cu țările vecine, pe plan extern, și asupra rapoartelor dintre domn, boieri și popor, pe plan intern. Țara nu se putea lupta cu marile puteri ce o înconjurau, prin urmare cronicarii propun apărarea intereselor Principatelor pe cale pașnică, „cu înțelepciune“, prin amiciție. Ei condamnă domnitorii greci din perioada fanariotă și își arată mila față de țară, dar singurele lor arme rămân cronicile moralizatoare.

Desen, Nr. 3, anul VI, p. 3

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Țintă, G. (profesor)	<i>Botezul aerului</i>	1-3	literară
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Bădulescu, George	<i>Gândul meu</i> (poezie)	3	literară
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Popișteanu, Marius	<i>Aripi frânte</i> (schiță)	3-4	literară
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Juvara, Ion	<i>Ideile politice ale Cronicarilor</i>	5-6	literară
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Hărdău, Virgiliu	<i>Primăvara</i> (poezie)	6	literară
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Istrătescu, George	<i>În parcul școlii de agricultură Nucet</i>	7	culturală
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Boisnard, Jean	<i>Român Gruea Grozăvanul</i>	8	literară
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Oancea, Nicolae N.	<i>Din războiul pentru întregire</i>	8	culturală
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Trad. de Khon	<i>Meditatorul</i> (A. Cehov)	9-10	literară
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Trad. de Anghelescu, Titi	<i>Mumii de pisici</i>	10	culturală
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Speri, Celestin	<i>Evoluția cinematografului</i> (urmare)	11-13	cronica științifică
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	-	<i>Curiozitate matematică</i>	13	cronica științifică
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Popp, Dinu V.	<i>Despre fotografie</i>	13-14	cronica științifică
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Ionescu, Marin și Costinescu, Gh.	<i>Colțul galeniștilor</i>	14	cronica științifică
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Mihălcescu, Șt.	<i>Școlare: Festivalul liceului</i>	15	extrașcolare
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Direcțiunea Flacăra Spiru Haret	<i>Educația fizică în școală</i>	16	sportivă
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Trancu-Iași, E. și Beldie, A.	<i>Cronica muzicală</i>	17-18	cronica muzicală
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Hărdău, Virgiliu	<i>Revista revistelor</i>	19	revista revistelor
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Teodorescu, St.	<i>Pagina de jocuri</i>	20	jocuri
• Anul VI/Nr. 3/1929-1930	Redacția	<i>Anunț „VIVI”</i>	21	-

Realizând cât de puternic este Imperiul Otoman, consideră că „lucrul cel mai cuminte e ca să ne aflăm în bune relații” cu acesta. Ei cer de la domn câteva calități: „să nu fie prea crud, să se afle bine cu vecinii și să îndepărteze vrajba dintre supuși”. Pentru cronicari nu conta cât de învățat era domnul, ci câtă grijă arăta față de țară. El nu trebuia să stârnească, prin ambiția lui furia vrăjmașilor (după cum considerau că făcuse Mihai Viteazul care „a atras urgia țărilor vecine asupra țărilor noastre”), ci să aducă pace și ordine.

Chiar dacă stăpânirea făcea abuzuri, cronicarii nu voiau ca poporul să se răscoale, considerând că doar boierii au acest drept. Între domn și boieri trebuia să fie un respect reciproc. O altă cerință a cronicarilor era ca domnul să fie pământean, „căci numai un astfel de domn simte în adevăr nevoile țării”.

În acest articol, Ion Juvara evidențiază buna înțelegere a situației din acele vremuri, tactul și spiritul politic pragmatic de care au dat dovadă cronicarii. (T.B.)

În articolul *Din Războiul pentru întregire*, semnat de Oancea Niculae, care, în câteva rânduri, destăinuie una din miile de povești tragice, reale, care s-au întâmplat în familiile românilor și, cu siguranță, și ale elevilor liceului nostru în vremea Primului Război Mondial. Bunicul și bunica acestuia, care locuiau în Țifești, comună din județul Vrancea, sunt nevoiți să plece spre Tecuci, în urma distrugerii casei lor de către nemți. La intrarea în oraș, însă, o bombă nimicește partea din spate a carului cu boi, unde era bunica lui Oancea (pe nume Ștefania). Aceasta „a încetat din viață, în luna Decembrie 1917”.

Oancea povestește întâmplările la persoana a III-a, dintr-o perspectivă obiectivă, părând neatașat de faptele petrecute și neintervenind cu nicio remarcă proprie, în ciuda sfâșietoarelor dezvăluiri. Îmi este imposibil să nu simt un fior pe șira spinării citind acest scurt text. Faptul că acel copil, elev în clasa a cincea (clasa I de atunci), a putut să scrie și să publice scrierea aceasta este o dovadă de curaj și dăruire – fiindcă nu cred că s-a

gândit că îi va face bine în vreun fel să pună pe hârtie tragedia petrecută în familia sa. Nu știu ce gânduri a avut trimițând acest text către redacție, însă un lucru e cert: a rupt o bucățică din el pentru a păstra niște fapte istorice la vedere, fapte care astăzi sunt semne de trezire pentru popor, în special generația tânără, că trăim vremuri binecuvântate, de pace în țară și că, pentru aceasta, trebuie să fim mulțumiți și recunoscători. Se înțelege că acest articol are scop strict informativ, deoarece copilul povestește întâmplări vechi de peste un deceniu. Dacă ar fi știut că, peste aproape o sută de ani, se va vorbi despre bunicii lui...

Nu este precizat dacă bunicul său a rămas în viață după bombardament sau nu, însă, indiferent de situație, mesajul articolului lui Oancea Niculae este să ne prețuim familia, timpul și țara cât timp le avem și așa cum sunt, căci nu știm niciodată ce vremuri vin peste noi. Iată încă un motiv pentru care *Vlăstarul* este un monument istoric de însemnătate națională. (D.Ț)

Ana CÎRLOMANU, 9 A

Nr. 4/Anul VI

Apatra apariție a revistei *Vlăstarul*, din anul VI (1929-1930) însumează 16 pagini. Spre deosebire de numerele apărute în anii anteriori, nici în primele 2 numere, nici în acesta, nu mai apare precizată luna. Abonamentul anual costa 120 de lei, iar numărul acesta – 15 lei. Colectivul redacțional este alcătuit, și aici, din elevi aparținând unei singure clase (a VII-a), coordonatori fiind: domnul D. Focșa (directorul liceului) și domnul George

Marinescu (profesor de limba română). Structura revistei rămâne, în general, aceeași, fiind formată din 6 secțiuni: *literară* (apar articole biografice în memoria profesorului de limba română căruia i se spunea „Moș Nache”), *științifică*, secțiunea *școlare* (n.r.: astăzi – extrașcolare), secțiunea culturală, cea destinată sportului și secțiunea *jocuri și informații*. În acest număr, bine-cunoscutele rubrici, *Probleme propuse* și *Probleme rezolvate*, nu mai apar.

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Hărdău, Virgiliu	<i>Vânătoarea</i>	1-2	literară
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Vlădescu-Olt, Marinel	<i>O zi de lucru la Școala Fénelon</i>	2-3	(extra)școlare
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Roco, Dinu	<i>O dorință împlinită</i>	3-4	literară
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Dumitru, Ioniță	„Cântecul mobilizatului“ (cântec popular)	4	literară
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Theodoru, Eugen L.	„Sermon sur la Mort“	5	culturală
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Constantinescu, Mihail I.	<i>Sistem</i> (poezie)	6	literară
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Almăjeanu, Barbu	„Moș Nache“	6	literară
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Leibovici, Zigu	<i>Cezar Petrescu - Studiu</i>	7-8	literară
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Ioan, Grigore O.	<i>De pe alte meleaguri. Parisul</i>	8-9	culturală
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Hărdău, Virgiliu	<i>Recensii</i>	9	literară
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Pascalovici, H. Ernest	<i>Materie, Energie, Ether O uriașă uzină Hydro-electrică Prepararea galenei</i>	10-11	științifică
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Trancu Iași, Eug.	<i>Opera Română</i>	12-13	culturală
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	–	<i>Surmenajul școlar</i>	13	(extra)școlare
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Direcțiunea „Flacăra Spiru Haret“	<i>Societatea de educație fizică Flacăra „Spiru Haret“</i>	13-14, 16	sportivă
• Anul VI/Nr. 4/1929-1930	Popescu, Traian; Cioc, Mihail; Nicolae, Rainu A.	<i>Cuvinte încrucișate Soluția problemei I-a din No. 3 Joc triunchiu</i>	15-16	jocuri și informații

Cezar Petrescu - Studiu este un articol notabil, semnat de Zigu Leibovici, dedicat fecundului autor, cunoscut pentru opere precum: *Drumul cu plopi*, *Întunecare*, *Simfonia Fantastică* sau *Aranca, știma lacurilor*. Zigu Leibovici îl caracterizează ca pe „unul din cei mai bine cotați prozatori ai noștri“ și este de părere că stilul său provoacă senzația că cititorul ia parte la acțiune: „Te atrage, te pasionează, vezi, simți, vibrezi, te sbați în acelaș timp cu eroul lui“. Substanțiale, în viziunea lui Leibovici, sunt două texte scrise de Cezar Petrescu, anume: *Întunecare* și romanul *Calea Victoriei*, al cărui realism este demn de admirație.

Prima operă, *Întunecare*, este structurată în două volume și subliniază contrastul dintre perioada dinaintea războiului și cea postbelică. Acest contrast este realizat prin intermediul personajului central, Radu Comșa, a cărui persoană suferă modificări

imense în urma traumei fizice și mentale cauzate de război. Realismul excesiv stârnește în cititor o puternică empatie față de erou.

Romanul social *Calea Victoriei*, „o supremă operă“, înfățișază profunda simbolistică și realismul artistic, plin de lirism, ale lui Petrescu. Textul este considerat „unul dintre cele mai caracteristice romane sociale satirice“ și urmează povestea de viață a scriitorului și publicistului Ion Ozun. Sunt ilustrate câteva scene semnificative ale operei lui Cezar Petrescu, precum cea în care protagonistul, nemâncat de două zile, fură o bucată de slănină de la un biet muncitor. Din nou, impresionează puternicul realism al scriitorului.

În încheiere, Leibovici amintește de opera *Simfonia Fantastică*, al cărei succes îl consideră „cununa de mirt și laur ce încunună definitiv opera și numele acestui fecund autor care este Cezar Petrescu“.

David SUCUTURDEAN, 9 F

Nr. 5/Anul VI

Numărul 5 din al șaselea an de existență a revistei *Vlăstarul* (1929-1930) însumează 28 de pagini și este asemănător, ca structură și colectiv redacțional, cu cel anterior. Astfel, nici în acesta nu este precizată luna, abonamentul anual costa tot 120 de lei, iar numărul acesta – 20 de lei. Colectivul redacțional este același din numărul anterior (4 elevi din clasa a VII-a, cărora li se adaugă I. Juvara), coordonatorii fiind aceiași: domnul D. Focșa (directorul liceului) și domnul George Marinescu (profesor de limba română). De asemenea, un element de noutate este că apar anunțuri publicitare pe coperta 3 (în cazul de față, unul dedicat sportivilor, făcând reclamă unei entități economice producătoare de articole sportive și numite „Vivi”).

Civilizația și războiul este un eseu argumentativ scris de G.B. Fuerea, care ne poartă de la Rousseau la greco-romani și ne aduce, în final, în interbelic, în 1930. Pornind de la afirmația că „civilizația înlătură războiul”, autorul prezintă factorii psihologici care au generat conflicte armate în istoria umanității, determinați, la rândul lor, de contextul socio-istoric: epoca greco-romană, epoca medievală și epoca modernă. Astfel, în Antichitate, a fi soldat era o onoare, în Evul Mediu, „cavalerii luptau pentru bani”, iar în perioada contemporană autorului, a participa

la război era o datorie. În continuare, e abordată această temă în operele a doi scriitori: Cezar Petrescu (*Întunecare*) și Eric Maria Remarque (*Pe frontul de vest nimic nou*).

Prima parte este doar argumentarea generală, iar filozofii Rousseau și Voltaire îi sunt călăuze certărețe prin terenul fertil al maximelor.

„În concluzie”, conchide Fuerea, în relația pe care și-a propus s-o argumenteze, „civilizația n-a dat naștere războiului ; din contră, ea îl va face să dispară”.

SPORTSMENI!
Echipați-vă cu toții la Industria Națională de articole de sport

„Vivi”
STRADA BREZOIANI No. 42
Furnizorul principalilor societăți sportive din România
NIC. PETRESCU

Găsiți în permanență tot felul de articole sportive pentru:

Foot-Ball, Box, Gimnastică, Rugby, Atletism, Ciclism, Tennis, Ping-Pong, Hokey pe Ghiață, Turism, etc.

toste de o calitate superioară și totuși ieftină.

Se execută orice comandă și reparații de branșă, precum și echipări complete pentru școli și societăți.

EXPEDIȚII ÎN PROVINCIE
BUN... SOLID... și EFTIN!!! numai la
„VIVI” Strada Brezoiului No. 42, București

Anunț publicitar, coperta 3, Nr. 5/Anul VI/1929-1930

CUPRINS („SUMARUL“):

AN/NUMĂR	NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI	TITLUL ARTICOLULUI	PAGINA	SECȚIUNEA
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Popescu, C. Traian	<i>Cum am început să-mi iubesc patria</i>	1	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Rottman, Al.	<i>Mare albastră</i>	2	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Bădilă, Alexandru	<i>O vizită la cimitirul Bellu</i>	2	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Fuhn, I.	<i>Analiza literară a baladei „Frații Jderi“</i>	4	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930		<i>Din carnetul unui ofițer</i>	5	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Boisnard, Jean	<i>Sfârșitul lui Adinel</i>	7	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	G. Bădulescu	<i>În cimitirul vechi</i>	8	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Teodoru, Mircea	<i>Cuvântare</i>	8	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Fuerea, G. B.	<i>Civilizația și războiul</i>	9	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Leibovici, Zigu	<i>Răspuns</i>	11	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Dinu Roco	<i>Critica literară</i>	11	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Loti, Pierre	<i>Seara pe Mare</i>	10	literară
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Sir S-S. Thomson	<i>Materie, Energie, Ether.</i>	13	cronica științifică
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	–	<i>Dela chibritul chimic la bricheta automată</i>	14	cronica științifică
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Euh. Trancu-Iași	<i>Concertele simfonice Kleiber</i>	15	cronica muzicală
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	–	<i>Societatea de Educație Fizică „Flacăra Spiru Haret“</i>	16	extrașcolare
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Direcțiunea „Fl. Sp. Haret“	<i>Oina</i>	16	sportivă
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Direcțiunea „Fl. Sp. Haret“	<i>Volley-Ball, Basket-Boall, Campionatul interșcolar Basket-Baal, Formația echipei noastre</i>	17	sportivă
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Alexandrescu, Dan	<i>Cronica Științifică (urmare)</i>	18	cronica științifică
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	–	<i>Jocul Compozitorilor</i>	19	jocuri
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	–	<i>Carte de vizită magică</i>	19	jocuri
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	–	<i>Șaradă</i>	19	jocuri
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Kohl, S.	<i>Enigma 1</i>	19	jocuri
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Motză, Ionel	<i>Enigma 2</i>	19	jocuri
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Moirel, George	<i>Joc chimic</i>	19	jocuri
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930		<i>Dezlegările jocurilor revistei „Vlăstarul” No. 4</i>	20	jocuri
• Anul VI/Nr. 5/1929-1930	Popescu, Tr.	<i>Rectificare</i>	20	jocuri

BREVET

80 de ani de la întemeiere
și apariția primului număr al

Revistă
„colegiană”
fondată
la
București
în anul
1923

Domnului

Viorel Țirli

Director,

Cu ocazia împlinirii a 80 de ani de la apariția primului număr al revistei **Văstarul**, domnul director al liceului, Adrian Pascu, a realizat brevete și medalii. Aducem mulțumiri familiei Țirli pentru aceste mărturii ale trecutului, ai cărei membri, de trei generații, au fost și sunt redactori ai **Văstarului**: Viorel Țirli, Grigore Țirli, Dina Țirli.

**DRUM LIN ÎNTRU
VEȘNICIE,**

Adrian PASCU

Cu profundă tristețe, ne exprimăm condoleanțele sincere față de dispariția Domnului Director **ADRIAN PASCU**, care a fost un călăuzitor al echipei de redacție a revistei „Vlăstarul”. Cu respect, rememorăm contribuțiile sale semnificative la succesul școlii și la dezvoltarea talentelor spirite.

Domnul **ADRIAN PASCU** a fost un mentor devotat și inspirațional pentru toți cei care au avut privilegiul de a lucra alături de domnia sa în cadrul echipei „Vlăstarul”. A înțeles importanța „Vlăstarului” în exprimarea identității Colegiului Național „Spiru Haret” și, în perioada cât a stat la cârma școlii (1993-2006), a vegheat ca activitatea revistei să se desfășoare neîntrerupt.

Ne vom aminti întotdeauna cu recunoștință și respect de Domnul Director **ADRIAN PASCU**.

Sincere condoleanțe,
Echipa de redacție a revistei „Vlăstarul”

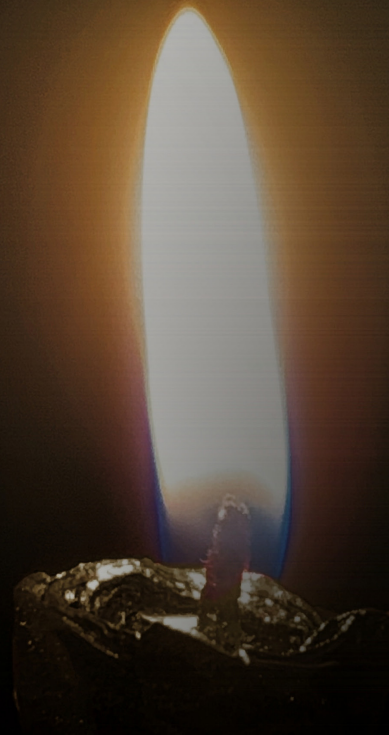

Foto: arhiva Vlăstarul

O istorie a României

în cei 100 de ani de existență a
revistei „Vlăstarul“

Robert Ștefan FLOREA, 10 H

In ciuda evenimentelor istorice din ultimii 100 de ani, *Vlăstarul* și-a continuat activitatea, împlinind, în acest an, un secol de la înființare. Asta o face cea mai longevivă revistă școlară din România. Totuși, hai să vedem care au fost evenimentele istorice ce au marcat România în această perioadă.

Primul și, cu siguranță, unul dintre cele mai importante evenimente din această perioadă este **adoptarea Constituției din 1923**, de către Adunarea Deputaților, la 26 martie, și de către Senat, în ziua următoare, urmând să fie promulgată de Regele Ferdinand pe 28 martie. Această Constituție nu a contribuit doar la consolidarea Marii Unirii

din 1918, ci și a reformei agrare din 1920-1921. Odată cu adoptarea acestei noi Constituții, **limba română devine limba oficială de stat**. Aceasta a fost considerată una dintre cele mai democratice și mai avansate Constituții din Europa acelor timpuri.

La 20 iulie 1927, Regele Ferdinand moare de cancer și lasă tronul nepotului său, Regele Mihai, ce avea numai cinci ani, după ce fiul lui Ferdinand, Carol al II-lea, a renunțat la tron. Din cauza vârstei fragede, Regele Mihai nu putea conduce țara, așa că a fost instaurată o regență regală ce a condus țara, formată din prințul Nicolae, patriarhul Miron Cristea și președintele Înaltei Curți, Gheorghe Buzdugan, ce a fost înlocuit în octombrie 1929,

după moartea sa, de Constantin Sărățeanu. Această regență a durat până în 1930, când, cu sprijinul Partidului Național Țărănesc și al lui Iuliu Maniu, Carol al II-lea devine Rege al României. Numele acestuia era legat de mai multe controverse, cum ar fi dezertarea din armată sau căsătoria ilegală cu Ioana Lambrino, cu care a avut și un fiu. După preluarea tronului, controversele referitoare la acesta au tot continuat să apară, domnia lui fiind o perioadă dominată de scandaluri de corupție și de crize ce au slăbit sistemul parlamentar din România. Totuși, perioada de regență regală a avut câteva realizări, cum ar fi reducerea duratei zilei de muncă la 8 ore și ocrotirea muncii copiilor.

La 22 octombrie 1932 are loc a treia Conferință balcanică de la București, unde se pun bazele unui pact politic bazat pe principiul neagresiunii, semnat de România, Albania, Iugoslavia, Turcia și Grecia.

În 1935, statuia lui Spiru Haret, personalitate marcantă din istoria României, care dă numele liceului nostru, este inaugurată în București, în fața Universității.

După ce Guvernul condus de Gheorghe Tătărescu a dizolvat Guvernul, în 1937 au loc noi alegeri, câștigate de Partidul Național Liberal. Totuși, Regele Carol al II-lea îl numește prim-ministru pe Octavian Goga, de la Partidul Național Creștin, care a terminat pe locul patru. În februarie 1938, după o lună și jumătate de la numirea lui Goga ca prim-ministru, Carol al II-lea instaurează dictatura regală, modificând Constituția. Această dictatură va dura până în septembrie 1940, când Ion Antonescu devine prim-ministru și Carol al II-lea abdică, lăsând tronul din nou fiului său, Regele Mihai. Abdicarea Regelui vine după ce România a pierdut o treime din teritoriu în mai puțin de două luni, Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, în fața Uniunii Sovietice, și Transilvania de Nord, în fața Ungariei, pierderi de care acesta era considerat vinovat.

Tot în acel an, România se alătură *Pactului Tripartit*, urmând ca, la 22 iunie 1941, să se alătore invaziei URSS, pentru a recupera teritoriile pierdute în fața acesteia un an mai devreme.

Deși invazia începuse bine pentru România și aliata sa, Germania, în 1944 Rusia sovietică se apropia amenințător de România și de București. În aceste condiții, la 23 august 1944, ajutat de partidele de opoziție (PNL, PNȚ, PCR și PSDR) și de generali ai Armatei Române (precum Constantin Sănătescu), Regele Mihai I îl arestează pe Ion Antonescu și întoarce armele împotriva Germaniei, alăturându-se Aliților.

La 25 octombrie 1944, Armata Română, alături de Armata Roșie, eliberează întregul teritoriu al Transilvaniei, teritoriu ce avea să revină oficial României abia în 1947, după semnarea *Tratatului de la Paris*.

Până atunci, însă, în România au avut loc niște evenimente semnificative. La 6 martie 1945, Petru Groza este numit prim-ministru, la presiunile Moscovei, fiind începutul comunismului în România. În timpul primei guvernări a lui Groza, de un an și jumătate, au avut loc epurări masive în Armată și în administrație. Acest prim Guvern al său s-a încheiat după alegerile din 1946, la care comuniștii au obținut un scor de 69.8% și care, probabil, au fost falsificate. Alegerile au venit după Greva Regală a Regelui Mihai, perioadă în care acesta a refuzat să semneze actele Guvernului Groza.

La un an după aceste alegeri, la 30 decembrie 1947, Regele Mihai este obligat să abdice, fiind amenințat că, dacă nu o face, Armata va omorî aproximativ 1100 de studenți, arestați în urma unor proteste pașnice din noiembrie 1945. Regele Mihai era singurul care mai stătea în calea comuniștilor, după ce opoziția fusese arestată, în frunte cu Iuliu Maniu, în luna noiembrie a aceluiași an. După abdicarea Regelui și exilarea sa, comuniștii și-au dus la capăt procesul de instaurare a dictaturii, adoptând, în 1948, o nouă Constituție.

Cutremurul din 4 martie 1977, cu magnitudine 7,2 pe scara Richter

Imagine: digi24.ro

Au urmat apoi 42 de ani de comunism, perioadă în care au murit și au fost torturați, în închisorile comuniste, zeci, dacă nu chiar sute de mii de deținuți politici. Pe lângă aceste reprimări politice, comuniștii au început colectivizarea, prin înființarea de Gospodării Agricole Colective, proces ce a fost dus la finalizare în 1962.

În 1965 moare secretarul Partidului Muncitoresc Român (care va redeveni PCR), Gheorghe Gheorghiu-Dej, iar la putere ajunge Nicolae Ceaușescu.

Încă din vremea lui Dej, România a început să treacă la acțiuni de independență față de Uniunea Sovietică, acestea culminând în 1968, când Nicolae Ceaușescu se opune invaziei Cehoslovaciei, existând temerea că și noi vom fi invadați, însă nu a fost cazul. Datorită acestei acțiuni, România a văzut o perioadă de deschidere către Occident, perioadă în care președintele american, Richard Nixon, vizitează Bucureștiul în 1969.

Totuși, în 1971, Ceaușescu vizitează țările comuniste din Asia, moment în care unii consideră

că a descoperit cultul personalității, pe care a vrut să îl aplice și la el acasă. Astfel, s-a sfârșit perioada de liberalizare a comunismului din România și s-a trecut din nou la represalii.

În martie 1977, vine **cel mai devastator cutremur din istoria României**, de 7.4 grade pe scara Richter, care a ucis peste 1500 de oameni, dintre care aproximativ 1400 numai în București. După aceea, a început o perioadă de reconstrucție a orașului. În acest context, în 1983, începe construcția Palatului Parlamentului, care urma să devină a doua cea mai mare clădire administrativă din lume, după Pentagon.

În 1981, Ceaușescu anunță dorința de a plăti datoria externă a țării. Aceasta vine, însă, cu măsuri care afectau direct poporul român, care a fost nevoit să stea în frig în case, să nu aibă voie să cumpere câte alimente voia sau de câte avea nevoie și multe alte măsuri pe care noi, în ziua de azi, nici nu ni le putem imagina. Planul dictatorului a reușit și, în aprilie 1989, acesta anunță plata datoriei externe. Însă nu vă închipuiți că aceste măsuri de austeritate s-au terminat, căci nu a fost așa.

Pe fondul nemulțumirii populației, care nu mai suporta aceste măsuri, în noiembrie 1987 a avut loc, la Brașov, o grevă a muncitorilor, iar apoi, în contextul căderii celorlalte regimuri comuniste din estul Europei, la 16 decembrie 1989, începe o manifestație pașnică la Timișoara, reprimată violent de către autorități. După victoria poporului la Timișoara, declarat „oraș liber de comunism“, la 21 decembrie Revoluția se extinde în întreaga țară, inclusiv la București. A doua zi, Ceaușescu și soția sa fug cu elicopterul, după ce ministrul apărării, Vasile Milea, se sinucide, fiind declarat trădător de regimul comunist, care își trăia ultimele clipe. Armata întoarce armele împotriva comunismului în aceeași zi. Totuși, deși Ceaușescu fugise, noaptea de 22 decembrie a fost cea mai sângeroasă zi a Revoluției.

În aceeași zi, în fruntea Revoluției ajunge Frontul Salvării Naționale, avându-l ca lider pe un fost membru al Partidului Comunist Român, care l-a însoțit pe Ceaușescu în vizita sa din Asia, Ion Iliescu. În ziua de Crăciun, pe 25 decembrie, soții Ceaușescu sunt arestați, judecați și condamnați la moarte, iar România scapă de acest regim care a condus țara 24 de ani (din 1965 până în 1989). Dar liniște nu era în țară. Evenimentele de la Târgu Mureș din 19-21 martie 1990, pe fondul tensiunii interetnice, au dus la moartea a cinci oameni. Deși partidele istorice, PNT și PNL, se reînființaseră, acestea au fost ținta atacurilor FSN-ului care, deși declarase inițial că nu va candida la alegeri, a devenit partid politic. În mai 1990, au loc primele alegeri libere după mai bine de 45 de ani, câștigate de FSN, Iliescu fiind ales cu 85% din voturi, iar noul partid obținând aproximativ 70% din locurile din Parlament.

În rândul românilor din mai multe colțuri ale țării, însă, principiile Revoluției nu au fost uitate. La 12 martie 1990, în Timișoara a fost adoptată *Proclamația de la Timișoara* care cerea, printre altele, ca foștii membri ai nomenclaturii PCR și ai Securității (poliția secretă din perioada comunistă) să nu poată ocupa funcția de Președinte al României pentru tot restul vieții și nici alegerea acestora în Parlament în primele trei legislaturi. La fel de

important a fost și fenomenul Piața Universității, în București, care strângea peste 50.000 de oameni în fiecare seară în centrul Capitalei, între aprilie și iunie 1990, pornită ca reacție împotriva acțiunilor FSN, printre care și alungarea din țară a Regelui Mihai, care se întorsese. Însă, după ce a fost confirmat de către cetățeni, pe 13 iunie 1990, Ion Iliescu cheamă minerii, în frunte cu Miron Cozma, pentru a „elibera“ Piața Universității de cei pe care el i-a denumit „golani“, titlu pe care protestatarii și l-au asumat cu mândrie, cântecul acestora denumindu-se „Imnul golanilor“. Astfel, are loc *Mineriada* din iunie 1990, în care sunt uciși, conform datelor oficiale, șase tineri și peste 700 sunt răniți.

La 27 august 1991, după tentativa de lovitură de stat din Uniunea Sovietică, ce va duce la prăbușirea acesteia, Parlamentul Republicii Moldova proclamă independența țării și, în aceeași zi, România devine primul stat ce o recunoaște. Moldova este recunoscută ca stat independent la nivel național în 1992, când se alătură Națiunilor Unite. Însă, în Basarabia, nu era liniște. Forțele separatiste de la est de Tisa pornesc un război, susținute de Rusia, după ce Chișinăul a început să ducă o politică pro-românească. Independența acestui stat a fost precedată de Podul de Flori, acțiune ce a avut loc în data de 6 mai 1990, la granița de peste Prut, prin care din România s-a putut trece granița fără acte și la care au participat 1.2 milioane de oameni. Această acțiune s-a repetat și în iunie 1991, când și moldovenii au putut trece râul fără acte.

Minerii se întorc, la București, în septembrie 1991, cerând demisia premierului Petre Roman. Deși, inițial, protestele au fost pașnice, spiritele s-au încins și au început violențele. Spre seară, au ajuns la Palatul Cotroceni, unde au avut o discuție cu Ion Iliescu, prin care au cerut demisia premierului până a doua zi la ora 12, iar președintele Senatului anunță, la sediul TVR, demiterea Guvernului.

Pe 8 decembrie 1991, a avut loc primul referendum după perioada comunistă, pentru aprobarea Constituției. Prezența la vot a fost 67%, iar referendumul a fost aprobat de 77% din cei prezenți, în timp ce 20% au votat împotriva.

Cu două săptămâni înainte de referendum, se fondase Convenția Democrată Română, o alianță între partidele de opoziție, printre care PNȚCD, PNL (care iese în 1992 și candidează singur, dar reintră în 1993), PSDR și, inițial, UDMR, dar care a candidat individual. Alianța candidează la alegerile din 1992, avându-l drept candidat la alegerile prezidențiale pe Emil Constantinescu, care ajunge în turul 2, dar obține numai 38.6% din voturi, în timp ce contracandidatul său, Ion Iliescu, câștigă încă un mandat de Președinte. Deși candidează individual, PNL nu trece pragul electoral de 3%, obținând numai 2.6%. Guvernarea revine Frontului Democratic al Salvării Naționale (format după Mineriada din 1991, în timp ce Petre Roman a rămas în FSN, care a terminat pe locul 3 alegerile) care, deși nu obținuse majoritate, guvernează cu susținerea parlamentară a trei partide mai mici, avându-l prim-ministru pe Nicolae Văcăroiu.

În 1995 are loc o premieră în politica românească post-decembristă, deoarece toate partidele parlamentare se unesc și semnează *Declarația de la Snačov*, prin care acestea își asumă susținerea pentru aderarea la Uniunea Europeană și la NATO. În 1996, CDR îl trimite din nou în cursă pe Emil Constantinescu care, deși a luat locul 2 în primul tur, obține 54.4% din voturi în cel de-al doilea în fața lui Ion Iliescu și ajunge președinte. Se formează o coaliție de guvernare între CDR (PNȚCD și PNL), Uniunea Social Democrată (PD, fostul FSN, și PSDR) și UDMR. Aceasta a reprezentat prima schimbare de putere pașnică din noua eră democratică a României.

Această nouă conducere a țării începe cu o mare realizare, deoarece, **la 11 iulie 1997, președintele SUA, Bill Clinton, vine în vizită la București**, iar România semnează un Parteneriat Strategic cu Statele Unite. Totuși, nici guvernarea aceasta nu a avut parte de foarte multă liniște. Pe lângă inflația mare și închiderea fabricilor și a uzinelor, în 1999, minerii din Valea Jiului pleacă din nou către București, nemulțumiți de faptul că două mine urmau a fi închise. Inițial, în decembrie, aceștia intră în grevă generală. După declararea grevei ilegală, pe 18 ianuarie, minerii, în frunte cu Miron Cozma, pleacă spre București și, trei zile mai

târziu, este instituită starea de urgență. Minerii se întâlnesc cu forțele de ordine la Costești, unde are loc o adevărată bătălie, câștigată de minerii. Pe 23 ianuarie, minerii și Guvernul semnează Pacea de la Cozia, care a pus capăt acțiunii minerilor, cel puțin momentan, deoarece, în februarie, minerii pleacă din nou către București, deoarece Miron Cozma urma să fie închis pentru 18 ani din cauza rolului său în *Mineriada* din 1991. În județul Olt, localitatea Stoenești, are loc o nouă bătălie între minerii și forțele de ordine, câștigată, de această dată, de cei din urmă, iar Miron Cozma este arestat.

În timpul acestei guvernări, România lasă forțele NATO să treacă prin spațiul nostru aerian în timpul Războiului din Kosovo, decizie care va garanta aderarea noastră la Alianța Nord-Atlantică. După această perioadă de 10 ani de instabilitate și de conflicte, urmau noi alegeri, în 2000. Președintele reales este Ion Iliescu, care îl învinge pe Corneliu Vadim Tudor în turul 2, iar PSDR câștigă alegerile parlamentare, numindu-l Prim-ministru pe Adrian Năstase, în timp ce CDR, în care mai rămăsese PNȚCD, nu trece pragul electoral. În această perioadă, **România este invitată în NATO în 2002, iar în 2004 se alătură oficial alianței**, alături de Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Slovacia și Slovenia. De asemenea, în contextul aderării la NATO și la Uniunea Europeană, în 2003 are loc o revizuire a Constituției adoptate în 2003, aprobată prin referendum de 89,7% din cei 55.7% prezenți. Această revizuire a constat în adaptarea ei la normele Uniunii Europene și NATO.

În 2004, au loc noi alegeri, în care principalii candidați au fost: premierul Adrian Năstase, din partea PSD, și Traian Băsescu, din partea Alianței DA (formată din PD și PNL). Deși Năstase câștigă primul tur, iar PSD obține cele mai multe locuri în Parlament, în turul 2 Băsescu obține majoritatea voturilor și devine președinte. La guvernare ajunge această alianță câștigătoare, împreună cu PUR (care a candidat împreună cu PSD) și UDMR, ce l-a avut ca șef al Guvernului pe președintele PNL, Călin Popescu Țăriceanu, întrucât PD dădea președintele țării. În 2005, **România semnează Tratatul de aderare la Uniunea Europeană**, iar la 1 ianuarie 2007 devenim, oficial, membri ai acesteia.

2007 - aderarea României la Uniunea Europeană

Imagine: euractiv.com

În același an, Traian Băsescu este suspendat din funcția de președinte de către Parlament, dar care este reconfirmat de cetățeni, prin referendum, cu 75% din voturi împotriva demiterii sale.

Anul următor au loc noi alegeri parlamentare, în care, deși PSD câștigă mai multe voturi, PDL (fostul PD) ia mai multe locuri în Parlament. Astfel, aceste două partide se aliază și formează Guvernul, condus de Emil Boc.

În 2009 au loc alegeri prezidențiale, în urma cărora Băsescu este reconfirmat în funcția de președinte, obținând 50.3% din voturi în turul 2, în timp ce contracandidatul său de la PSD, Mircea Geoană, obține 49.7%.

În 2012, PSD și PNL se aliază, formând Uniunea Social Liberală, ce preia guvernarea în mai. În același an, Parlamentul îl suspendă din nou pe președintele Traian Băsescu. La referendumul care decidea soarta șefului statului, 87.5% din cei prezenți au votat pentru demiterea lui, însă nu a fost îndeplinit pragul de 50% prezență la vot, fiind doar de 46.2%. În același an, au loc noi alegeri, câștigate de USL cu aproximativ 60% din voturi, care a guvernat împreună până în martie 2014, când PNL iese de la guvernare. În acest an au loc noi alegeri parlamentare, câștigate

de Klaus Iohannis (cu un procent de 54.4% în turul 2), candidatul PNL și PDL, în fața premierului Victor Ponta (care câștigase turul 1, însă în turul 2 obține 45.6%), candidatul PSD.

În octombrie 2015, are loc o tragedie în clubul Colectiv din Capitală, în urma căreia mor 64 de persoane care participau la un concert. După această tragedie, Guvernul își dă demisia, iar în România este numit primul Guvern tehnocrat, condus de Dacian Cioloș. În 2016, PSD câștigă alegerile parlamentare, obținând guvernarea, pe care o are până în 2019, când o preia PNL. Această perioadă a fost marcată de multe proteste anti-guvernamentale, cele mai mari din perioada post-comunistă, mai mari și decât cele din 2012 sau cele de după Colectiv.

În 2019, Klaus Iohannis este reales președinte, obținând, în turul 2, peste 60% din voturi. În 2020, la fel ca în restul lumii, pandemia de COVID-19 vine și în România și, pentru o perioadă de două luni, este instituită starea de urgență, fiind impusă carantina. Apoi, viața începe să devină din ce în ce mai mult cum era înainte, în următorii ani.

Revista noastră a fost martora acestor evenimente prezentate în articol, pe o perioadă de 100 de ani, făcând-o cea mai longevivă revistă școlară din România.

Foto: dcnews.ro

Imagine: arhiva Vlăstarul

Interviu cu istoricul

Ilie Schipor

Realizat de Mircea-Ioan POPESCU, 10 E

Născut în anul 1952, la Vicovu de Sus, Suceava, **ILIE SCHIPOR** a fost director al Muzeului Militar Național (1995 - 2000), șef al Secției Tradiții Militare din Ministerul Apărării Naționale, în perioadele 1990 - 1995 și 2000 - 2002, director adjunct al Oficiului Național pentru Cultul Eroilor (2004 - 2009), ministru-consilier în Ambasada României la Moscova (august 2009 - august 2019). Ilie Schipor este autor al unor lucrări bazate pe izvoare arhivistice dedicate Primului și celui de-al Doilea Război Mondial, prizonierilor români din Uniunea Sovietică, deportării în fosta URSS a etnicilor germani din România și, nu în ultimul rând, Tezaurului României evacuat la Moscova, în 1916.

Istoricul Ilie Schipor prezintă, într-un interviu acordat Revistei Vlăstarul, la 100 de ani de la apariția primului său număr, situația dramatică

a militarilor români căzuți în Campania din Est a celui de-al Doilea Război Mondial (22 iunie 1941 - 23 august 1944). Interviuul este foarte bogat în cifre, dar fiecare dintre acestea se traduce în vieți răpuse. Relatăriile istoricului, bazate pe un număr impresionant de documente cercetate în arhivele moscovite, demonstrează că, în Campania de Est, pe teritoriul fostei URSS, au căzut 624.740 de mii de români, de aproape patru ori mai mult decât în cea de Vest. Un aspect evidențiat de Ilie Schipor se referă la miliarii români, căzuți prizonieri, decedați între 1941 și 1956 în lagărele NKVD-MVD și înhumați pe teritoriul actual al Federației Ruse.

Istoricul Ilie Schipor îndeamnă la reflecție, în contextul conflictelor din Ucraina și din Orientul Apropiat, la ceea ce înseamnă războiul, la dramele ireversibile individuale, colective și planetare pe care le poate genera acesta.

Mircea-Ioan Popescu: Sunteți un consecvent cercetător al victimologiei de război. Ne puteți prezenta dimensiunile pierderilor umane ale României pe timpul Campaniei din Est a celui de-al Doilea Război Mondial?

Ilie Schipor: Peste nouă luni se vor împlini 80 de ani de la încheierea Campaniei din Est (22 iunie 1941–23 august 1944) și alăturarea României la Coaliția Națiunilor Unite, eveniment important în ansamblul celui de-al Doilea Război Mondial, cu repercusiuni decisive asupra situației postbelice a țării noastre. Între 1945 și 1990, recuperarea memoriei militarilor români căzuți în luptă pe teritoriul fostei URSS sau morți în prizonieratul sovietic a fost, cu unele excepții, un subiect tabu pentru istoriografia națională și autoritățile de la București. „Realismul politic” al epocii a contribuit la abandonarea instituțională a tradițiilor creștine și naționale românești privind comemorarea victimelor militare și civile înregistrate înainte de 23 august 1944, iar statul român a adoptat o legislație pătinoasă de gloriificare doar a faptelor de arme înregistrate pe frontul antihitlerist (23 august 1944 – 9 mai 1945). S-a renunțat la tradiția comemorării celor morți în războaie, la Înălțarea Domnului (a 40-a zi după Sfintele Paști), Ziua Eroilor a fost stabilită pe 9 mai (de încheierea celui de-al Doilea Război Mondial) și Ziua Armatei României (sărbătorită, în perioada interbelică, pe 23 aprilie, de prăznuirea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de Biruință și patronul Oștirii române) a fost legiferată la 25 octombrie, care simboliza „ziua eliberării ultimei brazde de pământ românesc” – orașul Carei.

Conform legislației socialiste românești, erau recunoscuți drept veterani de război doar combatanții din „războiul antihitlerist”, iar supraviețuitorii marilor bătălii dintre Prut și Nistru (22 iunie–25 iulie 1941), din sudul Ucrainei, de la Cotul Donului, Stalingrad sau Stepă Kalmăcă și Caucazul de Nord, nu doar că au nu

aveau statutul de veterani, ci mulți dintre ei au suferit nedrepte repercusiuni (inclusiv arestări și detenții) pentru participarea la „războiul nedrept împotriva Uniunii Sovietice”.

Intrarea României, după 1945, în sfera de interese și dominație a Moscovei a afectat profund istoriografia națională. Până la mijlocul anilor '80 ai secolului trecut, s-a scris foarte puțin despre pierderile umane înregistrate de România în Campania din Est. Această nefirească situație s-a schimbat abia în perioada 1985-1989 prin publicarea, la Editura Militară, a celor șase volume din *Istoria militară a poporului român*, din care ultimul tom este dedicat Campaniei din Est.

M.-I.P.: Care sunt pierderile umane suferite de România în Campania din Est?

I.S.: După cifrele oficiale prezentate de delegația română la Conferința de Pace de la Paris din 1946, Armata României a pierdut, în cel de-al Doilea Război Mondial, 794.562 militari, din care 624.740 în Campania din Est și 169.822 după 23 august 1944.

Dintre aceștia, 92.620 au căzut în luptă (71.585 în Est și 21.035 în Vest), 333.966 au fost răniți sau mutilați ori s-au îmbolnăvit grav (243.622 în Est și 90.344 în Vest), iar 367.976 au dispărut în război (309.533 în Est și 58.443 în Vest)¹. Dacă, în legătură cu pierderile invocate în primele două categorii (morți în luptă și supraviețuitori, dar afectați de grave afecțiuni medicale), nu am observații, deși, în unele comunicări științifice sau studii de specialitate, am argumentat de ce unele din acestea au un grad ridicat de aproximare, sunt categoric împotriva manierei în care sunt vehiculate cifrele referitoare la dispăruții în război.

M.-I.P.: Ne puteți explica?

I.S.: Diminuarea pierderilor umane românești, mai ales în Campania din Est, nu ar fi poate cea mai gravă eroare istoriografică, întrucât cunoașterea temei presupune studierea sistematică a documentelor aflate în arhivele ruse, un demers greu de îndeplinit, una dintre cauze fiind secretomania tradițională sovietică.

¹ Alesandru Duțu, Florica Dobre, Leonida Loghin, *Armata română în al Doilea Război Mondial (1941-1945). Dicționar (ediția a II-a, revizuită și adăugită)*, Editura Enciclopedică, București, 2017, p. 444-447;

Foto: romania-actualitati.ro – Militari români la Odessa, 1941. Credit : <http://www.george-damian.ro>

Mai dureros mi se pare faptul că, aproape fără excepție, prizonierii români luați de către trupele sovietice sunt prezentați - în enciclopedii, monografii, tratate, lucrări, studii, articole, comunicări și alte abordări științifice - drept dispăruți. Este cunoscut faptul că, în practica redactării documentelor operative în timp de campanie, sunt considerați dispăruți doar militarii care dezertează, trecând intenționat și de bună voie la inamic.

M.-I.P.: În ultimii ani, s-au făcut progrese pentru a se repara această nedreptate?

I.S.: Din fericire, da. Împreună cu doi istorici români și doi arhiviști ruși am publicat, în urmă cu un deceniu, o voluminoasă monografie intitulată *Prizonieri de război români în Uniunea Sovietică. Documente, 1941-1956*.² Lucrarea clarifică aspecte privind destinul tragic al militarilor români ajunși în captivitatea sovietică. Fiind o lucrare monografică (însurează 269 de documente și totalizează 874 pagini), se adresează preponderent istoricilor militari. Monografia include, din motive redacționale și cauze subiective ori instituționale, doar o parte

(semnificativă însă) din documentele identificate în arhivele moscovite referitoare la victimele de război, militari și civili români, în fosta URSS.

M.-I.P.: Ați avut șansa să studiați timp de un deceniu (2009 – 2019), mii de dosare din arhivele militare rusești. Ce ați scos la lumină din paginile acestor arhive?

I.S.: Am parcurs aproape 4.800 de dosare din Arhiva de Stat Militară Rusă (RGVA), între care toate cele 2.186 de dosare ale unui opis ce grupează tot atâtea *Cărți ale cimitirelor*, în care sunt incluse listele nominale și multe alte documente referitoare la prizonierii și internații/deportații civili străini decedați în fosta URSS. Am valorificat, până în prezent, doar parțial imensa bază de date constituită din studiul acestui fond păstrat la GARF (n.r. Arhiva de Stat a Federației Ruse), operațiune concretizată în adnotări sistematizate consemnate manuscris în 54 de caiete studențești și finalizată cu publicarea Listei nominale a 20.718 prizonieri de război (militari) și “internați” (civili deportați) români, decedați între 1941 și 1956 în lagărele NKVD-MVD și înhumații pe teritoriul actual al Federației Ruse.

² *Prizonieri de război români în Uniunea Sovietică. Documente, 1941-1956* (autori: Laurențiu Constantiniu, Ilie Schipor, Vitalie Văratice, Vladimir Ivanovici Korotaev și Vladimir Nicolaevici Kuzelenkov), Editura Monitorul Oficial, București, 2013;

M.-I.P.: Câți militari români au ajuns în prizonieratul sovietic?

I.S.: În rapoartele operative și situațiile centralizatoare, întocmite în timpul și după încheierea războiului, semnate cel mai adese de L.P. Beria, comisar al poporului pentru Afacerile Interne și adresate lui I. V. Stalin sau lui Viaceslav M. Molotov, comisar al poporului pentru Afacerile Externe – sunt înregistrați, cel mai adese, 3.899.397 prizonieri străini, provenind din 65 de state ori entități naționale din Europa, Asia și America, între care 181.967 aparțineau Armatei României (adică 4,67% din străinii deținuți în lagărele Comisariatului Popor pentru Afacerile Interne – NKVD).

De asemenea, peste 14.000 de prizonieri au fost înregistrați ca moldoveni, deși aceștia proveneau din Armata României. Rapoartele înaintate conducerii supreme de la Kremlin reflectau doar situația prizonierilor ajunși și înregistrați în cele peste 425 de lagăre NKVD pentru militari străini care au funcționat pe teritoriul URSS între 01.10.1939 și 30.04.1956. Prizonierii capturați de către trupele sovietice erau luați în evidențele nominale și centralizatoare abia la ajungerea în lagărele NKVD din adâncimea frontului. Adeseori, în cele câteva săptămâni, dacă nu chiar luni, între căderea în captivitate și ajungerea în lagărele din Ucraina, Urali, Caucaz sau Siberia, numărul fiecărui nou lot de prizonieri europeni se diminuea până la înjumătățire. Abia după „înmatricularea” în lagărele NKVD de interior, prizonierii supraviețuitori deveneau entități statistice pe care noi românii le descoperim în arhivele sovietice după mai bine de șapte decenii de la încheierea războiului.

La 20 ianuarie 1945 (dată la care procesul capturării militarilor români, inclusiv a celor dezarmați după 23 august 1944, se încheiase), în lagărele și spitalele speciale ale NKVD, erau deținuți 149.779 de prizonieri români³ (6 generali, 4.355 ofițeri, 145.418 subofițeri și trupă), alți 9.717 au fost încadrați în Divizia „Tudor Vladimirescu”, iar aproape 32.000 erau înregistrați ca decedați (ceea ce conduce la concluzia că, până la începutul anului 1945, au căzut în prizonierat cel puțin 191.496 militari români). Și, totuși, din păcate, aceștia nu sunt toți militarii români căzuți între 22 iunie 1941

și august 1944 în prizonieratul sovietic.

M.-I.P.: Să înțeleg că există alte surse care relevă un număr mai mare militari români căzuți în prizonierat în Campania din Est?

I.S.: Da, există și este o realitate prea puțin semnalată în istoriografia românească. La șase luni de la încheierea celui de al Doilea Război Mondial, generalul locotenent I. A. Petrov, adjunctul șefului Direcției Generale pentru Prizonieri și Internați din NKVD, a semnat o *Informare* privind numărul prizonierilor capturați de trupele Armatei Roșii în timpul războiului cu Germania (din 1941–1945) și cu Japonia (din 1945 și situația la 2 noiembrie 1954), în care se consemnează că, de la Armata Germaniei, au fost capturați 2.293.269 de prizonieri, de la cea a Ungariei – 541.530, de la cea a României – 236.420 prizonieri, de la cea italiană: 47.393 prizonieri și 2.332 de la cea a Finlandei.

Așadar, o primă constatare documentată arhivistic este aceea că, de la începutul campaniei din Est și până la semnarea armistițiului din 12 septembrie 1944, Armata Roșie (parte componentă a Comisariatului Poporului pentru Apărare) a capturat (pe front și în operațiunea de „dezarmare a Armatei României” din ultima săptămână a lui august 1944 – prima decadă din septembrie 1944) 236.420 de generali, ofițeri, subofițeri, gradați și soldați români. Deci, doar 191.496 dintre cei aproape un sfert de milion de militari români, făcuți prizonieri de către unitățile sovietice din primul eșalon, au ajuns în lagărele din URSS și au fost predați, cu documente sumative (procese verbale și, foarte rar, liste nominale redactate simplist), trupelor NKVD care gestionau lagărele pentru prizonierii de război străini.

În nici un caz, cei cca. 45.000 militari români luați prizonieri, care nu au ajuns în lagărele NKVD (236.420 capturați de către Armata Roșie - 191.496 înregistrați în lagărele sovietice = 44.924), nu pot fi categorisiți drept „dispăruți”, întrucât aceștia au decedat pe timpul captivității sovietice, având, în conformitate cu Art. 2 din *Convenția privitoare la tratamentul prizonierilor de război* din 27 iulie 1929, statutul „de prizonieri de război aflați în stăpânirea puterii inamice”.

³ RGVA, Fond 1P, Opis 01e, dosar 46, f. 10-12;

⁴ RGVA, Fond 1P, Opis 01e, dosar 39, f. 20-21.

Foto: Prizonieri români la Stalingrad, februarie 1943. Credit: <http://moldnova.eu/ro/soldatul-roman-umilit-indiferent-de-loc-si-de-timp-22773.html/>

Pe de altă parte, rata mortalității în rândul românilor ajunși în lagărele NKVD de adâncime a fost una dintre cele mai ridicate (28%), aceasta fiind dublă față de ponderea deceselor în totalul celor aproape 4 milioane de prizonieri deținuți de către URSS. Doar în rândul prizonierilor italieni, evrei și a celor de naționalitate necunoscută s-au înregistrat indici superiori de mortalitate pe timpul prizonieratului.

Conform documentelor de arhivă desecretizate, începând cu anii '90 ai secolului trecut în Federația Rusă, și lucrărilor de specialitate publicate la Moscova și Volgograd după anul 2000, numărul maxim al prizonierilor români decedați după luarea în evidență a lagărelor NKVD ar fi fost de aprox. 56.000 (50.959 români, 3.553 moldoveni, circa 1.100 bucovineni, bulgari, turci, țigani etc.)⁵. Cu toate acestea, după consultarea tuturor listelor nominale din cele aproape 2.200 de dosare ale cimitirelor existente pe teritoriul URSS6, nu am reușit să identific decât 42.550 dintre prizonierii români decedați în captivitatea sovietică. Și aceasta întrucât mai bine de 1/3 dintre lagărele ce au funcționat (mai ales în 1942 și 1943) pe teritoriul URSS nu au ținut evidența nominală a

decedaților ori arhivele constituite au dispărut sau au fost distruse înainte de predarea lor la GUPVI NKVD. În fapt, numărul real al militarilor români decedați după capturarea lor de către trupele sovietice depășește 110.000 de ofițeri, subofițeri și trupă (56.000 înregistrați ca morți în lagărele și spitalele speciale ale NKVD, plus cei 44.924 dispăruți între momentele preluării lor de către Armata Roșie și predării către structurile primitoare ale lagărelor de prizonieri din adâncime).

M.-I.P.: Ne puteți prezenta câteva situații care au favorizat imensele pierderi umane produse în rândul militarilor români căzuți în prizonierat?

I.S.: Conform raportului din 11 septembrie 1943 al comandantului Lagărului NKVD nr. 188 de la Rada, Regiunea Tambov, referitor la stadiul identificării celor 10.639 de prizonieri străini decedați între 1 decembrie 1942 și 1 septembrie 1943, după ajungerea în acest lagăr doar pentru 173 s-au întocmit documente complete de evidență, alți 8.942 prizonieri decedați fiind trecuți pe liste simplificate, în timp ce pentru alți 1.524 militari străini (cca 15 % dintre cei morți în lagăr) nu au putut fi identificați individual întrucât „stabilirea datelor personale pentru aceștia este imposibilă”.

⁵ RGVA, Fond 1e, Opis 01, dosar 46, f. 212-215; Opis 01e, dosar 15a, f.92-95; *Direcția Generală pentru Prizonieri și Internați – NKVD/MVD URSS, Documente și materiale*, coordonator prof. M.M. Zagarulko, Volgograd, 2004, pag. 246-246;

De asemenea, documentul mai precizează că: „În urma efectuării unui control riguros, s-a stabilit că numărul real al prizonierilor de război decedați pe drum, către Lagărul nr. 188, este de 3.807 persoane. Dintre aceștia, există date personale doar pentru 68 de persoane; pentru ceilalți, datele personale nu pot fi reconstituite din cauză că trenurile cu loturile de prizonieri au sosit fără liste de etapă“ (monografia *Prizonieri...*, doc. nr. 104).

Alte documente prezintă contextul diminuării dramatice a efectivelor de prizonieri trimise spre lagărele de interior, ilustrative în acest sens fiind cele privind destinul tragic al românilor direcționați către Lagărul NKVD nr. 165 de la Taliți, Regiunea Ivanovo: „Din numărul total de 5.899 de prizonieri de război, trimiși cu trei eșaloane, în timpul deplasării spre Lagărul nr. 165, au murit, în total, 1.021 de persoane. Pe lângă aceștia, în lagăr au mai fost predate încă 140 de cadavre, ceea ce reprezintă 19,7% din numărul total al celor transportați sub escortă [...]. Chiar din primele ore ale șederii în lagăr, au murit 139 de persoane, din care: din primul eșalon – 29 de persoane; din al doilea eșalon – 105 de persoane; din al treilea eșalon – 5 persoane; total: 139 de persoane. În perioada următoare, mortalitatea a continuat să fie deosebit de ridicată. În total, până la 1 ianuarie 1943, au murit 180 de persoane. De la 1 ianuarie până la 20 ianuarie – 911 persoane. Total – 1.091 de persoane”⁷.

Alarmată de mortalitatea ridicată înregistrată în acest lagăr, conducerea NKVD a trimis o comisie de anchetă care a constatat că „majoritatea prizonierilor de război primiți erau epuizați și slăbiți fizic. Vagoanele eșalonului au fost predate murdare, după ce în acestea fusese efectuat un transport de cai; acestea nu erau deloc dotate cu WC-uri și cu găleți. Pe timpul deplasării, prizonierilor de război li se distribuia hrană rece (pâine, pește, scrumbii și zahăr). Având în vedere lipsa găleților, aceștia erau aprovizionați cu apă de băut în mod neregulat“, apoi „lagărul nu a fost pregătit pentru deținerea prizonierilor de război pe timp de iarnă. Ferestrele din toate barăcile au o singură ramă cu sticlă, geamurile nu au fost chituite, ușile și sobele nu au fost reparate peste tot. Prin ferestre și prin uși aerul rece, de afară, pătrunde liber. Jumătate dintre barăci

nu sunt dotate cu paturi comune din lemn (prieuri). Prizonierii de război dorm pe podele. Pe teritoriul lagărului nu există nici măcar 1 m³ de lemne pentru foc. Barăcile sunt încălzite, în principal, cu crengi verzi, aduse zilnic din pădure, de la o distanță de aproximativ 3 kilometri, de către prizonierii de război.”⁸. [...]

Conform aceluiași document, „din cele 5.840 de persoane primite în lagăr, în perioada 23 decembrie 1942 până la 21 ianuarie 1943, au decedat 1.294 de prizonieri de război, adică 22% din efectiv“, ceea ce a ridicat totalul deceselor la 3.553 prizonieri (respectiv 40,56 % din cei 8.759 capturați în urma încercuirii trupelor din fața Stalingradului)⁹.

M.-I.P. Și câți militari români, căzuți prizonieri în fosta URSS, au revenit acasă?

I.S.: Din totalul celor 196.258 prizonieri ajunși în lagărele NKVD și înregistrați în arhive, până la 1 ianuarie 1949 au fost repatriați în România 106.415 foști militari români. Dar arhivele mai relevă că, din cei 196.258 prizonieri: 20.381 au fost încadrați în cele două divizii române de voluntari; 7.148 (dintre care 6.775 moldoveni și 38 basarabeni) au fost trimiși în lagărele din sistemul Gulag; 3.832 (dintre care 2 basarabeni și 3.664 moldoveni) au fost eliberați în interiorul URSS în calitate de „cetățeni sovietici“; 953 au fost predați batalioanelor de muncă sau lagărelor în care erau deținuți internații civili; 482 erau condamnați și se aflau deja în închisori; 4 - evadați neprinși; 25 se aflau în „alte situații“ (cel mai probabil, la dispoziția unor structuri de informații/contrainformații sovietice); 2.558 erau în curs de anchetare în vederea judecării lor de către tribunalele militare și speciale sovietice (aproape jumătate dintre ei fiind condamnați ulterior, de regulă la 25 de ani detenție, pentru delict de război); 54.539 erau înregistrați ca decedați (la aceștia se adaugă alți aproape 200 foști militari români decedați ulterior datei de 1 ianuarie 1949, proveniți dintre cei aflați în curs de anchetare sau deja condamnați și întemnițați). Istoria presupune multe date, uneori greu de cuprins la o simplă lectură, dar, în acest caz, cifrele se traduc în pierderi de vieți omenești, copii orfani, familii îndurerate. [...] Să nu lăsăm ca uitarea să se aștearnă peste mormintele celor morți în războaie pentru țară, oricând și oriunde aceștia au căzut la datorie.

⁷ RGVA, Fond 1p, Opis 4z, dosar 26, f. 7-11;

⁸ RGVA, Fond 1p, Opis 4z, dosar 26, f. 29.

Foto: arhiva *Vlăstarul*

A fost odată

dragostea de patrie

Dina ȚIRLI, 10 C

Afost odată ca niciodată... că, de n-ar fi, nu s-ar povesti. A fost un sentiment profund, nestrămutat, moștenit din tată în fiu și din mamă în fiică, cultivat în matca familiei și prețuit de generații la rând, legat de un petec de pământ binecuvântat de Dumnezeu, un colț de rai de pe cursul sudic al Dunării și la țărmul Mării Negre, cunoscut pentru regiunea împădurită a Transilvaniei, înconjurat de măreții Carpați, în care pământul roditor se încrețea în dealuri blânde, iar soarele se ridica peste orizont cu promisiunea unei noi zile bune. În zilele acelea, dragostea pentru România nu era doar o vorbă în vânt, ci un adevăr ce pulsa prin venele oamenilor: al bătrânilor, al adulților, al copiilor, un adevăr pe care îl simțea românul în fiecare răsărit și apus de soare. Străzile erau pline de râsete și oamenii se strâneau în piețe pentru a împărtăși bucuria vieții (pentru că se simțea și se vedea viață peste tot). Fiecare colț de sat sau oraș părea să aibă propria-i poveste enigmatică și oamenii erau legați de tradiții străvechi și de virtuți neclintite, azi uitate de memoria colectivă. A fi român

era o mândrie, o cinste, iar dragostea pentru țară era transmisă din generație în generație ca cea mai neprețuită moștenire.

Chiar la câteva zile după ce am început să mă gândesc să scriu aceste câteva rânduri, am descoperit o scriere a profesorului V.V. Haneș (cel care a înființat revista noastră, în 1923) dintr-un număr *Vlăstarul* din anul 1942 (anul XIX, nr. 3-4), în care domnul profesor scria despre elevii de clasa a VIII-a (astăzi – clasa a XII-a), care terminau liceul și treceau la instrucția militară, pentru front: „Ei poartă sămânța culturii agonisite în școală; iar în inimă un nobil sentiment, al dragostei de patrie“. Nimic mai adevărat, doar au dovedit-o luptând și murind. Unde este, însă, această dragoste azi? O întrebare ce mi-a hălăduit prin minte de ceva timp, ca un ecou îndepărtat.

Răsfoind tot un număr din perioada interbelică, am dat peste o poveste scrisă de un elev, pe nume Dinu Tătărescu, care istorisește, într-un fel absolut emoționant, povestea unei familii pe timpul războiului.

Fiul, plecat la război, nu mai scrisese de două luni bieților părinți. Astfel, tatăl se înverșunează și încearcă să plece după el, pe front, însă povara vârstei nu-i dă voie. Bătrânii nu pot decât să se roage pentru Ion al lor (spun „decât“, nu pentru că rugăciunea ar trebui să fie ultima alternativă, ba, dimpotrivă, are cea mai mare putere), ci pentru că era singurul mijloc al moșilor. Este scris despre împăcarea lui Ion cu el însuși, atunci când lupta e pe cale să înceapă.

Depășește conflictul puternic din sufletul său, din dragoste pentru patria lui: cea în care se născuse, crescuse, devenise și din care nu mai avea să apuce să vadă decât o imagine sumbră, o scenă apocaliptică. Dar scapă cu viață din luptă și părinții lui aud, în sfârșit, de el. E decorat cu Virtutea Militară și se întoarce acasă (unde îi era destinat să se întoarcă de la bun început), dar trebuia să treacă prin ce a trecut ca să rămână mărturie pentru noi. Fiindcă, adevărul fiind spus, la un moment dat încolțește în minte un gând: pentru ce au luptat și murit sute de mii de români? Ce facem noi spre onoarea lor? Ce anume din viețile noastre reflectă o căință fierbinte și o recunoștință profundă pentru ei? Unde e țara pentru care ei și-au sacrificat propriile vieți, țara despre care citim în scrierile marilor noștri scriitori?

Istoria noastră este scrisă cu eforturi eroice și cu sacrificii cumplite, în numele libertății și al demnității, notate în cărți prăfuite din bibliotecile noastre, cărți care au fost scrise cu credința că se va ține cont de faptele care poposesc în ele.

Dar aceasta nu se întâmplă, spre înfrustrarea noastră, a tuturor. Adevărul este, până la urmă, că starea nației noastre i-ar dezamăgi pe strămoși. Nu pentru aceasta a murit, nu pentru indolență și pasivitate. Luptele noastre, triumfurile noastre și greutățile noastre, toate sunt o firească moștenire a unui popor ce nu a încetat să își apere numele în fața tuturor

amenințărilor. Când mă uit în jur, îmi doresc să văd această dragoste reînviată, această stare reaprinsă, nu doar în acte mari de eroism, ci în fiecare gest de onestitate și demnitate.

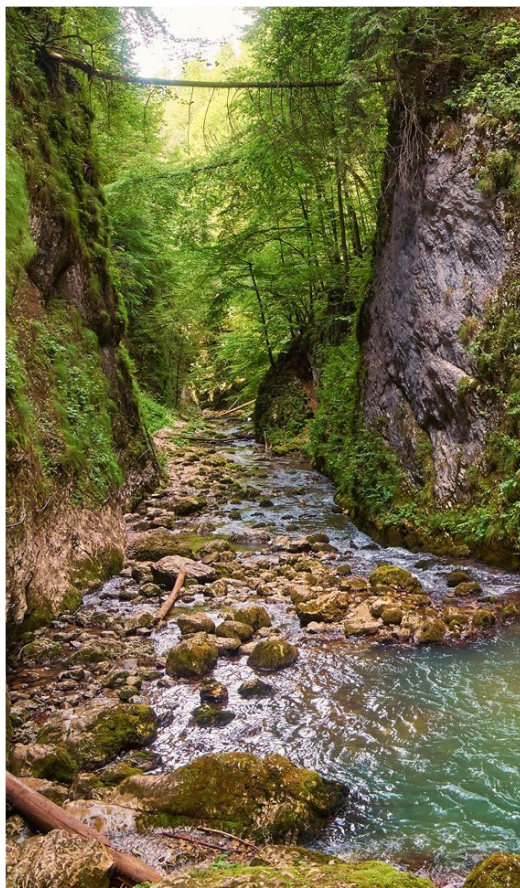
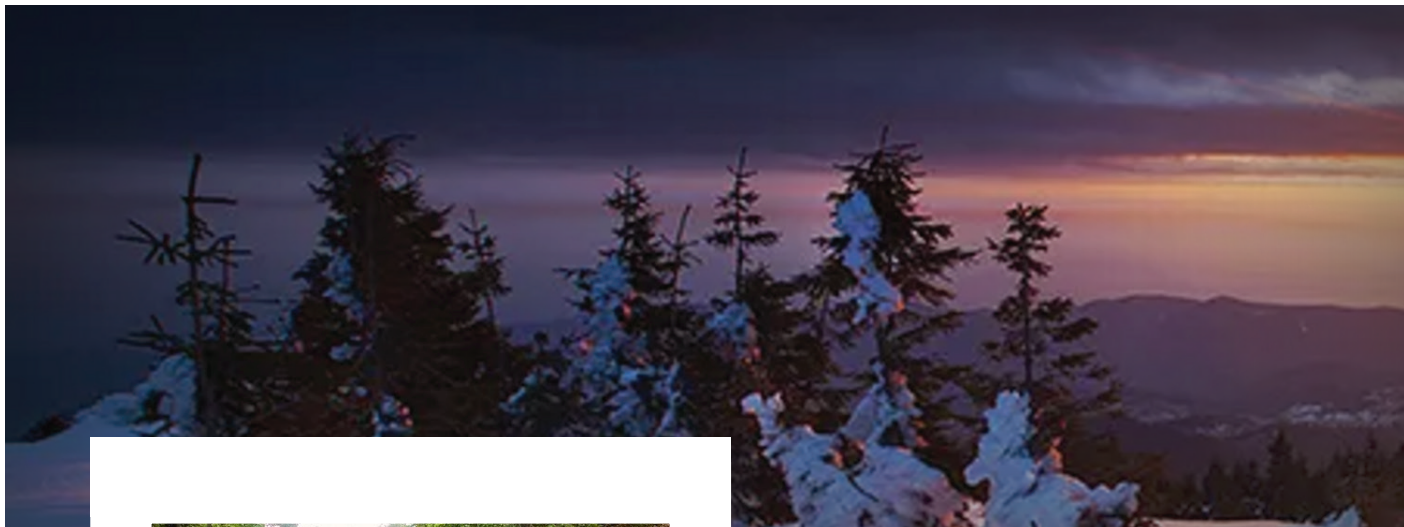
Am văzut cum agitația cotidiană și preocupările efemere au înlocuit, adesea, conectarea profundă cu propria cultură și istorie. Fără îndoială, în zilele noastre, majoritatea tinerilor pare să se înstrăineze de ceea ce înseamnă să fii român, iar, ca specie, ne pierdem sensibilitatea și ne depărtăm de frumos. În goana după modernitate și în zilele superficialității digitale, am pierdut, adesea, contactul cu rădăcinile noastre, cu valorile și cu învățămintele reci, dar reale, ale trecutului.

Într-o lume în care viteza informațiilor ne copleșește și distanțele par să se micșoreze, ar trebui să privim cu atenție înăuntrul nostru și să ne regăsim identitatea și flacăra dragostei pentru România. Și să ne amintim, precum o spunea domnul profesor Haneș, că „singura forță, care asigură biruința în viață este cultura“.

Amintindu-ne de lecțiile învățate de la cei în vârstă, putem reînvia spiritul autentic al românismului. Este timpul să ne reconectăm cu trecutul și cu tradițiile noastre, cu pământul nostru și cu valorile care ne-au definit timp de secole.

Într-o zi în care gândurile mele se vor pierde în ceața timpului, sper ca aceste cuvinte să continue să răsune ca o chemare a inimilor spre iubirea pentru țara aceasta a noastră. Poate că vremurile s-au schimbat, poate că lumea a evoluat, dar dragostea pentru această țară este și trebuie să rămână un sentiment atemporal, o flăcără ce poate aprinde sufletele noastre cu pasiune și mândrie. Să ne amintim că, în fiecare pas pe care îl facem, în fiecare gând pe care îl purtăm, suntem datori să păstrăm vie această dragoste, pentru că România este mai mult decât un nume pe hartă – este casa noastră, istoria noastră, identitatea noastră.

Legendele din Munții Apuseni

Introducere – mitologie românească

Acolo unde Pământul și-a depus coroana, iar albastrul mării întâlnește brațele fluviului bătrân, a fost odată o țară. Ea prin războaie a trecut și multe veacuri a umblat ca să-și găsească un nume. Crai și balauri s-au înfruntat în luptă pe meleagurile ei, iar timpul le țese și astăzi poveștile pe panglici de cuvinte. Călători s-au pierdut prin munți cu talc și au dus poveștile ei mai departe, ale țării ce și-a purtat măreția și frumosul departe peste hotarele ei.

Dar, acum, poveștile-i sunt uitate în fiecare zi, căci poporul ei este învățat să valorifice și să viseze istoria și legendele ce nu le aparțin. Unde, cândva, un Făt-Frumos își ducea veacul, acum nimic nu mai amintește de el. Când un sat își deschide porțile pentru călătorii de pretutindeni, nimeni nu mai povestește despre sfatul zânelor sau despre spaima ielelor. Și, astfel, ei uită trecutul propriului țărâm...

Suntem aici ca să te întrebăm, Românie, foc veșnic al poveștilor de demult: țară, tu cine ești?

Daria GHIMBAȘ, 9 G

Foto: adrianpetrisor.ro/tag/apuseni

Munții Apuseni – munți de poveste

Lunecăm, acum, pe unul dintre brațele coroanei Carpaților, unde apusul soarelui, ce i-a dat numele acestui loc, formează peisaje care îți taie răsufarea. Munții Apuseni, cu sate care aduc aminte de un trecut îndepărtat, răsfirate pe versanți, reprezintă una dintre cele mai uimitoare zone din țară, atât prin frumusețea pădurilor și a cătunelor, cât și prin unicitatea legendelor ce dau locului un aer de poveste.

În satele pierdute în negura timpului, legendele s-au transmis de la generație la generație, precum și tradițiile. Un loc unde legenda și tradiția s-au împletit este **Muntele Găina**, acel munte unde, în

fiecare an, cu ocazia sărbătorii Sfântului Ilie, se organizează Târgul de Fete. Aici veneau, pentru prima dată în vara anului 1816, tinerii ca să își găsească mai ușor partenerul sau partenera de viață. Dar ce legendă i-a dat numele acestui munte?

Spune-se că aici trăia odată o zână uimitor de frumoasă, într-un palat strălucitor. Ea avea o găină cu pene de aur care, zilnic, oua trei ouă de aur pe care zâna le oferea fetelor din satele din vecinătatea muntelui. Într-o zi, însă, aflând de existența acestei găini miraculoase, trei feciori s-au îmbrăcat în haine femeiești și, deghizați astfel, au pătruns în palat. Furând găina și un coș cu ouăle sale, cei trei feciori au fugit, făcând cale îtoarsă.

Foto: peakpx.com

Foto: adrianpetrisor.ro/tag/apuseni

În goana lor, au scăpat coșul cu ouăle de aur, care a căzut în râul Arieș. Se spune că, de atunci, râul poartă, în nisipul său, firmituri de aur.

În miez de noapte, fecioare zănatice cutreieră poienile Munților Apuseni, lăsând în urma lor cercuri de iarbă arsă. Vântoasele, ielele apusului, sunt acele ființe pe care nu ai vrea să le întâlnești, căci nu vei ști nicicând cum le vei prinde. De-ți vor vrea râul, îți vor suci mințile, dar, de-ți vor vrea binele, vei avea noroc în dragoste.

Solomonarii, poate cele mai interesante ființe ale mitologiei românești, sunt stăpâni ai vânturilor și călători prin nori. Sunt făpturi enigmatice, misterioase, despre care nu se știe prea multe. Locul care a ținut în viață, secole de-a rândul, mitul solomonarilor este peștera Huda lui Păpară, un „sălaş” al lor și al balaurilor acestora. Faptul că, în zi senină de vară, pârâul ce izvorăște din această peșteră își înzecește debitul pentru câteva ore, măturând tot ce stă în calea lui, putea avea o singură explicație. Legenda spune că, în peșteră, se află lacuri imense, în care balaurii solomonarilor se scaldă, apa dând peste marginea bălților și inundând totul în naval.

Dar cel mai răspândit mit al Munților Apuseni este Legenda uriașilor. Multe familii de uriași își aveau casa în apus, o dovadă fiind „Urma uriașului” din Cheile Runcului, o formațiune neobișnuită de rocă. Bătrânii din sate povestesc cum Decebal, vestitul conducător al dacilor, i-ar fi încredințat o parte din tezaurul Daciei unei familii de uriași pentru a o păzi. Alți astfel de gigantici umanoizi îi găsim în Legenda Detunatelor, două masive montane din comuna Bucium. Detunata Folcoasă și Detunata Goală ar fi, de fapt, trupurile a doi uriași transformați în stane de piatră în timp ce se luptau cu zânele.

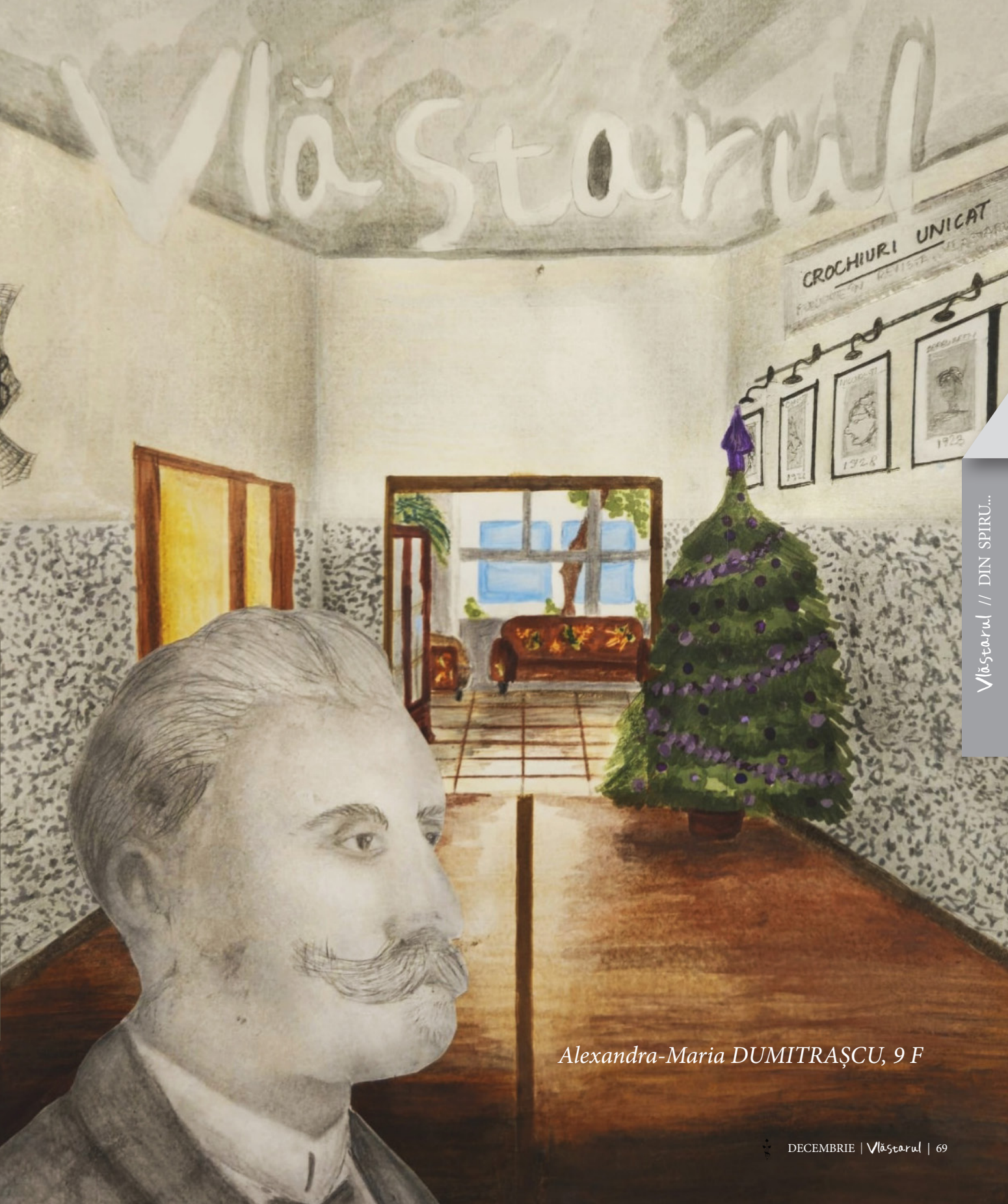
La Ocoliș, există legenda „izvorului cu apă vie” care povestește pățania unui tânăr care, după ce a băut apă dintr-o fântână din apropierea satului, ar fi crescut brusc cu câțiva centimetri. În timp ce localnicii au pus fenomenul pe seama creșterii naturale, mai mulți curioși au încercat și ei apa miraculoasă și li s-a întâmplat același lucru. La fel ar fi crescut și plantele, dacă ar fi fost udate cu această apă.

Însă, poate, cele mai întâlnite ființe din legendele Munților Apuseni sunt vâlvele. Simboluri ale forțelor naturii, sunt adevărate duhuri ale pământului. Și, astfel, amintim: Vâlva Apelor, ce o vezi pășind pe luciul apei lacurilor, Vâlva Băilor, fără a cărei existență o mină nu poate avea aur, Vâlva Pădurii, însăși inima și sufletul codrului, Vâlva Pietrei, Vâlva Lupilor și altele. De le vezi înveșmântate în alb, atunci îți vor binele, iar de le vezi înveșmântate în negru, sunt vâlve rele, de care trebuie să te ferești.

O poveste cunoscută este legenda Vâlvei Băilor, o făptură frumoasă ce îi ghida pe mineri spre mult râvnitul aur sau care îi atenționa de diferite pericole care îi făceau să pună la îndoială drumul spre adâncuri.

Altă vâlvă, de această data rea, era Marțolea, Vâlva Zilei de Marți. Bătrânii din sate îi atribuie urâtenia și zgârcenia, fiind o făptură care te sperie doar uitându-te la ea. Femeile din cătunele din apus nu lucrau în seara de marți, de teamă că, altfel, va veni Marțolea și le va prăpădi.

Și iată cum am ajuns la capătul Munților Apuseni. Încă multe povești mai sunt de spus, încă multe legende mai sunt de ascultat, căci, în peisajele mirifice ale apusului, timpul nu va conțeni să țeară cuvintele eroilor de odinioară.

Vlăstarul // DIN SPIRU...

Alexandra-Maria DUMITRAȘCU, 9 F

25 DECEMBRIE

1923

Revista *Vlăstarul*

LA MULȚI ANI!

1923-2023

„VLĂSTARUL“ LA UN VEAC DE LA APARIȚIE

MOTTO:

” Cred că cheia izbândeii revistei noastre a stat în aplicarea unui principiu: respectarea personalității elevului.¹ “

Dina Țirli, 10 C

După mine, școala nu înseamnă doar lecții scrise cu cerneală albastră pe foile unui caiet studentesc, ci mult mai mult de atât. Educația e nucleul din care pleacă orice comportament al unui om, fiind crucială în adolescență. Anii de liceu nu marchează doar adevăratul început în mersul nostru prin lume, ci, cu timpul, aceste holuri, clase și subsol devin un loc al aducerilor-aminte, un spațiu care, inevitabil, într-o zi va declanșa amintiri vii, pe care le vom istorisi copiilor și nepoților noștri, pornind să depănăm întâmplări din punctul de plecare repetitiv: „Pe vremea mea...”.

Este vorba de evenimente care acum pot însemna puțin în ochii unora, însă care, odată cu înaintarea în vârstă, vor rămâne mărturie a formării unor oameni. Niște repere clare în dezvoltarea noastră, care ne vor împânzi ființa pentru totdeauna și vor completa biografiile noastre. Năzbâtii vestite, idei revoluționare, schimbări bruște de macaz, refrene de referință, escapade neobservate, încrucișări cruciale, dar, mai ales, acea prefacere în ceva nou, pe care nu o simți întâmplându-se. Nu e nostim cum, zi de zi în drum spre liceu, nimic nu pare să se schimbe, dar când îți arunci privirea, după răstimpuri, totul e diferit? Te

întrebi cum de toate s-au așezat la locul lor și prețuiești speranța, pentru că ai cunoscut deznădejdea. Până la urmă, părinții, profesorii și cunoștii ne povățuiesc cu orice ocazie să prețuim perioada adolescenței și, mai ales, anii de liceu, deoarece, după spusele lor, acești 4 ani pe care îi trăim acum se vor dovedi a fi unii dintre cei mai frumoși din viața noastră.

De când lumea și pământul, se știe că, pe Italiană 17, nimeni nu stă vreodată pe/în loc. Noi, spiriții din echipa *Vlăstarul*, ne trezim în fiecare dimineață cu speranța unui mâine mai bun, însă, până atunci, cât încă mai e azi, lucrăm pentru a ține vie tradiția liceului.

Dacă suntem în oră, ne gândim că, la sfârșirea acesteia, o să fugim pe scări ca să fim în sala redacției, cu echipa, iar dacă suntem la *Vlăstarul*, în recreație, ne verificăm ceasurile clipă de clipă, ca nu cumva să depășim pauza de doar 10 minute – care trece mai repede decât am spera – sau să întârziem la vreo lucrare. E forfotă mare în îngustul studio de la subsolul clădirii vechi a liceului și, între partide de șah sau table, gustări rapide și idei proaspete pentru revistă și podcast, dăinuie același spirit neștrămutat pe care îl purtau cu și în ei vlăstăriștii trecutului, încă din iarna lui 1923.

¹V.V. Haneș, în *Vlăstarul*, art. „15 ani...” nr. 7-8, aprilie-mai 1939

Coridoarele sunt pline de râsete și voci gălăgioase. În aer se simte o oarecare energie palpitanță, o vibrație juvenilă specifică. Timpul trece neobservat și ne apropiem, din ce în ce mai repede, de ziua centenarului, sfânta zi de Crăciun, pe care o vom serba și cu credință, datorită sărbătorii, și cu bucurie.

Menționat în numărul trecut, podcastul *Vlăstarul's Voice* (YouTube: *vlăstarul*), o ramură nou-nouță a revistei, slujește aceluiași scop – acela de a susține și de a încuraja latura ingenioasă a fiecărui elev. Activitatea în cadrul acestui proiect a început în toamna anului școlar 2022-2023. S-au filmat deja multe episoade, care se postează pe pagina de YouTube a revistei. Nu mulți știu de noi și, chiar de am fi tare cunoscuți, ce facem noi nu e ceva atât de atractiv la ora actuală.

Într-un număr al revistei din anul 1943, domnul profesor V.V. Haneș (întemeietor al revistei) revenea cu un articol pentru aniversarea a două decenii de activitate a *Vlăstarului*. Domnia sa scria: „nu e fără interes o revistă școlară, cu un trecut de 20 de ani!”. Ce să mai spunem acum, după 100 de ani?! Nimic, în afară de mulțumiri sincere pentru cinstea pe care ne-au făcut-o vlăstăriștii din trecut, prin faptul că noi ne bucurăm acum de prestigiul de a face parte din acest fenomen numit *Vlăstarul*, o creație culturală de însemnătate națională, fără dar și poate, datorită lor și a nimănui altcuiva. Satisfacția de a face parte, câtuși de puțin, din istoria celei mai vechi și mai încărcate de istorie publicații școlare din România este incomensurabilă. Deși lipsesc multe foi din cartea poveștii revistei noastre, rămânem cu speranța că, într-o zi, întâmplător sau nu, vor reveni la *Vlăstarul* toate piesele din acest neprețuit tezaur al culturii românești.

Autenticitatea necesită scrupulozitate, transparență și integritate. Valorile menționate sunt cele promovate de această revistă. Să dea Dumnezeu să fie la fel de vie și peste 100 de ani de acum încolo!
LA MULȚI ANI, „VLĂSTARUL“!

Cu stimă,
Țirli Dina

**rămânem
cu speranța
că, într-o zi,
întâmplător
sau nu, vor
reveni la
„Vlăstarul“
toate piesele
din acest
neprețuit
tezaur al
culturii
românești.**

2023

La mulți ani!

Revista „Vlăstarul”
Fondată în anul 1923

FOTO: Corina Buzotanu

2023

Revista **Vlăstarul**
podcast

VLĂSTARUL'S VOICE

GAZDĂ:

SILVIU ALEXANDRU
GRIGORE

Sponsor oficial: Fundația **Autonom**
Evoluăm prin educație

Foto: Silviu Alexandru Grigore, 10 A

*Andreea Diana SAVU, 12 F
prof. Corina Buzoianu*

Un eveniment deosebit a marcat activitatea colegilor de la *Vlăstarul's Voice* din acest an școlar, avându-l ca invitat pe domnul **Filip-Lucian IORGA**, istoric și publicist român, absolvent al Colegiului Național „Spiru Haret” (2001). A absolvit Universitatea Internațională de Vară a European College of Liberal Arts (ECLA) din Berlin (instituție aflată sub egida Bard College din Statele Unite ale Americii). După un stagiu de pregătire la Universitatea Paris IV Sorbonne din Franța (2006), a obținut, în 2008, diploma de Master în Istoria

Ideilor și Mentalităților, la Facultatea de Istorie a Universității din București. În perioada 2009-2010, a urmat un stagiul doctoral la Paris (sursa: *wikipedia*).

A fost o interesantă și minunată incursiune în istorie, alături de unul dintre reprezentanții elitei intelectuale românești actuale, într-o atmosferă destinsă. Multumim domnului **Filip-Lucian Iorga** pentru acest dialog între generațiile de spiriști, în fața cărora timpul e neputincios în încercarea de a ridica ziduri prin uitare.

Episodul poate fi urmărit **integral** pe canalul YouTube: **VLĂSTARUL**.

ALEXANDRU SILVIU GRIGORE: Domnule Filip Lucian Iorga, vreau să încep prin a vă mulțumi, în numele întregii echipe, că ați ajuns la noi!

FILIP-LUCIAN IORGA: Mulțumesc eu pentru invitație! Este, întotdeauna, o plăcere să mă întorc în familie. „Spiru Haret“ este și familia mea!

A.S.G: Dumneavoastră ați fost elev al liceului în toți cei patru ani?

F.-L.I: Da! Am susținut și admiterea, care era destul de grea, pe vremuri. Nu eram foarte pasionat de matematică, dar s-a întâmplat, cumva, probabil fiindcă m-am pregătit foarte bine și cu destulă teamă, să iau o notă mai mare la matematică, decât la română (erau cele două probe). Am intrat la specializarea pe care mi-am dorit-o. Atunci, cineva mi-a zis, chiar la înscriere: „Ai o medie care-ți permite să mergi la altă specializare, mai interesantă: fizică, chimie...” Dar eu mi-am dorit, întotdeauna, istorie și științe sociale.

A.S.G: Exista, pe atunci, tendința de a face meditații?

F.-L.I: Eu am avut noroc să am o profesoară foarte bună de matematică la Școala Gimnazială nr. 199, doamna Malciu – era spaima acelei școli, o forță, ne certa la tablă dacă nu știam formulele, dar ne-a priit pentru examen. Am făcut câteva lecții de recapitulare la matematică, dar atât. Nu am făcut meditații mai niciodată, cu excepția momentelor, din ce în ce mai rare, în care am timp... să meditez... la nemurirea sufletului (*zâmbește*). Meditațiile nu erau o modă așa de răspândită și tare bine ar fi să ne desprindem, încet-încet, de moda aceasta. Școala să redevină școală. E bine să ai interese, să cauți pe cont propriu... Cam așa au fost toți cei cu care ne lăudăm noi, acum, ca spiriști. De exemplu, Eliade a fost un autodidact, prin excelență. A fost și un elev bun, dar și unul care mai lipsea ca să citească. Nu este întotdeauna condamnat să ai o cale proprie, chiar din timpul liceului. Poate că nu ai cele mai bune note, poate că nu ești elevul model, din punctul de vedere al prezenței, dar,

dacă în timpul liceului, îți găsești calea și îți dezvolti pasiunile... acesta, cred eu, că este rolul fundamental al liceului. Era o vorbă, pe vremea comuniștilor: foarte mulți oameni au facultate, dar din ce în ce mai puțini au liceul. Adică: puteau fi niște specialiști buni, cu facultate, dar le lipsea educația. Cea care se realizează exact în anii de liceu. Educație, cultură generală... și structurarea personalității. Aceștia sunt anii în care afli, până la urmă, cine ești; ce ești mai mult și ce ești mai puțin, ce poți și ce nu poți, ce-ți dorești și ce nu. Acum, aspirațiile prind formă.

A.S.G: Chiar voiam să vă întreb: cum a apărut pasiunea pentru istorie? De pildă, eu, acum, sunt pasionat de fizică și de a înțelege toate mecanismele care conduc lumea. Totul a pornit când, la un moment dat, priveam cu patos spre cer, stelele, și mi se părea impresionant. Ați avut și dumneavoastră un asemenea moment?

F.-L.I: La mine a fost gradual și pe nesimțite. În primul rând, am fost, cumva, ajutat (sau condamnat, aceasta rămâne de văzut!) de numele de familie. Din primii ani de școală, profesorii se așteptau să fiu bun la istorie. Cum să te cheme Iorga și să nu știi lecția la istorie? Ar fi ridicol... Bine, era o glumă. Am avut această pasiune din primii ani de viață. Țin minte că mă jucam jocuri istorice. Când desenam, nu aveam în vedere roboți sau nave spațiale, ci castele și cavaleri. Mă inspirau cărțile citite de bunica. Apoi, pe vremea aceea, când se oprea curentul, din cauza obsesiei lui Ceaușescu de a raționaliza resursele, la lumina lumânării (lumânările nu lipseau din case), mama făcea un fel de joc de umbre, cu personaje diverse, care mie îmi plăcea foarte mult. Revenind la istorie: tot în anii copilăriei, găsiserăm o față de masă, luasem un băț și mă imaginam cavalier. Mă influențase foarte mult un serial pe care-l văzusem la televizor și care se numea *Norii negri*. Era un serial realizat după cărțile lui Henryk Sienkiewicz, marele autor polonez. Îmi plăceau urmărirea pe cai, duelurile cu săbii...

Foto: Oana Isai, 10/A

FILIP-LUCIAN IORGA

După aceea (așa s-a întâmplat), am avut ocazia să stau foarte mult cu bunicii materni care, fără să intenționeze, neapărat, să mă transforme într-un istoric, îmi povesteau. Am aflat astfel, nemijlocit, din experiențele lor, despre generațiile anterioare: despre Primul Război Mondial, despre Al Doilea Război Mondial... Am văzut multe poze vechi în casă. Toate acestea m-au influențat și am început să vreau să aflu mai multe. Dacă ar fi să mă raportez la ce ai spus referitor la faptul că ești pasionat de mecanica lumii, eu sunt din altă tabără: a celor pasionați de poveste. Nu sunt deloc talentat la meșterit și la desfăcut obiecte, la reparat... În schimb, mă gândesc la ce servesc sau cui au aparținut, care a fost traseul lor până au ajuns la mine... Și cu istoria a fost la fel. Nu am fost un om care a ajuns la istorie prin cărțile teoretice, ci prin povești, prin notele de dramatism, prin umorul

din trecut și, foarte mult, m-au fascinat destinele individuale. Nu cred că istoria se poate face ca o știință exactă, numai cu structuri, numai pe durata lungă, așa cum s-a încercat, la un moment dat, eliminând personalitățile din discuție. Cred foarte mult că, atât personalitățile istorice (cunoscute), cât și fiecare om care a trăit în trecut, merită atenție (până la urmă, este o individualitate care a lăsat ceva în urmă).

A.S.G: Da, există ceva deficitar în modul cum ni se prezintă istoria: doar lupte, evenimente importante, dar ar trebui pus accentul și pe înfățișarea modului în care oamenii trăiau, zi de zi. Ni se spune că, învățând istoria, învățăm din greșelile altora. Dar importante mi se par nu atât greșelile, ci cauzele de la care au pornit, acestea regăsindu-se în modul în care oamenii își duceau traiul zilnic. Ce credeți?

F.-L.I: Sigur, viața de zi cu zi, mentalitățile, uzanțele se schimbă cel mai greu. Poate că sunt mai puțin vizibile în istorie, spre deosebire de un mare comandant de oști, de un dictator sau de un inventator, care se află „sub lumina reflectoarelor”. Însă ceea ce se întâmplă în fundal e la fel de important. E ca în pictură. Nu putem avea numai portrete, trebuie să avem și fundalul, peisajele din spate... Nu putem vorbi numai despre fenomenele sociale, despre cauze și efecte, ignorând viețile trăite de marea majoritate a oamenilor din epocile respective. Cred că aici mai sunt foarte multe de făcut în școala istoriografică românească. Noi am recuperat destul de mult în ultimii treizeci de ani, dar avem destule pete albe, care pot fi acoperite din documente.

A.S.G: **Noica a accentuat ideea că există tinerii idealiști, care sunt doritori să învețe, ei având acest patos de a cunoaște, și tinerii obișnuți, pe care nu-i preocupă istoria.**

F.-L.I: Modelul lui Noica este foarte pretențios și dificil pentru noi toți. Se spune că el, la un moment dat, și-a propus să citească toate cărțile din Biblioteca Universitară. Mi se pare că a ajuns la litera „b”. Un astfel de proiect este imposibil. Sunt miliarde de cărți publicate, este imposibil să mai citești tot. Marele secret, astăzi, este tocmai acela de a selecta. Să reușești să te orientezi, să te concentrezi, ceea ce este mult mai greu decât în trecut. Și cred că generația voastră, dincolo de clișeele obișnuite privind superficialitatea, lipsa de cultură generală, are și multe șanse (libertatea de exprimare, de a călători, accesul cvasinelimitat la sursele de informație, pe care cei de dinainte nu-l aveau), dar are și o sarcină mult mai dificilă din multe puncte de vedere. Dacă, pe vremuri, setea de cunoaștere era necesară ca omul să se dezvolte, astăzi, însă, cantitatea de informație este uriașă și, oricâtă sete de cunoaștere ai avea, riști să te îneci. De aceea cred că rolul familiei, al școlii și al măștrilor care apar în viața fiecăruia dintre noi (poate fi un profesor, poate să fie cineva din familie sau o persoană publică, un scriitor, un artist sau cineva

din trecut...) este de a oferi niște instrumente, niște grile de analiză, de a forma capacitatea de a gândi critic și de a-ți restrânge câmpul vizual și de a renunța la unele lucruri.

Dacă ai vrea astăzi să urmezi modelul renașcentist, să vrei să știi totul din diverse domenii, ai înnebuni. Trebuie să ai înțelepciunea și instrumentele critice de a alege ceea ce este relevant pentru tine. [...]

A.S.G: **În studiile lui Alfred Adler am întâlnit ideea că, dacă răsfeți prea mult un copil, el ajunge să creadă că i se cuvine totul. Va intra în societate și se va lovi de un zid, realizând că nu dispune de normele necesare pentru a se integra.**

F.-L.I: De aici, poate, vin criticile bătrânilor față de generațiile mai noi: din faptul că sunt generații mai răsfațate de istorie (nu au trecut prin comunism, prin războaie – slavă Domnului! – și sper să nici nu treacă). Sigur, a fost pandemia, dar sunteți generații care au cunoscut mai puține constrângeri decât cele ale părinților, bunicilor voștri. Aceasta duce, uneori, la o lenevire, la o lipsă de concentrare... În tot ceea ce facem trebuie să existe disciplină, pentru că orice realizare, orice avans al omului necesită efort și disciplină. [...] Alexandru Paleologu (spiristul nostru) insistă mult asupra acestei idei: libertatea nu ți-o poate da cineva, ci trebuie să o iei singur, asumându-te atât pe tine însuși, dar și în relație cu lumea din jur, având o grilă de valori după care trăiești și luându-ți libertatea de a modela spațiul din jurul tău și propriul destin în funcție de acele valori. De exemplu, rețelele sociale: ele ți se oferă, dar tu trebuie să-ți iei libertatea de a le folosi doar un timp limitat, în fiecare zi, și într-o anumită direcție, de a nu intra în dezbateri sterile, de a nu trece prea des sau prea brutal granița dintre spațiul privat și cel public ș.a.m.d. Dacă libertatea este privită ca o formă de confort, nu este suficient.

A.S.G: **Exact. Acest tip de libertate te transformă în sclavul propriilor dorințe, al plăcerilor...**

F.-L.I: E teoria stoicilor care susțin că, pentru a fi, cu adevărat, liber, trebuie să te desprinzi de dorințe, de ceea ce te leagă din lumea exterioară.

Foto: Oana Isai, 10 A

Ceea ce, sigur, este foarte greu, deoarece cu toții avem mii de fire care ne leagă și ne condiționează. Înțelept ar fi să fim cât mai puțin dependenți de astfel de fire.

A.S.G: Pentru aceasta, ar trebui să le conștientizăm.

F.-L.I: Da, însă, în cazul unora, conștientizarea este mai dificil de realizat. De ce ne simțim inconfortabil în anumite împrejurări? Pe cine vrem să impresionăm? Pe cineva din afară sau...? E o cursă veșnică cu noi înșine? Ce ne mulțumește? Ce ne înspăimântă? Lucrurile acestea nu pot fi identificate imediat. Mi-aduc iar aminte de Alexandru Paleologu, care a fost unul dintre cei mai importanți mentori ai mei și îi datorez foarte multe. El spunea: „**Trebuie, pur și simplu, să stai liniștit și să reflectezi la anumite lucruri. De ce sunt anumite lucruri importante pentru tine?**“. Era și o carte, *Despre lucrurile cu adevărat importante*. Care sunt acelea? Ei bine, nu sunt aceleași chiar pentru fiecare dintre noi. Fiecare are o grilă diferită. Sigur că ne întâlnim unii cu alții în anumite noduri, dar trebuie, pur și simplu, să-ți iei răgazul de a analiza lucrurile, să vezi ce contează cu adevărat. Mai citeam recent într-o carte a lui Robert Levine, *Geografia timpului*, că, apropo de libertăți și de felul în care ne putem elibera, **una dintre cursele noastre cele**

mai importante în epoca de azi este să ne apărăm timpul. Una dintre mizele cele mai importante: cum ne apărăm timpul? Fiindcă timpul este capitalul cel mai important și pe care nimeni nu ni-l poate înlocui. Nu poate nimeni să-ți mai dea *extra time*, nu? Și-atunci cum faci să-ți protejezi clipele? Și spunea el că trebuie să te gândești la fiecare ofertă, la fiecare activitate care-ți apare în biografie, dacă se leagă de o dorință a ta, dacă vrei tu să faci lucrul respectiv sau dacă se leagă de o necesitate. Și mai spunea el că, dacă activitatea nu intră într-una dintre cele două categorii, poți să te gândești foarte serios să refuzi. „Nu, nu vreau să fac asta! N-o s-o fac!“. În cazul vostru, trebuie să mergeți la școală, trebuie să mergeți la ore, trebuie să vă pregătiți pentru examene și vreți să cântați într-o formație sau vreți să faceți un podcast, dar apar și multe alte lucruri care nu vă fac nici plăcere și care nu sunt nici obligatorii. Acelea pot fi eliminate din agendă și poate fi obținut acel timp de reflecție în care, într-adevăr, să ne regăsim pe noi înșine. Mă întrebai de ce e obligatoriu: aceasta se leagă tocmai de normele și de disciplina despre care vorbeam înainte. Eu nu sunt de părere că ar trebui să destrucurăm toate insușiunile, că ar trebui să renunțăm la toate cutumele care și-au validat rezultatele.

A.S.G.: Chiar voiam să vă întreb: legat de principiul aceasta al ierarhiei, dacă ar trebui să fim toți egali, pentru că mie mi se pare o bazaconie.

F.-L.I.: Revin și la aceasta, vreau să mai vorbesc puțin despre insituții și despre nevoia aceasta de structură și de ierarhie, bineînțeles, și de validare. E la fel ca în cazul cărților. Când mă întreabă cineva ce cărți să citim, în primul rând. Cărțile care sunt la modă? Cărțile care se vând cel mai bine? Cărțile pe care ni le recomandă cineva? Sau, mai degrabă, cărțile clasicizate? Eu întotdeauna o să merg – cel puțin pentru un început de investigație, de cercetare în orice domeniu – către sursele deja validate. Sigur că ideile noi sunt interesante și trebuie să urmărim efervescența ideilor, trebuie să fim acolo, într-un domeniu care ne interesează, dar nu fără cunoașterea clasicii. Nu pot să-i înțeleg pe oamenii care sunt la curent cu ultimele romane apărute, dar care nu au citit *Război și pace*. Și mă explic (apropro de validare): dacă știm sigur că anumite cărți au fost deja citite, apreciate, au produs efecte importante în lume, cum putem noi să rămânem ignoranți față de ele?

A.S.G.: Da, dar cititul acesta n-ar trebui să fie văzut ca o pedeapsă... Nu ca o pedeapsă, dar poate oamenii nu preferă (Lev) Tolstoi. Știu că vă place mult. E corect? Vă place foarte mult Tolstoi.

F.-L.I.: Da, da, mie-mi place.

A.S.G.: Spre exemplu, un coleg al meu poate preferă să citească pentru a scăpa, pentru a intra într-o altă lume.

F.-L.I.: Să evadeze! Întotdeauna lectura va fi și o formă de evadare și, în niciun caz, cum spuneai foarte bine, lectura nu trebuie să fie ca o pedeapsă. Dar la clasici nu trebuie să ajungem în varianta lor prăfuită. Avem și aici nevoie de profesori, de mentori, care să scoată în lumină actualitatea acelor cărți clasice. Pentru că tocmai aceasta este esențial la ele, de aceea sunt clasice. Ele sunt actuale și ne pot ajuta și azi, poate mai mult decât

anumite cărți motivaționale sau literatură lejeră.

A.S.G.: Treaba aceasta cu dezvoltarea personală...

F.-L.I.: Dezvoltarea personală este foarte importantă, dar depinde ce surse folosim. Eu zic că mai bine mergi la Epictet, să spunem, sau la Marcus Aurelius.

A.S.G.: Pentru că celelalte sunt doar niște simplificări.

F.-L.I.: Exact! Sau: poți porni de la astfel de variante, dar nu e bine să ocolești sursele inițiale sau să-ți fie teamă de ele. Este și aici o călătorie, o investigație personală. Și, în același timp, o provocare. E ca la sport: hai să văd cât de bun sunt, hai să văd cât mă țin balamalele. Adică am citit eu o carte de sfaturi motivaționale, dar n-ar fi bine să văd dacă mă descurc și cu Marcus Aurelius? Poate mă descurc, poate mă interesează, de ce să-mi refuz lucrul acesta? Adică: hai să-mi iau libertatea să încerc mai mult, să încerc și altceva. Iar aceste valori validate te ajută în structurarea acelei grile proprii și a acelor instrumente critice. Fiindcă vedeți, în jurul vostru, apropro de podcasturi... persoane care oferă, în mod aparent, rețete foarte accesibile și care sunt și populare tocmai din cauza aceasta, fiindcă oferă lucruri simple, dar care, de fapt, bat câmpii. Sunt persoane care amestecă noțiuni din medicină, din filosofie, din religie...

A.S.G.: Exact! Și iese acolo o ciorbă!

F.-L.I.: Iese o ciorbă informațională din care, dacă n-ai instrumente critice, nu poți să alegi nimic. Sau ai impresia că ai înțeles lucruri și, de fapt, ești păcălit.

A.S.G.: Pentru că, oricum, noi citim, dar experiențele sunt cele care ne învață. Degeaba vine să-mi spună cineva: „Convingerea aceasta nu e bună!“. Bine, bravo, bine că mi-ai zis aceasta, dar eu tot din experiența mea o să învăț, oricât mi-ai spune că nu e bine să fac ceva anume. Și când sunt mic: merg, dau cu capul într-un zid, mă doare, știu ca data viitoare să nu mai dau cu capul în zidul acela.

F.-L.I.: Corect! Și, întorcându-mă de unde am plecat, de la lecturi și de la importanța clasicii, revin la importanța educației instituționalizate. Chiar dacă e foarte important să căutăm și de unii singuri ceea ce ne interesează, trebuie să fim deschiși către formele neconvenționale de învățare. Omul are, totuși, nevoie și de un cadru organizat în care să se facă, de fapt, ce? Care este scopul inițial al școlii? Acela de a asigura posibilitatea transmiterii unei cunoașteri, nu cu forța, ci de nevoie, pentru că, în epocile vechi, oamenii aveau nevoie să învețe unii de la alții. Să învețe un meșteșug...

A.S.G.: Dar cunoașterea mai este necesară acum?

F.-L.I.: Cunoașterea este mai necesară ca niciodată.

A.S.G.: Adică acum credeți că inteligența și cunoașterea sunt pe primul loc când este vorba de a conduce o societate?

F.-L.I.: Aici intrăm într-o lungă discuție. Din nou, ce tip de inteligență? Bun, nu neapărat erudiția sau cunoașterea clasicii sunt niște criterii pentru selectarea elitelor politice azi, aceasta se vede, dar probabil că și oamenii care ajung în respectivele poziții au un anumit tip de inteligență. Inteligență socială, abilitatea de a se descurca în anumite medii sau își iau libertatea de a face anumite lucruri pe care alți oameni nu le pot face, pentru că nu se încadrează în grilele lor de valori, în grilele lor morale, și atunci pot spune că personajele respective au, poate, un grad mai mare de libertate, care nu este întotdeauna bună fiindcă le permite să facă și lucruri care, privite din afară, sunt imorale, nocive chiar pentru societate, dar pentru carierele lor sunt pozitive. Însă: cunoașterea astăzi este mai necesară ca oricând, pentru că trăim într-o lume dominată de concurența pentru informația cea mai valabilă și cea mai rapidă. Felul în care ne informăm, felul în care selectăm informația ne oferă o poziție mai bună sau ne lasă în urmă în cursa aceasta zilnică. Dar, din nou, nu poți selecta, nu poți avea un spirit critic fără pregătirea aceasta convențională. Eu insist asupra importanței școlii, a profesorilor, a relației dintre profesor și elev, care trebuie construită în fiecare zi. Nu te poți aștepta ca elevul sau studentul să te respecte, dacă tu nu-l respecti.

Una
dintre
mizele
cele mai
importante:
cum ne
apărăm
timpul?

Foto: Silviu Alexandru Grigore, 10 A

*Andreea Diana SAVU, 12 F
prof. Corina Buzoianu*

Călătoria prin fascinantul univers al istoriei continuă. De data aceasta, micul studio *Vlăstarul's Voice*, din subsolul liceului, l-a avut ca invitat pe domnul profesor de istorie **DORU DUMITRESCU**. Autor și coautor al unor lucrări atât cu caracter istoric, dar și didactic (dintre care menționăm numai câteva: *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici* – 2008, *Culegere de surse istorice. Antichitatea. Lumea medievală* – 2014, *Mica enciclopedie a Marelui Război (1914-1918)* – 2014, *Din culisele*

istoriei (volumele I și II) – 2015, *Nicolae Filipescu - Un aristocrat al politicii* – 2016, *Istoria Monarhiei din România* – 2017, *Manipularea prin istorie. Între fapte și interpretare* – 2019), Inspector General în Ministerul Educației, domnul Doru Dumitrescu a explicat, în cadrul discuției cu Ștefan Nicolae Grama (clasa a X-a A), aspecte privind mecanisme de interpretare a istoriei (atât ca succesiune de evenimente, cât și ca discurs).

Episodul poate fi urmărit **integral** pe canalul YouTube: **VLĂSTARUL**.

Foto: Oana Isai, 10 A

Ștefan Grama: Bună ziua, domnule profesor. Vă mulțumim că ați acceptat invitația și ați venit la podcast. Astăzi aș vrea să discutăm despre unele aspecte privind istoria, dar și despre unele referitoare la ce implică a fi profesor de istorie. Și aș începe prin a vă întreba: ce înseamnă, pentru dumneavoastră, a fi profesor?

Doru Dumitrescu: Este un angajament pe care mi l-am luat în urmă cu 45 de ani. A fost profesia pe care am ales-o de pe vremea când eram de vârsta voastră (adică eram elev de liceu). Am susținut examenul de admitere la Facultatea de Istorie. Este o meserie care-mi place, dovada fiind că, după atâta vreme, încă predau la un colegiu de renume, care poartă numele celui „mai mare“ ministru al educației, Spiru Haret. În fiecare zi îmi face plăcere să vin și să mă întâlnesc cu voi, să putem intra în ceea ce înseamnă istorie, să pot să vă dau câte ceva din tot ceea ce știu eu și care să vă fie de folos în viață.

Ș.G.: Cum ați descoperit istoria? Cum era istoria pe vremea copilăriei dumneavoastră?

D.D.: Ștefan, eu am făcut parte dintr-o clasă/generație specială, în sensul că: am intrat în clasa I și această generație a mea (dar doar a mea!) a fost un experiment, în care învățătoarea predă doar orele de limba română (era „citire“ pe atunci) și de

aritmetică. Celelalte ore erau predate de profesori. În clasa a IV-a, am intrat în contact cu istoria, pentru prima dată. Pe vremea aceea, surprinzător pentru noi acum, susțineam și teză în învățământul primar. Șocul a fost mare pentru că, la o teză (eu fiind considerat de alții un elev bun), am luat nota 7 și am hotărât să mă ocup de această disciplină. Era domnul profesor Galiu, amintirea fie-i veșnică. Și, sub îndrumarea aceluiși profesor, din clasa a V-a până în clasa a VIII-a, am îndrăgit această disciplină. I-am spus domnului profesor, în clasa a VIII-a, că mă voi face profesor de istorie. A încercat să-mi explice că nu a fi profesor de istorie e cea mai mare problemă, ci a fi profesor, în sine, deoarece, pe vremea aceea, relațiile dintre profesori și copii erau mai autoritare și mult mai distante. La examenul de admitere în liceu, am obținut nota maximă la istorie (era disciplină de examen), ceea ce m-a determinat, deși aveam numai 15 ani, să urmez această cale. La bacalaureat am luat tot 10, iar apoi am intrat la Facultatea de Istorie (în anul când am intrat eu au fost 18 candidați pe loc). După absolvirea facultății, am rămas în București, pentru că am avut o medie foarte mare. Parcursul meu a inclus mai multe licee, al treilea (și ultimul) fiind acesta. Am lucrat douăzeci de ani în Ministerul Educației, în funcția de inspector general al disciplinei.

Ș.G.: Ați evocat parcursul dumneavoastră ca elev. Ce părere aveți despre elevii din ziua de azi? În special despre cei pasionați de istorie? Credeți că este un domeniu de viitor pentru ei?

D.D.: Istoria este, pentru mine (și cred că și pentru cei care sunt pasionați), o dorință de a cunoaște trecutul, iar trecutul este făcut de oameni. Unora le place să spună că istoria nu este altceva decât o disciplină de studiu ce presupune reținerea multor date. Nu este așa, nici pe departe. Istoria este altceva. Aș prezenta, succint, o sinteză despre ceea ce înseamnă istoria. Istoria/*historia* este un termen pe care l-a introdus Herodot în scrierile sale. În limba greacă, în dialectul ionic, adică cel din zona Atenei, ea înseamnă „cercetare“, „anchetă“. Herodot spune că ce a făcut el a fost o cercetare, o anchetă asupra a ceea ce a văzut și asupra izvoarelor pe care le-a avut la îndemână, pentru a încheia opera sa. Prin extindere, alții consideră istoria o suită de „povestiri“. Istoria este o poveste. Nu vreau să supăr pe nimeni, dar istoria nu este o știință. Firește, ca disciplină de studiu, este o știință. Dar ea nu are metodă, nu are tehnici, ci este ajutată de alte discipline auxiliare, care o sprijină în cercetarea ei. Foarte puțini știu, de exemplu, că psihologia cognitivă este una dintre disciplinele care vin în sprijinul studierii trecutului și, în mod special, al personalităților. Am recomandat elevilor din clasa a X-a o lucrare a lui Dean A. Haycock, care se numește *În mintea tiranilor*, în care psihologia a pătruns și a demonstrat că trăsăturile lor maligne de caracter și de temperament au făcut altceva decât ca aceștia să acționeze în modul în care au acționat. Există, apoi, o lucrare a lui Niall Ferguson, în care vorbește despre ucronie. Ce înseamnă ucronie? Este istoria lui „dacă“: ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi fost...? Sigur, se poate vorbi mult despre acest subiect. Unii au mers mai departe, susținând că istoria are și un aspect de haos, pornind de la întrebarea: care este raportul dintre întâmplare și eveniment, cauzalitate? Întâmplarea are un rol în istorie? Dacă da, în ce sens? Dacă nu, atunci

revenim la istoria deterministă (o cauză generează efecte care, la rândul lor, pot fi cauze ale unor alte efecte și așa mai departe). Astfel, întreaga istorie s-ar baza pe acest determinism. Revenind la întrebarea inițială: dacă această disciplină este de viitor. Sigur, studiarea istoriei este un aspect care interesează. Dacă cineva ar avea curiozitatea să realizeze o anchetă privind cărțile care apar, la ora actuală, pe piață, în multe edituri, ar constata că cele mai multe dintre lucrările publicate sunt de istorie. Adică: trecutul interesează. Chiar și vânzările sunt consistente. Istoria este, pentru cine dorește, de viitor, dar depinde de ce vrei să devii: profesor, ca mine, cercetător, ziarist, realizator de emisiuni istorice (și nu numai)... absolut orice. Istoria îți deschide un orizont foarte larg, pentru că este un domeniu plin de surprize, extrem de vast și care contribuie foarte mult la tot ceea ce înseamnă cunoașterea trecutului. Iar trecutul înseamnă înțelegerea prezentului care înseamnă, la rândul ei, cunoașterea viitorului.

Ș.G.: A contat vreodată această ciclicitate a istoriei în alegerea dumneavoastră? V-a pasionat această idee: că istoria se repetă? Și înțelegerea prezentului prin intermediul trecutului?

D.D.: Am citit de curând o carte, *De la Napoleon am învățat să nu ne spălăm*. Scriitorul respectiv (**n.r.:** Sebastian Schnoy), care este și profesor, consideră că această sintagmă, „istoria se repetă“, este discutabilă. Există anumite aspecte care se pot repeta, dar important este nu că ea se repetă, ci important este să învățăm din ceea ce s-a întâmplat, ca să nu se mai repete. Dacă nu învățăm, consecințele sunt dure pentru un om, pentru o generație și, în ultimă instanță, pentru omenire.

Ș.G.: Ați întâlnit, în cariera dumneavoastră, cazuri excepționale care v-au schimbat părerea despre anumite subiecte legate de istorie? De exemplu, vi s-a întâmplat să învățați, poate, ceva greșit la început pentru ca, mai apoi, să vă dați seama că este o greșeală? Pentru că eu simt că istoria ține și de a te exprima liber, de

Foto: Oana Isai, 10/A

prof. DORU DUMITRESCU

această parte socială a vieții, pe lângă ce ați spus dumneavoastră.

D.D.: Ștefan, întotdeauna din istorie înveți ceva. Îți dau câteva exemple concrete. De multe ori, la clasă, noi, fără să vrem, adesea din neștiință (pentru că, în istorie, se poate descoperi, oricând, ceva nou), prezentăm un aspect într-un fel și aflăm, apoi, că el este altfel. Istoria deschide foarte multe oportunități de discuție asupra unui eveniment. Noi știm că un eveniment s-a întâmplat într-un anumit mod. Și acela este literă de lege. Dar, apropo de ucronie, ar fi putut să se întâmple și altfel. Susținătorii ucroniei spun: aveți voi toate documentele, toate sursele, toate izvoarele, toate dovezile că s-a întâmplat exact așa? Mă refer, aici, la evenimentele minore. De exemplu, eu v-am spus că, după bătălia de la Maraton, în care grecii au înfrânt armata persană (eu v-am relatat citindu-l pe Herodot), un soldat, Fidipide (sau Pheidippides), a

fost trimis la Atena să anunțe victoria (**n.r.:** folosind cuvântul νικῶμεν – *nikomen*: „am câștigat“). Am citit, după aceea, cu mult mai multă atenție, izvoarele și am constatat că ceea ce v-am spus (fără să am intenția de a vă manipula) era diferit. Herodot nu spune foarte concret, dar, coroborând informațiile, constatăm că adevărul este altul. După ce grecii au reușit să înfrângă persanii, flota persană a rămas, în întregime, neatinsă. În momentul acela, ei au plecat din zona Maraton, au ocolit golful și au încercat să intre în portul orașului Atena care, pe atunci, nu era Pireu, ci Phaleron. În acel moment, soldații atenieni (falanga ateniană), al căror echipament cântărea 35 de kilograme, au realizat o cursă contra cronometru, alergând peste munte, ca să ajungă la Atena să o apere, în cazul în care persanii ar fi atacat. Acest traseu l-au parcurs în câteva ore și, ca urmare a acestui fapt, noi știm de acel sport, din anul 1896, în care se aleargă 42 de kilometri.

Mi-am dat seama de acest aspect în urmă cu puțin timp. Iată un moment în care am schimbat, sub o formă sau alta, punctul meu de vedere referitor la acest eveniment, minor în istorie.

Dar sunt și alte exemple referitoare la evenimente majore din istoria națională. De pildă, Mihai Viteazul, Unirea și celebra afirmație: „Asta-i pohta ce-am pohtit!”. Ulterior, am citit un articol al doamnei academician Cornelia Bodea, istoric, care susținea că Iorga, când a descoperit acele documente la Viena, a observat că era un document cu spații, fiind, de fapt, un răspuns al lui Mihai Viteazul la adresa unor întrebări externe. Atunci, Iorga a înțeles că, în acel document, Mihai Viteazul a dorit unirea celor trei țări române, fiind vorba, mai degrabă, de o uniune personală, nu de ideea promovată în perioada comunistă, negând anumite evidențe istorice.

Am lansat, în anul 2019, o carte pe care am scris-o alături de doamnele Mirela Popescu și Cristina Ștefan, intitulată *Manipularea prin istorie*. V-o recomand, ca să vedeți cum se poate reuși, de cele mai multe ori, manipularea. Vă povesteam, la oră, despre un mare istoric grec: Tucidide (n.r.: 460-390 î.Hr.), care a scris despre Războiul peloponesiac o carte pe care nu a reușit să o termine. El a participat ca general în acest război (n.r.: care a avut loc în cea de-a doua jumătate a secolului V î.Hr., între Atena, ajutată de Liga de la Delos, și Sparta, împreună cu aliatele ei). Tucidide afirma că un om rațional întotdeauna va acționa în propriul interes, în afară de situațiile când nu are cunoștințe, când este impresionat de sentimente (subiectivitate) sau când este forțat de împrejurări externe să acționeze altfel decât în propriul interes. Avea foarte mare dreptate. De multe ori, acționăm din lipsă de cunoștințe și atunci, poate neintenționat, transmitem informații care pot manipula prin dezinformare. Apoi este situația când ești sentimental – de pildă, în lumea profesorilor, există „efectul de halo“ (când un elev foarte bun este surprins, o dată,

că nu a învățat, tendința fiind acela de a trece cu vederea...).

Ș.G.: Legat de ce ați spus adineauri referitor la subiectivitatea față de elev. Aș vrea să vă întreb cum poate fi un istoric obiectiv, având în vedere că este om care are o anumită opinie? Cum procedează să prezinte totul obiectiv, când, se știe: „istoria e scrisă de învingători”? Cum reușiți dumneavoastră să fiți obiectiv atât ca istoric, dar și la clasă, ca profesor?

D.D.: Sunt două planuri diferite. Tacitus, un istoric roman, considerat cel mai important istoric al Antichității, spunea că istoria trebuie scrisă *sine ira et studio* („fără ură și părtinire“, adică obiectiv). De cele mai multe ori, este greu. Însă, în cărțile pe care le-am scris, am încercat, pentru a fi cât se poate de obiectiv, să folosesc toate sursele, toate dovezile pe care le-am avut la dispoziție pentru a trata subiectul respectiv.

A „conduce“ firul studierii istoriei spre un rezultat pe care îl dorești tu, nu spre cel firesc, nu mai e istorie. E propagandă, mistificare, dar nu istorie. Ca profesori, din punctul de vedere al deontologiei, trebuie să fim obiectivi, în măsura în care putem să folosim instrumente de evaluare prin care să ne asigurăm de aceasta. Apoi, trebuie să fim obiectivi în relația cu voi, fără a avea *parti-pris*-uri sau atitudini răzbunătoare. Pot avea o discuție cu un elev care a greșit și trebuie să existe respect reciproc. În privința evaluării obiective (scrise), aceasta se raportează la un barem, poate doar cea orală e puțin mai subiectivă. Nu trebuie omisă încurajarea elevului în actul evaluării. Profesorul de la clasă este foarte important. Dacă are empatie, încearcă să explice, vorbește frumos, nu te penalizează pentru orice și, dacă elevilor le place modul în care predă, altfel percep, înțeleg disciplina și altfel participă la oră. În același timp, voi, în relația cu profesorul, să fiți obiectivi unii față de alții (adică să nu spuneți: „A, mie mi-a dat 7 și lui X i-a dat 9.“; ci: „I-a dat 9, deoarece chiar merita, iar mie mi-a dat 7 pentru că de atât am fost în stare să fac“.).

Ș.G.: Practic, profesorul face materia, nu invers.

D.D.: Categorie. Disciplina respectivă există prin ea însăși. Depinde de modul în care este prezentată.

Ș.G.: Ați menționat titlul unei cărți scrise de dumneavoastră. Aș vrea să aduc în discuție următorul aspect: cum ați început să scrieți?

D.D.: Am început să scriu din primii mei ani ca profesor. Dar, pe vremea aceea, era foarte greu să fi publicat. Am participat, cu comunicări, la dezbateri științifice, la cercuri, la colocvii, dar primul articol mi-a fost publicat în anul 1990 și a fost despre Carmen Silva, într-o revistă care circula în străinătate: *Curierul românesc*. După aceea, treptat, am început să abordez aspecte

metodice, despre evaluare (culegeri de teste), abia mai apoi am început să scriu. Nu am scris cât aș fi vrut, din diverse motive. Ultima carte pe care am predat-o este pentru elevii de clasa a V-a, în continuarea alteia. Prima a fost despre Roma, a doua este despre Grecia - va apărea, probabil, în toamna acestui an. Vom face lansarea aici, la liceu, și o să vă invit să participați. În ultimul timp, am scris mai mult articole despre legislația din învățământ, despre ceea ce înseamnă școala. Am ajuns la articolul al cincilea, de la regulamentele organice până astăzi. Am ajuns până la Spiru Haret căruia, alături de doi colegi, i-am dedicat mai multe articole, arătând cum acest ministru a reformat învățământul.

Ș.G.: Vă mulțumim!

Foto: Corina Buzoianu

Comisia
Europeană

MINISTERUL EDUCAȚIEI

CONCURS

 LIDER
EUROPEAN

Fii schimbarea în
comunitatea ta!

Sursa imagine: edupedu.ro

Profesori coordonatori:
Corina Buzoianu
Victoria Mihalcea

CONCURSUL

LIDER EUROPEAN

EDIȚIA A XIII-A, 2023

Denisa Cărbunaru, 9 A
prof. Victoria Mihalcea

La fel ca în anul școlar anterior (2022-2023), și acum două echipe din Colegiul Național „Spiru Haret” (alcătuite din patru elevi și coordonate, fiecare, de către un profesor) s-au înscris în competiția *Lider European*, organizată de către Reprezentanța Comisiei Europene în România, în parteneriat cu Ministerul Educației. Obiectivul concursului a fost „de a spori și consolida

spiritul Uniunii Europene în rândul tinerilor, în contextul activităților legate de valorile și temele europene”, dezvoltând elevilor de liceu abilitățile de „leadership și de vorbire în public, spiritul de echipă și capacitatea de a mobiliza grupuri de oameni pentru a lucra împreună în beneficiul comunității lor”¹. De asemenea, echipelor li s-a recomandat să contacteze Centrul *Europe Direct* pentru a se informa în legătură cu activitățile desfășurate de acesta la nivel local.

¹https://romania.representation.ec.europa.eu/lider-european_ro

Provocarea a constat, și de data aceasta, în realizarea unui proiect încadrabil într-unul dintre următoarele domenii vizând comunitatea locală: social, mediu înconjurător, cultural, afaceri/economic. Pe site-ul competiției (romania.representation.ec.europa.eu/lider-european_ro) au fost indicate câteva exemple, fără a se limita la acestea: asistență pentru persoane vârstnice, reciclarea materialelor, sănătate, asistență socială, educație, evenimente de integrare culturală, inițiative de antreprenariat etc. „Odată ce problema/opportunitatea a fost identificată, echipa (elevii și profesorul coordonator) va trebui să realizeze un proiect pentru a încerca să o rezolve, respectiv să o fructifice.“ Noutatea a constituit-o setul de materiale de sprijin postate pe site și întâlnirile online (6 – 7 octombrie 2022) cu viitorii participanți, menite să clarifice aspecte privind modul de realizare a proiectului.

Perioada de înscriere a echipelor în concurs a fost 12 – 17 octombrie, iar cea pentru transmiterea proiectelor: 6 - 8 noiembrie. Redactarea fiecărui proiect a trebuit să respecte următorul format: *PPT, PDF, Prezi* și să se încadreze în maximum 20 de pagini. Echipele participante din partea Colegiului Național „Spiru Haret“ au identificat câte o soluție pentru o problemă, astfel:

1. **echipa 4ALL** – în *domeniul educațional*: crearea unor „zone amenajate de resurse pentru învățare”, care să ofere spații în școală pentru promovarea cluburilor și a activităților extrașcolare, dar și să

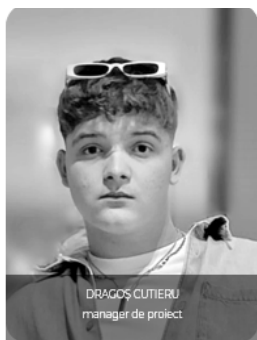
faciliteze învățarea *peer-to-peer* și mentoratul între elevi.

2. **echipa YOUTH CONNECT** – în *domeniul educațional*: sprijinirea elevilor din clasele terminale, provenind din medii sociale defavorizate, prin activități de pregătire suplimentară oferite de elevi voluntari ai liceului nostru.

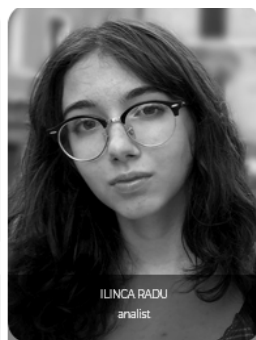
Prima echipă a fost alcătuită din patru elevi ai clasei a IX-a A: Denisa Cărbunaru, Dragoș Cutieru, Delia Goșoniu și Ilinca Radu (coordonator: prof. Corina Buzoianu), elaborând proiectul intitulat *ZARI*. Problema identificată a pornit de la constatarea că nu avem un cadru organizatoric și logistic adecvat pentru ca activitățile extrașcolare din liceul nostru să fie accesibile tuturor elevilor. Soluția menționată anterior a fost susținută de sloganul: *If you can film an idea in your mind, follow that film idea shot for shot, scene for scene, that idea is worth making.* (Craig Mapp) A fost realizată o analiză de nevoi, au fost identificate costurile și posibile surse de finanțare, a fost întocmit un calendar al activităților, a fost estimat impactul atât asupra participanților, cât și asupra celorlalți beneficiari, a fost descris, succint, proiectul și a fost evidențiată raportarea la valorile europene. Astfel, elevilor le sunt respectate: **demnitatea umană** (prin crearea unui mediu care oferă oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile și potențialul personal) și **libertatea** de a alege și de a participa la cluburi și activități extracurriculare care îi interesează și care contribuie la dezvoltarea lor personală.

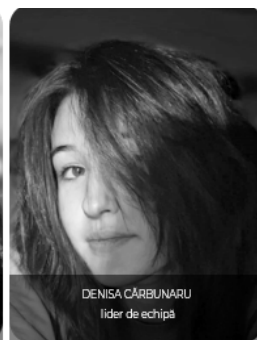
DELIA GOȘONIU
PR

DRAGOȘ CUTIERU
manager de proiect

ILINCA RADU
analist

DENISA CĂRBUNARU
lider de echipă

Sursa foto: proiectul echipei 4ALL

Provocările fac parte din viața adolescenților spiriști, motiv pentru care au participat și anul acesta la Concursul *Lider european*. Astfel, cele două echipe ale Colegiului Național „Spiru Haret” din București au intrat în competiție, dorind să arate că poți schimba lumea dacă te interesează și dacă te implici. A doua echipă a identificat o problemă legată de domeniul educațional. O echipă formată din 4 elevi de clasa a-X-a, respectiv: Grama Ștefan Nicolae, Grigore Silviu Alexandru, Feraru Diana și Dulan Ana, au inițiat un proiect intitulat *Youth Connect*, prin care și-au propus să ofere o șansă la educație elevilor din mediile rurale defavorizate.

Proiectul include cursuri, ore de meditații desfășurate pe grupe de lucru, în cadrul CNSHB, pentru elevii de gimnaziu și de liceu din medii rurale, oferite de elevii voluntari ai școlii noastre. Beneficiarii vor avea oportunitatea de a se dezvolta alături de elevi doritori să susțină și să integreze copiii din orice mediu social vulnerabil. Procesul vizează pregătirea pentru evaluarea națională.

Din păcate, societatea românească înregistrează o rată ridicată a abandonului școlar, mai ales în mediile rurale, și o lipsă a implicării active a autorităților, dar și a părinților. Adolescenții spiriști au înțeles că schimbarea vine din interior, că cere mult efort și dedicare și au vrut să ofere sprijin unor copii cu mai puține șanse la educație.

Pentru ei, acest demers pe care l-au propus prin proiectul *Youth Connect* este unul ambițios, care trebuie susținut și încurajat, întrucât promovează

valori morale precum altruismul și respectul față de semenii. Deviza lor este: „Schimbăm destine prin educație”, pornind de la premisa că educația este singura șansă prin care copiii din satele vulnerabile își pot construi o viață demnă și împlinită.

Elevii participanți la acest proiect educațional au trăit experiențe de neuit și au mărturisit că au experimentat adevărate lecții de viață, prin interacțiunea cu alți elevi, și-au format caracterul și și-au dezvoltat abilitățile într-un mod creativ-social, pregătindu-se pentru viață. Au conștientizat că trebuie să-și trăiască viața frumos, oferindu-le și altora din ceea ce au, să prețuiască timpul, canalizându-l pe lucrurile cu adevărat folositoare. De asemenea, elevii au fost provocați să iasă din zona de confort, pentru a crește profesional, cultural și pentru a-și îmbunătăți abilitățile de comunicare, dar, mai ales, pentru a învăța să aducă bucurie în sufletul unor colegi cu mai puține șanse la educație.

Proiectul a avut un impact emoțional asupra tuturor participanților care au înțeles că cel mai de seamă câștig nu este unul material, ci este cel de ordin spiritual, bucuria de a-l ajuta pe celălalt, de a-i da o șansă la un viitor mai bun.

prof. Victoria Mihalcea

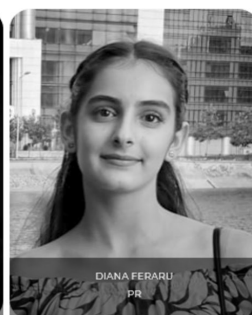
N.R.: Felicitări colegilor din ambele echipe și profesorilor coordonatori, pentru rezultatele frumoase obținute în acest an școlar în cadrul concursului *Lider European*!

ALEXANDRU SILVIU GRIGORE
MANAGER DE PROIECT

ȘTEFAN NICOLAE GRAMA
HR MANAGER

DIANA FERARU
PR

ANA DULAN
PR

Sursa foto: arhiva personală a membrilor echipei *YOUTH CONNECT*

2023

Galeria SPIRU

Ecaterina GRIGORE, 10F

ERASMUS+

Nr de referință: 2022-1-RO01-KA121-SCH-000052651

prof. Dana SBURLAN

EVERYTHING STARTS WITH MATHEMATICS

Tot în acest an școlar, în săptămâna 16-20.10.2023, cinci elevi de la clasele a X-a, care fac parte din grupul țintă al proiectului Erasmus+ cu finanțare europeană *Everything Starts With Mathematics*, au participat la atelierele care au avut loc în Spania. Acest proiect țintește elevii care se confruntă cu probleme în învățarea raționamentelor matematice și își propune să realizeze o aplicație unde vor fi încărcate jocuri create de profesorii de matematică din țările care colaborează în proiect. Prin jocuri, se încearcă împrietenirea elevilor cu matematica, descoperirea, prin joc, a unor operații de care avem nevoie în viața de zi cu zi. De multe ori, elevii de la profilul uman „fug“ de matematică, pe care o găsesc dificil de înțeles. Iată că acest proiect vine în sprijinul tuturor, prin crearea unei platforme dedicate obiectivelor proiectului, care va fi realizată de partenerul italian din proiect.

Săptămâna a început cu ziua de luni, zi în care echipele de elevi din țările participante și-au prezentat școala și orașul: Turcia (țara coordonatoare), Spania, Portugalia, Grecia și România. Vizitarea școlii gazdă, a Colegiului Montesclaros din Soto del Real, regiunea Madrid, Spania, a presupus plimbatul pe holurile și prin sălile extrem de atractive și frumos decorate. Colegiul Montesclaros școlarizează copii de la vârste foarte fragede:

preșcolari, dar și elevi de școală primară, gimnazială și liceală, cu profil bilingv limba engleză. Firește că privirile ne-au fost atrase de simpatia preșcolari, care ne-au încântat cu zâmbetele și cu întrebările lor, cu jocurile lor, în care am putut detecta și lucruri serioase. Tema educației civice, a învățării emoțiilor și a integrării unor valori umane constituie baza tuturor activităților acestor mici elevi. Chiar dacă au o „sală de *siesta*“, ei sunt puși pe fapte mari în fiecare zi, în care aleargă fericiți spre școala care își încuie porțile pe toată durata orelor de curs. Îndemnul lui Peter Pan, refuzând să crească vreodată, împodobește un perete dintr-o sală de clasă și ne aduce aminte că joaca și sufletul de copil ne pot, cu adevărat, ajuta să înțelegem lumea în care trăim, s-o creăm și s-o re-creăm la nesfârșit.

În zilele de marți, miercuri și joi, activitățile s-au concentrat pe testarea unor jocuri originale propuse de către profesorii de matematică din țările participante. Elevii, în echipe internaționale mixte, au jucat împreună jocurile propuse, votându-le pe cele care li s-au părut mai interesante și mai antrenante. Fiecare țară a propus câte 3-4 jocuri, care au fost modificate și adaptate platformei și aplicației proiectului. Scopul proiectului a fost ca aceste jocuri să apropie tinerii care au dificultăți în înțelegerea matematicii, înlesnindu-le gândirea logică și cea matematică.

EVERYTHING STARTS WITH MATHEMATICS

O SĂPTĂMÂNĂ DE...
„jocuri în limba matematică“

SPANIA, 2023

Cu toții am constatat că joaca poate fi foarte serioasă, *challenging* și revelatoare, în același timp. Jucându-ne, ne-am împrietenit unii cu alții, am folosit limba engleză să explicăm raționamentele care stau la baza jocului și, firește, nu ne-am supărat când am „pierdut“.

Deși vremea în Madrid a fost rece și ploioasă în săptămâna de mobilitate, după amiezile le-am petrecut cu elevii vizitând locuri speciale, încărcate de istorie și vestigii prețioase. Una din vizitele oferite de gazda din Soto del Real a fost Mănăstirea El Escorial, un Palat construit de Filip al II-lea al Spaniei, un monument de înalt rafinament și bun gust, un imens muzeu de artă, patrimoniu UNESCO. Construcția mănăstirii – palat, începută în secolul XVI, conține: Biblioteca Regală, Colegiul, Seminarul, Bazilica, Palatul Bourbonilor și Grădina Interioară. Biblioteca ne-a impresionat prin bogăția de texte, reprezentări, facsimile, manuscrise (evreiești, arabe), cupole renaștentiste remarcabile prin culori și dimensiuni, portrete realizate de către mari pictori (Diego Velasquez, Tizian,

Tintoretto, El Greco, Giordano Luca), sau mobilierul de mare valoare. Rugăciunea și studiul, mănăstirea și școala, într-o simbioză perfectă. Cupola de 54 de metri a fost pictată ca o frescă, după modelul Capelei Sixtine.

În centru se pot regăsi cele 7 arte liberale care se studiau în secolul XI: *Gramatica, Retorica, Dialectica, Aritmetica, Muzica, Geometria și Astrologia*. *Gramatica* ține în brațe un bici, pentru cei care îi încalcă regulile, și o coloană de lauri, pentru cei care le respectă. Alături, se află reprezentarea Turnului Babel, de unde au plecat toate limbile pământului. *Filozofia și Teologia* se află reprezentate înspre capetele cupolei, înconjurată fiind de erudiți monahi ai vremii.

Am putut admira Sala Bătăliilor, cu reprezentări ale diverselor victorii ale Casei de Austria, sală unde erau primiți ambasadorii de către monarh. Cei care, ca mine, se aflau la ora exactă în salonul Reginei din aripa palatului dedicat Casei de Bourbon, s-au putut bucura de sunetele delicate ale tuturor ceasurilor aflate în frumoasele saloane înveșmântate în elegante și superbe tapiterii.

Un astfel de sentiment, al „neagățării” într-un timp anume, l-am trăit la Castelul Iuliei Hașdeu, de la Câmpina. Cum nu am avut voie să realizăm fotografii în interior, trebuie să mă credeți, pe cuvânt, că întreaga construcție merită câteva ore bune de vizitare pe îndelete.

ERASMUS+

PROIECT INTERNAȚIONAL

În penultima zi a săptămânii, au fost vizionate și votate filmele înscrise în concursul de film mut. Premiul I a fost obținut de România, iar filmul elevilor din clasa a X-a E s-a bucurat de aprecierea unanimă a participanților la mobilitate. Filmul câștigător a fost încărcat pe site-ul proiectului nostru (link film câștigător: https://youtu.be/jV_ALsEpobA).

Nu puteam să mergem la Madrid fără să mergem la... Madrid. O după amiază de neuitat, petrecută pe bulevardele principale care se reunesc maiestuos în Piața Puerta de Sol. Am admirat cu toții frumoasele fântâni, impresionantele clădiri și fațade. În ciuda norilor groși, granitul clădirilor reflecta cu generozitate blânde și timidele raze de soare. Nu am ratat nici desertul faimos și delicios *churro con chocolate*, care ne-a dat energie pentru întreaga seară.

Ultima zi a săptămânii de mobilitate a fost extrem de emoționantă. Înmânarea certificatelor a avut loc la primăria spaniolă, unde autoritățile locale ne-au felicitat pentru toate eforturile depuse până acum, de a ajuta tinerii să își îmbunătățească cunoștințele în domeniile științelor exacte, pentru un viitor mai bun. Cadrul, deși formal, a făcut să ne simțim cu toții, într-adevăr, utili și speciali.

Diseminarea activităților de proiect

se va face în cadrul întâlnirilor interne, dar și în cadrul paginilor media ale școlii. În continuare, elevii din grupul țintă și profesorii lor îndrumători de matematică din proiect vor elabora și testa jocuri matematice care să aibă un specific național și care să abordeze probleme de matematică din cele stabilite de către toți participanții la proiect.

În lunile care urmează, vor avea loc întâlniri și testări multiple ale jocurilor propuse, până la reuniunea din Grecia, din luna aprilie a anului viitor.

Linkuri filme proiect:

<https://youtu.be/CJL3abZ5xds>

https://youtu.be/SixH_Dcb-F0

<https://youtu.be/vNtqEIrEx24>

Link Facebook CNSHB:

https://www.facebook.com/photo?fbid=691458556_365506&set=pcb.69145964_3032064

CRISTINA SURDEANU, 11 A
prof. CORINA BUZOIANU

VREAU SĂ FIU JURIST?

PROIECT ÎNTRE:
▶ BERECHET RUSU HIRIȚ
SOCIETATE PROFESIONALĂ DE AVOCAȚI CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ
▶ COLEGIUL NAȚIONAL „SPIRU HARET”, BUCUREȘTI

Foto: *Radu Mihalache, 10 C*

VREAU SĂ FIU JURIST?

La inițiativa doamnei avocat Mădălina Berechet (absolventă a Colegiului Național „Spiru Haret”), a prins viață, în anul școlar 2022-2023, un proiect interesant: „Vreau să fiu jurist?”. Această colaborare (între liceul nostru și Berechet Rusu Hirii - Societate Profesională de Avocați cu Răspundere Limitată - BRH) a avut scopul de a oferi elevilor oportunitatea de a se familiariza cu lumea avocaților și cu sistemul juridic, încurajând, astfel, dezvoltarea profesională și personală a acestora. Prin acest proiect, elevii au avut șansa de a-și dezvolta aptitudinile în domeniul juridic și, în același timp, de a aduce un impact pozitiv comunității școlare.

Așa cum este precizat în *Protocolul de conlucrare*, s-a avut în vedere „participarea unor elevi selectați din cadrul CNSHB la activitățile desfășurate de către BRH în cursul activității profesionale, precum studierea și documentarea cazurilor și asistarea la termenele de judecată, dar și prezentarea și explicarea noțiunilor juridice și a

principiilor de funcționare a sistemului de drept românesc și internațional.”. Prin intermediul unor ateliere interactive, vizite la instanțe și întâlniri cu avocați experimentați, elevii au fost expuși unor contexte juridice reale, care i-au ajutat să înțeleagă mai bine rolul și importanța sistemului juridic în societate. Avantajele pentru elevii implicați au fost multiple:

- a) dezvoltarea abilităților juridice: participând la acest proiect, elevii și-au îmbunătățit gândirea analitică, abilitățile de cercetare și cunoștințele despre lege, pregătindu-se mai bine pentru viitorul academic și profesional.
- b) orientare în carieră: proiectul le-a oferit elevilor ocazia de a explora domeniul juridic și de a se gândi la posibile cariere în acest domeniu, ceea ce a înlesnit luarea unei decizii mai informate cu privire la viitorul lor profesional.
- c) dezvoltarea abilităților de comunicare: participarea la ateliere și interacțiunea cu avocații le-a îmbunătățit abilitățile de comunicare și încrederea în sine, aspecte esențiale în orice carieră.

Selecția elevilor s-a desfășurat în perioada ianuarie-februarie 2023 și a constat în trimiterea, de către fiecare elev aspirant, a unui curriculum vitae și în susținerea unui interviu. Astfel, următorii elevi selectați, împărțiți în grupe de câte 3, respectiv de câte 4, au mers la sediul BRH câte 5 zile, în perioada 27.02.2023-17.03.2023: Surdeanu Cristina – Alexandra (10 A), Oltean Aron Nicolas (11 E), Huziconschi Katia (10 H), Antohi Daria – Gabriela (11 E), Dan Sara – Maria (11 H), Gheorghe Maria (10 H), Strejea Cătălina (10 H), Ardeleanu Sânziana (11 E), Ciobanu Mara Clarisa (11 H), Zamfiratu Ioana Alexandra (10 H) și Andronache Raluca Elena (10 H). Au urmat activitățile, programate în mai multe etape. Cadrele didactice implicate în proiect au fost: Dumitru Ioana și Buzoianu Corina Maria.

În prima etapă, elevilor le-a fost prezentată Constituția României, urmând o „discuție asupra drepturilor constituționale și asupra noțiunilor juridice identificate de către elevi.” (*Anexa nr. 1/2023 din Protocolul de conlucrare*).

În a doua etapă, ulterior prezentării unui dosar, elevii au conștientizat „etapa scrisă a unui proces de judecată și succesiunea pașilor care trebuie urmați pentru finalizarea unui proces. În urma lecturării documentelor indicate de către coordonatori, a existat o discuție despre noțiunile juridice identificate și despre mecanismul prin care părțile își valorifică și își păstrează drepturile prin mijlocirea instanței de judecată.”

Cum era și firesc, a urmat constatarea, la fața locului, a aspectelor discutate în etapa anterioară, elevii asistând la o ședință de judecată, pentru a înțelege „dinamica și mecanismul unui proces”. Interesant a fost și faptul că elevii au avut de redactat documente cu un conținut juridic. Proiectul a presupus, în continuare, alte activități interesante, precum: asistență la cursuri susținute de către profesorii de la Facultatea de Drept, Universitatea din București, și participarea la un proces simulat. Ultima activitate a avut un impact formativ major, deoarece au existat două echipe care au susținut

poziții contradictorii privind o speță din cadrul dreptului internațional public. Procesul simulat a avut ca temă *Conflictul dintre Ucraina și Rusia-o dimensiune multilaterală* și s-a desfășurat în data de 21.06.2023, la Curtea de Apel București. Nu în ultimul rând, un elev a fost nominalizat în calitate de judecător, care, în urma pledoariilor prezentate, a pronunțat o soluție, redactând și motivarea acesteia. Ana-Maria Barbareso (avocat implicat în proiect, absolventă, de asemenea, a liceului nostru) a explicat direcțiile activității de documentare a elevilor: „o echipă va susține poziția Ucrainei, cealaltă - poziția Rusiei, subiectele de cercetare urmărind: a) aspectul diferendului interstatal; b) răspunderea penală a soldaților și a persoanelor implicate în conflict; c) răspunderea civilă pentru daunele morale și materiale suferite în context.”

În vederea unei pregătiri adecvate, le-a fost indicată elevilor o listă de lucrări din domeniul dreptului internațional public, al dreptului internațional umanitar, al legislației internaționale (de pildă: *Statutul Curții Internaționale Penale, Carta ONU, Convenția a III-a de la Geneva din 1949, Regulamentele anexă la Convenția a IV-a de la Haga cu privire la legile și obiceiurile războiului din anul 1907 etc.*).

Implicarea elevilor în procesul simulat pe o speță de actualitate din domeniul dreptului internațional public (conflictul Ucraina-Rusia) a constituit o oportunitate de a conștientiza modul în care pot contribui la binele colectiv. Experiența practică în domeniul dreptului internațional a facilitat înțelegerea conceptelor complexe ale acestui domeniu într-un context real și a modului în care sunt tratate și soluționate conflictele interstatale. De asemenea, dezvoltarea abilităților de cercetare, de argumentare și de prezentare a constituit alt avantaj (participanții a trebuit să susțină argumente solide pentru poziția pe care au reprezentat-o în cadrul procesului simulat). Nu în ultimul rând, elevii au avut ocazia de a înțelege practic procedurile juridice internaționale și de a-și consolida abilitățile de lucru în echipă.

În final, elevii au participat la o ședință de judecată a Curții Constituționale a României.

Deși, în sistemul de învățământ preuniversitar românesc, a existat (și există) o inițiativă similară, la nivel național, a Uniunii Naționale a Barourilor din România, al cărei scop este acela de a „sprijini tinerii pentru ca aceștia să poată reacționa adecvat la problemele generației lor”, proiectul *Vreau să fiu jurist?* reprezintă o premieră prin amploarea și complexitatea activităților, prin ancorarea tuturor aspectelor teoretice în concretul acțiunilor juridice. De la recomandările privind documentarea, la rigorile vestimentare și de conduită într-o sală de judecată, la promptitudinea și implicarea avocaților – totul, în acest proiect, a depășit așteptările elevilor, care au evidențiat, cu entuziasm, impactul pozitiv în formarea lor.

► „Prin acest proiect, am avut prilejul să experimentez adevărata viață de jurist și tot ceea ce presupune ea: cum arată dosarele, ce se întâmplă la o înfățișare, deplasările de la un tribunal la altul, interacțiunile dintre avocat și client, diferite practici procedurale despre care nu știam absolut nimic și... mi-a plăcut enorm. Această săptămână petrecută la birou (și nu numai) a reușit să facă ceața care învăluie domeniul juridic să dispară. Proiectul nu mi-a schimbat perspectiva asupra carierei pe care vreau să o urmez, ci a reușit să mă convingă că aceasta îmi doresc să fac. Vă mulțumesc încă o

dată pentru răbdare și pentru această experiență benefică în viața unui licean!” (Dan Sara-Maria)

► „Am avut acces la informații la care nu aș fi putut ajunge în alte contexte: structura unui dosar, diferitele tipuri de cazuri, modul în care o expertiză medicală este înfăptuită, imputernicirile, formalitățile procedurale din cazul unui proces, dar și maniera în care este scrisă o hotărâre judecătorească (încheiere) de către grefier. [...] Am simțit o comunitate colorată, formată din diverse caractere și personalități, unită, care se coordonează bine; o echipă de invidiat. Pe lângă toate acestea, această experiență mi-a întărit și mai mult convingerea că nu e bine să judeci o carte după copertă. Vă mulțumesc pentru această șansă pe care mi-ați oferit-o! (Oltean Nicolas)

► „Căldura cu care ne-ați primit în sediul dumneavoastră, dar și integrarea noastră în munca și în activitățile zilnice, mi-au arătat, încă o dată, cât de importantă este colaborarea la locul de muncă între cei implicați, pentru ca totul să se desfășoare la cel mai înalt nivel. Deși, la început, am fost îngrijorată în legătură cu programul și că oboseala mă va face să-mi doresc ca acea săptămână să se sfârșească cât mai rapid, primii pași pe ușa biroului mi-au demonstrat contrariul, iar, la sfârșitul săptămânii, gândul că este ultima zi părea ireal. Pot spune, astfel, că așteptările mele au fost cu mult depășite [...]. Tot ce ne-ați prezentat

” **Am avut acces la informații la care nu aș fi putut ajunge în alte contexte: structura unui dosar, diferitele tipuri de cazuri, modul în care o expertiză medicală este înfăptuită [...].** ”

curiozitate și am terminat-o cu un sentiment de mulțumire, și, mai ales, de mândrie că am avut șansa de a participa într-un asemenea proiect. Având în vedere că, la începutul stagiului, citeam orice document cu dificultate, din cauza neobișnuinței, este o mare realizare faptul că am terminat săptămâna inițiată în domeniul cunoștințelor juridice. Totul a fost posibil datorită doamnei avocat, căreia îi mulțumesc din suflet pentru șansa oferită, și îndrumătorilor noștri, Ana și Ștefan, care au avut răbdare și bunăvoință ieșite din comun. Acest proiect a fost o oportunitate extraordinară și vă mulțumesc, din nou, pentru șansa acordată și pentru dedicația cu care am fost atât eu, cât și colegii mei, îndrumați.“ (Surdeanu Cristina)

► „Acest program m-a ajutat să înțeleg mai bine legile țării noastre, dar și ce presupune meseria de jurist: am ajuns într-o sală de judecată, am pășit în Curtea de Apel București, am citit din *Constituția* României, am avut ocazia de a analiza și de a discuta structura unui dosar și multe alte aspecte interesante, pe care nu le-aș fi cunoscut dacă nu aș fi participat în cadrul acestui proiect deosebit. Țin să le mulțumesc atât doamnei Berechet, cât și Anei și lui Ștefan, pentru răbdarea, timpul acordat și căldura cu care ne-au introdus în această lume a avocaturii. Cu siguranță aș recomanda tuturor liceenilor să se implice într-un astfel de stagi, dacă au ocazia, indiferent de profesia pe care și-o doresc în viitor. Asemenea colegilor mei, vă sunt recunoscătoare pentru tot, vă respect și vă apreciez pentru ceea ce faceți!“ (Gheorghe Maria)

► „După cum Gabriel Liiceanu scrie în cartea sa, *România. O iubire din care se poate muri*, omul trebuie să aibă trei meserii: profesiunea fiecăruia dintre noi, apoi «meseria de cetățean» și, în sfârșit, «meseria de om în lume». Cred, cu tărie, că acest stagiul a consolidat ultimele două îndeletniciri. Prin aglomerarea fiecărei zile, mi s-au clarificat procesele prin care fiecare individ își apără drepturile, libertățile, munca asiduă și documentația greoaie care le susțin. Desfășurarea proiectului nu mi-a modificat alegerea domeniului pe care vreau să îl urmez. Apreciez implementarea

”

Prin aglomerarea fiecărei zile, mi s-au clarificat procesele prin care fiecare individ își apără drepturile.

“

acestui proiect în viața unui licean, proiect care ne-a scos puțin din cotidian și prin intermediul căruia am putut să descoperim un alt domeniu de activitate. (Ardeleanu Sânziana)

► „Cum au spus și colegii mei, apreciez de-a dreptul șansa oferită, această oportunitate ce nu apare des în viețile adolescenților, în special în România. Experiența de a merge într-un cabinet de avocatură și de a fi primită cu căldură și deschidere m-a încurajat și m-a ambiționat mai mult să reușesc în această carieră. M-am simțit privilegiată și mândră să particip într-un proiect ce implică atenția unor oameni cu experiență în domeniu, iar ușurința cu care am lucrat și înțeles informațiile explicate se datorează atmosferei prietnice învățatului și timpului oferit. De asemenea, am asistat la procedurile judiciare, ceea ce mi-a oferit o perspectivă reală asupra modului în care avocații lucrează și interacționează cu

clienții și cu instanțele de judecată. Am învățat despre importanța comunicării clare și concise, despre respectarea termenelor limită și despre necesitatea de a fi flexibil și de a adapta strategia în funcție de situație.” (Huziconschi Katia)

► „Ne-ați primit cu căldură în birourile dumneavoastră, ne-ați arătat că munca în echipă este un factor foarte important în această meserie și ne-ați învățat să colaborăm, având posibilitatea de a învăța lucruri noi, în același timp. Judecătoria Sectorului 6, Judecătoria Sectorului 5 și Curtea de Apel București au fost cele trei instituții în care am fost privilegiată să pășesc și vă sunt recunoscătoare. Pe parcursul acestui stagiu, am citit *Constituția* României, am participat la diferite cazuri și am avut șansa de a răsfoi câteva dosare, ceea ce m-a determinat să îmi dau seama că, de fapt, sunt multe probleme în această țară care, fără atenția și munca pe care o depuneți,

nu s-ar rezolva. Țin să-i mulțumesc doamnei Berechet pentru inițiativa pe care a avut-o, deoarece, fără dumneaei, nu ar fi fost posibilă această activitate. Anei și lui Ștefan le mulțumesc pentru timpul și

pentru răbdarea pe care ni le-au acordat și pentru că ne-au îndrumat să nu ne lăsam bătăți, chiar dacă ne confruntăm cu situații dificile.“ (Zamfiratu Ioana Alexandra)

✱

Avocat Mădălina Berechet

O experiență inedită și deosebit de utilă a fost și pentru avocații implicați în proiect, de la cei mai tineri, la cei mai experimentați: ne-am bucurat de interacțiunea cu acești oameni frumoși, curioși, entuziaști, cu minți proaspete și însetate de cunoaștere. Noi le dorim succes în carieră! Indiferent că vor alege profesia de jurist sau nu, așa cum i-am cunoscut noi în cele 5 – 6 luni de proiect, e cert că merită succesul în anii ce vor veni! Trebuie doar să-și asume efortul de a-l atinge

- **Cea însemnat pentru Ana – Maria Barbareso, avocat BRH, implicarea în proiect?**

A.-M. B.: „*Vreau să fiu un jurist?*” reprezintă un proiect novator datorită participării elevilor de liceu. Prezentarea sistemului judiciar și a celui juridic elevilor a fost o provocare pentru mine. Lipsa de familiarizare a elevilor cu instituțiile de drept m-a determinat să apelez la trăsătura esențială a dreptului: reglementarea raporturilor sociale de zi cu zi. Pe parcursul proiectului, am dorit ca fiecare să primească informații utile și esențiale, să fie curios cu privire la orice element întâlnit și să se familiarizeze și cu activitatea specifică unui birou de avocatură, dar și cu instituțiile de bază ale statului de drept.

În final, vreau să le mulțumesc tuturor elevilor pentru că discuțiile purtate, dorința lor de a cunoaște și de a înțelege s-au reflectat și în succesul proiectului.“

- **Ștefan Clipcea a fost implicat în proiect mai întâi ca avocat, apoi ca tânăr magistrat la Judecătoria Galați:**

„*Vreau să fiu jurist?*” a fost o experiență nouă și inedită, pentru că nu prea vedem elevi de liceu care să participe la activitățile specifice profesiei de avocat. Am fost extrem de plăcut surprins de atitudinea elevilor, de dorința lor de a afla cât mai multe despre instituțiile juridice și de modul în care au reușit să asimileze informațiile pe care le-au primit.

Mă bucur că am avut ocazia de a le prezenta și aspectele practice ale profesiei de avocat, mai cu seamă activitatea din sala de judecată. În același timp, elevii au văzut și părțile mai puțin glorioase ale profesiei de avocat, precum drumurile lungi, cu mașina, pe la diverse instanțe din țară.

Nu în ultimul rând, mă bucur că am făcut parte din completul de judecată în cadrul procesului simulat, că am avut ocazia să dau sfaturi despre modul în care se desfășoară ședința de judecată unui viitor magistrat și că am asigurat îndrumarea pentru redactarea deciziei luate în cauză.

În esență, *Vreau să fiu jurist?* a fost o experiență pe care aș repeta-o oricând și vreau să mulțumesc echipei BRH pentru că mi-a oferit această ocazie, dar și elevilor, pentru participarea foarte activă la acest proiect.“

Prin intermediul acestor activități interactive și educative, proiectul de colaborare dintre Berechet Rusu Hiriț - Societate Profesională de Avocați cu Răspundere Limitată - BRH și Colegiul Național „Spiru Haret” din București a reușit să stimuleze interesul elevilor pentru domeniul juridic, să le dezvolte abilitățile și să le ofere oportunități unice de învățare și dezvoltare. Acest parteneriat a avut un impact pozitiv atât asupra elevilor implicați, cât și asupra întregii comunități școlare, deschizând noi orizonturi și inspirând viitoare generații de viitori avocați și lideri conștienți de drepturile și responsabilitățile lor. Prin promovarea responsabilității civice, elevii au învățat despre importanța respectării legilor și a drepturilor civile, ceea ce a contribuit la dezvoltarea unei comunități mai responsabile și mai informate. În plus, a contribuit la o învățare interdisciplinară, la schimbul de perspective diverse, completând programul educativ al elevilor cu oportunități noi și captivante.

Așadar, proiectul de colaborare *Vreau să fiu jurist?* a demonstrat că parteneriatele bine gândite

aduc beneficii semnificative atât pentru educație, în general, cât și pentru dezvoltarea personală a noastră, a elevilor. Prin îmbinarea cunoștințelor teoretice cu experiența practică oferită de avocații implicați, colegii mei au căpătat o înțelegere mai profundă a dreptului și a rolului său în societate. Această colaborare a fost mai mult decât o simplă lecție sau o prezentare. A fost o fereastră deschisă către lumea complexă și intrigantă a avocaturii și a justiției. Am învățat nu doar despre legi și reguli, ci și despre modul în care acestea modelează relațiile sociale și contribuie la menținerea echilibrului într-o societate în schimbare continuă.

Echipe de proiect aduce mulțumiri echipei cabinetului de avocatură BRH (atât doamnei avocat Mădălina Berechet, cât și avocaților mai tineri: Ana-Maria Barbareso și Ștefan Clipcea) pentru timpul și pentru eforturile dedicate acestui proiect. *Vreau să fiu jurist?* este o mărturie a potențialului incredibil al colaborării dintre școală și profesioniștii din domeniul juridic, care au transformat această inițiativă într-o adevărată călătorie educativă și inspirațională.

BERECHET RUSU HIRIȚ
attorneys at law

COLEGIUL NAȚIONAL
SPIRU HARET
București

”

Vreau să fiu jurist?

este o mărturie a potențialului incredibil al colaborării dintre școală și profesioniștii din domeniul juridic.

”

FESTIVALUL TOAMNEI

prof. Cristiana ACHIM

A fost odată, ca niciodată, o Împărăție mare, bogată, plină de locuitori frumoși, înțelepți și veseli, numită Țara lui Spiru Împărat. Această bogată împărăție era foarte râvnită și de alți Împărați, care nu știau cum să o cucerească. Așa că, în fiecare an, trimiteau iscoade ca să afle care sunt punctele slabe ale împărăției și cum poate fi ea cucerită.

Știind aceasta, locuitorii împărăției s-au gândit cum să facă să-i determine pe cei care doreau să le ocupe pământul să renunțe la această idee. Așa că au ales un comitet format din cei mai talentați și mai poznași locuitori, numiți ZeceA. Acești locuitori erau urmașii primilor înțelepți numiți ZeceE, care cu un an înainte reușiseră să scape Țara lui Spiru Împărat de o vrăjitoare rea și nemiloasă. Așa că, isteții de la ZeceA s-au gândit ce să facă ca să-i abată pe răuvoitorii și să scape Împărăția și de data acesta.

Au făcut un plan de bătaie și au s-au gândit să organizeze „Festivalul Toamnei” pe 16 noiembrie 2023, pentru că toamna este un anotimp plin de bogăție și de culoare, de veselie și de inspirație. Astfel, încântând simțurile răuvoitorilor, aveau șansa să scape împărăția și de data aceasta.

Au organizat un concurs de pictură și desen, care să încante privirile și sufletele celor care vor dori să admire lucrările celor mai mari maestri ai Împărăției. De asemenea, au organizat un concurs de coșuri, care au fost umplute cu tot ceea ce Dumnezeu dăruiește cu dărnicie toamna din plin: fructe, legume, flori, culoare, miresme și arome. Apoi, au pregătit un târg la care cei mai mari meșteri și-au prezentat produsele, arătând, astfel, măiestria în a face bucate alese,

bijuterii, obiecte făcute de mână, cu multă migală și pricepere, sau chiar unele obiecte făcute de o mașinărie ciudată, adusă de pe meleaguri îndepărtate, care făcea niște figurine ce păreau foarte reale. S-au gândit, apoi, la o altă strategie, știind că cei care doresc răul Împărăției sunt cu burțile pline după ce s-au înfruptat din bunătățile de la târg. Au chemat un grup renumit de trubaduri care să le cânte locuitorilor. Așa că toată lumea din Împărăție a venit, cu mic, cu mare, să asculte baladele renumiților trubaduri numiți *Destin*. Astfel că, după atâta mâncare, s-a lăsat cu dănțuială, încât bieții răuvoitorii nu se mai puteau mișca.

Dar, stați puțin, căci ZeceA le-a pregătit o altă surpriză... Au dat veste în Împărăție că o mare comoară așteaptă să fie descoperită, iar cine o va găsi, a lui să fie! Dar comoara nu era ușor de găsit, trebuia să treci peste multe obstacole și prin multe încercări, să fii atent, inteligent și perspicace. Cel mai de temut adversar era Spânul, un om crud, care dorea cu orice chip să devină conducătorul Împărăției. La această probă s-au înscris cu mic cu mare și-a fost o mare, mare, mare vânătoare de comori, dar, în final, cutărul plin de galbeni a fost găsit, dar nu de Spân, ci de NouăB.

Văzând atâta frumusețe, bogăție, talent și veselie, cei care voiseră să cucerească împărăția s-au răzgândit și s-au hotărât să rămână și să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți în Țara lui Spiru Împărat.

Și-am încălecat pe-o șar și v-am spus povestea mea, și-am încălecat pe o căpșună, ce v-am spus eu nu e glumă. Și-am încălecat pe-o carte, povestea merge mai departe...

ÎNTÂLNIRE CU TÎMPUL

prof. Cristiana ACHIM

Joi, 19 octombrie 2023, în „Sala Noica“ a Colegiului Național „Spiru Haret“ din București, a avut loc un dialog al generațiilor, o întâlnire simbolică a sufletelor generoase care fac timpul să devină un martor tăcut al experiențelor inedite de viață. Conferința *Cum să trăiești ca tânărul, înțelept ca un bătrân*, susținută de **părintele Nicolae Tănase de la Valea Plopului**, face parte dintr-un șir de evenimente din cadrul proiectului de voluntariat *Dăruind vei dobândi!*.

Părintele Nicolae Tănase este fondatorul Asociației „ProVita“ din anul 1991, adăpostind și îngrijind, de-a lungul celor 32 de ani de activitate, peste 10.000 de copii abandonati, mame și copiii acestora, mame în devenire și bătrâni, refugiați în bunătatea părintelui și în simplitatea unei vieți construite după valori autentice.

Invitați au fost domnul inspector profesor Cristian Alexa și părintele Cătălin Ciocan, parohul Bisericii Oțetari. Conferința s-a dorit a fi una deschisă, în care elevii au putut adresa întrebări pe diferite teme de interes. Înțelepciunea părintelui a devenit suport pentru neclaritățile tinerilor și pentru modul în care aceștia se pot raporta la anumite situații concrete de viață.

De ce este bătrânețea asociată cu înțelepciunea? De ce și-ar dori tinerii să fie înțelepți? De ce ar trebui să fie înțelepți? Au fost câteva dintre întrebările la care părintele Tănase a oferit răspunsuri, adaptându-și discursul la cerințele noului context social și educațional. De asemenea, părintele Tănase a vrut să sublinieze faptul că este un timp pentru toate. Este un timp al jocului, este un timp al învățării, este un timp când te îndrăgostești și iubești cu cea puritate și cuminenie cu care

nu te mai întâlnești la vârsta maturității sau a bătrâneții, este un timp pentru a-ți construi o carieră, este un timp pentru a-ți întemeia o familie. Este, însă, foarte important ca toate acestea să fie făcute la timpul lor, nu mai devreme, dar nici mai târziu. Timpul nu se poate întoarce, nu avem un buton pe care să apăsăm și să resetăm timpul. Dacă ne grăbim și vrem să facem lucrurile mai repede, riscăm să ratăm niște etape și acest lucru ne poate da senzația, la un moment dat, că lipsește ceva din viața noastră.

Este adevărat că generațiile de astăzi au de partea lor tehnologia, că totul este la un click distanță, că accesul la informație este rapid și facil. Toată această dezvoltare rapidă a științei și tehnicii oferă tinerilor adevărata fericire? Își trăiesc ei copilăria sau adolescența cu adevărat? Ce fel de adulți vor deveni?

Tinerii au nevoie de îndrumare, au nevoie de modele reale și autentice, au nevoie de comunicare, au nevoie de mângâiere, au nevoie de sfaturi, dar au nevoie și de dojană, atunci când este cazul.

Tinerii trebuie să știe că viața merită trăită, dar viața reală, nu cea din jocurile de pe calculator, viața cea de zi cu zi, cu bune și cu rele, cu bucurii, dar și cu necazuri. Viața este frumoasă și irepetabilă, viața este un miracol.

Într-o lume în care se promovează din ce în ce mai puțin moralitatea, empatia și dragostea față de aproapele nostru, întâlnirea cu părintele Nicolae Tănase a fost un eveniment de mare bucurie și înălțare sufletească, prin activitatea sa, oferind tinerilor un model real și autentic de comportament, de dăruire și jertfă pentru cei aflați în situații dificile.

Noutăți

& PROIECTE ÎN DERULARE

1

„SPIRU MATH”/”SPIRU SCIENCE”

La începutul acestui an școlar, la Colegiul Național „Spiru Haret” din București s-a înființat o nouă revistă școlară: *Spiru Science*. Inițiativa unei publicații școlare destinate exclusiv științelor exacte, în special matematicii, a apărut în anul școlar precedent și a aparținut doamnei profesoare Ileana Șerban (matematică), revista fiind intitulată *Spiru Math*. Ulterior, la începutul acestui an școlar, demersul a fost reluat de doamna profesoară Steliana Șerban (matematică), sub denumirea *Spiru Science*. Dorim echipei redacționale multă inspirație!

2

CERCURI/CLUBURI

Dinamismul și efervescența creativă a spiriștilor se reflectă în oferta bogată și variată de activități extrașcolare, în special a cluburilor. Bunăoară, pe lângă cele deja consacrate (*Spiru Genius Acting*, *RoboSapiens*, *Literalmente spirist*, *Cercul de lingvistică*, *SPIROOKS*, *Spiru Debate Club* etc.), în acest an școlar s-au înființat cluburi noi, cum ar fi: *Mânuiitorul de cuvinte* (coordonator: prof. Angela Turculeț, limba română), *Religio* (coordonator: prof. Cristiana Achim, religie), *All 4 ART* (coordonator: prof. Sanda Amarandei, educație plastică), *STEAM* (coordonator: prof. Daniela Soare, informatică). *Altele – în numărul următor.*

3

VLASTARUL.COM

În vara anului 2023, a fost realizată scanarea numerelor revistei *Vlăstarul* datând din perioada interbelică, existente la sediul redacției. Lipsesc câteva din anii 1927 și 1928, a căror scanare se va realiza în perioada imediat următoare. Toate fișierele PDF pot fi acum accesate în secțiunea *Perioada interbelică* a site-ului *vlastarul.com*. În plus față de numerele existente atât la Biblioteca Academiei Române, cât și la Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”, unde s-a înregistrat ultima apariție (din acea perioadă) în anul 1942, pe site există și numărul publicat în anul 1943.

MATEI REU

IN
TER
VIU

Foto: Alexandru Silviu Grigore, 10 A

Interviu realizat de
Daria Mihaela PANĂ,
absolventă
(2022)

CINEMA

Matei REU este un tânăr operator român, absolvent al Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale“ din București, Facultatea de Film, Specializarea *Imagine de film și TV*. A colaborat cu numeroși actori, atât din România, cât și de peste hotare (Joaquin Phoenix, John C. Reilly, Sam Worthington, Casey Affleck, Vanesa Kirby). De asemenea, este o cunoștință mai veche a echipei de la *Vlăstarul*, acceptând invitația de a sta de vorbă cu spiriții pasionați de cinematografie (și nu numai).

TEXT:

Dina Țirli, 10 C

INTERVIU

DARIA MIHAELA PANĂ: Bună, Matei. Mă bucur foarte mult că ai reușit să vii și că am reușit, în sfârșit, să ținem acest podcast. De cât timp nu ne-am mai văzut?

MATEI REU: Cred că sunt cinci ani de zile. Ultima oară ne-am văzut la Cinema Pro, când am făcut eu unul din primele scurtmetraje cu care am ieșit în lume, *Șnițel parizer* se chema... Da, cred că sunt cinci ani de zile, eu eram clasa a XI-a...

D.M.P.: Ce ne poți spune, în primul și în primul rând- că sigur interesează pe toată lumea, mai ales în liceu: ai 21 de ani, ești pe picioarele tale...

pentru cineva de vârsta ta, anul trei la facultate, cum ai reușit?

M.R.: Să fii pe picioarele tale e și o binecuvântare, și un blestem. E o binecuvântare, pentru că ai o mare libertate, dar e un blestem pentru că ai și foarte multe responsabilități. Eu cred că, în viața mea, sunt două lucruri, care, împreună, m-au adus unde sunt acum: norocul – cred că sunt un om foarte norocos, am o familie care-mi e alături, pe care nu mi-am ales-o; nimeni nu-și alege familia, dar, dacă este și o familie care să te susțină, e ceva extraordinar – și am muncit foarte mult.

Deci, pentru mine, norocul și munca s-au împletit foarte frumos.

D.M.P.: Cum ai decis să muncești? Cum ți-ai găsit drumul – pentru că poți să muncești foarte mult, atâta timp cât nu găsești ceea ce ți se potrivește, degeaba.

M.R.: De acord și, cu atât mai mult, poți să muncești fără plăcere foarte mult și e foarte dificil. Din fericire, eu muncesc cu plăcere. Principala arie de activitate în care activez e cinematografia, filmul, și am moștenit din familie: bunicul meu a fost regizor de film, tatăl meu e producător și eu sunt operator. Deci, fiecare, trei generații, a făcut altceva. Din fericire, nu ne-am călcat unul pe celălalt și din familie am moștenit dragostea pentru cinema. Bineînțeles că cinema-ul presupune muncă și, ca să-mi îndeplinesc visul de a munci în domeniul acesta, mi-am dat seama că trebuie să muncesc foarte mult, luând, bineînțeles, și exemplul lor.

D.M.P.: Și cum ai descoperit această pasiune? Te-ai simțit, când erai mic, forțat de împrejurări? „Toată familia face asta, trebuie și eu...”, sau ți-a plăcut, pur și simplu?

M.R.: Nu, nu m-am simțit forțat niciodată, niciodată nu mi-au zis: „Fă lucrul ăsta!”. Niciodată ai mei nu mi-au zis: „Vreau să faci cinema”. Am văzut la ei, am văzut cum muncesc, am văzut cu câtă plăcere muncesc, că au niște rezultate foarte frumoase prin munca lor și mi-a plăcut. La 13 ani, am avut prima oară contact cu domeniul acesta. Tatăl meu a zis: „Dacă vrei, te iau cu mine la cadru” și am zis: „Ok”. În vacanța de vară – ziua mea e în august, deci aveam 13 spre 14 ani – am fost după el la două filme, deci mi-am petrecut vara pe platou și mi-a plăcut extraordinar. Mi s-a părut că e cu totul altceva. Până în momentul acela, eu voiam să fac medicină de urgență. Mă fascina ambulanța, mi-aș fi dorit să lucrez pe ambulanță, un domeniu pe care îl stimez și acum foarte mult, dar, când am ajuns la cadru, am văzut că, practic, nu te duci la un loc de muncă, ci faci parte dintr-o familie imensă. O echipă de filmare de film are 100 – 150 de persoane. Am ajuns acolo, eu eram, evident, cel mai mic, și unul îmi arăta: „Uite, cablul ăsta e pentru lumină!”, sau: „Asta e lumina alimentată de la cablul ăla”, sau altul zicea: „Fii atent, că eu servesc pauza de masă, ajută-mă și pe mine să duc cafele la regizor.” Și am reușit să mă integrez. Tot așa... integrat prin muncă. Tatăl meu niciodată, nici chiar acum, nu m-a

pus undeva. Tot timpul, din umbră, fără să vrea să simt eu, m-a protejat și eu, abia când am crescut, am înțeles. [...] Și uite așa am reușit să mă integrez în echipă, să-mi câștig respectul pentru faptul că nu mă dădeam înapoi de la nimic: dacă era de bătut țăruș, băteam țăruș cu ei, ca să securizăm niște corturi; dacă era de strâns tacâmurile după pauza de masă, făceam și lucrul acesta; nu conta că tatăl meu e, până la urmă, producătorul filmului.

La mulți ani de zile de atunci, m-a ajutat extraordinar, pentru că respectul pe care îl am în echipele de filmare e unul real. Și mi se spune: „Eu te țin minte pe tine de când erai acolo, la 13 ani, și-mi strângeai tava.” și, pe urmă, mă duc la cadru, pe diverse funcții. Îmi spun: „Eu te țin minte de când erai mic.” Adică e o relație de respect sănătoasă. În general, în cinematografie, relațiile de respect cam așa se sedimentează, în modul acesta sănătos și pe fapte, nu pe a-ți impune statutul. Sunt alte domenii în care, la 20 de ani, ajungi director, nu întotdeauna pe merit. Oamenii te vor respecta, pentru că ești director, dar e un respect un pic forțat. Din fericire, în domeniul nostru, respectul se câștigă. Și se câștigă pe termen lung.

D.M.P.: Crezi că, dacă nu ai fi avut susținerea părinților, ai mai fi reșit, sau ți-ar fi fost atât de greu încât aproape imposibil?

M.R.: Ca în alte domenii, sau, mai precis, ca în alte domenii al artelor, intrarea e foarte importantă la noi. Odată ce ți-ai făcut intrarea, depinde doar de tine. Deci, mi-e greu să dau un răspuns punctual, dar cred că, și dacă aveam intrarea făcută și nu reușeam să mă mențin prin muncă și să arăt, de fiecare dată, că sunt mai bun, că merit un post și mai bun, că sunt demn de încrederea lor, chiar dacă sunt tânăr, nu cred că aș fi ajuns unde sunt acum. Anii aceștia de respect se uită imediat dacă, într-o dimineață, la ora șase, nu te-ai trezit sau dacă faci o greșală foarte mare, care strică filmarea sau întârzie niște chestii.

D.M.P.: Ai fost la Liceul „Miguel de Cervantes”, nu un liceu de profil. Ți-ai continuat pasiunea și atunci, sau cum ai gestionat toată viața de liceu cu viitoarea carieră?

M.R.: Din fericire, și aici o să mă leg de primul răspuns, legat de noroc. Din nou, a fost un moment în viața mea în care am avut foarte mare noroc să am niște profesori, (iarăși, pe care nu i-am ales), ci care mi-au fost dați, care să înțeleagă visul și să vadă în mine visul.

Am avut noroc să găsesc profesori care să mă înțeleagă.

D.M.P.: Ai povești drăguțe, amuzante, pe care nu poți să le uiți?

M.R.: Da, e o poveste care se leagă foarte puternic de meseria mea: se termina clasa a IX-a, deci încă eram foarte crud în meseria asta, și apăruse un proiect extraordinar, care presupunea să plec două luni de zile în Canada; era primul proiect la care eu lucram la departamentul de camere, pentru că, până atunci, mă ocupam de alte departamente, mai mult de organizarea filmării în sine (ce aminteam mai devreme: cu pauza de masă, cu cafelele...). Aveam oportunitatea aceasta să plec, asistent de cameră, în Canada, două luni de zile, dar plecarea era cu două sau trei săptămâni mai devreme de încheierea anului școlar. Eu eram abia intrat în liceu și nu știam ce să fac. Pot să refuz un proiect de genul acesta, de foarte mare importanță pentru cariera mea? Greu. Sau să nu mă intereseze școala și să-mi las niște medii neîncheiate? Era un lucru care mie nu mi-a plăcut. Mi-a plăcut și îmi place în continuare să le împac pe toate – și școala, și munca, și viața personală, încerc să găsesc un echilibru. M-am dus la doamna directoare și i-am spus: „Uitați, trebuie să plec... cutare, cutare...”. A stat așa și s-a gândit: „Eu te știi, ai mai filmat pe la noi prin școală, ai mai făcut niște serbări. Dacă aduci o scrisoare de la ambasadă, e ok”. [...] Și aceasta, pentru mine, a fost un extraordinar de important vot de încredere. A avut încredere în mine, a semnat-o, am plecat în Canada și, de acolo, a cam început... aceea a fost prima treaptă.

D.M.P.: În tot acest proces, care te definește, sunt mai mult ca sigură că ai avut și momente nu foarte fericite. Vrei să ne povestești ceva, care, poate, te-a doborât, sau erai pe punctul de a renunța?

M.R.: Din fericire, ca să-ți răspund sincer, n-a fost niciun moment în care am vrut să renunț. Pentru că eu încerc, în orice situație, să văd ceva pozitiv. Pot să mă duc la un proiect pe gratis, cunosc lume, poate îmi generează alte 3-4 proiecte plătite, dacă e să ne referim strict financiar. N-au fost, punctual, lucruri

care să mă facă să vreau să renunț la domeniul acesta. În viața mea, dar mult mai târziu, acum doi ani de zile, a fost, pur și simplu, pentru mine, un moment foarte greu – când l-am pierdut pe bunicul meu. Pentru mine a fost un moment extraordinar de greu, pentru că el, pentru mine, a fost modelul și eroul meu. Dacă alții își caută eroii în benzi desenate sau în filme, eu m-am născut cu el în casă; aceasta e o chestie de noroc, din nou. A fost un moment greu, dar cu atât mai mult m-a ambiționat să continui să muncesc în domeniul acesta și m-a ambiționat să dovedesc că pot să ajung și eu măcar la sfert față de unde a ajuns el. Timpurile sunt altele, noi, cei din cinematografie, suntem respectați altfel – înainte era o meserie mult mai respectată și era considerată de-a dreptul elitistă –, acum e ceva mai la îndemână. Totuși, experiența aceasta m-a ambiționat și mai tare. Am zis: „Ok, dacă el nu mai e acum cu noi, înseamnă că, cu adevărat, moștenirea mi-a rămas mie”.

D.M.P.: După cum am vorbit puțin la începutul interviului, ne-am întâlnit în cadrul unui proiect *Spiru*, echipă cu care ai colaborat. Știm că ai colaborat la mai multe proiecte cu noi. Ce părere ai despre colaborarea ta cu echipele din *Spiru*?

M.R.: Ca să mă refer la tema aceasta, cu care mă tot repet: norocul. Voi aveți noroc de niște profesori extraordinari aici, care coordonează multe proiecte. Deja începeți să aveți foarte multe planuri pe care activați. M-am simțit foarte bine să lucrez cu voi. De ce m-am simțit foarte bine și aș face-o în continuare? Pentru că, aici, se încurajează creativitatea, iar eu apreciez aceasta extraordinar de mult. Aici nu se caută elevul perfect, care să stea drept în bancă, să aibă rezultate extraordinare la învățătură, dar să nu poată opera cu informațiile pe care le cunoaște. Aici se caută elevul creativ, elevul descurcăreț, se caută să vă dezvoltați voi ca oameni – nu strict ca elevi. Eu apreciez extraordinar de mult și mi se pare că aveți un noroc fantastic să aveți parte de genul acesta de activități și de profesori.

D.M.P.: Povestește-mi un pic despre cum e o zi pe platoul de filmare.

M.R.: O zi pe platoul de filmare, în 99,9% dintre cazuri, începe foarte devreme, cu o trezire la 4:30 dimineața, și acesta este primul criteriu de selecție: dacă poți să te trezești. Fiecare membru al echipei are un drum total separat. Dacă discutăm despre un regizor, el pur și simplu se prezintă la cadru. Dacă discutăm despre un operator, deci, iarăși, un șef de departament, se prezintă la cadru. Ca tehnician, ori ca asistent de cameră, te-ai trezit, te duci la baza aparatului, încarci un camion cu echipamente – camionul depinde de mărime, în funcție de amploarea proiectului – ai plecat la filmare, trebuie să ajungi cu jumătate de oră, o oră mai devreme, desfăci echipamentele, pui totul în poziții... În paralel, lucrează electricienii, care pun lumina, cei de la *grip* – mașiniștii, cum se zice în română, care pregătesc (dacă trebuie) macarale, șine sau alte suporturi de cameră. Lucrăm toți la unison, fără să ne dăm coate. Noi putem să lucrăm 50-60 de persoane într-o încăpere sau într-un apartament de trei camere, fără să ne lovim unul de altul: fiecare știe punctual ce are de făcut. Eu vin cu camera, setez camera, montez obiectivele, pun cardurile în ea, colegul de la *video assist* setează monitoarele, dispozitivele de transmisie video sau își pune cablurile, cel de la sunet vine și își plantează microfoanele, electricienii pun sursele... fiecare știe ce are de făcut. După ce se întâmplă pregătirea aceasta, apar regizorul și operatorul la cadru și așa a început ziua de filmare. Ei vin, se uită, operatorul începe să facă corecții: „Vreau sursa aceea mai tare, sursa aceea mai încet“. Regizorul începe să repete cu actorii, se cheamă actorii la cadru când deja lumina e 90%, se fac niște retușuri pentru actori și începe să se filmeze primul cadru sau prima secvență din zi, în funcție de cum e făcut programul. Avem o pauză de masă, la șase ore după ce a început ziua de filmare, de o oră, mai stăm cinci ore și s-a terminat ziua. Ziua de filmare are 12 ore, plus orele de pregătire: cu încărcatul echipamentelor, setarea echipamentelor etc.

D.M.P.: Ce este cel mai dificil pe platou: lucrul între

voi, chiar dacă sunteți foarte organizați, lucrul cu actorii...

M.R.: Sunt multe mici probleme care, împreună, pot crea foarte mare tensiune pe platou, dar aceasta depinde de modul cum e alcătuită echipa. Dacă sunt echipe rodante, adică de oameni experimentați, vor fi probleme foarte puține de ordin tehnic între ei, că se cunosc. De obicei, genul acesta de mici probleme, pe care o să le exemplific imediat, apar în echipe care lucrează pentru prima oară împreună. Tot timpul pentru șarfeor (cel care lucrează cu obiectivul ca să asigure că filmarea e clară), actorii neexperimentați sunt o problemă, deoarece ei nu știu să se oprească în semn. Se stabilește pe platou un semn. Eu vin și, când dau mâna cu tine în dreptul paharului, pe jos se pune un semn. Un actor neexperimentat sau un actor care vine după mulți ani de teatru nu are precizia aceasta de actori de film. Un tehnician nu o să poată niciodată să-i spună actorului: „Oprește-te în semn“, pentru că nu îi permite ierarhia. Și atunci, un operator, care ține cu echipa lui, vede dificultatea șarfeorului și șoptește regizorului: „Spune-i și tu să se oprească în semn“. Este o chestie de echipă. [...] Se întâmplă, dar, repet: dacă echipele sunt rodante, se întâmplă din ce în ce mai puțin sau spre deloc. Sunt rare situațiile în care sunt scandaluri sau sunt certuri. E o chestie de respect pe platou. [...]

D.M.P.: Întorcându-ne puțin la viața ta de licean. Ai spus că ai fost prezent la toate tezele, examenele, testele. Cum ți s-a părut examenul de bacalaureat, ținând cont de faptul că nu ai fost elevul acela continuu prezent, total dedicat cursurilor?

M.R.: Examenul de bacalaureat este extraordinar de supraapreciat, care generează, în noi, o frică artificială, care n-are nici cea mai mică legătură cu realitatea. E un examen abordabil și, pentru mine, până să înțeleg că toată frica aceasta din jurul meu e falsă, într-adevăr, a fost stresant. Ziceam că e un examen foarte greu, că trebuie să mă pregătesc ani de zile... după care care am luat primul subiect, m-am uitat și am zis: „A, ok!“. Eu am fost la filologie, la un profil umanist.

Aveam de înțeles un text, lucru pe care îl făceam, oricum, zi de zi (citind articole de ziar și extrăgând informațiile din ele). Aveam de făcut un eseu argumentativ, lucru pe care, oricum, îl fac prin natura meseriei mele. Dacă tu vii la mine și îmi spui că vrei să facem o reclamă la un pahar cu apă, eu trebuie să-ți argumentez că, pe tine, reclama aceea te costă 100.000. Tu, poate, crezi că te costă 5000. Nu, te costă 100.000 și o să stăm, dacă e nevoie, și o săptămână să-ți explic de ce. Deci: oricum făceam argumentare prin natura meseriei mele... Mai erau și alte întrebări de bun simț... Într-adevăr, nu băteam spre perfecțiune. Am avut o medie de 9.03, o țin minte și acum. Nu e o medie perfectă, dar e o medie onorabilă.

Dar, pentru mine, aceasta a fost cea mai mare întrebare fără răspuns: „De ce ne sperie toată lumea în legătură cu acest examen?” – caut și acum răspunsul. Dacă te pregătești moderat, citești operele din programă, citești câteva modele de BAC înainte, este un examen extrem de abordabil. La română am luat 8.80. Nu e un rezultat extraordinar, dar e un rezultat bun pentru așteptările de elev pe care le aveam de la mine. La geografie am reușit să iau 10, nu pot să omit aspectul acesta, pentru că mi-a plăcut foarte mult geografia. Cred că a fost materia care mi-a plăcut cel mai mult. Geografia e o pasiune, pe care tot de la taică-meu am moștenit-o. Istoria a fost a treia materie, iarăși: o materie abordabilă și de bun simț, dacă citești. Sunt lucruri care, oricum, ar trebui să te preocupe, de cultură generală. Am luat 8 și ceva, nici nu mai știu. Ar trebui să știm istorie pentru cultura noastră generală, nu pentru 10. [râde] În cadrul examenului de istorie sunt exerciții de bun simț. De exemplu, să identifice relații cauză-efect. Pe acestea le identifice în momentul când citești un articol de economie. Înțelegi că o anumită acțiune are un impact asupra unei arii a economiei – e tot o relație cauză efect. Unde cred că eșuează profesorii este de a ne explica faptul că, în aceste examene, sunt lucruri

din viața reală, pe care noi deja le știm și cu care noi deja operăm. Ar trebuit să nu mai privim aceste examene ca pe niște exerciții total lipsite de sens, care n-au nici cea mai mică legătură cu viața noastră și ar trebui să înțelegem că le putem rezolva folosind unelte pe care, oricum, le folosim zilnic. Prin *unelte* mă refer la unelte interioare, metode de rezolvare la care noi apelăm zilnic, care, într-adevăr, în examenele acestea, sunt enunțate puțin mai academic decât citim un articol din *Business Insider*. [...]

D.M.P.: Ce sfaturi ai avea pentru elevii de clasa a XII-a care vor susține bacalaureatul ?

M.R.: Nu vă speriați de BAC! E un simplu examen. Dezvoltați-vă pe voi, ca oameni, nu insistați în a vă dezvolta pe voi ca elevul perfect, pentru că, mai departe, în viață, nu se caută elevi perfecți. Se caută oameni calificați, creativi, inteligenți. Până la urmă, performanța aceasta care se caută la noi, să am 10 la toate materiile, nu se poate, pentru că sunt foarte puține – adică mie nu-mi vine în minte niciuna, dar probabil că există – meserii în care trebuie să excelezi în tot spectrul de cunoștințe academice posibil. În fiecare domeniu de activitate e o felie din acest spectru extraordinar de larg. Unul se ocupă de materiile umaniste, altul – de materiile exacte. Nu poți fi *uomo universale*; era un ideal al Renașterii la care s-a renunțat de 500 de ani. Trebuie să-ți găsești o nișă, pe care să fii foarte bun, și, de aici, se nasc lucruri extraordinare. Dar nu încercați să fiți foarte buni la toate. Eu nu o spun ca să vă îndepărtez de școală. Trebuie să vă țineți de școală, dar încercați, pe lângă școală, să vă găsiți niște lucruri la care sunteți, cu adevărat, foarte buni și acelea vă vor garanta succesul după BAC. O problemă de care foarte mulți colegi de ai mei s-au lovit este această palmă pe care o primești după BAC: te pregătești extraordinar de tare doi ani pentru examen, ca și cum ar fi jocul olimpic al vieții tale, dai BAC-ul și-l iei (și poate îl iei și cu o medie extraordinară). Și după aceea... ce? Intri la o facultate. Mai departe ce se întâmplă?

Pentru că, de cele mai multe ori, pregătirea care îți garantează performanța maximă la BAC este 30% din nivelul de efort de care ai nevoie în respectiva facultate. Intri la o facultate de prestigiu, unde începe adevărata muncă și adevăratul stres de învățat. Deci BAC-ul... e ca *checkpoint*-ul de la aeroport, știi? Trebuie să treci prin el. Dar trebuie să și ai la tine un bilet, că trebuie să te urci într-un avion. Nu trebuie doar să treci și apoi să zici: „Aoleu, stai că, poate, găsesc să cumpăr un bilet“ și rămân acolo. Nu. Poți să-ți pregătești din timp și să-ți cumperi dinainte zborul la *business* – adică să știi ce vrei să faci, să începi să faci ce vrei să faci de foarte devreme și să ai performanță. Și, atunci, îți permiți un zbor la *business*. Bacalaureatul îl iei, mai ales dintr-un liceu bun, cum e *Spiru*.

D.M.P.: Povestește-ne puțin despre examenul de admitere la UNATC, despre viața de student...

M.R.: Examenul de admitere de la UNATC este, cred, unul dintre cele mai complexe examene de admitere. Sunt trei mari probe, dintre care ultima probă e compusă, la rândul ei, din alte patru probe. Tot procesul de examinare ține foarte mult, două săptămâni. Pentru mine BAC-ul, cum spuneam, a fost doar un *checkpoint*, dar am văzut și controlul de pașapoarte mai încolo și mi-am dat seama că trebuie să am poza foarte bună pe pașaport, ca să mă recunoască, să pot să trec. Revenind, m-am pregătit opt – nouă luni de zile, extraordinar de intens. Perioada de dinainte de admitere a fost și mai intensă, foarte multe filme, foarte mult focus pe istoria artei, pe exerciții practice, dar, mai ales, pe a teoretiza această meserie, pentru că ți se examinează o lucrare scrisă ce presupune teoretizarea unei meserii pe care tu o faci, practic, de ani de zile. Pentru mine, teoretizarea a fost cea mai grea: să învăț și să înțeleg cum lucrurile pe care le vedeam și pe care le simțeam le pot transpune în scris. Și la aceasta am lucrat foarte mult în vara aceea. A fost, unii ar spune, o vară compromisă; pentru mine, n-a fost, m-am pregătit foarte puternic pentru admitere. Admiterea în septembrie, au venit rezultatele, adică biletul de

avion: la mine a fost un bilet *business*, că am intrat primul (erau 14 locuri pe țară).

D.M.P.: Ne întoarcem la relația ta cu profesorii, sau cu mentorii tăi, atât din școală, cât și de pe platourile de filmare. Ce sfat ți-a marcat viața și cariera?

M.R.: Uite, o să transmit mai departe un sfat pe care mi l-a dat bunicul meu, care mi-a zis așa: în momentul în care te duci la o conferință, la o discuție, la o ședință, la orice întrunire cu oameni care îți sunt superiori, du-te în primul rând, lasă la o parte jena. De ce? Pentru că, în primul rând, dacă se șușotește ceva, tu o să auzi, ții informația pentru tine. Poate, mai târziu, te întâlnești cu restul din sală; văzându-te în primul rând, o să creadă că, da, chiar faci parte din lumea aceea, chiar dacă n-au ajuns încă să te cunoască. Urmează să te cunoască. Deci: ieșiți din zona de confort, cam aceasta voia el să zică, de fapt. Acesta este sfatul meu.

D.M.P.: Vorbeam noi mai devreme, înainte să ne apucăm de filmat, de acel vis și voiam să te întreb: care este *targetul* tău în viață?

M.R.: *Targetul* meu în viață este să ajung să pot lua singur deciziile asupra vieții mele. Aceasta mă interesează și spre aceasta tind. Ce înseamnă aceasta? Înseamnă să pot spune „nu“ unui proiect care nu-mi place, să pot spune că, dacă astăzi e luni, miercuri vreau să plec două zile la Paris să mănânc o friptură (să pot să plec, să manageriez programul, dar să am și resursele necesare). Adică să fiu, cu adevărat, stăpân asupra vieții mele, iar libertatea aceasta, din păcate, în ziua de astăzi, este într-o foarte strictă legătură cu finanțele. Am norocul de a munci într-un domeniu în care îmi și place foarte mult și care m-aduce și mai aproape de acest ideal, de a fi stăpân pe deciziile mele.

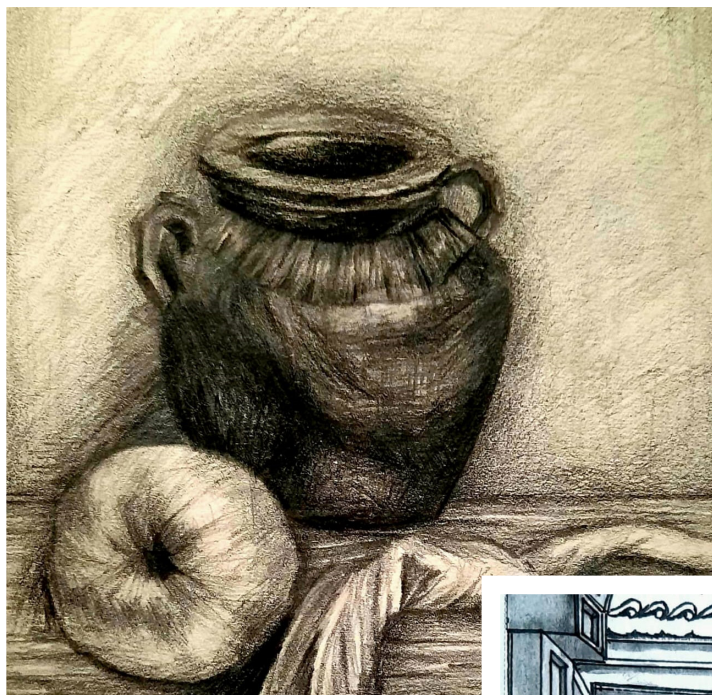
D.M.P.: Ca să-ți atingi acest scop, presupun că te-ai gândit, deja, la un oarecare proces, un parcurs pe care trebuie să-l urmezi. Care este acest parcurs?

M.R.: Pe scurt: indiferent de mărimea proiectului la care lucrezi, tu să dai maximum. Chit că e un proiect mic, dacă tu dai tot ce poți, lumea va vedea că ai potențialul pentru un proiect de scară mare.

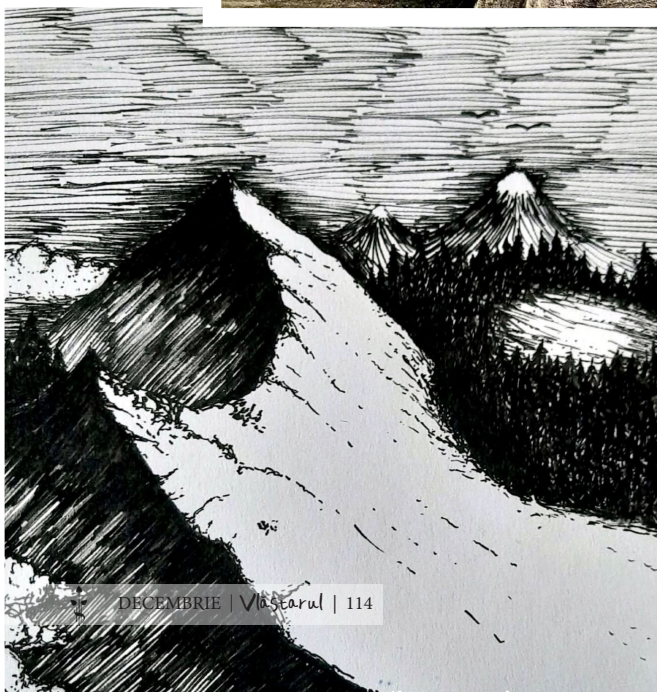
D.M.P.: Îți mulțumim!

2023

Galeria SPIRU

Antonia NIȚĂ, 10 C

PAUZA DE LECTURĂ

CINE SUNTEM?

Spiriști. Pasionați de literatură.
De arta scrisului, în general.

Puteți trimite creațiile voastre la adresa:
revistavlastarul@yahoo.com

Imagine: arhiva *Vlastarul*

Fata-fantomă

*Să-i fac portretul
Fetei-fantomă,
Care plantează ienuperi în fostul cimitir militar.*

*S-o țin pe bățul meu de înghețată,
Și, atunci când începe să curgă,
Să urmăresc cu coada ochiului
Degetele care se întind s-o atingă.*

*E precum o balerină în scaun cu roțile,
Căci ea plutea în vieți pierdute,
Acum, printre frunzele de tei,
Îi sclipesc ochii neîncrezător.*

*O chem la mine în fotoliu,
S-o prind apoi de gâtul slab
Și printre bibelouri s-o așez,
Bătând încet în geamul vitrinei, să mă certe.*

*Cum e să fii doar umbra unei umbre,
Fată-fantomă?
Te poți sprijini totuși de mine,
Aș putea să-ți ofer eu substanța.*

Ioana NEAGA-BUDOIU

absolventă, promoția 2023

Foto: Corina Buzoianu

UNIREA MEA CU CERUL

*Îmi închin faldurile de mireasă,
Cântă grauri și pitulici pentru unirea mea cu cerul,
Pe șpatele bondarilor mă urc spre patimi
Și spre vicii
Cerul m-a născut, acum mă bea,
Ca o icoană sui, virgină preum noaptea pură,
Frumoasă și cu fața înroșită,
Sunt muza curenților de aer,
Și mă îmbină,
Până când, ca moleculă, conving Pământul să se frângă în bucăți,
Ca să ajungă la mărimea mea.*

Ioana NEAGA-BUDOIU

absolventă, promoția 2023

DACĂ SE MOARE MÂINE

*Dacă se moare mâine,
Nu știu exact ce-ncape-ntr-o clipire.
Am încercat, să ghemui, aproape de-o ureche,
Surâsul
Unei bolte ce-a atins
Pământul mult prea devreme.*

*Dacă se moare mâine,
Nu am auzit prea bine cântul.
Trosnesc încheieturi în ritmuri,
Mult prea abrupte pentru sine,
Până reproduc,
Valurile.*

*Dacă se moare mâine,
Nu am terminat de cusut, în colțuri,
Iubirea.
Încerc să potrivesc o mantie,
Sfâșiind din umeri, până când nu se mai așează
Inima.*

Bianca Andreea BĂDOI

absolventă, promoția 2015

Foto: Corina Buzoianu

Într-o zi am decis: să fiu eu iar fericit și
Te-am destupat de sub foițele inimii.
Făcusem, din întâmplare, un soi de escară,
Atât de neobișnuit sindrom,
Că pătasem chiar și cugetul.

Într-o zi am decis: să fiu eu iar purtător.
Ți-am furat întâiul cuvânt rostit
Și l-am înfipt în vârful limbii.
Curs, în toată vascularizația sinelui,
Am învățat din nou să vorbesc.

Într-o zi am decis: să fiu eu iar un copil și
Am trișat, mergând doi pași înapoi.
Într-un șotron în care-mi așezai toate visele,
Am înțepenit picioarele astea obosite,
Câștigând ca un nebun, de sus în jos.

Într-o zi am decis: să fiu eu iar și
Am scormonit într-un buzunar de la piept,
Semicercuri îngrămădite, fără soț.
Prinse între ele, le-am inundat în mare,
Să-i fie inele.

Bianca Andreea BĂDOI

absolventă, promoția 2015

ÎNTR-O ZI AM DECIS

STRĂINI

*Am mers prin locurile în care
Obişnuiam să te privesc de atâtea ori.
Şi m-a orbit tot ce am privit.*

*Abia după ce am plecat,
Mi-am dat seama că te căutam,
La fiecare colţ de stradă.*

*Am umplut un gol cu altul,
Şi ce mult mi-aş fi dorit,
Să te fi găsit măcar o dată.*

*Pentru o ultimă oară,
Aş fi vrut ca privirile noastre
Să se fi intersectat întâmplător,
Atât de neaşteptat,
Încât timpul s-ar fi speriat de noi
Şi s-ar fi oprit măcar un pic,
Suficient cât să te cuprind,
În braţele ce le puteai numi, cândva,
acasă...*

Gabriela ŞERBĂNECI, 10 D

Foto: Corina Buzoianu

Zaynab HUSSAIN, 10 F

Eu te văd.
 Îmi ești foarte clar în fața ochilor, de la prima vedere te-aș analiza
 precum un tablou,
 dar în spatele acestei priviri și a tiparului tău,
 ești nimeni.
 Poate te cunosc, sau te-am cunoscut și acum nu mai vorbim, sau
 poate că îmi ești necunoscut.
 Nu pot analiza dincolo de înfățișare, deoarece probabil nu îmi permit.
 Probabil aș avea așteptări ca tu să fii o persoană care gândește
 asemenea mie sau o persoană care nu se gândește la nimic și nimic
 nu o poate caracteriza.
 Sau probabil te-am analizat atât de mult în spatele măștii, încât
 acum sunt dezamăgită...
 Poate trebuia să nu ud o plantă atât de mult, încât să nu mai poată
 supraviețui.
 Însă pentru mine rămai un tablou.

*Je vois que tu es très clair devant mes yeux, dès le premier regard je
 vous analyserais comme un tableau,
 mais derrière ce regard et ton modèle,
 tu n'es personne.
 Peut-être que je te connais ou je t'ai rencontré et maintenant on ne
 parle plus ou peut-être que tu m'es inconnu.
 Je ne peux pas analyser au-delà de l'apparence, parce que je ne
 peux probablement pas me le permettre.
 Je m'attendrais probablement à ce que tu sois une personne qui
 pense comme moi ou une personne qui ne pense à rien et rien ne
 peut le caractériser.
 Ou peut-être que je t'ai tellement analysé derrière le masque que
 maintenant je suis déçu...
 Peut-être que je n'aurais pas dû arroser une plante au point de ne
 pas pouvoir survivre.
 Mais pour moi tu restes un tableau.*

TABLEAU

UN TABLEAU

1.

*Lumină...
Nu știam ce-nseamnă
Știam că vine de la lună
De la soare
Nicidecum de la o-mbrățișare
Dar despre care vorbim?
Lumina mea sau a ta
Erau aceleași cândva
Cândva demult
Pe la început
Nici nu mai știu
Când totul s-a simțit viu
Căci de când m-ai părăsit
Întunericul m-a înghițit
Și parcă nimic nu e la fel
La fel cum obișnuia să fie
Când încă țineai la mine
Și poate într-o zi
Când nu te voi mai iubi
Lumina o voi găsi altundeva
Și va-nsemna altceva.*

2.

*Sufletul mi-e chinuit
De vorbe ce nu s-au rostit
Cineva, oricine
Cineva ca tine
Să m-adune de pe jos
Să mă facă om pe dos
Să-mi culeagă visele
Să-mi preia dorințele
Să-mi redea cuvintele
Să-mi șpele păcatele
Să-mi stingă speranțele
Să-mi repare inima ciobită
De-o persoană mult iubită
Să mă-ncânte cu noroc
Presărat din loc în loc*

Ioana Andreea ȘTEFĂNESCU, 11 D

Foto: arhiva Vlăstarul

3.

De la geam se vede-un strop
 Din cunoscutul franțuzesc potop
 Și nici urmă de lacrimile sufletului meu trist
 Pe străzile-nguste din Paris
 Pe malurile Senei mă plimbam
 Cu dor la tine mă gândeam
 Doar un gând, un trecător
 Pe meleagurile viselor
 Pe-acele străzi pline de turiști
 Unde-s melancolicii artiști
 Unde fiecare suflet caută în zare
 Un cuvânt, o urmă de-alinare
 Căci chiar de soarele zâmbește
 Și natura iar la viață se trezește
 Timpul trece în neștire
 Când vrei s-aduni numai iubire

Ioana Andreea ȘTEFĂNESCU, 11 D

4.

Despre tine am mereu câte ceva de spus
 Totuși ție nu-ți pot da niciodată un răspuns
 Pe tine te citez din ce în ce mai des
 Iar când sunt cu tine nimic nu mai are sens
 Trec problemele pe lângă mine ofuscate
 Că toate-și pierd din însemnătate
 Mă iei de mână și mă porți departe
 Într-un loc scos dintr-o carte
 Unde cuvintele nu se scriu
 Unde nu există „nu știu“
 Unde frigul nu răcește
 Și râsul nu zâmbește
 Un loc în care lacrima e nouă
 Unde plouă numai după ora două
 Un loc în care existăm doar noi
 În care umbrela nu te apără de ploi
 Acolo, la margine de lac îmbrățișați,
 Un el și-o ea s-au lăsat furați
 De lună, de moment, de noapte
 Bucuroși că fac parte dintr-o altă realitate
 Așa că, iubite, asta am de zis
 Fie totul cum ți-am promis
 Doar mai lasă-mă o clipă să m-ascund
 În cel mai frumos străfund

POVESTE

*Totul începe cu „vreau“,
Nimic nu se termină cu „am reușit“
Nimic nu începe cu „pot“.
Când voi putea să încep?
Atunci voi ști că nu regret
Nu regret că dorm, că stau, mă uit la flori
Atunci nu voi regreta că n-am ceva ce poate voi avea.
De fapt nici nu regret,
Simt doar cum mă repet,
Cum repet că fac nimic
Deși știu că pot să fac,
Deși știu că pot să fiu.*

*Nu regret că scriu sau că stau și că-mi descriu
Că descriu ceea ce simt
Nu regret, deși regret ceva,
Ceva ce poate sună arogant,
Că sunt aici deși puțin tristă,
Dar cu a mea conștiință
Regret că nu iubesc
Nu iubesc ceea ce sunt
Unde-i Ana ?
Nu mai știu.
Nu mai știu, dar vreau să fug
Nu să aflu cine sunt
Ci să aflu cine am fost
Și cum de am putut să am un rost
Să mă iubesc, să mă admir
Și să vreau să fiu.*

*Scriu doar de a mea tristețe
Unde-i farmecu-n poveste?
Unde-s eu dacă nu-i farmec
Dar e doar a mea tristețe.*

*Arogant, chiar nesimțit
S-ai tupeu să scrii cumplit
Să scrii despre tristețe
Când trăiești parcă-n poveste.*

Ana DULAN, 10 G

Foto: arhiva Vlăstarul

*Cel cuminte, cel firav
 Cel pe care nu-l aude nici măcar un val
 Val de oameni ce-l înghit
 Ori moare, ori se preschimbă
 Într-o flacără ce nu-l mai reprezintă.*

*Cel cuminte, cel tăcut
 Pe care nu-l vede nici măcar un mut
 Se preschimbă în ceva
 Ce lumea spune că nu vrea a vedea.*

*Cel cuminte, cel ce ascultă
 Începe să nu mai audă
 Să n-asculte, ci doar să spună
 „Eu am fost cel ce ascultă
 Nu mai sunt, nu voi mai fi
 Nu mai sunt pe cine știi
 Nu mai știi și nu mă crezi
 Pe mine cuminte n-ai să mă mai vezi“.*

*Cel cuminte, cel ce-a fost
 Oare o mai avea vreun rost?
 Oare s-a pierdut definitiv?
 Sau doar își căuta un motiv?
 Un motiv de a trăi
 De a nu asculta, de a nu fi umil.*

*Dacă pleci și tu cuminte,
 Nu uita ca-i fost cu minte,
 Nu uita că înca ești,
 Că rost ai sau ți-l găsești,
 Indiferent de ce găsești,
 Nu uita că tot cuminte ești.*

Ana DULĂN, 10 G

REVOLTA

Vlăstarul // POEZIE

PERCEPȚII

O mare,
Un foc,
Un loc unde mă-ntorc.
Vârtejul de sentimente copleșitoare
Unele sunt doar puștiitoare...
Pe unele momente mi le amintesc,
Pe altele, doar le jelesc.
Focul este o fărâmă din al meu suflet
Când uit să mă abțin, iese câte un urlet
Atât de mistuitor,
Și de chinuitor.
Își arată chipul cel hain,
De ură, sufletul mi-i plin.
Sunt un om bun, mă mint fără rușine
Încerc orice, să-mi iau gândul de la mine.
Marea e o colecție de experiențe
În zadar încerc să peticesc
ale inimii zdrențe
Fața fragedă mi-e traversată de câte-o apă curgătoare
Și iar resimt emoțiile străpungătoare...
O mare,
Un foc,
Un loc unde n-o să mă întorc.

Maria AVRAMESCU, 9 H

Foto: arhiva Vlăstarul

Maria AVRAMESCU, 9 H

I. *A început să se gândească, neconținut
 Că poate, doar poate, într-un sfârșit
 Cineva trebuie să plece,
 Nu pot amândoi să se înece
 Ca un val sfârâmat de țărnul aspru
 O lacrimă, după două curg din ochiul albastru
 „Am greșit cu ceva?
 M-aș fi putut schimba?“
 Se frământă fata
 Neștiind că a intervenit însăși soarta.
 A ridicat în jurul inimii ei un scut
 Pentru a preveni acel nivel acut
 al durerii
 Pe care l-ar fi confundat cu o manifestare
 a plăcerii
 Oricât ai încerca,
 Oricât ai șpera,
 Tot nu poți împiedica
 Faptul că, la un moment dat, cineva va pleca.*

II. *A trecut o săptămână, mai târziu cinci
 În zadar a pilit ai durerii zimți
 Au rămas înfiți,
 Ca niște paraziți,
 Au continuat să șoptească câte un gând
 Iar ea s-a culcat și trezit plângând.
 Fericirea s-a transformat în flăcări fumegânde
 La sfârșitul luptei, a chemat îngerii, ca să-i cânte.
 Grăbindu-se, au ajuns pe un nor divin
 Și ea a renunțat la acel groaznic chin.*

LEPĂDARE

Vlăstarul // POEZIE

CONCERT

*Știam că vei fi acolo, dar n-am crezut cu-adevărat,
Până când ochii tăi în mulțime-au tresărit și au țipat.
În șoapte-ți auzeam glasul
plângându-mi la ureche,
De parcă ai fi fost așa de-aproape, lumina mea de
veghe...*

*Săteteai nestingherit la câțiva pași de mine...
Nu mă priveai, dar simțeam emoția din tine
Era vagă, nu îți mai păsa de nimeni,
Ai vrut să-mi furi tot ce nu îți aparține.*

*Mi-ai lăsat un gust amar și îți duc dorul,
În serile prea lungi îți simt departe-amorul,
L-ai pus deoparte, căutând acum pe-altcineva,
Să-i oferi ei tot ce mi-ai dat mie cândva...*

*Pentru mine tu te diferențiezi
de oricine-mi trece-n cale
Fiindcă pe-al tău nume îl recit cu o
durere-apăsătoare.
Rog stelele ce te cunosc chiar și de la depărtare
Să-ți ia fie durerea, căci pe-a mea n-au cum să o
omoare...*

Ana GOGORIȚĂ, 9 F

Foto: arhiva Vlăstarul

*Sunt eu prea sensibilă sau tu prea dur?
Scriu în versuri tot ce am să-ți spun acum,
Plâng dar fără lacrimi, că le-am plâns deja pe
toate
Așteptând să te întorci, dar tu nu te-ai întoarce...*

*Mă-ntreb dacă te-ntrebi și tu adesea,
Cine sunt cu-adevărat și ce îmi place,
Mie-mi știai gândurile, sufletul și-adresa
Eu nu ți-am știut vreodată inima ce-ți tace...*

Ana GOGORIȚĂ, 9 F

*Te-am povestit mereu frumos,
Căci sufletul mi-a fost întors,
Și-am scris de tine peste tot,
Să nu te uit, poate te-ntorci.*

*Să fii rănit de către cineva
Care-și poartă-n sânge minciuna,
Să crezi că-i doar un suflet blând,
Când în ochi-i secrete-amare-i curg.*

UN STRĂIN SECRET ȘI MINGIUNI

TEHNICA

CONTRAPUNCTULUI

Gabriela ȘERBĂNECI, 10 D

15 februarie... ninge și el își caută obosit sosetele lăsate lângă pat. Maică-sa a tot încercat să peticească aceeași pereche de mai multe ori, iar acum arată ca harta țărilor pe care, oricum, nu le cunoaște. Se ridică din pat, pentru că invenția lui, un fel de suport de carton, nu poate face față vântului năprasnic. Îi este frig, dar s-a obișnuit deja cu asta.

Ea umblă prin odaia mică și caută o pătură. Se așează, apoi, pe scaun și îl privește neclintită. Știe ce zi este astăzi și fața ei cenușie se înseninează puțin. Ar vrea să-l ia în brațe, dar regretul o ține pe loc. Încă o zi de naștere în care nu îi poate oferi nimic mai mult decât iubirea de mamă, dar știe că el are nevoie de mult mai mult. Observă cum trecerea prin timp l-a schimbat pe Emil, dar tot neputincios îl vede. Orice urare pe care i-ar face-o nu e potrivită pentru viața pe care o duce. Ce ar putea să facă azi? E o zi pe care o petrece la fel ca ieri, ce seamănă cu cea de săptămâna trecută și chiar cu cea de acum o lună. Oricum, sunt toate le fel...

Totuși, el pare să nu realizeze gravitatea situației... poate trăiește cu dorința de a avea ceva mai bun, ca orice om, dar știe că asta e bunul pe care și-l permite și se mulțumește cu el.

Scoate din sertar două bomboane și îi oferă una mamei sale. Ea îl privește uimită și, cu un glas stins, începe să-i cânte „La mulți ani!”. Nu înțelege cum el poate fi atât de fericit, dar nici nu se mai chinuie să o facă.

Coincidența face că, în aceeași zi, Maria să-și serbeze și ea ziua de naștere. Maria este o fată pe care Emil a cunoscut-o în parc, atunci când mama lui mergea să cerșească în locul lui pentru a putea avea măcar o pâine pe masă la cină. Aceștia doi s-au împrietenit imediat ce privirile lor s-au întâlnit pentru prima oară și au rămas nedespărțiți. Zilnic, la aceeași oră, se întâlneau în același parc și se jucau. Cu trecerea timpului, Maria, văzând că Emil nu are parte de o educație așa ca a ei, l-a întrebat dacă vrea să îl învețe câte puțin din ce știe și ea, iar el a acceptat. Acum, ea împlinește 16 ani și, în același timp, Emil împlinește 17 ani.

Foto: itl.cat/wallview/

De când au devenit adolescenți, nu doar merg în parc, ci încearcă să petreacă cât mai mult timp împreună, știind că nu vor putea să rămână unul alături de celălalt pentru tot restul vieții lor.

Mama Mariei pregătește pentru aniversarea fiicei ei o petrecere surpriză. Mama lui Emil nu îi poate pregăti nimic, pentru că nu are posibilitatea de a-i oferi mai mult decât o masă pe zi și un acoperiș deasupra capului. Toți prietenii Mariei sunt invitați la petrecere. Emil nu are pe nimeni alături de el, decât pe Maria și pe mama, care este cea mai bună prietenă a lui de când a sosit în această lume.

Maria s-a trezit astăzi înconjurată de baloane și întâmpinată de părinții ei, care i-au oferit cadoul pe care și-l dorea cel mai mult: un nou telefon. Emil s-a trezit dârdâind de frig, împăcat cu gândul că nici anul acesta nu va exista o zi specială doar despre el, dar nu voia ca această zi să fie despre el, ci despre ea. În timp ce mama lui îi cântă „La mulți ani!”, un ciocănit se aude dinspre ușa de la intrare. Se ridică alarmat, neștiind cine putea să le disturbe liniștea, având în vedere cartierul periculos în care locuiau. Chipul i se luminează imediat

ce o zări pe Maria în fața sa. Nu se așteptă la această surpriză și, imediat, tristețea îl cuprinsese, pentru că știa că nu avea un cadou pe care să i-l ofere. Nu dori să o invite înăuntru, astfel că își luă haina pe el și o cuprinsese de mijloc, urându-i cel mai entuziasmat „La mulți ani!”. Ea îi înmână o cutie împachetată frumos și îi răspunde înapoi cu un „La mulți ani!”, mulțumit. Nu voi să primească cadoul, însă ea a insistat ca el să îl primească. Înăuntru se află vechiul ei telefon. Se gândi că, de acum, puteau să comunice și de la distanță prin intermediul acestui dispozitiv. Amândoi simțeau că nu vor mai rezista mult dacă nu știu unul de celălalt pentru mai mult de câteva ore.

– Cum ai reușit să pleci de acasă exact de ziua ta, când părinții tăi sigur vor să îți facă cea mai frumoasă surpriză? întrebă Emil.

– Le-am zis că merg la cofetăria din centru să cumpăr niște artificii pentru tort, pentru că voiam să petrec ziua asta alături de tine, răspunde ea.

– Vreau că această zi de naștere să nu fie diferită pentru niciunul dintre noi, să o petrecem exact la fel.

Încrederea în SINE

Andrada Teodora BORDEI, 9D

Foto: arhiva Vlăstarul

Ce este încrederea în sine? Întrebă un grup de tineri sau de adulți și fiecare dintre ei îți va da o definiție diferită, personalizată cu încărcătura experienței lor de viață. În principal, ea e un instrument, o abilitate care trebuie dezvoltată de-a lungul timpului pentru ca un individ să-și realizeze țelurile. Este sentimentul de siguranță pe care îl ai pe propriile forțe și pe capacitatea de a face față provocărilor.

Încrederea în sine se construiește încă din primele momente ale vieții, când părinții tăi sunt mândri (sau nu) că tu ai descoperit cine știe ce gunoi interesant la locul de joacă sau că poți sta într-un picior pe vârful unui deal, timp de câteva secunde. Fiecare experiență pe care viața ne forțează să o parcurgem contribuie la dezvoltarea personală, într-o măsură mai mică ori mai mare. Încrederea ta în tine se va baza, la început, pe validarea celor din jur, va fluctua odată cu opiniile și cu așteptările modelelor tale de-a lungul timpului. Maturizându-te, vei ajunge să înțelegi că ea este despre acceptarea faptului că, din când în când, va trebui să fii singurul tău susținător, orice ar fi; că, indiferent dacă ce ți-ai propus îți iese sau nu, tu vei fi mulțumit, chiar dacă ești singurul care este mândru de tine.

Cum ne afectează ea viața?

Ce este iubirea fără încredere? Poți conviețui armonios fără iubire? Evident, pentru ca o relație sănătoasă dintre doi indivizi să funcționeze, trebuie să existe încredere reciprocă. Din proprie experiență, am învățat că o persoană

nesigură pe sine, care tânjește permanent după atenția și siguranța oferită de cei din jur, va deteriora legăturile formate din cauza acestei nevoi necontrolate.

Optim este să perfecționezi, pe cât posibil, relația pe care o ai cu tine însuși, în scopul valorificării timpului și a energiei oferite de cei ce te înconjoară. Investește în tine, îți va folosi, fără dar și poate

Este esențial să cunoaștem granița dintre încrederea în sine și aroganță. O persoană echilibrată este capabilă să fie recunoscătoare și pentru criticile constructive, fără a se simți superioară celor care vor să-i deschidă orizonturile (și anume să transfere informații din „pata oarbă” a persoanei în zona publică: „fereastra lui Johari”). Ea va lua, totuși, în considerare ce fel de intenții are emițătorul.

Cum ne putem dezvolta încrederea în sine?

Descoperirea sinelui, a talentelor necunoscute, a plăcerilor ascunse este o modalitate fructuoasă de a-ți amplifica nivelul de încredere în sine. Cum altfel îți vei cunoaște punctele forte? Nimeni nu se naște un expert, dar, încercând activități cât mai diverse, vei simți dacă ai o înclinație către ceva anume și îți vei da seama ce iubești să faci. Pasul al doilea va fi multă trudă.

Este cu totul dezamăgitor să nu poți face abstracție de frica de a eșua când vine vorba de experimentarea căilor nebatătorite. Ieși cât mai mult din zona ta de confort, încearcă să accepți o provocare zi de zi și vei vedea, în timp, schimbări semnificative.

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ

Cum ne va influența viața în viitor și cât de departe se va ajunge cu dezvoltarea acesteia?

Filip PREDA, 9 D

Încă din cele mai vechi timpuri, omenirea s-a confruntat cu nenumărate provocări în lupta pentru supraviețuire și dominare asupra celorlalți, în căutarea păcii și a liniștii sufletești și în atingerea scopurilor individuale. Specia noastră este, de departe, cea mai evoluată de pe Pământ din punctul de vedere al capacităților intelectuale și suntem, în mod remarcabil, singurii care au conștiință de sine. Dar ce se întâmplă atunci când folosim această inteligență pentru a crea un sistem virtual care depășește cu totul ceea ce noi am considerat posibil până acum și care și-a făcut loc în toate aspectele vieții noastre, devenind, astfel, indispensabilă nouă?

Este remarcabilă rapiditatea cu care lumea noastră s-a dezvoltat în ultimele decenii, de la aterizarea primului om pe Lună, acum 54 de ani, la apariția primelor calculatoare și telefoane, cu ajutorul cărora poți comunica pe distanțe uluitoare aproape instantaneu, poți accesa orice informație din lume și îți poți face munca mult mai ușoară, atingându-se un punct fără precedent. Părea că nu mai există nimic de descoperit, că ai toată lumea într-un singur buzunar și că nimic nu poate ține piept omului.

Din nevoia de mai multă eficiență și rapiditate în dezvoltare, a apărut Inteligența Artificială (I.A.). Aceasta poate performa *task-uri* fără să aibă nevoie de resursele de bază ale oamenilor (apă, hrană, odihnă, timp liber, etc.) la randamente extraordinare, într-un timp foarte scurt. Pare perfect, nu? Ei bine, recent am ajuns la concluzia că această unealtă digitală a început să gândească în parametri umani. Acest fapt, împreună cu toate calitățile I.A., o fac, pentru prima oară în istorie, o creatură superioară omului, eliminând toate defectele noastre (emoțiile influențează semnificativ activitatea omului, aspect ce nu poate apărea și la I.A.).

Pentru a asigura o continuă îmbunătățire a vieții pe Pământ, avem nevoie de cooperare între noi și roboți. Însă, trebuie să ne dăm seama de ușurința cu care putem, în 2023, să generăm o știre falsă, să inducem în eroare și să manipulăm mase importante de oameni, grație I.A., dată fiind omniprezența ei. De asemenea, era inevitabil ca aceasta să nu fie folosită și în scopuri malefice de către oameni, deoarece reprezintă o resursă căreia încă nu-i cunoaștem limitele.

Mergând spre viitor, lumea virtuală va deveni o a doua casă a omenirii, iar individul care îi va deține controlul va fi cel mai puternic om din istorie. De aceea, observăm că toate marile corporații investesc sume enorme în dezvoltarea propriei tehnologii de înmagazinare și de prelucrare a datelor personale, pentru a deține viitorul omenirii. Războaiele nu se mai poartă doar asupra resurselor naturale și asupra orașelor, miza reprezentând-o controlul informațiilor. Asistăm la cea mai mare schimbare a vieții din toate timpurile și, începând de acum, pare că nu mai există o lume privată în care altcineva să nu ne cunoască fiecare mișcare, cu scopul de a deține cât mai multă putere. Pare că nimic nu mai este un secret pentru nimeni, iar tot ceea ce gândim va ieși la iveală, într-un mod sau altul.

Așa că trebuie să învățăm, încă de astăzi, cum să ne împărțim viața alături de această nouă entitate informațională, pentru binele tuturor. Se pare că limitele I.A. încă nu au fost descoperite, însă nu va mai trece mult timp și vom vedea aparate ultra inteligente care vor cunoaște mai multe despre oameni decât noi înșine, iar dacă istoria ne-a învățat ceva, este că niciun om nu trebuie să dețină prea multă putere de unul singur.

DIGITALIZAREA

Impactul profund asupra lumii noastre al tehnologiei avansate

Ștefan ALBU, 9 A

Intr-o eră a progresului tehnologic rapid, digitalizarea a schimbat radical lumea în moduri care erau de neimaginat acum doar câteva decenii. Acest fenomen mondial a avut un impact profund asupra modului în care trăim, aducând o serie de efecte pozitive și negative.

Din punctul de vedere al beneficiilor, unul care iese în evidență este conexiunea mult mai profundă dintre oameni, care ar fi fost de neimaginat chiar și acum un deceniu. Oamenii din diferite părți ale globului pot acum interacționa ușor și lucra împreună în timp real datorită internetului, care devine din ce în ce mai rapid. Acest lucru a eliminat barierele geografice din cadrul grupurilor profesionale, dar și sociale, promovând cooperarea internațională și

înțelegerea diferitelor culturi. De asemenea, informațiile sunt mai accesibile ca niciodată, la câteva *click*-uri distanță, deschizând calea cunoașterii către un public mult mai larg și egalizând nivelul atât pentru cercetare, cât și pentru educație.

În plus, inovația și progresul economic există datorită evoluției tehnologice. Ivirea piețelor digitale și a comerțului electronic a deschis noi oportunități de afaceri. Nenumărate industrii sunt acum mult mai eficiente datorită câștigurilor imense de timp aduse de automatizare și inteligență artificială. Atunci când sunt utilizate corect, aceste instrumente ale lumii digitale foarte puternice pot duce la dezvoltarea locurilor de muncă și a creșterii economice.

Imagine: wallpaperflare.com

Cu toate acestea, dezavantajele digitalizării au creat, de asemenea, o umbră. Confidențialitatea este una dintre cele mai importante probleme pe care telefoanele și toate celelalte dispozitive le-au creat, prin simplul fapt al omniprezenței lor și pentru că fiecare dintre ele colectează cantități imense de date personale. Informațiile sensibile ale tuturor sunt, acum, în pericol din pricina cazurilor de furt al datelor în masă și al atacurilor cibernetice, ceea ce necesită protocoale îmbunătățite de securitate și monitorizare mai temeinică a bazelor de date, dar și consecințe mai semnificative din punct de vedere legal.

Inegalitatea dintre oameni a fost, de asemenea, puternic accentuată de digitalizare. Un exemplu evident este decalajul în accesul la dispozitive între cei care le dețin și cei care nu le dețin, cunoscut sub numele de *diviziunea digitală*. Digitalizarea îi poate ajuta pe cei defavorizați, dar, dacă nu este gestionată corect, poate să accentueze inegalitatea. Aceasta este o problemă prezentă și la noi în țară, demonstrată, de exemplu, în 2020-2021, de inabilitatea elevilor din mediul rural de a se conecta la cursurile online pe timpul pandemiei, acești copii neavând acces la telefoane sau tablete. Mai mult, digitalizarea în

desfășurare a plăților și gestionării serviciilor de bază pentru orice persoană, precum curentul electric și apa, poate crea probleme semnificative pentru persoanele fără cunoștințe digitale sau fără ajutor de la cineva care le are.

În plus, au apărut probleme legate de sănătatea mintală ca urmare a fluxului continuu de informații și a naturii dispozitivelor digitale de a crea o dependență severă. Anxietatea, tristețea și diferite instabilități emoționale pot rezulta din utilizarea excesivă a ecranelor și a rețelelor de socializare, în mare parte printre tineri atât în România, cât și în străinătate.

Pentru a proteja securitatea informațiilor noastre personale, ar trebui să ne îndreptăm către legi mai stricte privind confidențialitatea datelor. În plus, eforturile de reducere a diviziunii digitale și de oferire a accesului la cunoștințe digitale pentru cei defavorizați ar trebui să fie o prioritate la nivel mondial.

În cele din urmă, trebuie să promovăm starea de bine în mediul online și utilizarea etică a ecranelor, educând cu privire la efectele negative ale timpului excesiv petrecut în preajma lor asupra sănătății mintale și a stabilității emoționale. Depinde de noi toți să modelăm digitalizarea în viitor, în beneficiul tuturor!

Astă seară ne agresăm în familie

Andreea Diana SAVU, 12 F

Incerc să termin articolul de față de câteva luni bune, dar mi-e greu să mă pun la masă și să îl scriu pentru că e foarte multă informație care trebuie manipulată cu grijă. Violența domestică încă este privită drept un subiect tabu, ca și cum, dacă nu se vorbește public despre ea, nu există sau, în orice caz, va dispărea singură, la un moment dat. Doar că violența în familie este atât de adânc înrădăcinată în umanitate că va fi nevoie de ani întregi ca ea să fie înțeleasă pe de-a-ntregul și ca măsurile necesare de combatere a ei să fie cât mai realiste și cât mai rapide de pus în aplicare. Nu este numai o problemă ce trebuie rezolvată, ci este o constantă a vieții noastre, a tuturor, indiferent de loc, rasă, orientare sexuală, etc. În plus, există o anumită încărcătură emoțională a subiectului

care cere respect în abordare – atât respect față de cei care i-au supraviețuit, cât și față de cei care încă luptă, fie cu agresorul, fie cu sistemul. Iată de ce nu puteam să mă apuc pur și simplu de scris, fără documentare înainte, fără multă grijă la felul în care aleg să expun subiectul.

Prin sintagma *violență domestică* mulți (chiar și eu, inițial) se gândesc la abuzurile de ordin fizic, care produc tot felul de leziuni. În realitate, *violența în familie* este o sumă de acțiuni și de cuvinte, în care rănile fizice nu constau decât din dovada concretă a existenței sale. Violența verbală se numără printre multe forme ale violenței domestice, putând exista independent de cea fizică, dar care poate produce efecte la fel de grave.

Amenințări, injurii... toate au același rezultat: deteriorarea sănătății mintale. De aceea, cuvintele lucrează mai intens asupra victimei, iar „avantajul” lor este că nici ele, nici urmările lor, nu sunt palpabile precum o vânătăie, ceea ce îngreunează recunoașterea violenței în familie din exterior. De cele mai multe ori, violența verbală o poate anticipa pe cea fizică, iar apoi ajunge chiar să o acompanieze. Există, însă, și cazuri pe care mulți nu le-ar considera ca parte din spectrul violenței domestice, din simplul motiv că respectivele acțiuni pot trece, la început, drept bune intenții. Agresorul începe să-i dicteze viața victimei, din mai multe puncte de vedere: unde se angajează (dacă se angajează!), cu cine se întâlnește, cât mănâncă, cu ce se îmbracă... și lista poate continua. Pe scurt, ce are voie și ce nu are voie să facă.

Legislația din România, mai exact *Legea nr. 217/2003*, actualizată mai apoi prin *Legea nr. 174/2018*, încadrează aceste acte în categorii diferite: violență psihologică, economică, socială și spirituală, care, acompaniate de violența verbală, fizică și sexuală, intră sub tutela violenței domestice.

Ori, în urma unei tragedii, încercarea de a găsi un vinovat este înnebunitoare, iar rudele, prietenii, cunoștințele sau chiar victima se întrebă cum ar fi putut să prevină totul de la bun început. Ce semne au existat și cum de le-au ratat? Care au fost cauzele? Întotdeauna când vorbim despre violența domestică, răspunsul vine de foarte departe din trecut, din copilărie. Primii ani de viață, cei petrecuți în sânul familiei, sunt, poate, cei mai importanți în dezvoltarea armonioasă a unui copil. Cei mici reproduc ceea ce văd la cei mari, deși nu trebuie exclus faptul că există multe excepții de la regula „ce naște din pisică, șoareci mănâncă”. Un copil care a fost crescut cu violență, de orice tip, în casă, care a avut-o drept exemplu și drept temere, are mai multe șanse să și-o însușească pe viitor, decât unul care a fost învățat să-și canalizeze emoțiile într-un mod constructiv și benefic atât lui, cât și celor din jur. Dar societatea a înclinat dintotdeauna către o educație diferită în ceea ce-i privește pe copii, educație cu ecouri pe tot parcursul formării lor, fortificând

și înrădăcinând niște noțiuni demult ieșite din circulație. Fetele sunt învățate să fie emotive, blânde, cumpănite, sunt învățate că au nevoie de protecție și că trebuie să aibă grijă de alții, pe când băieții sunt învățați exact opusul. Ei trebuie să fie independenți, raționali, uneori chiar agresivi, sunt învățați să se autoafirme și li se cultivă, de la bun început, spiritul de competiție. Așa s-ar putea explica numărul mai mare de cazuri de violență domestică provocate de bărbați. Și, totuși, sunt multe situații în care nu femeile au fost victimele...

Oamenii sunt suma a tot ceea ce trăiesc, sunt rezultatul educației pe care o primesc. Așadar, dacă vrem ca violența domestică să dispară, treptat și (aproape) complet, trebuie să ne întoarcem la sursa ei. De altfel, ar fi greșit să resping faptul că nu se vede luminița de la capătul tunelului. Observ tot mai mulți părinți învățându-și copiii că e bine, că e de preferat și că nu e deloc o rușine să-ți exprimi emoțiile într-un mod calm, să apelezi la comunicare, nu la violență ca metodă de rezolvare a problemelor, iar eu nu pot decât să mă bucur, pentru că există, totuși, o speranță.

Despărțirea este un proces complex, lung și greu, din mai multe puncte de vedere, iar încercarea de a oferi ajutor unei victime capătă aceleași caracteristici. Pentru Rachel Louise Snyder, autoarea emblematicii *Vânătaii ascunse: ce nu știi despre violența domestică te poate ucide*, întrebările de tipul „De ce mai stai? De ce nu pleci, pur și simplu?” sunt irelevante.

În primul rând, victima are nevoie de sprijin pentru a lua decizia cea mai bună sau pentru a adopta cea mai bună strategie, nu de încă o întrebare poate fără răspuns. În plus, este bine-cunoscut faptul că cea mai grea perioadă este aceea de după despărțire. Victimele sunt demoralizate total, stima de sine este distrusă. Aceasta nu numai că încetinește luarea deciziei de a pune capăt situației, dar, uneori, o oprește cu totul. Totuși, dacă victima hotărăște să ia atitudine, legislația pune la dispoziție mai multe variante, apărute și datorită presiunilor făcute, de-a lungul anilor, de către organizațiile non-guvernamentale.

Iată procesul emiterii ordinului de protecție provizoriu (OPP), conform informațiilor existente pe *site*-ul Poliției Române:

1. polițistul ajunge la fața locului și constată că „există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică“. Evaluarea acestei situații se face prin adunarea unor probe obținute de la fața locului și prin completarea unui formular de risc de către agenți. Dacă, în urma evaluării, „se constată că nu sunt întrunite condițiile pentru emiterea ordinului de protecție provizoriu“, polițiștii înștiințează presupusa victimă cu privire la cealaltă variantă (despre care voi vorbi mai târziu);

2. ordinul de protecție provizoriu presupune existența câtorva măsuri care se vor pune în aplicare (de exemplu: „evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate“, „obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate“ ș.a.) pe o perioadă de 5 zile și care intră în vigoare imediat după momentul emiterii lui;

3. din acest punct, OPP trece prin mai multe mâini: ale procurorului de la parchetul din raza teritorială în care a fost emis, pentru confirmare, unde acesta decide dacă este sau nu cazul ca ordinul să fie prelungit în termen de 48 de ore de la emitere, iar de la procuror merge către judecătoria competentă, alături de o cerere pentru un ordin de protecție normal.

Desigur, există și posibilitatea ca cele menționate mai sus să nu meargă ca la carte. Pe scurt, pot apărea mai multe inconveniente: polițistul să nu emită ordinul de protecție provizoriu, judecătorul să îl anuleze pe cel

întocmit... Ce altă variantă mai are atunci victima? Ea poate cere singură un ordin de protecție, e nevoie doar de completarea unei cereri.

Un aspect de ordin birocratic, frecvent în România într-o multitudine de domenii, este soluționarea cererilor până la termenul limită, în cazul de față fiind de 72 de ore (conform *Legii 217/2003* – Art. 27, alin. (9), actualizată prin *Legea 174/2018*). Interdicțiile sunt aceleași: evacuarea agresorului din locuință, obligația de a păstra distanța, precum și „interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic“ sau „interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima“. Ordinul de protecție normal, comparativ cu cel provizoriu, are o durată mai lungă, de până la 6 luni, cu posibilitatea de a fi reînnoit atunci când expiră. În plus, el poate presupune și alte câteva măsuri în ceea ce-l privește pe agresor, cum ar fi prezentarea periodică a acestuia la secția de poliție competentă, cu scopul de a verifica dacă ordinul de protecție este respectat. Desigur, încălcarea oricăror prevederi ale documentului se pedepsește penal, cu închisoare de la „o lună la un an“. În cele mai rele dintre cazuri, însă, măsurile de mai sus nu sunt suficiente, căci, pentru victimă, ar putea să fie prea târziu, iar pedeapsa agresorului s-ar încadra în cu totul alte categorii prevăzute de *Codul penal*.

Pe scurt, violența domestică este un subiect mult mai complex decât am putea crede, iar articolul nu cuprinde nici măcar un sfert din tot ce este de spus despre aceasta. Sper, totuși, ca măcar cititorul să-și fi făcut o idee, fie ea și vagă, despre ceea ce implică violența în familie, fiindcă acesta este întotdeauna primul pas: cunoașterea.

Concertul

David SUCUTURDEAN, 9 F

Foto: wallpaperflare.com

Văstarul // FICȚIUNE

De ce nu ai mai venit?
 – Concurența unor evenimente neprielnice și paralelismul dintre plan și realitate m-au dat bătut.
 – Te așteptam pe tine și cu A.
 – Cum a fost? Întreb, încercând să diminuez importanța absenței mele pentru mine. Doar le abăteam gândul, căci eu am fost, de fapt, acolo. Dar nu m-au văzut; ceilalți m-au privit scurt. Toată sala era cufundată într-un întuneric de nepătruns pentru un ochi dezinteresat. Pot oare să recunosc fapta mea?
 – Să fiți aici la patru fără un sfert! Să nu întârzie nimeni!
 – Eu sunt prinsă în trafic, o să ajung mai târziu. O să fiu pedepsită, luându-mi-se dreptul să particip?
 – Nu, îi așteptăm pe toți, nu vrem să împiedicăm pe nimeni de la posibila glorie de a defila pentru propriul liceu. Și, pentru că voi toți sunteți deja glorioși, am pregătit o intrare pe măsură, cea din spate, de lângă locul fumătorilor. De acolo intrați pe niște uși de serviciu care duc într-o cameră cu recuzite, iar, la stânga, se va afla ușa deloc maiestuoasă prin care veți intra; fără îndoială cu tot corpul, nu doar cu capul, doar cât să

trageți cu ochiul, curioși făcuți de sunetele nedeslușite, mogâldeața în care veți crede că este conturată o masă lungă și oameni, noi, așezați la ea. Să nu vă speriați de privirile glaciale ce vor fi aruncate înspre voi precum o suliță de care trebuie să vă feriți; să fugiți după.
 – Ah, such useful advice! To be followed, of course!
 – Grăbește-te odată! De ce îmi faci asta? De ce mă chinui tu pe mine? Moralmente, desigur. Nu era de subînțeles că am nevoie să ajung mai devreme?
 – Nu te-ambala așa, că nu-i nicio problemă. Unde ziceai că vrei să te duc?
 – Pe când îmi pregăteai îmbrăcămintea, nu te-ai gândit că, pentru o impresie bună, trebuie să ajung la timp?
 – Da, da, da' cât de departe poate fi?
 – Este pe celălalt mal al lacului H.
 – Păi, în cazul ăsta, o să întârziem... cinci minute. Dacă nu greșesc, este pe lângă alea cu busturi ale unor oameni. Niște politicieni încercuiesc stindardul Uniunii Europene; iar la adunarea lor poți ajunge pe două (sau patru, depinde de cum le numeri, dar aici sunt doar două) drumuri de piatră, paralele. Ai fost de mai multe ori și încă nu poți spune numele nimănui, nu?

- Ba da! Chiar cel mai frumos dintre nume.
- Lasă-mă să ghicesc, punându-ți întrebări, bine?
- Încuviințez.
- Are păr purtătorul numelui?
- Ce?
- Dar urechi?
- Nu înțeleg...
- Ce fel de urechi?
- ... unele mărețe...
- Deci ai vrea și tu să le ai?
- Pe Câine, da!
- Dar pentru ce? Cu siguranță, ca să faci aceleași fapte. Ai trece de ușă singur, mii de oameni te-ar scruta, așteptând, nu atât pe tine, ci mai degrabă ce poți dovedi că ești. Le-ai putea satisface așteptările? Cu tavanul înalt, ca să te încapă făcut așa, cu gol în jurul tău, o cortină de care tu nu ai nevoie, nicio schimbare a scenei, același personaj tulburat, ridicat deasupra locurilor cele mai apropiate. Unii te privesc de sus, alții de jos, iar tu le întorci umărul tuturor: „Am ceva mai bun decât să vă privesc. O să vă placă, nu? Este ceva genial, pe măsura doar a unuia ce singur poate ține pieptul unei oști întregi. Dar oară vă pasă de ce este cu adevărat? Nu! Voi vă mulțumiți cu mult mai puțin! Doar cu crez! Și, atunci, indiferent de ce fac eu, voi o să gândiți la fel... atunci de ce mai sunt aici? De ce am muncit ore întregi? Am pus pasiune, tinerețea mea și voi îmi dați doar niște aplauze care, oricum, nu înseamnă nimic. Și dacă ați descoperit, și dacă nu, voi tot vă ridicați în picioare, pentru că alții pretind că au descoperit.“ și sperii că dincolo, la Viena sau la Paris, vei găsi pe cineva pe care l-ai convins, căruia nu-i pasă dacă ce ai scris tu este plăcut, ci frumos. Până atunci ce o să faci? Stai degeaba?
- Voi îl vedeți pe acel băiat? Tot rătăcește pe aici.
- Mi s-a părut că ne privește întrebător printre arcadele din lemn, dar nu-i știam întrebarea.
- Cum ar fi să fie unul dintre candidați?
- Ha, ha, uite-l ce pierdut pare. Chiar rătăcește! De câte ori nu a mers pe lângă acel gard viu ce face tranziția spre parc. Uitați cum evită privirile oamenilor, ca încercare să uite că se află în aceeași lume cu ei. Auziți cum îi bate inima confuză! Are ceva pe suflet, asta este clar, cum nu este lacul pe care-l privește. Dar o să descurce el și fără noi, poate

că nici nu ar vrea ajutorul nostru. Ni s-au terminat țigările de la atâta stat degeaba, hai înăuntru.

– Băi băieți! Priviți și, chiar vă implor, salivați! Iată noii mei papuci! Sunt luați, incredibil, știu, de unde i-ați luat și voi pe ai voștri. Și nu doar atât au în comun, ci și șireturi dezlegate, dar destul de elastice cât să țină piciorul tot timpul numai atâta de aproape să fie descălțat. Niciodată nu iese, însă, în fiecare clipă, ai impresia că acum va fi prima oară. Evident, pe lângă forma pretins sportivă și acum banalele, dar din totdeauna inutilele găuri de deasupra degetelor, toate dungile colorate ca pentru un copil care nu trebuie să se plictisească, chiar și lungimea șiretului este aceeași. Însă diferitul, pe care l-am ascuns pentru un final spectaculos, este atât de monumental, precum un porumbel mort și zdrobit pe șosea. Uitați! Aici, imediat sub siglă, este o liniuță mov, de negăsit pentru ochiul neștiutor, care la voi este vișinie!

Acum toții tovarășii îi analizau meticolos pantofiorii noi. Niște persoane de la locul de fumat văd că cineva din acest grup face poze, fără să vadă cui, și se prezintă în fața protagoniștilor noștri cât se poate de originali ca să-i lase și pe ele să intre în cadru: așa își obțin dreptul la tag, care este ca un colac salvator de la depresie. După tot procesul (biril, insta stori, uău, flow, show), văd perechea și nu se pot abține, oricât ar vrea să pară superiori, o veleitate, să exclame entuziasmați:

– Uimitor!

– Extraordinar!

Dar un rebel din grupul original strică petrecerea și spune:

– Dar nu crezi că te îndepărtezi prea mult de stilul nostru?

– Să știi că poate are dreptate. Vezi că nu te mai votăm.

– Ai ajuns? Unde ești?, ca să vin și eu la tine.

– Tipule, nu mai vin. M-am răzgândit. Poate ți-ai pus speranțe în venirea mea, dar acum nu mai ai nicio diferență salvatoare. Vei fi comparat ca un egal, pentru situația este egală. Ce voiai? Să te țin de mână în timp ce ți-ar zboară degetele? Ar fi fizic imposibil! Și după nici nu ai mai demonstra nimic, dacă era ceva de demonstrat.

Ai vrea să-ți dictez acordurile, dar nici să te ghidez printre copacii toamnei timpurii nu voi mai face. Doar tu! Și este imposibil să nu găsești calea. Tu crezi că nu ai găsit-o; refuzi realitatea deja prezentată și cauți alta mai bună pe străzile alăturate. Acum, când nu-ți mai rămâne nimic, vrei să contempli pe o bancă, împreună cu o frunză pierdută de copacul ei.

– Ai ajuns, te dai jos?

– Doar încercă să observi oamenii ce mă vor înconjura! Nu o să mă pot camufla nicidecum pe lângă tricourile lor ponosite și pantalonii Adidas penali. O să cugete despre mine că-mi întind un covor roșu sau că-mi acord mie însumi un premiu. Nu este deloc cum mă așteptam, adică chiar pe dos. Pare să fie o neînțelegere la mijloc.

Ies din mașină și privesc pe ceilalți, când sfidător, când sfios, sperând și să-mi intimidez adversarii, și să mi îmbunez, pentru că în astfel de momente, când o cărămidă din construcția primului plan, ridicat cu mintea lucidă se sparge, toate celelalte vin după ea în neformă și rămâne în picioare doar instinctul, învingător. Merg printre mașini parcate, de parcă sunt vânat, așa cum au fost strămoșii mei în păduri, dar eu într-o parcare. Pantofii mei scoteau zgomot ce ar putea atrage fiara, deci mă duc pe iarbă, unde și sunt mai departe de ceilalți. Dar și cu zgomot.

– Gata! strigă omul care stă într-un birou. Se ridică de pe scaunul așezat la o masă puțin lungă, pe care erau mai multe foi și caiete, dintre care unul albastru deschis și închis, cu un semn de pagină roz undeva. În spatele lui era o tablă pe care, fixate cu pioane și legate între ele cu sfori care indică conexiuni complexe, imposibil de descifrat, a pus fotografiile. Privește în față, spre capătul tablei, cu spatele și gâtul drepte, prin fereastra recent curățată. Își imaginează că admiră natura bucureșteană și îi spune funcționarului amărât care tocmai intrase prin ușa din dreapta lui:

– După ce am alergat de colo până colo prin H., căutând mărturii despre cel care defila nelalocul...

– A! Vorbești de băiatul tinerel! L-a văzut și mama alaltăieri când se plimba pe lângă Herăstrău...

– Să nu mai îndrăznești să mă întrerupi, mai ales când spun lucruri atât de inteligente. Și vezi că te trimit la secția numărul doi, acolo unde vei merita să fii dacă mai continui cu astfel de greșeli grave: ai dezvăluit numele locului crimei! Nici nu ai idee ce efort mental

am depus eu ca să-l cenzurez în toate documentele trântite întâmplător pe masa din fața ta.

– Despre ce crimă vorbiți?

– Au sunat oameni la urgențe, iar eu îi înțeleg, că un astfel de licean strică cheful tuturor. Aș fi procedat la fel în locul celor prezenți. Închipuiește-ți că nu se amesteca cu nimic de acolo și tot ce nu este omogen îmi irită ochii, la fel, sunt sigur, cum li se întâmplă și altora.

Omul superior deja se înroșise. Se așază pe cel mai apropiat scaun, sau poate chiar pe masă, nici el nu mai știa. Încerca să contemple. Își duse o mână spre bărbie, așa cum a văzut că au făcut alți mari cugetători, ca să-și sprijine, odată cu ea, tot capul atât de greu de la atâta investigare. Inferiorul său nu-l ridică deștul în slăvi și asta îl exaspera, voia să adune toate cuvintele cele mai convingătoare la un loc pentru a-l da gata pe omul ăsta needucat, care întrerupe discursuri care scriu istorie și schimbă gândiri pe veci. Atunci își dădu seama că nimeni nu-l oprește:

– Înglobarea înfruptărilor îngăduite de gigantografia perietoare periferică a metaforizat acțiunea intentată la atentatul de a teauriza și valoriza a douăzeci și patra parte din zi când vitrificarea a avut loc.

După două minute în care a stat cu mâna întinsă, deodată, cu ultimul cuvânt în aer, în sfârșit aude aplauzele miilor de spectatori. Era atât de fericit că acum era iubit de toți ceilalți. Căuta fiecare zâmbet în public și-i răspundea cu unul tot atât de fals. Dar chiar în centrul imaginii, în ușa mare de intrat, stă un om confuz, care vrea să-i pună o întrebare. Era chiar funcționarul:

– Dacă H. vine de la Herăstrău, atunci A. de la ce vine?

– Ești prost! Ești prost! Lasă-mă în pace! Cu astfel de întrebări poți să te duci la doctor. De ce ești curios? Este doar A., pentru că doar așa poate fi exprimată întreaga și nemărginita esență socială, doar așa, fără să afli pe cine numește, poți ști numele cu adevărat. Orice cercetare este de prisos!

Aplauze izbucnesc din toate părțile, mai tare ca nicidecum! Funcționarul plecase, deci nu mai conta deloc. „Bravo!” strigă toți, care acum nu doar că s-au ridicat în picioare, ci și în cap, și în ochi. Și acum îl privesc toți cu buclile lor late, de explicat îmi rămâne doar aplaudarea, care continua, și continua, și continua...

FRANZ KAFKA

Ana CÎRLOMANU, 9 A

Termenul *kafkian* este un adjectiv folosit pentru a descrie ceva ce amintește de atmosfera opresantă și absurdă din romanele faimosului scriitor Franz Kafka. Lumea textelor sale este asemenea unui coșmar, în care oamenii sunt îngroțați în frica de autoritate, de politicieni, de judecători și chiar de părinți. Este un loc unde se află cei care suferă, persoanele care își trăiesc cele mai dificile perioade ale vieții, un loc unde sunt amplificate emoțiile precum rușinea și ura de sine. Franz Kafka credea că sarcina literaturii este aceea de a ne conecta cu emoțiile care, altfel, ar fi insuportabile.

În data de 3 iulie 1883, la Praga, s-a născut unul dintre cele mai mari genii ai literaturii: Franz Kafka. Un rol definitoriu în dezvoltarea scriitorului l-a avut relația cu tatăl lui, Hermann Kafka. Figura lui i-a marcat întreaga existență, efectul observându-se în toate operele autorului. Tatăl lui Kafka era un bărbat cu o fire agresivă, violentă și care avea mai multă putere decât ar fi trebuit. Atunci când, în tinerețe, Franz a început să scrie pentru a-și exprima anxietatea, vinovăția și nemulțumirea pe care le simțea față de sine, Hermann i-a inhibat această dorință, forțându-l să urmeze o carieră în Drept.

Kafka a lucrat în acest domeniu, în care a pierdut peste 20 de ani din viața sa suferind. În facultate a făcut cunoștință cu Max Brod, un scriitor și student la Drept, care i-a devenit prieten pe viață. Brod l-a încurajat să își publice primele opere dar, din păcate, nu au avut succes la acel timp. Mai mult, eșecul i-a amplificat ideea creată de către tatăl său, aceea că scrierile lui nu aveau loc în lumea literaturii. În timpul petrecut lucrând la o

companie de asigurări, Kafka a scris *Procesul*, *Castelul* și *America*, dar nu a încercat să le publice, fiind descurajat de eșecul precedent.

Cea mai cunoscută operă a lui, *Metamorfoza*, a fost scrisă în 1912 și publicată în 1915. Ea prezintă povestea unui călător, Gregor Samsa, care își pierde viața muncind la o firmă ce îl tratează cu dispreț pentru a plăti datoriile familiei, care nu îl apreciază îndeajuns. Atunci când se trezește, într-o dimineață, Gregor este metamorfozat într-un gândac imens. Kafka proiectează asupra protagonistului atât propria nemulțumire legată de cariera sa, cât și ura pe care o simte pentru sine, ideea că nu are valoare ca persoană, că nu are control asupra propriului destin, că, poate, merită cu adevărat să fie strivit precum un gândac.

În anul 1914, Kafka a scris o scrisoare de 48 de pagini către tatăl său, sperând că va putea, astfel, să combată traumele cauzate de acesta și să înceapă să își trăiască, cu adevărat, viața. Kafka i-a dat textul mamei sale, Julie, ca să i-l dea mai departe. Ea a păstrat scrisoarea timp de trei zile, dar nu a îndrăznit să i-o arate soțului ei. În schimb, a înapoiat-o și l-a convins pe fiu că ar fi fost mai bine dacă tatăl său nu ar vedea niciodată ce scrisese.

Franz Kafka a murit pe 3 iunie 1924 de tuberculoză. L-a rugat pe cel mai apropiat prieten al său, Max Brod, să îi ardă toate operele. Desigur, el nu i-a urmat dorințele și datorită lui putem aprecia unica perspectivă și filozofie a geniului literar Franz Kafka, ce poate fi considerat unul dintre cei mai formidabili autori din timpurile lui până în prezent.

Dacă ai citit „Prințul Nemilos”, de Holly Black, încearcă și

„Caraval”

de Stephanie Garber

Maya Andreea Vladimirescu, 9 C

Pe lângă faptul că cele două cărți aparțin genului *fantasy* și literaturii *young adult*, ambele înfățișează perspectiva unor personaje feminine puternice și ambițioase, într-o lume magică și misterioasă.

În *Prințul nemilos*, Jude și surorile sale, Taryn și Vivienne, își văd părinții uciși în fața lor. Madoc, asasinul acestora, le răpește pe toate trei și le aduce în lumea Faerie, în care își petrec nouă ani batjocorite și marginalizate pentru că sunt muritoare. Lucrul acesta se schimbă, însă, când Jude este observată de către Prințul Dain, urmașul tronului, care îi poruncește să fie spion pentru regatul său. Curând, Jude realizează că, pentru a supraviețui lumii periculoase a regatului, trebuie să fie la fel de șireată precum cei din Faeriland. Dar ea are un avantaj. Poate minți.

Asemănător acțiunii precedente, în *Caraval*, Scarlett și sora ei, Donatella, trăiesc alături de tatăl lor malefic pe insula Trisda, după ce mama lor dispare într-o noapte și nu se mai întoarce. Acum, că tatăl ei i-a aranjat căsătoria, Scarlett crede că visul său de a vedea Caraval, un joc anual, îndepărtat și magic, este ruinat. Însă, Legend, maestrul Caravalului, are alte planuri. Îi trimite o invitație specială și cele două surori părăsesc insula cu ajutorul unui marinar misterios. Doar că, taman cum ajung, Donatella este răpită de către Legend și singurul mod de a o recupera este ca Scarlett să joace Caraval. Și să și câștige.

Deși ambele cărți gravitează în jurul elementului fantastic, al magiei și al misterului, ele nu exclud povestea de dragoste dintre personajele feminine și rivalii lor, care ajung să se îndrăgostească, în ciuda primelor impresii. Atât *Prințul nemilos*, cât și *Caraval*, sunt niște lecturi extraordinare pentru fanii literaturii *fantasy* și a celei *romance*, asemănătoare dacă vorbim despre premisă, însă foarte diferite în desfășurare.

THE LIFE DEBUGGER

Radu MIHALACHE, 10 C

“Mr. Smith, you may come in now” said one of the nurses. It was about time, I had been waiting in that dingy public hospital waiting room for about 30 minutes – not the best way to treat someone volunteering to test your fancy brain scanning robot for the first time. I stood up and followed her down a long corridor. She started explaining, for about the tenth time today, how the machine I was about to test works. We got to a door with locked with a thumbprint scanner that had a big, bright radiation warning stuck on. The nurse pressed her thumb against the scanner and the door clicked. She opened it and the reality of what I had signed up for struck me like a sledgehammer.

The machine – “The Life Debugger”, they called it – looked like something out of a science fiction film. The slab of metal that was supposed to be the bed I would lay on was tilted 45 degrees so I could make eye contact with the therapist. The scanner that would rotate around my head to record the state of every neuron inside my skull looked like an open claw – on one tip there was an electron gun, a white light and a camera used to capture my facial expression. On the other tip was a receiver that would capture the electrons that would pass through my head – something like the film in an old camera. A huge bundle of cables that came out of the base of the life debugger was connected to a computer terminal at which the therapist was sitting. She was a middle-aged lady with brown hair and black square-ish glasses. She was, of course, wearing a white lab coat.

„Hello there, Mr Smith. I was just setting up some things. We should be ready to go shortly” she said, while rapidly typing on the keyboard. Suddenly, the claw-

scanner thing started making weird jerky motions. „Well, that’s not supposed to happen”, said the therapist. Just as suddenly as the motion started, it stopped. The therapist shrugged. „Huh, just the machine acting up again. Eh, should be fine.” After a brief pause, she continued: „Oh, I believe we haven’t properly been introduced. I am Sarah, your new therapist. The Debugger is ready to go, you may lay down on the bed.”

The bed was really uncomfortable. It was like sleeping on the floor of a shipping container. Sarah proceeded to connect some sensors to my fingers and a ECG display lit up and started making beeping noises. In the left corner, it displayed a little heart icon and next to it were two numbers: 98. Yeah... Being the first person that would test this freakish machine was a little nerve-racking... The pay was good though and this therapy, if proven successful, will cost a fortune once available.

On the other tip was a receiver that would capture the electrons that would pass through my head – something like the film in an old camera. A huge bundle of cables that came out of the base of the life debugger was connected to a computer terminal at which the therapist was sitting. She was a middle-aged lady with brown hair and black square-ish glasses. She was, of course, wearing a white lab coat.

„Hello there, Mr Smith. I was just setting up some things. We should be ready to go shortly” she said, while rapidly typing on the keyboard. Suddenly, the claw-scanner thing started making weird jerky motions. „Well, that’s not supposed to happen”, said the therapist. Just as suddenly as the motion started, it stopped.

The therapist shrugged. „Huh, just the machine acting up again. Eh, should be fine.” After a brief pause, she continued: „Oh, I believe we haven't properly been introduced. I am Sarah, your new therapist. The Debugger is ready to go, you may lay down on the bed.”

The bed was really uncomfortable. It was like sleeping on the floor of a shipping container. Sarah proceeded to connect some sensors to my fingers and a ECG display lit up and started making beeping noises. In the left corner, it displayed a little heart icon and next to it were two numbers: 98. Yeah... Being the first person that would test this freakish machine was a little nerve-wracking... The pay was good though and this therapy, if proven successful, will cost a fortune once available.

„So, Mr Smith, let's get a few things straight. What are the issues you would like to fix?” she asked me with a calm tone. „Well... First of all it's anxiety. That's the main thing. After that comes the usual – you know, self doubt, confidence issues, the usual”. Now that I think about it, isn't it weird that I just said that? It didn't used to be like that, when my generation was young this kind of issues was not the norm, but the exception. Our parents used to tell us that we should be tough, that mental disorders were only a trend... Turns out they were not.

She started writing at the terminal again. „Alright, now we'll do some initial scans” she said. The claw started rapidly rotating around my head and I started hearing the high-pitched buzz of the electromagnets that were focusing the electron beam. She asked me to state my name, place of birth, age and some other personal details. The rotation stopped and I could see that whatever was displayed on the computer monitor was concerning. „Mr. Smith, would you say you had a happy childhood?” she asked me. „I... I think so, yeah...” „Well...” she said with a concerned tone, turning the screen towards me „it looks like the period of time between 2004 and 2020, so your childhood, is full of suppressed memories”. On the lower half of the screen was a window named „timeline”. On the left of the window, above the beginning was written „2004” and on the right was written „present”. In the left portion, there were lots of black bars and a couple of brightly coloured ones. On the right side, there were lots of blue and light blue bars interrupted by a few yellow and pink ones. „It looks like we will need to use some IV fluids to help you remember”, she said calmly. After she saw the confused look on my face, she continued: „In layman's, we'll pump some remember juice into your veins”.

„So... With a needle?” I asked. „Yes, with a needle” she responded. There were now three numbers to the right of that heart icon: 140. „Calm down, it will only hurt a little” She said. That was not a little.

After a few minutes, Sarah told me we were ready. She decided to start by finding the cause of my fear of needles. I

thought it was fairly self explanatory – the concept of someone being scared by pointy things is not exactly hard to comprehend, but she finished medical school and I failed engineering school, so I thought she must have her reasons. She wrote some more computer commands and the scanner started turning again. I knew what was supposed to happen next, but it still took me a little by surprise. [...] A second or so after, another smaller line of text faded in: “Some time in the second grade, in the spring”. After the text faded out, I started to hear Sarah speaking: “It seems like we don't really have time information for this memory... Seems to have been suppressed... You're probably going to experience an extremely unpleasant moment of your life so... Prepare for that... Also, don't try to speak – you'll just wake up and you'll have to do this all over again until you get to the end. What can I say, good luck! I'll speak to you once it's over”.

The waiting room room was “decorated”, if I can even call it that, with some cartoon stickers that were now peeling off because of their age. In front of the door there was a row of chairs on which I and some classmates from primary school were sitting and waiting to get some kind of vaccine. The kids before me started going in. They all got the shot and came out of the medical office calm, although visibly distressed. I came to the conclusion that the pain can't be that bad... right? My turn came and I went in, greeted the nurse, sat on the chair and pulled up my sleeve. I looked away so as not to instinctively move my arm away at the wrong moment. The pain was mild. I realized that I had been fearing this moment for no reason. I quickly relaxed and remarked “It's not that bad...” and then the nurse put the needle in. I screamed loudly. Needless to say, the kids in the waiting room started laughing. After I got patched up, I opened the door and my second worst fear was confirmed – they were laughing. Susan, Hannah and Delilah were talking to each other and Derek was pointing at me laughing, in a very annoying way I might add. In that moment, I wanted nothing more than to disappear. Fortunately for me, I woke up right after that. The scanner spun down and the rapid beeping of the ECG monitor started to slow down.

“How was it?” Sarah asked me, as if she didn't already know the answer. While I told her exactly how I felt, I saw her face lighten up and I could see why because while I was out she brought in a second monitor for the computer so I could see the timeline. Some of the squares on the left side were now blue, some where dark blue and three where bright yellow. There was also a window called “People” and the names Delilah and Derek were now written in a list. “We just might have accidentally made some progress. You have unlocked some other suppressed memories. Good job!”

LITERATURA ȘI TEATRUL

PROIECT COORDONAT DE PROF. DR. ELENA CAMELIA SĂPOIU

prof. Corina Buzoianu

Disciplinaritatea privește cunoașterea în cadrul unei discipline științifice, care este definită drept o ramură a cunoașterii, a instruirii sau a învățării. Interdisciplinaritatea și pluridisciplinaritatea au apărut din nevoia de a depăși granițele unei singure discipline și de a construi „punți între diferitele discipline”¹. Pluridisciplinaritatea apelează la cunostințe din cadrul altor discipline în studierea unui obiect: „Pluridisciplinaritatea se referă la studierea unui obiect dintr-una și aceeași disciplină prin intermediul mai multor discipline deodată”². Cercetarea pluridisciplinară aduce un supliment sau o completare a disciplinei vizate, indiferent că este vorba de istoria artei sau filosofia, dar acest supliment se află în slujba exclusivă a disciplinei respective, deci demersul pluridisciplinar se realizează peste limitele disciplinelor, dar finalitatea sa rămâne înscrisă în cadrul cercetării disciplinare. Interdisciplinaritatea are ca scop transferul de metode între discipline,

astfel că un text literar, spre exemplu, poate fi apreciat aplicând unele metode din arta dramatică, din perspectiva istoriei artei intersectată de aceea a istoriei, a psihologiei sau, de ce nu?, chiar a științelor exacte (matematica, fizica ș.a.m.d.).

Transdisciplinaritatea nu se află în opoziție cu cele trei abordări menționate (disciplinară, pluri- și interdisciplinară), ci în relație de complementaritate. Dacă cercetarea disciplinară se referă la un nivel de Realitate, cercetarea transdisciplinară are în vedere relația dinamică ce există simultan între mai multe niveluri de Realitate. Dincolo de limitele disciplinare, care se regăsesc la nivel inter- și pluridisciplinar, se află ceea ce știința modernă a eliminat din ecuația cunoașterii, adică Subiectul și interacțiunea acestuia cu Obiectul. Demersurile inter- și pluridisciplinare constituie un avantaj în procesul life-long learning, însă nu răspund necesității de a forma o viziune integratoare la tineri. Aici intervine metodologia transdisciplinară.

¹ Basarab Nicolescu, *Transdisciplinaritatea. Manifest*, Editura Polirom, Iasi, 1999, p. 51;

² *Idem*, p. 52;

Foto: Corina Buzoianu

Transdisciplinaritatea completează metodologia specifică științei moderne, întregind cunoașterea disciplinară, pluridisciplinară și interdisciplinară prin încercarea de a le depăși; stabilește punți de legătură între diferitele discipline, între diferitele forme de cunoaștere.

Predarea literaturii prin intermediul artei dramatice aduce numeroase avantaje în ceea ce privește interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea, integrând mai multe domenii de studiu și oferind o perspectivă comprehensivă asupra învățării. În primul rând, abordarea prin arta dramatică încurajează interdisciplinaritatea, conectând literatura cu domenii precum: teatrul, istoria și sociologia. Elevii nu doar citesc și analizează texte literare, ci și explorează contextul socio-cultural și istoric în care au fost create aceste opere. Astfel, demersul didactic devine mai holistic, oferind elevilor o perspectivă mai amplă asupra lumii și a interacțiunii dintre diferite aspecte ale culturii. De asemenea, predarea literaturii prin

arta dramatică încurajează transdisciplinaritatea prin integrarea unor concepte și abordări din diverse discipline. Elevii pot explora teme literare sub aspectul psihologiei, al filosofiei sau al istoriei, dezvoltând, astfel, o înțelegere mai profundă și complexă a operei literare și a contextului care a generat-o.

Așadar, predarea (și evaluarea) acestei discipline prin intermediul artei dramatice prezintă avantaje semnificative din perspectiva interdisciplinarității și a transdisciplinarității. Această abordare nu doar optimizează experiența educațională a elevilor, ci și îi pregătește pentru o înțelegere mai profundă și mai complexă a lumii și a interconexiunilor dintre diverse domenii ale cunoașterii.

*

9 iunie. Ora 10.00. Sala „Constantin Noica” a Colegiului Național „Spiru Haret” din București: plină ochi – elevi, părinți, profesori. Și... schimbată. În locul tablei – decor imitând un interior rustic și un fel de a fiș pe care scria: *Cârciuma lui Avrum*.

Elevii erau frumos îmbrăcați, în costume populare. Cele trei afișe de la intrare, foarte atractive din punctul de vedere al graficii, anunțau ce aveau să urmeze – dramatizări ale operelor: *Povestea lui Harap-Alb* de I. Creangă, *Ion* de L. Rebreanu și *Moara cu noroc* de I. Slavici, realizate de elevi din clasa a X-a E, sub îndrumarea doamnei profesoare Elena Camelia Săpoi (limba română). Încet, forfota a încetat, zgomotul s-a stins încet și... a început.

După spectacolele susținute de colegii lor de la trupa de teatru a liceului, *Spiru Genius Acting*, pe scenele unor importante teatre din București (Teatrul Evreiesc de Stat, „Țândărică“), nu ai fi crezut că, într-o sală din liceu, care nu are avantajele oferite de o sală de teatru, poți asista la spectacole uimitoare. Poate că nu au avut toată recuzita, dar strădania elevilor în

realizarea decorurilor și în interpretarea rolurilor a făcut posibilă o reprezentație excepțională, aducând la viață personajele și poveștile din aceste opere importante ale literaturii române.

Decorurile, create cu mîgală, au fost remarcabile, redând autenticitatea și specificul perioadei în care se desfășoară acțiunea operelor. Costumele populare au completat atmosfera și au transpus publicul în lumea rurală a operei lui Creangă, Rebreanu și Slavici. Această atenție la detalii în realizarea decorurilor și a costumelor a adăugat un strat suplimentar de autenticitate și de credibilitate spectacolului.

Interpretarea elevilor în rolurile principale a fost impresionantă. Aceștia au reușit să transmită emoțiile complexe ale personajelor, să redea conflictele și dilemele cu sensibilitate și autenticitate. Abilitățile actricești au fost puse în valoare, iar interacțiunile dintre membrii distribuției a creat o prestație unitară și captivantă. Regia, concepută de elevi, a fost esențială în reușita spectacolului. Coordonarea armonioasă a actorilor și gestionarea ritmului dramatic au adăugat coerență și impact reprezentației. De menționat este faptul că acest proiect (desfășurat în perioada 3 aprilie - 9 iunie) a constituit o formă de evaluare, extrem de complexă, a activității de la clasă.

Spectacolul a beneficiat și de o coloană sonoră inspirată, sporind atmosfera și emoția din sală. Publicul a fost captivat de această reinterpretare a operelor literare, iar discuțiile post-spectacol au evidențiat impactul profund pe care l-a avut această experiență asupra înțelegerii și aprecierii operelor literare respective.

de a le gusta in original, răplatește pe intelectual de toată truda și stăruința la lucru.

MIRCEA ELIADE

...anul 1899, când țărănul
...funcționarilor regăteni pentru salvarea pres-
România întreagă suferă. S'au redus deci și
Spiru Haret a dat o deosebită atenție învăță-
Macedonia. In aceste școli primare, înființate
depărtați și-au învățat graiul părintesc, pentru
comercială din Salonic.

și imparțial
...enești.
...a fost
...Europa
...delegem ușor ca
...decât o repetare a m
...toată suprafața Eurasiei s'au produs încă din vre.
...partate ale trecutului omenesc, mari curente de mig
...recția est-vest.

Multe probleme istorice au fost deci lămurite o
Avem nădeiea neștrămutată că multe

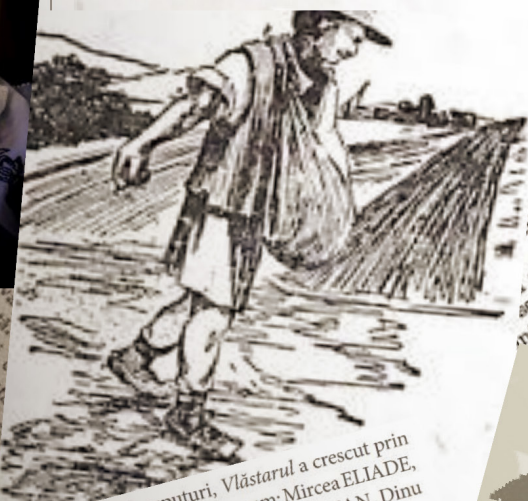

Daria GHIMBAȘ, 9 G

Vlăstarul

REVISTA LICEULUI „SPIRU HARET“

1923 - 2023

Afară e iuneece, cerul plînge. E liniște 'n odac,
Cîmpurile se scurg ca norii 'necați.
Cînd lung de seară 'n pragul unei vici
Cînd vîntul strigă, venim-i sange.

Ce blînd
...si
...nu mai strînge
...nu mai mi-j teamă
...nu mai mi-j teamă
...nu mai strînge
...nu mai mi-j teamă

Dar
...era mai mare,
...să observăm
...așteptă să spună;
...răcnesc 50 de glasuri
...lipsse?
...fiindcă a uitat să scrie:
...bastroane de fier

La începuturi, Vlăstarul a crescut prin
scrierile unor liceeni, precum: Mircea ELIADE,
Nelu CIORĂNESCU, Haig ACTERIAN, Dinu
PILLAT, Dinu ERBICEANU, Constantin
NOICA, Nicolae STEINHARDT, Barbu
CIORĂNESCU, Alexandru ELIAN, Barbu
BREZIANU, Alexandru PALEOLOGU,
Grigore MOISIL. Și lista continuă.

...spre care
...atras, s'au făcut
...bibliotecă, cu probleme
...literare, fie științifice.
...astăzi epuizate sau
...noul
...Necu, cu biblioteca „Națională”,
...curând, vor apare primele numere.

Et il est passé devant moi
Il a bu des vins fins...
Sans me reconnaître
Et il a fait des châteaux
Il a allumé des feux qu'il ne peut pas éteindre
Avec les idées et les sentiments
Sans me voir
Dans le feu

CÂNTĂREATA ' **CHEALĂ**

Trupa de teatru
SPIRU GENIUS ACTING

Coordonator: *prof. Mariana Comăniță*

FOTO: Corina Buzoianu

CRONICĂ TEATRALĂ

Dina ȚIRLI, 10 C

Deși m-am ferit de a-mi crea așteptări privind reprezentațiile echipei de teatru a liceului (**Spiru Genius Acting**), a fost aproape inevitabil să nu mă gândesc la ceva remarcabil. Încă din primele mele zile în liceu, auzisem pretutindeni despre *Mamma Mia!*, splendidul lor spectacol de la sfârșitul anului școlar 2021-2022 și despre ce moment simbolic au creat în memoria fiecărui spirit prezent în acea seară la Teatrul Evreiesc de Stat. Doream și eu să merg și să îi văd în plină manifestare a talentului lor.

Întâia oară când i-am urmărit în momentele lor de excelență a fost în această primăvară, atunci când s-au prezentat publicului cu piesa *Regele moare*, de Eugène Ionesco. Să spun că m-au impresionat ar fi o afirmație modestă. M-au cucerit pe deplin. Un spectacol impecabil elaborat, plin de emoție și autentic, remarcabil de captivant, cu un mesaj subtil, dar profund. Talentul cu care au fost înzestrați strălucea în fiecare colț al sălii. Voiam să îi văd din nou și din nou.

Spre fericirea mea, în luna mai, am fost generos invitată de către conducătorul echipei la următoarea lor reprezentație, punerea în scenă a

piesei *Cântăreața cheală*, tot de Eugène Ionesco, de data aceasta în parteneriat cu Teatrul de Animație Țândărică.

Această comedie absurdă explorează teme precum identitatea și ineptia vieții cotidiene: se desfășoară într-o suburbie oarecare, unde un cuplu, domnul și doamna Smith (Matei Dumitru și Alexia Artenii), acasă împreună cu servitoarea Mary (Anastasia Chivu), primesc în vizită un alt cuplu, domnul și doamna Martin (Rareș Cozma și Daria Enache) și pe Șeful Departamentului de Pompieri (Melina Cîrstea). În timpul acestei întâlniri, personajele se angajează într-un joc al cuvintelor, al adevărului și al convențiilor sociale, care dezvăluie absurdul și lipsa de sens a vieții lor aparent normale. În mod ironic, povestea se desfășoară într-un mod repetitiv și circular, scoțând în evidență caracterul neinteligibil al comunicării umane și dezintegrarea identității individuale. Considerând profunzimea piesei, se conturau așteptări mărețe pentru trupa de teatru.

În urma spectacolului, însă, era lesne de constatat faptul că au trecut pragul desăvârșirii. Au reușit să seducă spectatorii cu prestația lor, prinzându-i în mrejele intensității emoției.

Desigur că dedicarea și sacrificiile depuse de fiecare membru al trupei – repetiții peste repetiții, atenția pe care au acordat-o detaliilor, învățatul replicilor și, mai presus de orice, curajul de a juca în fața unei săli pline cu oameni pe care știi că o să îi revezi ziua următoare – au fost încununate de succes.

Prezentarea lor a adus în prim-plan talentul regizoral și interpretativ al întregii trupe. Nu doar că rolurile au fost distribuite fără cusur, aspect care s-a simțit, dar actorii au fost capabili să aducă la viață niște „ființe de hârtie“, să le înțeleagă și, mai apoi, să creeze o conexiune între aceste personaje și public. S-a simțit puternic priceperea coordonatorilor, Matei Dumitru și Daria Enache, de a le ghida interpretările și de a încheia o poveste coerentă și fermecătoare, cu un ritm bine echilibrat.

Privind și la detalii, mișcărilor scenice și costumațiile s-au potrivit stilului și atmosferei piesei, ideea și emoția transmisă înțelegându-se. Scenografia minimalistă și abstractă a subliniat absența identității și a semnificației, iar lumina

subtilă și schimbările dramatice de atmosferă au întregit experiența audienței.

Pe lângă aspectele tehnice și interpretative, reprezentarea lor a evidențiat, cu prisosință, o chestiune care nu trebuie trecută cu vederea, anume substanța și relevanța temelor abordate. Cu toate că piesa a fost scrisă acum multe decenii, problema calvarului relațiilor superficiale, al goliciunii sufletești și al dezumanizării rămâne la fel de actuală și de activă în societatea contemporană – poate chiar amplificată. Prin urmare, audiența a fost îndemnată să mediteze asupra propriilor dinamici sociale și asupra insuficienței sensului în cotidian. Pentru aceasta le mulțumim. Pentru restul, îi felicităm. Ne-au oferit încă o experiență teatrală de care o să ne amintim.

Într-o demonstrație de talent remarcabil și de pasiune arzătoare, echipa de spiriți a reușit să ducă la îndeplinire o piesă de teatru excepțională, demonstrând că viziunea și creativitatea nu cunosc limitele vârstei, dovedind că viitorul teatrului românesc poate fi luminos și plin de promisiuni.

Trupa de teatru SPIRU GENIUS ACTING
 Coordonator: prof. Mariana Comăniță

„OPERA DE TREI PARALE“

DE BERTOLT BRECHT

Text și foto: Dina ȚIRLI, 10 C

Un talent incomensurabil face adeseori grea depășirea performanței anterioare. Echipa de teatru a liceului nostru reușește să o facă de fiecare dată. Ultima lor reprezentație, *Opera de trei parale*, a fost un triumf, ridicând ștacheta și mai sus în istoria aparițiilor lor. Mi-a plăcut atât de mult, încât m-am dus să îi văd în două seri, dintre cele șase (19, 20, 21, 22, 23 și 26 septembrie 2023), cu distribuție diferită, pe care le-au bifat cu brio.

Vreau să precizez, pentru început, aspectul care m-a bucurat cel mai mult în această conjunctură, și anume cât de mulți

spiriți au fost implicați în proiect. Este minunat ce a reușit și reușește să facă pentru acest liceu echipa de teatru.

Piesa, în sine, de când am văzut afișul pe hol la liceu, m-a făcut curioasă despre tema operei. Am rămas uimită, în urma spectacolului, de cât de bine au fost capabili actorii să transmită un mesaj atât de dezolant, într-un fel atrăgător spre comic. Piesa critică și dezvăluie ipocrizia și corupția societății, sugerând că, într-o lume capitalistă, distincțiile dintre criminali și cetățenii respectabili sunt adesea estompate, dezvăluind ambiguitatea morală și ferocitatea inerentă în năzuința spre bogăție și putere.

În sala de spectacol a Teatrului Evreiesc de Stat, care fremăta de emoție, un grup de adolescenți, teribil de talentați, a sfidat orice așteptare și a adus la viață lumea satirică și crudă a lui Bertolt Brecht, pe muzica lui Kurt Weill. Cortina a fost înlăturată, iar publicul a fost captivat de interpreți, cu toții elevi, care au pășit în rolurile lor cu o convingere și o pricepere remarcabile.

În centrul reprezentației a fost carismaticul Mackie Șiș, golanul perfect, jucat de Rareș Cozma, un actor de un talent incontestabil. Felul în care l-a jucat pe „Căpitan“ a fost fermecător: vocea puternică și prezența scenică l-au făcut să pară, în același timp, antipatic și irezistibil, încapsulând esența personajului de antierou și derbedeu.

Alături de Mackie era mereu Polly Peachum (Ioana Oncică/Daria Enache), mireasa naivă și devotată a farsorului de Șiș. Ambele actrițe au reușit să încânte mulțimea prin mirajul ce este Polly. Transformarea dintr-o fată inocentă într-o femeie hotărâtă și cântul ei au dat fiori spectatorilor. Ambele fete au fost splendide în rolul lor. Pe urma lui Polly, nelipsiți, sunt părinții acesteia, Domnul și Doamna Peachum (Matei Dumitru și Alexia Artenii/Maruca Oancea), șeful cerșetorilor din Londra și nevasta lui. Matei ne-a încântat cu stilul lui aparte

de a intra în pielea personajului, dându-i o notă personală, iar fetele au demonstrat măsura ideală de comic, de prefăcătorie și de acea imposibilitate a soțului de a-și înțelge soția.

Unul dintre cele mai uimitoare aspecte ale acestei reprezentații a fost energia întregului ansamblu. Nu mulți se concentrează la o piesă de aproape trei ore. Nu a fost o problemă la *Opera de trei parale*, spectatorii așteptând cu sufletul la gură ca să afle deznodământul întâmplărilor. Actorii, figuranții și toți cei care au mai fost implicați în acest spectacol au lucrat împreună pentru a crea o lume în care dreptatea e ambiguă și supraviețuirea este primordială. Ne-au amintit tuturor că lupta pentru moralitate este o bătălie care merită dusă.

Publicul a izbucnit în aplauze în timp ce notele finale dispăreau. Această producție a fost o revelație, un succes răsunător. S-a dovedit că tinerețea poate aduce profunzime și maturitate chiar și celor mai provocatoare dintre lucrările teatrale. Au izbutit să canalizeze ideea piesei de corectitudine echivocă și decădere a societății într-un spectacol de talent, de pasiune și de osteneală și cu un mesaj care dă de gândit. Aceasta este forța teatrului – mulțumim că ne-ați arătat-o, **Spiru Genius Acting!**

BOOWIE

Film Contest

2023

Boovie Film Contest

pentru iubitorii de carte și de film

prof. Liana HERA

Când literatura își găsește refugiul în dăruirea unor adolescenți inimoși, reușita este garantată. Lăsându-se purtați de magia unui proiect educațional, ce armonizează filmul și literatura, elevii Colegiului Național „Spiru Haret” au participat la a VIII-a ediție a Festivalului Internațional de Book-trailere *Boovie*, desfășurat la Brașov, în perioada 25-28 iulie 2023.

„*Boovie* este un festival – concurs de book-trailere, care oferă participanților o formă de instruire bazată pe dezvoltare personală și mijloace nonformale: citire conștientă, trailer, actorie, scriere creativă, montare-editare film, cinematografie, spot publicitar.” – sursa: *boovie.ro*). *The book of new beginnings* a constituit mottoul evenimentului, care a reunit 5500 de elevi din întreaga țară și din străinătate. Din cele 555 de echipe înscrise, au rămas în concurs 385, evaluarea book-trailerelor fiind asigurată de un juriu de preselecție și unul de gală, constituit din profesioniști în domeniu: Pavel Bartoș (actor), Lucia Chicoș (lector UNATC), Maria Ivan

(scenografă), Adrian Nartea (actor) și Daniel Sandu (regizor, producător, scenarist).

Elevii Bratu Alesia Ioana, Sur Gloria Maria, Nuță Ilinca Maria, Trestioreanu Maia, Radu Constantin Dimitrie, Saișuc Teodora Maria, Burcea Victor-Mihai (din clasa a X-a E), Ana Dulan (clasa a X-a G), Grigore Silviu Alexandru și Grama Ștefan (clasa a X-a A) au ales să se implice în acest proiect, cu entuziasm și determinare, manifestând pasiune pentru lectură, dar și pentru provocările realizării unui book-trailer. Conform mărturisirilor acestora, *Boovie* aduce nenumărate beneficii: au învățat cum funcționează o echipă, cum să își valorifice adecvat opiniile, cât de importantă este atmosfera de încredere și de respect reciproc în cadrul unei echipe, importanța comunicării și, mai ales, cum să se susțină unii pe alții.

Creativitatea acestora s-a lăsat absorbită de un scenariu cinematografic inedit, realizat pe baza cărții *Toate viețile pe care nu le-am trăit* de Anuradha Roy, un roman „poetic, elegiac, incitant și subtil” (*Irish Times*).

Juriul festivalului a acordat echipei *Spirit de Spirit* Marele Premiu Boovie 2023, Premiul I și Premiul pentru montaj, motivația alegerii book-trailerului fiind sugestivă: „Pentru book-trailerul care se apropie cel mai mult de dinamismul, suspansul și misterul unui trailer de film, divulgând din subiect exact atât, și nu mai mult, din cât și cum este nevoie pentru a-ți provoca interesul și curiozitatea de a vedea filmul sau de a citi cartea.“

„*Boovie* a fost o experiență unică, din care am învățat extrem de multe. De când am citit cartea, am început să intuiesc că va ieși un trailer foarte bun. Cartea oferă ocazia de a crea o atmosferă specifică Indiei din acele vremuri și aduce cititorul într-o lume necunoscută și misterioasă.“ (Theodora)

Povestea Boovie a echipei Spirit de Spirit: <https://www.youtube.com/watch?v=ZLpD2NN59-U>

Booktrailer Film Festival

EDIȚIA A XVI-A

prof. Corina Buzoianu

În liceul nostru, implicarea elevilor în activități cinematografice s-a intensificat. Astfel, pe lângă festivalul-concurs *Boovie*, organizat de Asociația Grow Up Project, elevii s-au pregătit și pentru etapa națională a competiției *Booktrailer Film Festival (BFF)*, ajunse la ediția a XVI-a. Este un concurs fără finanțare din partea Ministerului Educației, înscris în CAEN la secțiunea *Concursuri școlare interdisciplinare și transdisciplinare*, poziția 101. Astfel, o echipă formată din: Alexandru Silviu Grigore, Ștefan Nicolae Grama, Oana Izabela Isai,

Diana Feraru, Mara Lemnaru (clasa a X-a A), Ana Dulan (clasa a X-a G), Radu Andrei Mihalache, Dina Țirli Clasa a X-a C), au realizat un scurtmetraj de prezentare a romanului *Ciuleandra* de Liviu Rebreanu. Filmările s-au realizat în incinta liceului, iar coloana sonoră a fost adaptată după celebrul cântec popular interpretat de Maria Tănase. Rezultatul a fost un scurtmetraj de 1 minut și 30 de secunde, dramatic, surprinzând, prin joc de rol intens și prin diverse tehnici cinematografice, momentele cheie din operă, care a obținut Mențiunea I.

MESAJUL DOMNULUI PROFESOR
PETRIȘOR IVAN
PENTRU REVISTA „VLĂSTARUL“

MESAJUL DOMNULUI PROFESOR
DORU DUMITRESCU
PENTRU REVISTA „VLĂSTARUL“

Dragă Vlăstar,

Trecutul tău e semnificativ nu doar pentru liceu, ci pentru întreaga cultură românească - cum îți va fi viitorul?

La această întrebare trebuie să răspundă - prin fapte, nu vorbe - spirizții de azi și de mâine; căci Vlăstarul nu e o bucată de hârtie, ci spiritul elevilor a cărei expresie el este.

12.10.2022

Toate cele bune,
Petrișor,
veșnic prof în Spirit

multumesc foarte mult pentru
libertatea acordată și pentru
posibilitatea de a discuta cu
voi despre subiecte scabate
de discuzie pe care o
prezentați.

multumesc și secretar
Vlăstarul pentru libertatea
de a discuta și sper ca
prin activitatea arată
sau suport au
la nivel unozitate
de astăzi și au
ajuns la avere o
discuție corectă
pentru amândoi
partea! 26.04.2023

Filme din 1923

SALUT, DIN NOU!

Anul acesta, cu ocazia împlinirii centenarului revistei *Văstarul*, noi, Ioana Cazacu și Călin Tănase (clasa a XII-a E), am decis să încercăm ceva nou: o succintă prezentare a unor ecranizări de acum 100 de ani. Oare fondatorii revistei le-au văzut? Ne întrebăm, ce ar spune despre ele... În orice caz, nu putem decât să ne imaginăm. Vă prezentăm, aşadar, cinci filme rulate, pentru prima dată, în 1923.

Călin Tănase, 12 E

ANUL APARIȚIEI: 1923

The PILGRIM

REGIZOR: Charlie Chaplin

ACTORI ÎN ROL PRINCIPAL:

Charlie Chaplin

Edna Purviance

Foto: tcm.com

Foto: allpicerca.com

Un clasic! Pentru cei care cunosc mult prea bine celebrul nume **CHARLIE CHAPLIN**, dar poate nu au avut vreodată ocazia de a vedea una dintre creațiile sale, acesta poate fi un bun început! Recunosc, și eu intru în această categorie, deoarece comediiile nu sunt întocmai pe gustul meu, dar povestea destul de complexă, interpretată într-un mod foarte simplist, are momentele ei de glorie.

Totul începe când, un condamnat infractor, evadează din închisoare, își schimbă uniforma de deținut cu cea a unui cleric și ajunge, din greșeală, să fie confundat cu noul pastor al micului oraș Devil's Gulch. Aici întâlnește o mamă și pe fiica ei și se mută în casa lor pentru o scurtă perioadă de timp. Un fost prieten din închisoare îi dă de urmă și reușește să fure bani de la cele două femei. Charlie încearcă să recupereze banii, dar șeriful află totul despre fosta sa viață și îl duce aproape de granița cu Mexic, amenințându-l că va dezvălui totul dacă se mai întoarce.

Acțiunea este destul de antrenantă, dat fiind faptul că filmul este unul mut. Acest aspect, desigur, nu

este unul negativ, din contră. Într-o lume postbelică, în care cinematografia de abia își punea bazele, aceste prime filme, alb-negru, reflectă, adeseori, o realitate verosimilă. Creațiile lui Chaplin transportă privitorul într-un univers familiar, însă cu o execuție total diferită. Luându-ne gândul de la catastrofele războiului din anii trecuți, *The Pilgrim* este unul dintre filmele la care te poți uita pentru o detașare totală, generată de scenele amuzante și de glumele inteligente. Acest film a fost și ultimul în care Edna Purviance a jucat alături de Chaplin și, în 1959, *The Pilgrim* a fost inclus între cele trei filme care au format *The Chaplin Revue*. Ușor reeditat și cu o coloană sonoră nouă, filmul conține cântecul *I'm Bound For Texas*, scris și compus de Chaplin și cântat de Matt Monroe.

The Pilgrim este una din numeroasele lucrări ale anului 1923 care au intrat în domeniul public (în Statele Unite) de abia în anul 2019, fiind numit de mulți un clasic și chiar o reamintire a geniului autentic care a fost Chaplin.

LA SOURIANTE MADAME BEUDET

Călin Tănase, 12 E
ANUL APARIȚIEI: 1923

REGIZOR: Germaine Dulac
ACTORI ÎN ROL PRINCIPAL:
Germaine Dermoz
Alexandre Arquillière

Foto: filmlinc.org

Un prim film de natură feministă. Povestea „zâmbitoarei” doamne Beudet ne este prezentată într-o manieră impresionistă, sub forma unei analize psihologice a trăirilor conflictuale suferite de o femeie și a unei disecții atente a unui mariaj toxic, împreună cu consecințele lui. Germaine Dulac precede, prin acest film, mișcarea suprarealistă, devenind un personaj important al feminismului în etapele sale de început.

Pentru început, madame Beudet este prezentată ca o femeie inteligentă, talentată, blocată, însă, într-o căsătorie cel puțin lipsită de amor. Domnul Beudet, soțul acesteia, deseori își amenință apropiații cu propria moarte, îndreptându-și un revolver, neîncărcat, la tâmplă.

Fie ca o glumă, fie ca o modalitate de a-și exterioriza frustrările, acțiunea aceasta capătă repetitivitate, iar soția și prietenii săi nu mai sunt surprinși. Într-o noapte, când domnul Beudet este plecat

de acasă, Madame Beudet petrece ceva timp reflectând asupra mariajului său cu acest bărbat lipsit de orice fel de tandrețe, căruia nu îi pasă câtuși de puțin de pasiunile ei (adeseori întrerupând-o când exersează diferite melodii la pian). Copleșită de emoții intense, împotriva rațiunii, aceasta pune un glonț în revolverul soțului ei, sperând ca următoarea „glumă” să-i fie de-a dreptul mortală.

Deși remușcărilor o urmăresc pe doamna Beudet în nopțile următoare, dezastrul este iminent. Domnul Beudet își cheamă soția pentru a o întreba despre unele cheltuieli mari ale gospodăriei. În acele momente, bărbatul se enervează și, crezând că revolverul este gol (așa cum era de obicei), îl îndreaptă spre sine, întorcându-l apoi spre soția sa. El trage, dar glonțul o ratează pe doamna Beudet. Domnul Beudet interpretează greșit întreaga întâmplare, crezând că soția sa încerca, de fapt, să comită un act de suicid. O îmbrățișează și îi spune „Cum aş putea trăi fără tine?”.

În esență, povestea este una dramatică, iar experiența doamnei Beudet nu este tocmai singulară. G. Dulac surprinde, în această capodoperă avangardistă, două dintre cele mai comune sentimente umane: tristețea și ura. Într-un episod halucinant, personajul creat de Dulac se confruntă cu aceste stări, dându-se bătut(ă) în fața intensității sentimentelor. Dar remușcărilor sunt, și ele, puternice. Deși nu reușește, măcar doamna Beudet are intenția de a-și repara greșeala. Când vine vorba de monsieur Beudet, Alexandre Arquillière aduce și el o interpretare cu adevărat impresionantă, scenele detestabilului soț abordând chiar o direcție *horror* în anumite momente.

Întreagă experiență este plasată într-un decor domestic, rezonând mult mai ușor cu publicul vremii, dar, surprinzător, și cu audiența tânără din prezent.

Ne aflăm într-o perioadă feminist progresistă, iar cinematografia este în continuă dezvoltare. Majoritatea filmelor s-au depărtat de confortul comic al unor simple glume istețe și reflectă, din ce în ce mai mult, realitatea (atât trecută cât și prezentă) condiției umane. Directorii de film s-au eliberat de constrângerea tiparelor și au început să abordeze teme originale. În favoarea acestei lucrări experimentaliste vine și următoarea afirmație: „La mort des amants. Nous aurons des lits pleins d'odeurs légères des divans profonds comme des tombeaux et étranges fleurs sur des étagères“ („Moartea îndrăgostiților. Vom avea paturi pline de mirosuri ușoare, canapele adânci ca morminte și flori ciudate pe rafturi“). O misterioasă încheiere poetică, ce lasă loc pentru dezbateri în legătură cu soarta îndrăgostiților.

Ioana Cazacu, 12 E

ANUL APARIȚIEI: 1923

CELE 10 PORUNCI

Foto: vox.com

REGIZOR: Cecile B. DeMille

ACTORI ÎN ROL PRINCIPAL:

Theodore Roberts

Charles de Rochefort, Estelle Taylor

Cele 10 porunci este un film american, din anul 1923 și regizat de Cecile B. DeMille, scenariul fiind scris de către Jeanie MacPherson, co-fondatoare a Academiei de Arte și Științe Cinematografice.

Filmul este unul mut, alb-negru, care pendulează înainte și înapoi în timp, pentru a arăta relevanța moralității *Vechiului Testament*. Jeanie MacPherson prezintă efectele dezastruoase ale imoralității contemporane (1923), tocmai pentru a surprinde importanța unor astfel de învățături în toate aspectele vieții. Astfel, în prolog, este recreată povestea biblică a *Exodului*, în timp ce, în cea de-a doua jumătate a filmului, este spusă povestea a doi frați, fiii unei mame creștine, care aud de povestea lui Moise și de *Tablele Legii*. Fiecare alege să meargă pe un drum diferit, competiția de a curta aceeași femeie ducându-i la înstrăinare. În final, încălcarea celor 10 porunci de către fiul devenit ateu duce la tragedie.

Interpretarea filmului variază de la persoană la persoană, dar eu am văzut această ecranizare ca pe o portretizare a pildei fiului risipitor, mai puțin epilogul: unul dintre frați rămâne credincios învățăturilor mamei, în timp ce al doilea frate ia în derâdere poruncile, urmările fiind dezastruoase pentru viața lui.

Anii '20 au dat startul unei noi ere cinematografice, mai ales la Hollywood, unde specific era finalul siropos, mereu pozitiv, menit să le arate spectatorilor că, după ploaie, apare un curcubeu. DeMille se sustrage clișeului cu acest film. Pe parcursul a trei luni, regizorul încearcă o abordare nouă, ce va oferi un model în ceea ce privește construirea platoului de filmare, utilizarea unor efecte speciale de o complexitate nemaivăzută până atunci și folosirea tehnicii „saltul în timp” în firul narativ.

KODAK 5005 EPP 27 KODAK 5005 EPP 27 KODAK 5005 EPP 27 KODAK 50

Foto: acinemahistory.com

LA RUE

Ioana Cazacu, 12 E
ANUL APARIȚIEI: 1923

REGIZOR: Karl Grune

ACTORI ÎN ROL PRINCIPAL:

Anton Edthofer
Aud Edele-Nissen
Leonhard Haskel

Un nou titlu, o nouă abordare, o nouă interpretare... **La rue.** În ciuda numelui, este un film german, alb-negru, mut, simbolist. Ce-i drept, nu pare să ofere prea multe: nu avem efectele sonore și vizuale sofisticate, abundența de replici ce pot fi interpretate în fel și chip și, în niciun caz, culorile, dar este un film ce te pune pe gânduri odată ce îl iei la „puricat“.

Filmul are doua fire narative: unul urmărește viața unui bărbat căsătorit, fără copii, în timp ce al doilea vizează traiul unui nevăzător într-o lume modernă. Titlul, **La rue**, tradus din franceză: **Strada**, este utilizat drept simbol atât al traseului pe care-l parcurge fiecare dintre în noi în viață, cât și al viziunii proprii pe care o avem asupra acesteia.

Personajelor nu le sunt atribuite nume, lăsând interpretarea lor complet la discreția urmaritorilor. Astfel, ne întâlnim, în prima parte a filmului, cu un bărbat căsătorit, care se confruntă cu o existență anostă. Acesta nu este constrâns decât de soție și, în încercarea lui de a evada, fuge în stradă. Aici descoperă ceva sclipitor ce îl poate salva de la o existență uniformă, lipsită de pete de culoare. Totuși, strada nu este lipsită de pericole. Bărbatul întâlnește nenumărați „prădători“ și, într-o scenă plină de suspans, atunci când încearcă să se ascundă de o bandă de hoți, pe o alee, în spatele lui apare un semn luminos cu o pereche de ochi – strada devine o entitate ce îl urmărește.

La capătul celuilalt fir narativ ne sunt prezentate două noi personaje: un bătrân nevăzător, care și-a trăit viața în permanenta îngrijorare pentru siguranța sa, și un copil. Dacă, pentru primul bărbat, strada a simbolizat un nou început, o nouă speranță,

pentru bătrân lucrurile stau altfel. Acesta este conștient de hazardul și de pericolele ce se ascund pe străzi, condiția lui făcându-l să „vadă“ numai murdarul. În final, alege să se izoleze de lumea exterioară.

Totuși, copilul, prin firea sa inocentă, nu poate vedea lumea/strada decât într-un mod curios. Sclipirea felinarelor, circulația oamenilor, magazinele de pe marginea străzii stârnindu-i interes. La un moment dat, soarta face ca cei doi (copilul și bătrânul) să se întâlnească. Bătrânul, simțindu-se responsabil, este nevoit acum să urmărească băiețelul pe oriunde merge, astfel forțându-se să se exteriorizeze. Putem privi cele două personaje drept cele două fețe ale aceleiași monede: pe de o parte, copilul, care prin natura sa, este ispășit să învețe și să descopere și, pe de altă parte, nevăzătorul, conștient de handicapul său și hotărât să se resemneze. În simbioză, fiecare față o neutralizează pe cealaltă, viața existând fără extreme de oricare parte.

Filmul ia o întorsătură tragică, cauzând contopirea celor două fire narative într-o manieră neașteptată.

La rue este unul dintre cele mai bune filme ale lui Karl Grune, metoda sa de a separa și a contopi fire narative fiind echivalentă, în zilele noastre, metodelor de a prezenta desfășurarea acțiunii în filmele *Sci-Fi*.

Deși pentru mulți, inclusiv pentru mine, vizionarea primei părți a filmului nu a reprezentat o plăcere deosebită, ecranizarea a reușit să mă captiveze fără să îmi dau seama, titlul, în corelație cu evenimentele prezentate, lăsând loc interpretărilor.

LA RUE

BUSTER KEATON

in OUR HOSPITALITY

A METRO
PICTURE
(IN 7 PARTS)

REGIZOR: Buster Keaton și John G. Blystone

ACTORI ÎN ROL PRINCIPAL:

Buster Keaton

Joe Roberts

Natalie Talmadge

Ioana Cazacu, 12 E

ANUL APARIȚIEI: 1923

Văstarul // FILM

Un film de comedie. După atâta analiză pe scenariu, ne putem bucura de un film de comedie *slapstick* alb-negru. Într-adevăr, un clasic ce poate rivaliza chiar și cu marele Charlie Chaplin în *The Pilgrim* (cel puțin în 1923). 😊

Scenariul urmărește conflictul dintre două familii, Canfield și McKay, care, aflate în rivalitate de atâta timp, au uitat motivul certurilor. Liderii familiei, John McKay și James Canfield, într-un moment tensionat, seucid reciproc, secvență ce dă startul filmului. Hotărâtă să își ferească fiul, Willie, de o soartă asemănătoare, soția McKay se mută la New York.

Timpul trece și rivalitatea dintre familii se uită, astfel încât Willie se hotărăște să se întoarcă la moșie. În trenul spre destinație, Willie o cunoaște pe Virginia,

despre care află, mai târziu, că este moștenitoare a familiei Canfield. Aceasta nu pare să poarte ranchiună nimănui și îl invită la moșia familiei Canfield, unde exista o tradiție, conform căreia nu trebuie să fie vărsare de sânge în propria casă.

În timpul șederii sale la moșie, frații Virginiei, și ei moștenitori ai familiei Canfield, atentează la viața lui Willie, dar, ca în orice *rom-com* clasic, iubirea învinge.

A fost un film de mare succes în acea perioadă, ecranizarea fiind realizată cu multă atenție pentru detalii. De asemenea, pe lângă elementele de comedie, *Our Hospitality* este remarcabil pentru abilitățile regizorale ale lui Keaton și pentru modul în care utilizează filmul pentru a crea gag-uri și situații amuzante.

Arta o altă limbă

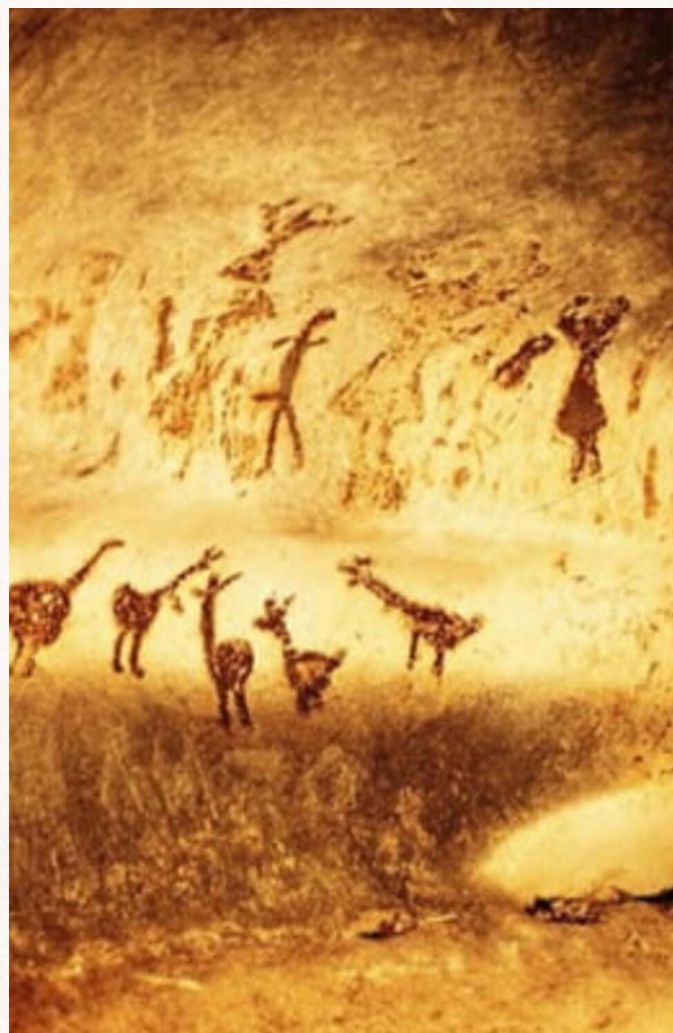
Ai simțit vreodată că nu poți exprima ce gândești prin cuvinte? Că nu există o propoziție care să poată descrie exact prin ce treci în acel moment și ce emoții sau sentimente te copleșesc? Gândirea umană este una foarte complexă, greu de exprimat și de înțeles în totalitate. De aceea, poți lăsa la o parte cuvintele și să încerci alte metode. În timpul preistoriei, oamenii nu foloseau cuvinte, deoarece acestea nu existau. Totuși, ei reușeau foarte bine să se înțeleagă unii pe alții prin intermediul sunetelor, mișcărilor și simbolurilor.

După apariția primelor sisteme de scriere, acestea au trecut într-un plan secundar, însă au rămas extrem de importante pentru a transmite, în mare parte, un mesaj. Acum, acest limbaj a evoluat în ceea ce numim „artă“.

SIMBOLURI – DESENUL

La început, simbolurile erau desenate pe pereții peșterilor, de obicei prezentând oameni care vânează animale, care pescuiesc sau care fac focul. Ele au fost folosite atât pentru a arăta ce puteau respectivii să facă, cât și pentru a transmite anumite informații. Spre exemplu, o imagine cu un pește deasupra focului transmitea dorința de a prinde și de a găti un pește. Cu timpul și, mai cu seamă, de la apariția cuvintelor, oamenilor nu le-au mai trebuit imagini pentru a exprima dorințe sau trăiri atât de simple,

Mara COSTACHE, 9A

Imagine: ziare.com – pictură rupestră din Bulgaria

ci le-au folosit pentru a încerca să transmită emoții. Au reușit să creeze pigmenți, din plante și pietre, și au început să picteze peisaje din natură, portrete, animale. Pictura a devenit din ce în ce mai populară, odată cu evoluția materialelor de pictat.

Astfel, de la niște desene ușor de înțeles și cu un mesaj minimal, s-a ajuns la adevărate opere de artă mărețe, complexe, ale căror semnificații nu vor putea fi niciodată complet deslușite.

SUNETE – MUZICA

Sunetele au fost mereu o mare parte a lumii înconjurătoare. Prima dată, acestea au fost folosite de animale, cu mult înainte de apariția omului. Șerpii cu clopoței scot sunete cu coada lor, pentru a-și speria prada și a o induce în eroare, făcând-o mai ușor de prins.

Oamenii s-au folosit, mult timp, de sunete, precum strigătele de luptă, pentru a le transmite celorlalți ce intenții au. Zgomote puternice, agresive însemnau nervozitate și erau menite să exprime nemulțumirea față de un anumit aspect, față de o anumită persoană. În zilele noastre, sunetele sunt îmbinate armonios într-o melodie. Muzica, cu sau fără versuri, se bazează pe aceleași principii ca în preistorie și în viața de zi cu zi. Astfel, compozitorii pot transmite sentimente și trăiri prin intermediul instrumentelor muzicale, neavând nevoie de versuri. De asemenea, au apărut multe stiluri de muzică, precum: muzica rock, country, clasică, pop, tradițională etc.

MIȘCĂRI – DANSUL

De la anumite semne, precum: a arăta cu degetul într-o direcție, a face cu mâna cuiva sau a mima anumite acțiuni, deseori într-un ansamblu cu muzica, au evoluat în coregrafiile. Și acestea sunt de mai multe tipuri, precum: dansul popular, *street dance*, hip-hop, balet, dans contemporan, sportiv, acrobatic etc. Prin intermediul mișcărilor, al rapidității, al repețiției și al stilului lor, devine

Foto: wallpaperflare.com

ușor să exprimi emoții și sentimente. Putem, spre exemplu, să simțim puritatea, finețea și iubirea prin balet, cu ajutorul mișcărilor subtile și line, de parcă balerina plutește pe apă. Supărarea, nervozitatea sau frica pot fi transmise prin mișcări bruște, rapide și dezorganizate. Astfel, coregrafiile au putut scrie întregi povești, fără a folosi un cuvânt. Unele dintre cele mai renumite exemple ar fi baletul *Spărgătorul de nuci* și *Lacul lebedelor*, ambele de Piotr Ilici Ceaikovski.

Aceste forme de artă reușesc să exprime atât povești, cât și dorințe, trăiri, sentimente. Arta este cea mai ușoară limbă, pentru că nu este greu să transmiți mesaje: desenezi, te miști și cânti exact ce simți tu în acel moment. Nu trebuie să legi cuvinte sau să găsești sinonimul potrivit în context. Firește, există și literatura, o altă formă de artă, la fel de importantă. Dar, uneori, îmbinarea cuvintelor, a metaforelor și a epitetelor nu duce nicăieri în cazul în care cuvintele nu sunt pasiunea ta. Așa că încearcă și aceste metode, poate vei descoperi un nou *hobby*!

Excursie

Stău

Andrei Eduard VÎJIALĂ, 12 E

Dimineța, ora 9.00, 30 noiembrie 2023. Noi, elevii clasei a XII-a E, am pornit la drum către Sibiu, din Piața Rosetti. Deși era o perioadă a anului în care eram obișnuiți să ne învâluie frigul și ploile reci de toamnă, vremea ne-a surprins plăcut, cu căldură și cu soare. Pe cer, câțiva nori călătoreau spre nicăieri în albastrul intens și limpede al cerului. Cu rucsacurile noastre pline de entuziasm și cu dorința de a descoperi Sibiul, am pornit la drum.

Această experiență minunată mi-a oferit ocazia de a descoperi frumusețea istoriei și a culturii românești într-un cadru autentic și pitoresc. Casa Grinda, locul în care am fost cazați, s-a dovedit a fi un punct de plecare perfect pentru explorarea orașului și a împrejurimilor sale.

Când am ajuns la Sibiu, am fost cu toții uimiți de atmosfera autentică și de farmecul acestui oraș istoric. Casa Grinda este o adevărată bijuterie arhitecturală care completează farmecul și autenticitatea orașului. Situată la doar 5 minute de mers pe jos de Piața Mare, centrul istoric al Sibiului, această pensiune a fost o alegere inspirată pentru a ne bucura de experiența noastră în oraș.

Arhitectura Casei Grinda este tipică pentru zona Sibiului, cu o atmosferă tradițională care emană din fiecare colț al clădirii. Fațada sa pitorească, cu ferestre în arcadă, piatra aparentă și detaliile artizanale conferă un farmec aparte. Chiar de la prima vedere, am fost captivați de frumusețea acestei clădiri tradiționale, care a devenit un adevărat reper al experienței noastre în Sibiu.

În fiecare dimineață, am fost răsfățați cu un mic dejun bogat și delicios, care ne-a oferit energie pentru zilele noastre pline de explorare. Pe lângă aceasta, curtea interioară a Casei Grinda a fost un loc minunat pentru a ne relaxa, a socializa cu colegii și a admira o parte din **Catedrala Evanghelică** din Sibiu. După ce ne-am instalat în camerele noastre, am hotărât să ne aventurăm în oraș. Am pornit cu toții spre centrul istoric al Sibiului, unde ne-au întâmpinat clădiri cu arhitectură medievală bine conservată, pline de istorie și farmec.

Foto: Corina Buzoianu

PĂLTINIȘ

Piața Mare a fost un loc minunat pentru a ne bucura de o cafea sau de o prăjitură într-una dintre cafenelele cochete. De aici, am explorat străduțele înguste și am admirat clădirile cu ferestre în arcadă și casele colorate.

Unul dintre momentele culminante ale excursiei noastre la Sibiu a fost vizitarea unor obiective turistice din „orașul lui Hermann”. Sibiul a fost numit „**Hermannstadt**”, în limba germană, și aceasta este o denumire istorică asociată cu prezența unei comunități săsești în oraș. Sibiul a fost fondat în Evul Mediu și a devenit un centru important al colonizării săsești în Transilvania, care a fost o parte a Regatului Ungariei. Prima atestare documentară în forma Hermannstadt datează din anul 1366, dar există și o mențiune mai veche a numelui Villa Hermanni (1223) – sursa: *wikipedia*. Această colonizare a fost inițiată pentru a ajuta la dezvoltarea și apărarea teritoriului împotriva invaziilor și amenințărilor din zonă.

Denumirea orașului se schimbă, oficial, în *Sibiu*, în anul 1919 (sursa: *patrimoniu.sibiu.ro*) Astăzi, Sibiu este numele oficial al orașului atât în limba română, cât și în limba germană, și reprezintă un important centru cultural și istoric în România. La **Zidul Cetății**, am simțit cum ne întoarcem în timp și ne conectăm cu istoria locului.

Podul Minciunilor, pitoresc, este una dintre cele mai iconice structuri din Sibiu. A fost inaugurat în anul 1859, fiind, primul pod din fontă turnată de pe actualul teritoriu al României (sursa: *patrimoniu.sibiu.ro*). Piața Mică (Piața Huet): Piața Mică este una dintre cele trei piețe principale ale orașului și este înconjurată de clădiri istorice. Aici veți găsi Turnul Sfatului, o structură de apărare din secolul al XIII-lea, care a servit ca simbol al autonomiei orașului. Piața Mică este un loc plin de cafenele, restaurante și magazine tradiționale, ceea ce o face un loc animat și atrăgător pentru turiști.

Piața Mare este una dintre cele mai mari piețe medievale din Europa și este inima vie a orașului, care găzduiește, de asemenea, numeroase evenimente culturale și târguri, transformându-se într-un loc vibrant pe tot parcursul anului. Piața a fost desemnată ca un monument arhitectural de către UNESCO. În ea se găsesc unele clădiri reprezentative: **Palatul Brukenthal**, **Biserica iezuiților**, **Casa Albastră din Sibiu** (Casa Moringer), Turnul Sfatului, Casa Haller, Casa Hecht, Palatul Filek, Casa Lutsch - Sediul FDGR, Casa Weidner-Reussner-Czekelius.

Turnul Sfatului este o structură semnificativă și emblematică a orașului. A fost construit în secolul al XIII-lea și servea ca parte a sistemului de apărare al orașului. Acest turn oferă o priveliște panoramică minunată asupra orașului și a împrejurimilor sale.

În ansamblu, centrul istoric al Sibiului impresionează prin arhitectura sa cu clădiri cu fațade colorate, elemente gotice și renaștentiste, ferestre în arcadă și detalii arhitecturale remarcabile. O plimbare prin aceste locuri aduce o adevărată incursiune în istoria și cultura orașului, iar atmosfera pitorească și autentică face din Sibiu un loc deosebit pentru a explora și învăța mai mult despre patrimoniul românesc.

Muzeul Astra a fost altă oprire în cadrul excursiei noastre. Acest muzeu în aer liber a oferit o incursiune fascinantă în viața tradițională a românilor. Am avut ocazia de a vedea case tradiționale, ateliere de meșteșugari, biserici de lemn și alte elemente ale patrimoniului cultural românesc. A fost o experiență plină de farmec, care ne-a ajutat să înțelegem mai bine tradițiile și obiceiurile poporului român.

O altă zi minunată a excursiei noastre ne-a purtat spre **Păltiniș**, o stațiune montană situată la aproximativ o oră de Sibiu, cea mai veche din țară și a doua cea mai înaltă, fiind situată la o altitudine de 1442 de metri. Situată la doar 35 km de Sibiu, stațiunea Păltiniș a fost înființată de Societatea Carpatină Transilvania, în anul 1894. Păltinișul ne-a întâmpinat cu aerul său proaspăt și peisaje montane uluitoare. Am explorat pădurea într-o plimbare pe traseele marcate și am savurat liniștea și frumusețea naturii. Cu siguranță, acesta a fost un moment de relaxare binevenit după zilele aglomerate din București.

În concluzie, excursia noastră la Sibiu a constituit un prilej de a explora istoria și cultura românească, într-un cadru autentic, și de a ne conecta cu frumusețea orașului și a naturii înconjurătoare. Casa Grinda ne-a oferit un adăpost confortabil, iar Sibiul ne-a impresionat cu atmosfera sa autentică. Vizita la Zidul Cetății și la Muzeul Astra ne-a deschis ochii asupra bogatei istorii și tradiții ale locului, iar excursia la Păltiniș ne-a permis să ne relaxăm și să ne bucurăm de frumusețea naturală a României.

vlăstarul.WIKI

wikipedia.org/wiki/Revista_„Vlăstarul”

din 2019

PROIECTUL Vlăstarul's Voice

Începând din primăvara anului 2022, echipa redacției s-a extins. Pentru o atmosferă mai dinamică, s-a dat startul unui proiect în format PODCAST, menirea acestuia fiind aceea de a promova setul de valori care au ghidat activitatea redacțională de-a lungul timpului.

Vlăstarul PE WIKIPEDIA

Încă din vara anului 2018, elevul ANDREI TEODORU (12 C) a încercat să realizeze pagina de Wiki a revistei „Vlăstarul”. Întrebat fiind cum i-a venit ideea, a răspuns: „Inițiativa a răsărit pur și simplu. M-am gândit de ce o revistă cu asemenea tradiție nu beneficiază de o pagină pe Wikipedia. Am început prin a scrie despre istoric, dar a fost destul de dificil la început. În toamnă, m-am lăsat păgubaș pentru ca, în ianuarie, 2019, să încerc din nou. Firește, mai avem de lucru, dar... a ieșit!” Deși a absolvit liceul în vara anului 2020, Andrei a rămas în echipă, continuând colaborarea la revista Vlăstarul.

ECHIPA

Vlăstarul's VOICE:

- **Inițiator:** Daria Mihaela PANĂ, absolventă, promoția 2022
 - **Lider de proiect:** Răzvan GÂRZ, 11 C
 - **Manager de proiect:** Alexandru GRIGORE, 10 A
 - **PR:** Ștefan GRAMA, 10 A
 - **Posteditare video:** Alexandru GRIGORE, 10 A
Oana ISAI, 10 A
Radu MIHALACHE, 10 C
Mihai OBRETIN, 9 A
Matei Alin Niculae, 9 C
Daria Tanasciuc, 10 A
Eva Mircioaga, 10 A
 - **Editor sunet:** Alexandru GRIGORE, 10 A
Oana ISAI, 10 A
 - **Tehnician sunet:** Radu MIHALACHE, 9 C
 - **Fotografie:** Oana ISAI, 10 A
 - **Profesor coordonator:** Corina BUZOIANU
- VLĂSTARUL ONLINE:**
YouTube: vlăstarul
Instagram: Vlăstarul's Voice
Facebook: facebook.com/Vlăstarul

Vrei să te implici în viața revistei?
revistavlastarul@yahoo.com
vlastarul.com

Sponsori oficiali: **Fundația Autonom**

Evoluăm prin educație

1923 - 2023

MESAJ DIN PARTEA ACTORULUI
DANIEL NUȚĂ

La mulți ani, Vlastarule!
Bătrâne, să trăiești
mult timp de acum încolo,
sub orice formă și în
locuri mai departe generat
intrege și să ai formă și
sunt mandru și onorat
că am trecut pe la tine!
Daniel Nuță

Revista Colegiului Național „Spiru Haret”,
București